

Хочеш дізнатися секрет?

З ЛЮБОВ'Ю, МАМА

Авторка бестселерів.
Мати.
Вбивця.

БУКВОЯЖ

ІЛІАНА КСАНДЕР

З ЛЮБОВ'Ю, МАМА

ІЛІАНА КСАНДЕР

Переклад здійснювався виключно для каналу

Буквож – 2025

Ми не несемо відповідальність за продаж нашого перекладу

LOVE, MOM

A psychological thriller

ILIANA XANDER

ЗМІСТ

Пролог	6
Частина 1	7
Один	8
Два	13
Три	15
Лист #1	18
Чотири	22
П'ять	25
Шість	29
Сім	33
Лист #2	36
Вісім	39
Дев'ять	44
Десять	47
Одинадцять	49
Дванадцять	52
Лист #3	56
Тринадцять	59
Чотирнадцять	61
П'ятнадцять	64
Шістнадцять	66
Сімнадцять	69
Лист #4	73
Вісімнадцять	78
Дев'ятнадцять	83
Лист #5	87
Двадцять	90
Лист #6	93
Двадцять один	96
Лист #6	98
Двадцять два	101
Двадцять три	104
Двадцять чотири	107
Лист #7	109
Двадцять п'ять	111
Двадцять шість	112
Двадцять сім	115
Двадцять вісім	119
Двадцять дев'ять	122
Тридцять	124
Тридцять один	126
Частина 2	129
Тридцять два	130

Тридцять три	133
Тридцять чотири	137
Тридцять п'ять	139
Тридцять шість	142
Тридцять сім	144
Тридцять вісім	147
Тридцять дев'ять	150
Сорок	153
Сорок один	156
Сорок два	159
Сорок три	161
Сорок чотири	164
Сорок п'ять	167
Частина 2	172
Сорок шість	173
Сорок сім	177
Сорок вісім	180
Сорок дев'ять	182
П'ятдесят	185
П'ятдесят один	188
П'ятдесят два	191
П'ятдесят три	194
П'ятдесят чотири	198
П'ятдесят п'ять	200
П'ятдесят шість	203
П'ятдесят сім	205
П'ятдесят вісім	209
П'ятдесят дев'ять	213
Шістдесят	215
Шістдесят один	218
Шістдесят два	222
Шістдесят три	225
Шістдесят чотири	230
Шістдесят п'ять	234
Шістдесят шість	237
Епілог	241

ПРОЛОГ

Я ніколи не завдавала болю жодній людині. Але зараз я хочу вдарити обличчя, яке дивиться на мене з першої шпальти національної газети. Її фотографія, з тією фірмовою червоною помадою і довгим чорним волоссям. Гарненьке личко чудовиська.

АВТОРКА БЕСТСЕЛЕРІВ ЗНАЙДЕНА МЕРТВОЮ

43-річна Елізабет Каспер, більш відома в усьому світі як Е. В. Рендж, авторка гостросюжетних трилерів, була знайдена мертвою в результаті, як виявилось, "нещасного випадку".

У неї залишився коханий чоловік, Бен Каспер, та їхня двадцятидворічна донька, Маккензі Каспер.

Світ шокований трагічною втратою талановитої душі, яка пішла занадто рано. Шанувальники по всьому світу збираються на масову церемонію вшанування літературного генія.

Ох, брехня...

Холодна посмішка насміхається з газети в моїх тремтячих руках, і мені хочеться вирізати її і стерти з пам'яті.

Вона сама напросилася.

Вона заслуговувала на смерть.

Шкода, що це не сталося раніше.

ЧАСТИНА 1

ОДИН

МАККЕНЗІ

Ви, напевно, ніколи не побачите такої панахиди, як ця – без жодної сльозинки.

Панахида по моїй мамі – це найграндіозніша подія року, а можливо, і всього її життя.

Натовп фанатів біля Меморіального центру Святого Іоанна цього не знає. Вони думають, що їхнє масове зібрання є органічним. Вони не знають про гроші, які вливаються в рекламу, впливових осіб, колонки пліток і книжкових блогерів.

Після маминої смерті її романи знову очолили книжкові чарти.

Дивись, мамо! Ти померла, а всі продовжують наживатися на цьому.

Заголовки газет за останній тиждень просто збожеволіли, пропонуючи всілякі дикі теорії.

Е. В. РЕНДЖ ТРАГІЧНО ЗАГИНУЛА НА ПІКУ СВОЄЇ КАР'ЄРИ. НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК АБО...

Ось чому той чоловік, що стоїть в кінці кімнати, тут. Середнього віку, з кумедними вусиками, одягнений у костюм і краватку.

"Це приватний захід. Будь ласка, вийдіть", – уривчасто каже йому бабуся тихим шепотом.

Щойно вона відходить, її посмішка зникає.

Не треба бути дуже спостережливим, щоб помітити кобуру з пістолетом під його піджаком – він детектив. Він прийшов до нас додому два дні тому. Я відчинила двері, і він почав розпитувати мене про маму, аж поки до нас не підлетіла бабуся, наче розлючена курка.

"Маккензі, залиш нас, будь ласка", – наказала вона, відгороджуючи мене від нього. Потім, коли я зайшла за ріг, вона сказала детективу різким тоном: "Вам має бути соромно – розмовляти з дитиною, яка щойно втратила матір".

Тепер чоловік знову змушений виїхати.

Газети і блогери вже кілька днів пропонують всілякі божевільні теорії про смерть моєї мами. Правда, на думку слідчих, була більш банальною – мама послизнулася, впала і розбила голову об камінь під час своєї звичайної ранкової прогулянки в лісі, що прилягає до нашого будинку.

"Нещасний випадок" – так вони це назвали. За збігом обставин, мамині бестселери сповнені пригод.

Зрозумійте мене правильно, дехто може засмутитися.

Ця сучка, Лайма Рот, яка зараз розмовляє з видавцем так, ніби це звичайна ділова зустріч? Звісно. Вона була агентом моєї матері понад двадцять років. Тепер вона може забути про майбутні книжкові релізи, які вони планували. Хоча, я впевнена, вона заробить на спеціальних виданнях, обрізах, книжкових коробках і тому подібному. Це підприємство ніколи не вичерпає себе.

Кілька днів тому ми кремували маму в приватній обстановці, де було лише з десяток людей. Але сліз не було.

Ця панахида – для розголошу. Для "друзів", як вони кажуть. Щоб віддати їм шану. Повага була досить високою в маминому списку, але друзі? Не впевнена, що у неї були справжні друзі, хоча красномовні промови, які вони виголошували на її честь протягом останніх двох годин, звучали так, ніби вона була Шекспіром, не менше.

Вулиці перед будівлею переповнені натовпом, але в переповненій меморіальній залі моторошно тихо, шепіт рикошетом відбивається між стінами.

З одного боку кімнати – гігантський авторський портрет мами в мереживній блузці з високим коміром і червоними трояндами на задньому плані. Під ним напис "Е. В. Рендж". Дивакуватий фотограф середнього віку, найнятий видавництвом, фотографує його з усіх боків. З видавцем, агентами і татом. Він просив і мене позувати, але я відмовилася.

До біса їх.

На протилежному боці коридору – фотографія мами в її кабінеті. Вона повністю нафарбована і з зачіскою, але виглядає дещо замріяною, сидячи перед книжковою полицею. Її справжнє ім'я, Елізабет Каспер, вказано під неофіційною фотографією. Ця версія призначена для інших джерел, таких як місцева газета, церква, до якої ходить бабуся, і благодійні фонди, на які мама робила пожертви.

Я вважаю за краще стояти в кінці кімнати, подалі від цього видовища, поруч з дідусем, якому начхати – і завжди було начхати – на мою маму. Або на мою зовнішність, якщо вже на те пішло.

Бабусі – ні. Раніше вдома вона попросила мене не нафарбувати губи чорною помадою і не підводити очі жирною підводкою.

"І вдягти щось відповідне".

Я майже завжди ношу чорне. До речі, це дуже доречно для панахиди. Так само, як моя чорна підводка і помада, яку я все одно наношу.

Бабуся, звісно, вдягається в Dior і дорогі прикраси. Вона намагається поговорити з кожним присутнім.

Тато одягнений в елегантний чорний костюм, і виглядає він хвацько. Він трохи насуплений, але це може бути через ломку. Його батьки живуть лише за чотири години їзди, але відколи померла мама, вони зупиняються в нашому домі. Бабуся контролює занадто раннє вживання батьком алкоголю. Після смерті мами вона з гордістю взяла на себе ведення домашнього господарства.

А я? Я хочу плакати, справді хочу, але реальність ще не вдарила по мені. Я хочу сумувати, але мені завжди здавалося, що мама ніколи не дбала про мене достатньо. В останні роки мені було дуже гірко від цього, і ми віддалилися одна від одної.

Мій найкращий друг, Ей Джей, каже, що я запізнилася з горем. Можливо, я просто безсердечна. Я попросила Ей Джея не приїжджати, бо не хотіла, щоб

мій найкращий друг бачив, наскільки зіпсованим було моє життя, ну, майже настільки, наскільки я себе пам'ятаю.

Я побачу його в будинку, де ми влаштуємо вечірку з обслуговуванням для "тісного кола" сьогодні ввечері. Я впевнена, що це буде вечірка, хоча вони називають її святкуванням життя.

Я оглядаю кімнату і здригаюся, коли бачу знайому постать, яка підходить до тата і потискає йому руку. Це декан університету, в якому я навчаюся. Я відводжу погляд і закриваю очі. Мама колись терлася з ним об плечі. "Заради твого майбутнього", – сказала вона якось. Вона навіть прочитала лекцію в моєму університеті і пожертвувала гроші. Не здивуюся, якщо на її честь поставлять пам'ятник.

Мамин психотерапевт теж тут. Два її редактори. Три її асистенти. Наш сімейний адвокат. Більшість її "друзів" – це просто люди, з якими вона тісно співпрацювала.

Я хочу плакати, дуже хочу, але не можу. Протягом останнього тижня, з моменту аварії і поки я залишалася вдома, а не в своїй однокімнатній квартирі в місті, я постійно думала про неї, про те, що у нас було, про нашу маленьку зіпсовану сім'ю. Мені було дуже сумно. Мені було сумно, але не так сильно, як мало б бути, напевно.

Тато перевіряє свій телефон і поспішно відходить від усіх до дверей. Там я помічаю ще одного чоловіка в бейсболці, який розвертається і йде геть. Тато йде за ним.

Це був би гарний час, щоб сказати татові, що у мене болить голова і ось–ось станеться психічний зрив – брехня, звісно, і мені потрібно піти. Усередині мене вирують емоції, але я не можу в них розібратися. Найбільше я хочу бути подалі від цих людей.

Я виходжу в порожній коридор, що з'єднується з іншим маленьким коридором, і бачу тата, який розмовляє з незнайомцем у самому кінці.

Я починаю йти до них і сповільнюю крок, коли чую тихий шепіт: "Ти покидьок".

Якого біса?

Я відходжу вбік, за дверний отвір, де я не можу їх бачити, але можу чітко їх чути.

"Не тут", – шипить він. "Як ти *смієш*?"

"Як я смію? Я маю право бути тут".

"Забирайся геть. Негайно."

Чоловік тихо хихикає. "Вона щось підозрює?"

"Хто?"

"Маккензі."

Моє серце тривожно калатає при звуці мого імені.

"Не смій згадувати мою доньку".

"О, вона не знає? Молодець, Бенні–бой."

Бенні–бой? Мій батько? Хто в біса його так називає?

"Я сказав, йди геть", – додає тато ще відчайдушніше. "Просто... йди. Поговоримо пізніше".

Я підходжу ближче до дверей, щоб зазирнути, і паркетна дошка під килимом скрипить, страшенно скрипить.

Чорт забирай.

Я завмираю, як олень, що потрапив під світло фар. Чую приглушені кроки, і в дверях з'являється тато. Як тільки він бачить мене, на його обличчі з'являється панічний вираз.

"Що це було?" запитую я і зазираю у двері, але таємничого чоловіка вже немає.

Тато витирає обличчя обома руками. "Нічого."

"Ти з кимось сварився?"

"Ні, дитино, просто розмовляв". Він залазить у кишеню піджака і дістає флягу.

"Ти знаєш цього чоловіка?"

Тато робить нервовий ковток і повільно видихає. "Ніколи його не бачив".

Це очевидна брехня.

Він ховає флягу назад у куртку, потім підморгує мені. "З тобою все гаразд?"

"Я не можу бути тут. Ці люди..." Я не закінчую і, закотивши очі, рухаюся до головної зали.

"Я знаю. Я знаю." Тато заплющує очі і затискає перенісся.

"З *тобою* все гаразд?"

Тато й мама не були ідеальною парою. Особливо останнім часом. Вони сварилися більше, ніж будь-коли раніше, і це тільки те, що я бачила на вихідних, бо останні два роки я винаймала маленьку студію в місті, недалеко від університету.

Тато голосно вдихає і видихає через надуті губи, потім вдає фальшиву посмішку. "Так, дитино." Він ніжно поплескує мене по плечу. "Все буде добре. Ти можеш піти звідси, якщо хочеш".

"Побачимося вдома", – кажу я і повертаю в коридор, що веде до чорного входу.

Найбільший виступ розпочнеться на вулиці, щойно всі вийдуть з будівлі. Фанати з усіх куточків країни – це ті, хто насправді сумує. Видавництво вже залучило власну піар-команду, щоб проконтролювати подію. Так, вони називають це подією. Найнята група акторів влаштує хаос, вигукуватиме нецензурщину і осквернить один з маминих портретів, оголосивши Е. В. Рендж сатаною. Тому що, знаєте, поганой реклами не буває. Я знаю це, тому що мене проінформували заздалегідь. Відразу після того, як я підписала угоду про нерозголошення. Цей трюк, таємно зачарований піар-фірмою, мав би забезпечити шалені продажі книжок.

Мені зовсім не хочеться виходити через головний вхід і потрапляти прямо в зграю папараці та божевільних шанувальників.

Я видихаю з полегшенням, коли виходжу з чорного ходу будівлі і, переконавшись, що на парковці нікого немає, йду до своєї машини.

Дзвонить телефон.

"Слава Богу", – пробурмотіла я, відповідаючи. "Я вийшла звідти".

"Привіт, Буркотун, все майже закінчилося". Заспокійливий голос Ей Джея – як бальзам на душу.

"Ти ж приїдеш, так?"

"Вже їду. Можливо, буду там раніше за тебе".

"Стережися папараці перед головними воротами, гаразд?" Я відмикаю дверцята машини, щоб сісти. "Я впевнена, що там буде... Зачекай."

На водійському сидінні лежить конверт, і я розгублено хмурюся, піднімаючи його.

"Ей Джей, зачекай." Я вмикаю гучний зв'язок, сідаю в машину, потім вивчаю конверт. "Якого біса..."

"Ти в порядку?" – запитує він.

"Не впевнена", – кажу я, моє серцебиття прискорюється, коли я читаю слова на конверті.

Від фаната #1. ХОХО

ДВА

Слава, навіть у літературному світі, приходять з похвалами, листами від фанатів, переслідувачами, а іноді – випадково знайденим флаконом сечі чи закривавленою білизною. Так, там є божевільні. Я не буду говорити про більш хворобливі речі. Такого теж вистачає.

Нервуючи, я визираю у вікно своєї машини. Парковка забита машинами, але жодної людини в полі зору.

"Кенз, що сталося?" занепокоєно запитує Ей Джей у гучномовець.

"Лист від фаната", – відповідаю я, повертаючи увагу до конверта.

"Щось божевільне?"

"Божевільне те, що він лежить у моїй машині".

"Ти забула її замкнути?"

"Тсс, чувак, я знаю краще. Сподіваюся, це не ризик чи щось таке. Я просто викину це."

"Відкрий! Це може бути цікаво."

Ей Джей завжди в захваті від маминих фан-історій.

"Гаразд, гаразд!" Я розриваю конверт.

Обережно розгортаю його кінчиками своїх чорних відполірованих нігтів і зазираю всередину. З фанатами ніколи не можна бути надто обережним. Трапляються й дивніші речі. Люди надсилають моїй мамі всілякі речі. Любовні листи, погрози, власні рукописи, іграшки, печиво, пасма свого волосся. Пляшку сечі – це було огидно. Якийсь хлопець надіслав їй відфотошоплену фотографію, де він і вона були вкриті його спермою.

"Давай, викладай. Що це?" нетерпляче запитує Ей Джей.

"Там якісь папери всередині. Напевно, чийсь розірвані листи".

"Прочитай їх."

Ей Джей обожнює такі моторошні речі. Він закінчив мій університет рік тому і займається різними фріланс-роботами в ІТ. Можливо, зараз він блискучий програміст, який у свої двадцять три роки заробляє більше, ніж середньостатистичний дорослий, кодуючи в Інтернеті. Але коли я познайомилася з ним кілька років тому, він був ботаніком. Він розповів мені, що залишився на другий рік у середній школі, бо прогулював уроки і проводив увесь час за комп'ютером удома. Він все ще ботанік, але він щойно знайшов компанію однодумців. Іноді це має вирішальне значення в житті.

Я витягаю папірці з конверта і розгортаю їх.

Лист написаний від руки і складається з трьох аркушів, один бік яких обрізаний, ніби вирваний із зошита.

"Ну ж бо!" нетерпляче закликає мене Ей Джей.

"Зачекай! Господи. Терпіння – це чеснота, ти ж знаєш".

На першій сторінці лише кілька рядків, які я повільно читаю вголос:

Хочеш дізнатися таємницю?

З любов'ю, мама.

ТРИ

"Якого біса", – кажу я, потім гнівно дивлюся на другу сторінку і відчуваю, як моє волосся стає дибки.

Я бачу знайомі імена на папері, дату двадцятидвохрічної давнини у верхньому лівому кутку. Місцезнаходження: *Олд-Боу, штат Небраска*.

Якщо це чийсь злий жарт, то дуже дотепний, бо я знаю це місце. Мої батьки ходили туди до коледжу понад двадцять років тому.

"Буркотун, ти тут?" запитує Ей Джей.

"Слухай, я тобі передзвоню".

"Усе гаразд?"

"Так. Я передзвоню."

"Краще передзвони".

Наступні п'ять хвилин я не рухаюся. Читаю три сторінки з конверта і відчуваю, як у мене все всередині скручується. Я перечитую їх і перегортаю сторінки, щоб переконатися, що більше нічого не пропустила.

Я небагато знаю про минуле своїх батьків, але знаю, звідки вони родом. Історія на сторінках здається особистою, інтимною. Мама ніколи не розповідала мені багато про своє минуле. Навіщо їй це робити зараз?

"Складно", – казала вона.

Знаючи її романи, я б сказала, що це було заплутано. Критики називали її уяву "блискучою". Особисто я вважаю її божевільною, з корінням, очевидно, в минулому. А які батьки розповідають своїй дитині про своє зіпсоване минуле?

Мій перший рефлекс – захвати сторінки у велетенську скриню, повну подібних речей, написаних моїй мамі за двадцять років її видавничої кар'єри. Вона тримає скриню в своєму кабінеті вдома. Це стара готична річ, розміром з гробницю, призначена для листів її шанувальників.

Але мені цікаво. Що, якщо ці листи справді від мами?

Є тільки один спосіб перевірити автентичність.

Я заводжу машину і їду до будинку моїх батьків.

Наш будинок знаходиться за годину їзди від міста. Я наполягала на тому, що не хочу сидіти вдома, поки здобуватиму ступінь бакалавра, адже мама не дозволяла мені виїжджати за межі штату для навчання в коледжі. Тож, принаймні, я отримала трохи свободи, переїхавши до міста.

Я часто відвідувала батьків, кожні другі вихідні. Після маминої смерті я залишилася вдома. Звичайно, це була бабусина ідея, щоб "ми могли зблизитися

через горе". Це її формулювання. Хоча я майже впевнена, що ніхто з нас не сумує.

Через годину я в'їжджаю на приватну дорогу, що веде до батьківського маєтку. Це будинок площею сім тисяч квадратних футів на п'яти акрах, з додатковим гостьовим будиночком, басейном і природним ставком поруч з озером, оточеним лісом.

Охоронець, найнятий піар-фірмою, киває мені. Але мені слід було очікувати, що цього буде недостатньо, тому що за двісті футів вгору по дорозі з'являються вони – кілька чоловіків вибігають з густого лісу з фотоапаратами, спалахуючи фотографіями, коли я наближаюся до головних воріт.

"Маккензі, як ви думаєте, смерть вашої матері була нещасним випадком?"

"Маккензі, ви закінчите її останній роман?"

"Міс Каспер!"

"Це приватна власність!" Я кричу на них через скло. Але вони це знають. Їм байдуже. Принаймні, коли металеві ворота повільно відчиняються і я в'їжджаю, вони не наважуються йти за мною.

За хвилину я заходжу в будинок.

В обличчя мені вдаряє приголомшливий солодкий аромат – сотні квітів, надісланих від друзів, колег і шанувальників. Будинок переповнений кейтеринговим персоналом, який готується до вечірнього прийому.

Я прямую до маминого кабінету з конвертом у руці.

Кабінет зачинений. Ключ був тільки у мами, або вона так думала. Ми могли заходити тільки в її присутності. Але я знаю, де тато тримає запасний. Я спіймала його кілька місяців тому, коли він туди прокрадався. Мама ніколи не знала про це, і той факт, що це взагалі відбувалося, показує, наскільки зіпсованими були стосунки між моїми батьками.

Зараз мені дуже потрібно потрапити в той кабінет.

Я підходжу до маленької індіанської маски біля гостьового туалету і занурюю руку в гриву її густого штучного волосся. У м'якій гумовій основі черепа – ключ від кабінету.

"Бінго", – бурмочу я. Тато все ще зберігає його там, що є полегшенням.

Я поспішаю в кінець коридору і відмикаю мамин кабінет, а потім зачиняю за собою двері.

Я ніколи не була тут сама, тільки з нею. Єдина причина, чому мені було цікаво, це те, що вона завжди замикала цю кімнату. Вона казала, що це був її письменницький притулок. Тепер це не так.

Я чекаю, що горе вразить мене раптово, підкрадеться до мене, тут, з усіх місць, але цього не відбувається. Ні сльозинки. Навіть не смуток, а лише гіркота.

Ми з мамою ніколи не були близькі. Мені сказали, що невеликий трастовий фонд, який вона створила для мене, покриє всю мою освіту, але це все. Нічого більше. Ніякого спадку. Все дістається моєму батькові. Я хотіла б бути лицемірною і сказати, що ми не любимо своїх батьків за їхні гроші, але мама заробила мільйони і не залишила мені ні копійки, окрім фонду на коледж. Я збрехала б, якби сказала, що цей факт мене не бісить або принаймні не зачіпає. Так, я не була маминою фанаткою. Вона намагалася дати мені урок? Та пофіг. Я сама впораюся.

Зараз я хочу дізнатися, яка мета цього анонімного листа. Можливо, урок ще попереду. Якщо ця маленька витівка виявиться не витівкою, а прощальним листом від мами, я зможу провести краще дослідження пізніше.

Єдине, що мені потрібно для перевірки його автентичності, – це маленька рамка на гігантському столі з червоного дерева. Ця рамка була – зачекайте, барабанний дріб, будь ласка – маминим нагадуванням про те, як багато вона досягла. Точно. Типове поплескування по плечу. У скляній рамці – перша сторінка оригінального рукопису "*Брехня, брехня і помста*", першого маминого роману і всесвітньо відомого бестселера, який розійшовся мільйонними накладами і прославив ім'я Е. В. Рендж на мапі світу.

Ця перша сторінка, ймовірно, могла б зараз продаватися за тисячі доларів. Вона написана від руки на якійсь старій сторінці зі старого журналу, який мама вела, коли була підлітком. Так, цій сторінці вже майже тридцять років. Моя мама почала писати свій бестселер у шістнадцять років. Геніально, правда?

Але мені потрібен цей маленький шматочок пам'яті, щоб порівняти зі сторінками, які я отримала від анонімного фаната.

Я сідаю прямо на стіл – мама б мене вбила – кладу сторінку в рамці на його поверхню, потім розправляю сторінки з конверта і вивчаю їх.

Звісно, я не графолог і не судовий експерт, але я нахиляюся до обох зразків і розглядаю кожну літеру. Те, як "Г" хвиляста зверху. Як "Б" у "Бен", імені мого батька, закручується внизу. Коми, лапки, те, як одне слово підкреслено двічі в листі і так само в рамці на першій сторінці, прямо під *Прологом*.

Через п'ять хвилин у мене болить шия від нахилу, очі ріже від примруження, а внизу живота збирається тривожне відчуття. Почерк на сторінці в рамці та на листах ідентичний.

"Хм", – міркую я про себе.

Проте це не доводить, що лист від мами.

Але мене цікавить не це.

А те, що вона написала в кінці:

Ця таємниця тепер буде твоєю.

ЛИСТ #1

Коли ти молода, ти не закохуєшся в милих хлопців. Ти закохуєшся не в тих, в кого треба.

Перше кохання може бути токсичним. Іноді ти вирішуєш не розлучатися з ним. Бен Каспер був саме таким.

Чому я взагалі в нього закохалася? Ось у чому питання. Наше сьогодні часто є колажем з наших минулих вчинків. Я б не назвала своє минуле помилкою. Швидше за все, огидний ланцюг подій. Але до цього я ще повернусь з часом.

Важливіше те, що всі в моєму минулому були загарбниками. Бен? Бен мав дар змушувати тих, хто його оточував, відчувати себе особливими. Він був першим хлопцем, який звернув на мене увагу так, що дівчина втрачала свідомість.

І я втратила свідомість.

Я була на останньому курсі літературного факультету. Я жила в маленькому студентському містечку Олд-Боу, штат Небраска. Містечко простягалось на дві милі вздовж головної вулиці і було оточене густими лісами. Воно здавалося відокремленим. Це мене влаштовувало. Моє минуле не наздожене мене в такому місці, принаймні я так думала.

Вперше я побачила Бена в кампусному кафе. Я стояла біля торгового автомата, і він зустрівся зі мною поглядом.

"Класна помада", – сказав він, кивнувши головою. "Червона, як полуниця".

Не кривава, як зауважили інші, а полунична. Чи може хлопець бути більш романтичним, ніж зараз?

Він посміхнувся своєю хлоп'ячою посмішкою, яка наче свіжий вітерець, що повіяв у задумливій кімнаті. Вона обіцяла легкий сміх, прогулянки за руку і, можливо, розбите серце. Але ти не думаєш ні про розбите серце, ні про те, що хлопець не твого рівня, ні про те, що його друзі за дальнім столиком

пересміюються над тобою і поблажливо оглядають тебе. Тобі байдуже, бо коли цей хлопець підійде до того столика, він озирнеться через плече і знову посміхнеться тобі, підморгне, і ти не зможеш зупинити сильне биття свого серця, тремтіння в животі і думки, що проносяться зі швидкістю милі в секунду з картинками того, що могло б статися, якби він знайшов час, щоб познайомитися з тобою ближче.

Але він знайшов.

Через тиждень я побачила Бена в семінарській залі. Цього разу він був сам, без друзів, які могли б привернути його увагу.

"О, привіт, Полуничко!" – гукнув він до мене.

Мої ноги відчули слабкість, а зрадницьке тремтіння в животі повернулося, коли він підійшов.

"Ти зайняла перше місце на конкурсі оповідань, так?"

Я не могла стриматись, щоб не почервоніти. "Так."

"Вітаю!"

"Дякую."

"Ти будеш наступною Сільвією Плат".

Моє серце схвильовано закалатало – він любив літературу. Не зважаючи на те, що це був тиждень вшанування пам'яті Сільвії Плат; про це було написано прямо на дошці з нагородами поруч з нами.

"Так тримати, Міс Елізабет Данн".

Моє ім'я! Ніколи ще моє ім'я не звучало так круто з чиїхось вуст! Моє серце хотіло вистрибнути з грудей і впасти до його ніг – він знав моє ім'я! Не зважаючи на те, що воно було на дошці з моїм фото поруч з нами.

"Це Ліззі", – прошепотіла я.

"Ліззі?"

"Ліззі", – повторила я.

"Ліззі". Він посміхнувся. "Я Бен".

Я знаю. "Привіт, Бен".

"Привіт, Ліззі. Ти написала ще якісь класні історії?"

"Ти любиш читати?"

"Звичайно! Я люблю хороші історії".

Бену було байдуже до читання, і він ледь не завалив англійську II на першому курсі. Але я дізнаюся про це пізніше. Як і про інші речі. Що він ледве встигав на більшість предметів. Що його пихаті батьки заплатили за його навчання в університеті. Що у нього вже були проблеми з алкоголем. Що його не взяли на жодне стажування. Що його друзі, популярна команда, сміялися з мене. Що я була його маленькою таємницею протягом місяців, поки все в нашому житті не вийшло з-під контролю і не перетворилося на катастрофу.

Ні, це станеться пізніше.

Але того дня, коли я стояла перед ним, моє зголодніле серце благало, щоб він поговорив зі мною ще одну хвилину.

У Бена було щось таке, що змушувало людей хотіти дивитися на нього. Його сміх був найпрекраснішим звуком у світі. Від його усмішки з ямочками у мене підкошувалися коліна. А коли він випадково запитав номер мого пейджера: "Хотів би почути більше твоїх історій", я зніяковіла і почервоніла від збентеження. У мене не було пейджера, лише домашній телефон.

Я напишу про це пізніше, про наш перший раз, і другий, і третій, про щасливі дні і безсонні ночі, сором'язливі посмішки і гіркі сльози, веселі побачення і неприємну зраду.

Але пізніше того ж дня він забрав мене з дому, повів на вечерю в своє улюблене місце, потім в кіно. Потім ми купили пляшку вина і міні-пляшки випивки і поїхали до мене додому, в обшарпану студію над цілодобовим магазином у місті. Його анітрохи не збентежив її жалюгідний розмір. Я хотіла, щоб він її побачив, знала, що це може бути лише один раз, і була не проти. Я думала, що про цю ніч я писатиму місяцями.

Ми пили і сміялися, і він пригорнув мене до себе.

"Вони теж на смак як полуниця?" – прошепотів він до моїх полуничного кольору губ, поцілував мене і прошепотів: "Ми не будемо робити нічого, чого ти не хочеш".

Годиною пізніше ми були голі, і він робив *усе, що* я хотіла.

Пізно вночі він розпластався на моєму ліжку, а я сиділа поруч і читала йому уривки з роману, який я писала роками. Він дивився на мене своїми світлими блакитними очима, сповненими благоговіння, які змушували мене відчувати себе на вершині світу.

Я виросла в інтернаті, була самотньою, і мене викинули у великий світ, не маючи нічого, окрім одягу на спині та соціального житла. Але я була розумною дівчиною. Я працювала на трьох роботах. Я отримала грант на навчання в коледжі та повну стипендію. Я була сповнена рішучості вирватися зі свого паскудного життя.

Тієї ночі я так сильно хотіла справити враження на Бена, що розповіла йому єдину річ, про яку мріяла. "Літературний агент зацікавився моїм романом".

Він миттєво засвітився. "Справді? Круто! Його справді опублікують?"

Я сором'язливо знизала плечима. "Сподіваюся, що так. Агентка розмовляє з кількома видавництвами. Каже, що мій роман геніальний".

Він притягнув мене ближче, цілуючи, цілуючи, цілуючи, цілуючи мене всюди, змушуючи мене хихикати і непритомніти, і відчувати, що нарешті, *нарешті*, після жахливих подій у груповому будинку, життя налагоджується.

"Ти", – він відсторонився і подивився на мене так, ніби я була найбільшим скарбом, який він коли-небудь бачив, – "дивовижна, Ліззі Данн".

Він дивився на мене найдовше, цим напруженим поглядом, який я не могла зрозуміти тоді, хоча пізніше зрозуміла.

На мій подив, Бен повернувся наступного тижня, і відтоді щотижня. Зазвичай, пізно вночі. Трохи напідпитку, завжди щасливий, з мрійливою посмішкою і ніжним: "Гей, Ліззі, крихітко", і ми займалися сексом, і він змушував мене читати йому і хвалив мене. Похвала – це найбільший трюк з жінками.

Він любив моє довге чорне волосся з прямим чубчиком. І моя полунична помада. "So Kat Von D." Йому подобалися мої історії та похмурі повороти, якими я завжди намагалася його вразити.

Ми з Беном були з протилежних боків доріжки. У мене не було друзів, окрім Джона, хлопця, який працював у місцевій кав'ярні.

Бен, з іншого боку, був веселуном, завсідником вечірок. Я знала, що ніколи не знайду спільної мови з його командою. Я тусувалася з ними кілька разів, поки

одна з дівчат не напилася і не сказала мені: "Єдина причина, чому Бен тримає тебе, – це твій талант. Інакше він би ніколи не подивився двічі на когось на кшталт тебе".

Але я це знала, розумієш. Хтось має привабливу зовнішність. Інші мають таланти. Мені не потрібні були друзі Бена. Я хотіла Бена, того, хто міг би бути тільки моїм. І я не хотіла бути там, повертаючи увагу. Я знала, на що він здатен. Як це вже було одного разу. Мені було комфортно жити в тіні.

Я ніколи нікому не розповідала про трьох хлопців з інтернату в Брімвіллі, про те, що вони зі мною зробили. Нікому не потрібно було знати моє минуле. Безумовно, не Бену.

Але *тобі* варто було б.

Як завжди, я забігаю наперед, моя красуне.

Розумієш, справа в тому, що Бен походив з багатих родин, але не мав жодних заслуг. Єдиним його талантом була сліпуча посмішка – чарівна, мила, симпатична або, якщо потрібно, вибачлива. Яким би чином вона не сяяла, вона змушувала людей закрутити голови. Це був його дар. Це був майже єдиний дар, який він мав. Отож, він оточував себе популярними людьми, а при нагоді й талановитими, компенсуючи власний брак індивідуальності.

Я це зрозуміла пізніше. Але на той час я вже була закохана і дізналася, що він робив за моєю спиною. Тоді було перше розбите серце, але я була сповнена рішучості налагодити стосунки.

Все було чудово, поки в нашому житті не з'явилася *вона*, встромивши свої гострі кігті в його серце і в мою свідомість, витягнувши моє минуле на денне світло.

Вона змусила мене робити те, чого я ніколи не робила. Вона витягла з мене все найгірше. Вона відкопала мої старі гріхи.

Але потім вона змусила мене писати найкращі історії.

І ось ми тут.

Тепер ця таємниця буде твоєю.

Хтось може збрехати тобі. Хтось може розпускати жахливі плітки про моє минуле. Але цей щоденник – це правда.

ЧОТИРИ

"Ти думаєш, це законно?" запитує Ей Джей, передаючи мені сторінки. Він дістає з кишені косяк і запалює його.

Ми сидимо в альтанці біля ставка, що захований у лісі, лише за кілька хвилин ходьби від будинку моїх батьків. Ми пробули на вечірці в будинку рівно годину. Це було на одну годину довше, і нікого не хвилювало, що ми втекли.

"Почерк збігається, я ж казала".

Ей Джей затулюється і передає мені косяк.

"До того ж, це звучить так само, як вони", – додаю я. "Мої батьки."

На дворі ніч. Тьмяні сонячні ліхтарі в кутах альтанки висвітлюють вилицюваті вилиці Ей Джея та скривлені губи, коли він видихає хмару диму. Він відкидається на спинку лавки, заклавши руки за голову. У нього гарний профіль. Якимось чином він зовсім не схожий на незграбного ботаніка, якого я зустріла лише кілька років тому. На ньому кросівки Converse, джинси і чорна толстовка з капюшоном, та сама, яка раніше виглядала на ньому як мішок з картоплею, а тепер виглядає сексуально. Хоча мені, мабуть, не варто використовувати це слово стосовно мого найкращого друга.

"Так, ти отримала якийсь дивний лист", – задумливо каже він. "Залиш його. Може, нічого страшного".

"А якщо це якась підказка?"

Ей Джей обертається, щоб подивитися на мене. "До чого? Історія кохання твоїх батьків почалася з однієї ночі, Буркотун. Це не історія століття".

"О, Боже мій." Я скривилася. "І це все, що ти зрозумів? Я говорю про жінку."

"Про яку жінку?" Ей Джей знизує плечима. "Немає імені. Що ти хочеш з цього отримати? Спитай свого батька".

Щоправда, я можу спробувати витягнути з тата кілька історій, тепер, коли мами вже немає. Мені завжди здавалося, що мама стежила за ним, як яструб, контролювала кожне його слово, навіть коли він випивав занадто багато.

"Про що його запитати?" дивуюся я вголос.

"Якраз про це я й кажу. Цей лист розпливчастий. Це просто якась преамбула до..."

"До чого?"

"Я не знаю до чого."

У мене стільки питань. Коли вона мені його написала? Місяці тому? Перед самою смертю?

"Чому мені дісталось лише це? Це!" Я трясу паперами в повітрі. "Де решта?"

"Може, більше нічого немає."

"Вона говорила про якихось хлопців, які щось з нею зробили".

"Може, вона почала писати цю історію, а потім... ти знаєш..."

Він не каже цього, але я знаю, що він має на увазі нещасний випадок. Люди дуже чутливі до слів. Вона померла, і все.

І все ж у мене стискається в грудях, і я намагаюся зосередитися на підозрілому листі, щоб відігнати похмурі думки.

Відчуваю, що Ей Джей дивиться на мене. Я повертаюся, щоб зустріти його задумливий погляд. "Що?"

Його погляд пом'якшується. "Кенз, я думаю, що ти підміняєш горе якоюсь таємницею, яку намагаєшся вичавити з цього випадкового листа від фаната. Можливо, хтось просто знущається над тобою".

Засмучена, я не відповідаю. Замість цього я натягую капюшон на голову, лягаю на лавку і затягуюсь косяком.

Мені подобаються такі моменти з Ей Джейм. Мені подобається, коли він називає мене Кензі або Кенз. Тоді я знаю, що він серйозний або стурбований. Він назвав мене Буркотункою, коли ми вперше подружилися. Прізвисько прижилося. Я не звинувачую його. Зі мною нелегко ладнати. Тато каже, що це у мене від мами.

"На що це схоже?" запитує Ей Джей через деякий час.

"На *що* що схоже?"

"Ця нова реальність, коли її немає".

Я знизую плечима. Він знає, що ми з мамою ніколи не були близькими. Наша сім'я не була щасливою, і це через маму.

Моя мама була: 1) "Сукою", якщо вірити татовій частині сім'ї. 2) "Складною", за словами мого батька. 3) "Близкучим генієм", якщо вірити літературному світу. 4) "Королева", на думку її фанатів. Вона проводила години на день у своїх групах у соціальних мережах. Вона дарувала підписані примірники благодійним організаціям по всьому світу. Вона була добрішою до своїх фанатів, ніж будь-коли була до мене. І, безумовно, набагато щедрішою на моральну підтримку.

Я ще не велика письменниця, але я намагаюся. Я люблю писати. Коли я вирішила подати твір на конкурс в коледжі, мама прочитала його першою.

Вона знизала плечима. "У тебе попереду довгий шлях, сонечко". Завжди це "сонечко". Я ненавиділа це. Ніякої допомоги від неї, ніяких підказок. Вона просто повернула мені мою історію, ніби це було нижче її гідності – допомагати мені працювати над нею.

Я виграла перше місце, дуже дякую, і відсвяткувала це, випивши з Ей Джейм до чортиків. Професор Сальма з творчого письма сказала, що у мене є майбутнє.

Мама лише поблажливо посміхнулася, холодно сказала "вітаю", а потім написала на своїй сторінці в соціальній мережі, що пишається мною і сподівається, що одного дня я піду її слідами. Наголос на "піду". Так, ніби я завжди буду на другому місці.

Неважливо.

Отже, мама? Так, вона складна сука з блискучим талантом і милою особистістю на публіці. *Була такою*. Я мала б написати гарну надгробну промову, щоб вразити літературний світ, але кілька днів після того, як знайшли її тіло, я втратила дар мови. І досі не знаходжу. Я не знаю, як змиритися з тим, що мені її не вистачає, або як впоратися з раптовою порожнечою в моєму житті. І все ж я не горюю, я не думаю. І немає нікого, крім Ей Джея, про кого б я сказала, що мені не вистачає її присутності, але я не горюю за нею. Це погано. Не варто так говорити про маму.

"Мій тато побився з якимось чуваком на поминальній службі сьогодні", – кажу я Ей Джею, передаючи йому косяк.

"Типу кулачного бою?"

"Ні. Просто розмова пішла не так. Тато назвав його покидьком. Хлопець назвав його Бенні–бой".

Ей Джей хихикає. "Він так називав *твого* батька?"

"Я знаю, так? Щось не те було в тій розмові."

"Щось не так з усією твоєю сім'єю, Буркотун. Без образ."

Він не помиляється.

Найгірше те, що всередині мене є це неприємне відчуття, що є набагато гірші речі, які прийдуть. І вони якимось пов'язані з листом, який я отримала.

П'ЯТЬ

Гучний сміх і лайка з–за альтанки змушують мене сісти.

"Привіт, вибачте! Вибачте! Агов!" До нас тупцює п'яна парочка.

Чувак піднімає долоні догори, ніби здаючись. Поруч із ним – гаряча брюнетка в міні–сукні та чоловічому піджаку, накинутому на плечі.

Він принохується до повітря. "Схоже, у вас є все необхідне".

Брюнетка хихикає, хитаючись на високих підборах, які впиваються в м'яку землю.

Косяка більше немає, і я очима показую Ей Джей, щоб він піднімався.

"Це місце повністю ваше", – кажу я, сходячи зі сходів альтанки, а Ей Джей йде слідом за мною.

"Ділитися – значить піклуватися!" – кричить хлопець нам у спину, а потім сміється в унісон зі своєю супутницею. "Ну ж бо, друзі. У вас є хороші речі".

"Я впевнений, що вони вже вдосталь нанюхалися цього добра", – з тихим смішком каже Ей Джей собі під ніс.

"Всі ці люди заробляють купу грошей", – з гіркотою кажу я, коли ми йдемо до будинку, – "і вони все одно хочуть отримати щось безкоштовно, коли тільки можуть".

"Так. Послухай, будинок твоїх батьків просто вбивчий, але не тоді, коли тут цілий цирк", – вибачливо каже Ей Джей. "Я піду геть."

"Так."

"Так", – імітує він мене. "Агов, Буркотун."

Я не дивлюся на нього, але відчуваю, як його пальці наближаються до мого обличчя, збираючись вщипнути мене за ніс.

Мене дратує, коли він це робить. Я вчасно реагую і відштовхую його руку, перш ніж вона до мене дотягнеться, спотикаючись на ходу.

Він посміхається до мене. "З тобою все буде гаразд?"

"Мені не потрібна нянька, Ей Джей, якщо ти про це питаєш".

"Гаразд. Повертайся в місто, добре? Потусуємося, поїмо, пограємо у відеоігри, поговоримо."

"Приїду."

Він їде, а мені вже сумно. Ей Джей – мій найкращий друг. Мені справді немає діла ні до кого іншого. Він каже, що я схожа на свою маму – відлюдькувата, самотня, іноді дивна.

Звісно, він просто задирає носа.

Ей Джей старший за мене лише на кілька років. Ми познайомилися на якійсь відстійній вечірці, коли я була першокурсницею на першому курсі університету. Тоді я все ще намагалася вписатися в колектив. Він був ботаніком. Я була бунтаркою. Ніхто з нас не був популярним за будь-яким визначенням. Ми порозумілися. Він допоміг мені створити мою онлайн-платформу для написання текстів, і дуже швидко ми стали найкращими друзями.

У нього вже була своя квартира, набагато більша за мою, де ми почали зустрічатися, поки я не придбала власну маленьку студію.

Батьки Ей Джея – науковці, які кілька років тому переїхали на західне узбережжя. Ей Джей часто відвідує їх, але відколи ми познайомилися, Ей Джей опинився на багатьох святкових вечерях моєї сім'ї. Назвати ці зібрання "сімейними обідами" було б перебільшенням, враховуючи, що вони є великими заходами з десятками гостей. Зазвичай вони включають останню мамину протезу, деяких професіоналів індустрії і, звичайно, її агента, Лайму Рот, яку я терпіти не можу.

Так чи інакше, хоча ми з Ей Джейм цінуємо особистий простір, він став частиною онлайн-спільноти програмістів, які виконують різну роботу в галузі кібербезпеки та кодування. Поки я все ще ботанікую, пишучи на онлайн-платформах і заробляючи копійки, він відвідує всілякі конференції та конвенції по всій країні і заробляє непогані гроші.

Дивно, що він не кинув мене як друга. Але він і не став би. Тренди приходять і йдуть, а друзі залишаються. Ей Джей – мила людина.

Його "Dodge Charger¹" від'їжджає від будинку, і коли я дивлюся, як задні ліхтарі зникають у темряві, я відчуваю себе пригніченою. Мені подобається бути на самоті. Хіба що з Ей Джейм. Але останнім часом ми проводимо все менше часу разом. Він час від часу ходить на побачення, тоді як моє особисте життя залишає бажати кращого.

Я повертаюся до будинку, де вже тихо. *Тихіше*, якщо бути точною. Більшість гостей вийшли на терасу біля басейну. Я чую невелику групу татових друзів у більярдній кімнаті.

Лайма у вітальні, добряче напідпитку, розмовляє з якоюсь висхідною зіркою літератури, який, вочевидь, був маминим протезом, як і багато інших до нього. Можливо, він і талановитий, але не тому рука Лайми лежить на його стегні, а вино з її келиха ось-ось проллється йому на штани, бо вона відволіклася і нахилилася до нього зі своїми подвійними чи потрійними грудьми, я не фахівець, не знаю. Судячи з усього, він не надто в захваті від цього. Враховуючи, що він ледь старший за мене, а Лайма йому в бабусі годиться.

Я йду на кухню й озираюся на акуратно складені пляшки з–під випивки, що залишилися після того, як кейтерингова компанія прибрала за собою. Якби Ей Джей залишився довше, ми могли б випити по чарці. Але я не п'ю багато, і точно не сама – це було б схоже на татову поведінку. Якщо те, що я прочитала в листі, правда, то тато почав пити приблизно в моєму віці. *Ні, дякую.*

Я помічаю невелику тацю з італійською випічкою і вирішую, що так буде розумніше. Бабуся завжди кепкує з того, яка я худа. Я багато разів казала їй, що майже виключно чорний одяг, який я ношу, робить мене стрункішою. Мій зріст – п'ять футів і чотириста². Це називається "маленька". Але вона вбила собі в голову, що я страждаю на булімію.

"Як колись твоя мама", – часто каже вона.

Схрестимо пальці, тепер згадки про мою маму зменшаться, щоб уникнути потенційних тригерів.

З тацею тістечок у руці я йду до сходів.

Раптом мою увагу привертає шурхіт у коридорі. Я підходжу, щоб перевірити, але виявляється, що це не шурхіт. З маминого кабінету лунають голоси.

Ну, хіба це не сюрприз? Як тільки мама пішла, її кабінет став надбанням громадськості.

Я притискаю вухо до зачинених дверей і чую татів голос.

"Що ти хочеш, щоб я зробив, мамо? Вона була єдиною, хто тримав його під контролем. Він був її проблемою".

"Він був проблемою кожного, Бен. Вона просто з'ясувала, як отримати з цього вигоду. Прямо перед твоїм носом."

"Припини!"

"Я впевнена, що вона виправдовувала це, називаючи це зняттям стресу".

Звук, який слідує за цим, – це бабусине хихотіння. Бабуся вміє натискати на кнопки. Особливо на тата.

Ця розмова дивна, як і та, яку тато мав із таємничим чоловіком на службі.

"Нам треба це з'ясувати", – каже вона.

"З'ясувати що? Я думав, що все вже давно з'ясовано".

"А що, схоже на те? Елізабет не погодилася б, чи не так?"

"Вона мертва."

"Ось і я про те ж, Бен. Ти справді такий дурний?"

"О, про що ти говориш?" запитав тато майже криком.

"Шшш. Не треба тягнути сюди всю вечірку", – каже бабуся тихим шепотом. "Знаєш, хто сьогодні знову до мене приходив? Одразу після служби? Той детектив."

"Нащо?"

"Сказав, що у них все ще є підстави вважати, що це був не нещасний випадок".

У мене відвисла щелепа. Я вперше чую про це від членів моєї родини.

"Я не здивований", – каже тато, і тут лунає звук, який я не можу розрізнити.

"Тримай себе в руках, Бен", – шипить бабуся.

---

² 164.59 Сантиметрів

Мороз пробігає по спині, бо я розумію, що це за звук – це п'яне хихотіння тата, неприємний маленький звук, який стає голоснішим і зловіснішим протягом кількох секунд. Він різко обривається його різкими словами:

"Вона це заслужила. Протягом багатьох років".

ШІСТЬ

На дошці в лекційній аудиторії написано і підкреслено слово "ВІРУСНИЙ". Голос професора Робертсона дзижчить, поки я сиджу в кінці лекційної аудиторії і прокручую соціальні мережі.

Вже кілька днів фанати Е. В. Рендж організують всілякі збори по всьому світу. Ворожіння на картах Таро, косплей-вечірки, трансляції в інтернеті з трендовим хештегом #ForeverRVNG, адже, знаєте, її псевдонім – це анаграма до слова "помста".

Я не можу перестати думати про отриманого листа.

Вчора ввечері я відкрила перший мамин бестселер "*Брехня, брехня і помста*" і перечитала його уривки. Божевільний сюжет набув нового сенсу, хоча, можливо, я перебільшую. Я досі не можу переварити жахливі подробиці того, що було зроблено з головною героїнею книги, а потім те, що вона зробила з винуватцями.

З роздумів мене вириває гучний голос професора.

"Я завантажую останнє завдання на цифрову дошку. Побачимося наступного тижня", – каже він.

У лекційній аудиторії з понад п'ятдесятьма студентами починають гарячково пакувати свої книжки та ноутбуки. Тільки тоді я усвідомлюю, що проспала майже всю лекцію.

"Ти стежиш за тим, що відбувається в Інтернеті?" запитує мене Сара. "З твоєю мамою і всім іншим, ти ж знаєш".

Сара підлабузнюється до мене ще відтоді, як на лекції задали завдання про книжки Е. В. Рендж.

"Мені байдуже", – огризаюся я.

Я беру сумку через плече і спускаюся сходами до аудиторії, повз професорський стіл, коли він гукає мене.

"Міс Каспер? Можна вас на пару слів?"

Уф.

Не думаю, що професори усвідомлюють, як це незручно, коли тебе виділяють з-поміж інших і просять "на пару слів".

Я підходжу до його столу і зустрічаю його співчутливі очі – я знаю, про що йдеться.

Професор Робертсон читає мені лекцію з суспільствознавства. Добрі очі, кашеміровий светр і окуляри без оправы. Він небагатослівний, але цікавий і, мабуть, усіма улюблений професор.

Він каже, що оскільки ми вивчаємо суспільствознавство, ми також є частиною соціального експерименту. Тому він намагається "дати нам вибір", наскільки це можливо – його слова.

Так він дізнався, що я донька знаменитої Е. В. Рендж. Ну, він і всі інші, хто ще не знав. З тієї лекції почався гівняний шторм.

Це сталося під час його лекції про силу маленьких речей, які змінюють історію.

"Ви всі читали *"Переломний момент"* Малкольма Гладуелла", – сказав він того дня, схрестивши руки на грудях, відкинувшись на спинку лекторського столу і вивчаючи аудиторію. "Принаймні, це було завданням, і ви будете перевіряти саме його. Не за книжкою. Я знаю, що ви можете завантажити детальний конспект онлайн". Він обвів аудиторію поглядом зі знавчою посмішкою. "Нашою наступною темою буде штучний інтелект, тож у вас буде можливість розповісти мені, як він інтегрований у ваше повсякденне життя. А зараз. Повернімося до поточної. Я хочу, щоб ви розуміли, що таке тренди. Що робить речі вірусними. Сила випадку. Імпульс."

Усім подобається те, що професор Робертсон не читає лекцій. Його спосіб викладання – це розмова. Він називає це залученням.

"Сьогодні *ви*, так, *ви* розкажете мені, що ми будемо вивчати далі", – сказав він під час лекції, загадково посміхаючись. "Я роздаю вам маленькі папірці. За хвилину ви маєте подумати про одне явище, про те, що є в тренді зараз, або було нещодавно, і що мало значний вплив на наше суспільство. Підходьте до цього творчо. Чи то Тейлор Свіфт, чи NeuDudes, чи штучний інтелект персонажів, чи "бали аури". Хтось в аудиторії засміявся. "Не будьте розпливчастими. Будьте конкретними. Запишіть це. Щось одне".

За п'ять хвилин усі папери були зібрані в картонну коробку, в якій професор Робертсон запустив руку, перемішуючи їх. Він витягнув один папірець і відставив коробку вбік.

"Будемо сподіватися, що це щось хороше", – сказав він. "Бо що б це не було", – він підняв і потряс над собою обраний аркуш паперу, – "вам доведеться написати про це есе на дві тисячі слів".

"Ой!"

"О, Боже!"

Різноманітні реакції пролунали з аудиторії, коли професор посміхнувся і розгорнув аркуш паперу.

"Будемо сподіватися, що ніхто не написав нічого дурного", – пробурмотіла Сара поруч зі мною.

"О, це цікаво". Професор Робертсон обвів поглядом аудиторію після того, як прочитав папірець. "Очевидно, ви пишете есе на тему", – він зробив паузу, щоб підкреслити, – "феномену книги". Він підняв брову. "*Брехня, брехня і помста*, автор Е. В. Рендж".

Він посміхнувся аудиторії, яка обмінялася поглядами.

Звідусіль посипалися оплески та радісні вигуки, а мені хотілося провалитися крізь стіну.

Це відстійно – жити в тіні талановитих батьків. У дитинстві я брехала, коли люди, дивлячись на моє прізвище, запитували, чи я не родичка Елізабет Каспер. Аж поки мама не влаштувала автограф-сесію в моїй університетській бібліотеці

– величезна подія. Звісно, вона згадала про мене з гордою посмішкою на обличчі, яка рідко з'являлася в реальному житті.

Звісно, я була в шоці. Не так сильно, як син сенатора в моєму класі, коли ми обговорювали будь-які важливі політичні події. Якщо подумати, то, мабуть, гірше. Так, безумовно, гірше.

"Гаразд, гаразд!" Професор Робертсон підняв руку, щоб заспокоїти всіх. "Я мушу погодитися. Книги Е. В. Рендж здобули величезну кількість читачів за останні кілька років завдяки популяризації в соціальних мережах. Ось у чому складність". Він вивчав аудиторію, викликаючи повну тишу. "Ви маєте прочитати книгу *"Брехня, брехня і помста"*, якщо ви ще цього не зробили". По аудиторії прокотилося розчароване бурчання. "Так. Заспокойтеся. Я теж збираюся її прочитати, бо", – він притиснув долоню до грудей, – "зізнаюся, я ще не читав жодної її книжки. Я знаю, що багато хто з вас буде списувати. Отже, ось вам попередження. Наступного разу ви напишете есе в класі. Так, ось тут, щоб я міг переконатися, що ви не використовуєте штучний інтелект. Буде цікаво побачити ваш почерк".

Аудиторією знову прокотилися розчаровані вигуки, а професор Робертсон засміявся.

"Так, Містере Степанчук!" – гукнув він до Алекса, який сидів кількома рядами нижче мене і дивився на мене з-за свого плеча з піднятою рукою.

Я глянула на нього, щоб він замовк, але він тільки посміхнувся, як дурень. А потім було вже пізно.

Він підвівся і сказав тим самим пихатим голосом: "Щоб ви знали. Серед нас є дочка авторки книжки".

"Справді?" Професор Робертсон підняв брови в непідробному здивуванні.

Алекс повернувся, щоб вказати на мене. "Маккензі Каспер. Її мама, Елізабет Каспер, пише під псевдонімом Е. В. Рендж. Це не секрет, до вашого відома. Просто для прозорості."

Прозорість, в дупу. Присягаюся, я хотіла перерізати Алексу голосові зв'язки. Я все ще можу це зробити.

"Її мама гаряча", – прокоментував інший розумник.

Я майже впевнена, що почула слова "мілфа³" і "фу".

По аудиторії прокотилися насмішки.

Якби у мене була суперсила, я б хотіла зникнути.

Професор Робертсон покликав мене після лекції.

"Я не знав, що І. В. Рендж ваша мати."

"Так, що ж. Ви в меншості".

Як і Сара, яка стала схожою на шматок жувальної гумки, що прилип до моєї підошви, бо вона була давньою прихильницею Е. В. Рендж.

Професор Робертсон посміхнувся. "Все гаразд. Давай зробимо одну річ. Пропустимо есе, враховуючи ваш зв'язок. Але якщо замість цього ви зможете розповісти про те, що надихнуло вашу матір на написання книг, це було б чудово. Можливо, ви зможете дати нам трохи особистого розуміння".

---

³ MILF (акронім від англ. mother I'd like to fuck, укр. мама, з якою я хотів би переспати), мілфа — вульгарне сленгове позначення жінок.

Наступного тижня, коли я сказала йому, що написала есе замість нього, через NDA і таке інше, він кивнув з розумінням. Коли він прочитав моє есе, то сказав: "Не дивно. У вас завжди було чудове відчуття слова. Це, мабуть, у спадок від мами".

Ось так. Всі думають, що найкраще в мені успадковане від неї. Ненавиджу це. У дитинстві я відчайдушно намагалася знайти її схвалення. Вона була книжковою богинею, але я проводила з нею менше часу, ніж її фанати. Я маю на увазі, що вона була одержима собою, своїми книжками. Не знаю, що я робила не так. Можливо, вона ненавиділа мене за те, що мій батько був невдахою. Вона назвала його так під час однієї з їхніх суперечок.

А я? Не знаю, що змінилося, коли я стала дорослішою. Мені завжди подобалося читати і писати, але коли я вступила до університету, я посправжньому захопилася письменництвом і відвідувала курс творчого письма.

Ось ще одна тривожна думка.

У мене таке відчуття, що моя мама віддалилася від мене, як тільки дізналася про моє хобі.

Таке відчуття, що мама ніколи не хотіла, щоб я писала.

SIM

Тепер, через два місяці після того болісного вивчення трендового явища, яким була моя мати, професор Робертсон дивиться на мене з жалем, коли викликає мене до себе.

"Маккензі, як ти справляєшся?"

Мені не треба справлятися, я хочу сказати йому, але тоді він подумає, що я безсердечна.

"У мене все добре."

"Я знаю, що це важко, Маккензі. Особливо, коли до неї було стільки уваги, і ти була частиною цього".

"Ви не знали її, Професор. Вона була..."

Мама була занадто великою для кімнати. Вона була занадто крута для школи. Вона різала гостріше, ніж ніж. Вона могла змусити тебе відчувати себе важливим. Змусити відчувати себе лайном. Вона могла. Вона вміла поводитися з людьми. Вона заходила в кімнату, і всі дивилися на неї.

Я зітхаю, згадуючи маму з байдужим поглядом, який вона вдосконалювала вдома.

"Ми не були близькі", – кажу натомість.

"Розумію". Професор вивчає мене з жалем.

"Коли її не стало, стало... якимось порожньо, розумієте?"

"Ти ходиш до психолога?"

Я закочую очі. "Що, ніби я єдина людина у світі, яка когось втратила?"

"Ні, звісно, ні. Твоя сім'я допомагає тобі впоратися?"

Моя сім'я, так. Хіба він не хотів би знати про мою сім'ю?

Я колупаюся в куточку сумки через плече, намагаючись виправдатися, але, як не дивно, він єдиний професор, який, здається, щиро стурбований, на відміну від більшості інших, які просять просто поцілувати в дупу.

"Як твоє здоров'я? Робиш ще якісь аналізи?"

Я знала, що так і буде.

Наче мені не вистачало всього цього випробування з книжками моєї мами, три тижні тому під час його лекції у мене стався напад, і мені довелося звернутися до відділення швидкої допомоги в кампусі. Там мене направили до спеціаліста. Не дивно, що мої батьки, яким ніколи не було до мене діла, навіть не заглянули в медичні рахунки і не поцікавилися, чому я ходила до спеціаліста.

Мені слід було тримати язик за зубами, але коли професор Робертсон поцікавився моїм здоров'ям через тиждень після цього, я розповіла йому, що

сказали лікарі. Він подивився на мене з жалем, ніби я вже була напівмертвою. Тепер, кожного разу, коли він запитує мене про моє здоров'я, він дивиться на мене з таким сумом, ніби це лише питання кількох місяців, перш ніж я помру.

Я розповіла про це і Сарі. Вона, навпаки, дивиться на мене, як на екзотичну істоту, бо я маю якусь спадкову хворобу, від якої треба пити таблетки. У мене не було можливості розповісти мамі чи татові. А зараз ніколи не буває слухного часу.

Комусь може здатися дивним, що незнайомі люди знають про мої проблеми зі здоров'ям більше, ніж мої батьки. У психології для цього є не надто примітний загальний термін – неблагополучна сім'я.

Це подвійний жаль від мого професора.

Я бачу це на його обличчі. Він уважно дивиться на мене, ніби моє очікуване горе має проявитися на моїй шкірі абощо. Може, заплакані очі? Відвислий рот? Тремтяче підборіддя?

"Я в порядку, Професоре", – кажу я, намагаючись стримати роздратування. "Чесно кажучи, знаєте, що краще? Коли люди не нагадують мені про те, що я щойно втратила".

Він вибачливо киває. "Я розумію і прошу вибачення".

Мені одразу стає ніяково, і я слабо посміхаюся йому.

"Якщо захочеш поговорити, я тут", – каже він і відштовхується від столу, даючи зрозуміти, що розмову закінчено.

Слава Богу.

Він не єдиний "стурбований". Звичайно, є й інші професори. Деякі з них перебільшено добрі до мене. Деякі вважають, що я маю на це право, тому зневажають мене за сам факт, що моя мати була знаменитістю.

Зараз я хочу з'їсти бургер з газованим напоєм і повернутися до своєї роботи, яку я майже не писала після нещасного випадку з матір'ю.

Я зупиняюся біля місцевої бургерної, щоб взяти бургер на винос, а потім йду п'ятнадцять хвилин пішки до двоповерхового житлового будинку, в якому є дванадцять квартир, що здаються в оренду студентам.

У мене є машина, але здебільшого я використовую її лише для того, щоб дістатися додому на вихідних або поїхати до Ей Джея, який живе приблизно за десять хвилин їзди від мене. Тато запитав мене, чи повернуся я додому сьогодні ввечері, але у мене було ще одне заняття за дві години, тому я сказала, що повернуся додому дуже пізно.

Я відчиняю вхідні двері свого будинку і піднімаюся сходами на другий поверх. З пакетом з їжею в одній руці та сумкою через плече в іншій, я намагаюся ключі і нарешті проштовхуюсь до квартири. Прямо в коридорі моя нога ковзає по чомусь на підлозі, і я ковзаю, як незграбний фігурист по льоду, поки не ловлю себе.

"Якого біса", – бурмочу я і дивлюся вниз.

На підлозі лежить конверт зі свіжим відбитком мого черевика.

Я проклинаю придурка, який досі кладе конверти під двері. Мабуть, це комендант будинку або хтось зі студентської асоціації.

Але коли я беру конверт і розгортаю його, щоб побачити ім'я відправника, його немає. Лише знайома фраза, яка змушує моє серце прискорено битися:

Від фаната #1. ХОХО

ЛИСТ #2

Я можу точно визначити початок і кінець тих щасливих днів. День, коли Бен запросив мене на вечерю, був першим. Коли я вперше побачила її в місті – останнім.

За кілька днів до неї...я завжди думаю про події до неї і після неї, ніби вона була маркером якогось крутого повороту в моїй власній історії – я закінчувала свій перший роман.

Бен з'явився пізно ввечері, від нього пахло випивкою і піцою. Широка посмішка на його обличчі, п'яні очі блищали, коли він обійняв мене за талію і притягнув до себе прямо в дверях, поцілував, ввів нас у дім і зачинив двері ногою.

"Я сумував за тобою, Ліззі", – прошепотів він, його поцілунки були недбалими і нагальними.

І хоча це стало вже добре відпрацьованою рутинною, коли ми падали в моє ліжко Мерфі і займалися швидким сексом, щось у тій ночі було не так. Набагато пізніше я зрозуміла, що тієї ночі в його житті з'явилася вона.

Через п'ятнадцять хвилин ми закінчили, і Бен вже засинав.

"Я лише на хвилинку заспокоюся", – пробурмотів він.

Це означало, що він залишиться на ніч і поїде рано вранці наступного дня. Тож я ще деякий час сиділа біля вікна, в темряві, при свічках, і писала.

Я любила писати при свічках. Це було романтично, якимось старомодно. Писати ручкою, а не комп'ютером – це вже сам по собі талант. Це вимагало терпіння. Не те, щоб я могла дозволити собі комп'ютер. Іноді я використовувала перо, стару річ, яку купила в антикварній крамниці на Мейн-стріт. До нього додавалася напівпорожня пляшечка з чорнилом.

Це була одна з багатьох таких ночей, коли я вивчала голе тіло Бена на своєму ліжку, і в пам'яті знову промайнули спогади про те, що ті троє хлопців зробили зі мною багато років тому.

"Хочеш погратися, Ліззі?"

Мені було п'ятнадцять. Вони були на рік старші. Я була одиначкою. Вони були популярною трійцею. Але здебільшого вони були жорстокими – якість, яка часто йде пліч-о-пліч з гарною зовнішністю у підлітків.

"Тримай її, Брендон. Тихіше, красуне, не треба кричати. Закричиш, і тобі буде боляче. Ми ж не хочемо, щоб тобі було боляче, правда? Ні, не хочемо."

Писати ці слова було все одно, що отримувати порізи від паперу.

"Гарна дівчинка. Така гарненька. Ох, не плач."

Гірко було бачити їхні посмішки наступного дня, ніби нічого не сталося. Брендон обійняв мене за плечі в класі. "Як ти, Ліззі?" Усмішка, а мені хотілося виколоти йому очі ручкою.

Але коли я записувала цю історію з пам'яті, інше почуття почало вкорінюватися всередині мене, заспокоюючи мене – мстиве задоволення. Вони пішли, давно пішли. А я була тут, перетворюючи жахливе минуле на закручену історію про помсту, яка одного дня знайде свого читача.

Кажуть, що писати про минуле – це переживати його. Я зрозуміла, що записувати минуле і змінювати його результат – це терапія.

Так народилася моя перша історія.

"Брехня, брехня і помста".

Я записала все, що вони зробили зі мною. Але пожежа в сараї, в якій вони загинули через місяць, була занадто легкою розв'язкою.

Розумієш, в реальному житті вони отримали своє покарання, просте і запізніле. Але на папері? О, на папері вони отримали помсту. Збочену, темну, криваву, з криками болю і благаннями про пощаду.

Покарання – біле. Помста – червона. Моя була криваво-чорною.

Тієї ночі, коли я сиділа при свічках і редагувала чергову главу, я посміхнулася. Моя головна героїня, через десять років після пережитого, стала сильною, впевненою та успішною. Вона взяла закон у свої руки. "Кравець", як називали її представники влади, або, як стверджували, чоловік-маніяк, який катував, вбивав і зашивав живих мишей у трьох чоловіків, які закінчили один і той самий дитячий будинок-інтернат. Троє чоловіків, які через роки після інтернату стали впливовими та успішними, але одного дня їхнє життя почало розвалюватися. Протягом кількох років вони були розореними, публічно приниженими та вигнаними. Саме тоді вони зустріли свого мучителя, а незабаром і вбивцю.

Я писала про несамовиту помсту, що вивертає кишки. Про їхнє повільне сходження до божевілля, коли моя героїня руйнувала їхні життя. Їхні крики болю, коли вона катувала їх. І я писала це з посмішкою, змінюючи власну історію на те, що було б правильною помстою.

Проте тоді я думала, що я була єдиною, хто знав, що насправді сталося в ніч пожежі в сараї.

Але це мало змінитися.

Кілька днів по тому я була в кафе, де працював Джон. Я познайомилася з Джоном у тому самому кафе в день, коли переїхала до Олд-Боу, і ми стали близькими друзями.

Я зупинилася для нашої звичайної розмови, яка часто супроводжувалася бубликом і кавою за рахунок закладу. Для чого ще потрібні друзі, правда?

Він був моїм єдиним другом, окрім Бена. Я тішила себе думкою, що подобаюся йому. Одного разу він навіть запросив мене на побачення, ще до того, як я познайомилася з Беном. Але потім з'явився Бен, і після цього не було місця ні для кого.

Я виходила з кав'ярні, коли вибух з минулого зупинив мене на моєму шляху. Це минуле було зі скуйовдженим каштановим волоссям, глибокими темними очима і гордовитою посмішкою, яку я ненавиділа всі ці роки в інтернаті. Минуле було одягнене в шикарну сорочку, що звисала з одного плеча, і рвані джинси. І воно мало ім'я – Тоня.

Це мало б стати першим тривожним сигналом – вона не здивувалася, побачивши мене, коли увійшла, прямо в мене. Але я здивувалася.

"Привіт, Ліззі", – сказала вона, вивчаючи мене вздовж і впоперек.

Не думаю, що я відповіла одразу, моїм першим інстинктом було втекти, втекти від мого минулого, але було вже запізно.

"Привіт", – нарешті вимовила я. "Я не знала, що ти тут живеш".

"Тепер знаєш." Вона посміхнулася холодною посмішкою, яка не сягала її очей.

Я не хотіла розмовляти з нею довше, ніж потрібно. Моє сирітське минуле якимось чином наздогнало мене, і я сподівалася, що більше ніколи її не побачу. Я попрощалася і пішла геть.

"Привіт, Джоне! Як справи сьогодні?" Я почула її голос за спиною і зупинилася біля дверей, озируючись назад.

Джон дивився на неї. "Привіт, Тоня, радий тебе бачити".

У мене все всередині закипіло – вони були якось знайомі. У мене було відчуття, що вона отримає безкоштовний бублик і каву так само, як і я.

Аж тут вона повернулася і зустрілася зі мною поглядом. Тоді я зрозуміла, я відчула це своїми кістками, що вона не випадково опинилася в Олд-Боу.

Я вискочила з крамнички, моє серце дико калатало в грудях.

Пізніше я запитала Джона: "Звідки ти її знаєш? Ту дівчину, що була раніше?"

Він знизав плечима. "Вона щойно переїхала, я думаю. Вона привітна. І симпатична".

Ніщо не могло підготувати мене до того, що чекало на мене вдома тієї ночі.

Записка, проста записка, в моїй студії, прямо на кухонному столі. Клаптик паперу зі словами, від яких у мене мороз по шкірі:

Я знаю, що ти зробила з тими трьома хлопцями в сараї.

ВІСІМ

"Я думаю, що моя мама завдавала шкоди людям", – кажу я Ей Джею по телефону. "Мені потрібно дізнатися більше. Хочеш, щоб я принесла лист?"

"Тягни свою дупу сюди!"

Так, сер.

Крім того, що Ей Джей хороший програміст, він має широкую мережу зв'язків, які дуже добре знають, як знайти важкодоступну інформацію в Інтернеті, і не завжди легально. Можливо, це те, що мені зараз потрібно.

Через півгодини, з адреналіном у жилах, я роблю по два кроки за раз, поспішаючи піднятися сходами на третій поверх, де знаходиться квартира Ей Джея.

Я майже врізаюся в блондинку, одягнену в модні спортивні штани, капюшон і кросівки від Prada.

Вона поблажливо оглядає мене, її погляд затримується на моїй чорній помаді.

"Моторшно", – каже вона і проходить повз мене сходами.

Це Моніка, колишня Ей Джея.

Я слухаю її кроки, що відлунюють унизу, потім повертаюся, щоб подивитися у вікно, і бачу, як блимають фари червоного BMW, що стоїть на вулиці, коли вона відмикає машину і сідає всередину.

Я могла б бути однією з тих крутих багатих дівчат, якби мої батьки колись розпестили мене. Але наразі мені пощастило, що я маю вживану машину за їхній кошт. Я заробляю трохи грошей, пишучи історії в Інтернеті, але це кишенькові гроші, нічого особливого.

Я відчуваю заздрість. Моніка сама заплатила за цю розкішну машину. Я це точно знаю. Я також знаю, що Моніка – успішний онлайн-інфлюенсер, і вона не просто гарненька, а технічна дівчина. Крім того, їй тридцять років. А ще їй варто було б знайти когось свого віку, а не Ей Джея, який майже на десять років молодший. Вона має бути його колишньою. Принаймні, так він мені сказав. Можливо, він збрехав.

"Ти гарна дівчинка, Маккензі", – казала мама. "Не дозволяй хлопцям зіпсувати це. Вони завжди хочуть накласти свої липкі руки на такі гарні речі, як ти. Хлопці є хлопці".

Ненавиджу цю фразу, відстійне виправдання хижацької поведінки. Мама перестала казати, що я красива, коли я почала носити темний макіяж і чорну

помаду. Але я завжди пам'ятала її слова. Лише тепер, коли я дізнаюся про її минуле, вони починають набувати сенсу.

Мій настрій значно падає протягом декількох секунд, коли я дзвоню у двері Ей Джей. Я впевнена, що Моніка і те, чим вони з Ей Джейм займаються разом, набагато цікавіше, ніж мої дурні листи від фаната.

"Ти вже скучила за мною?" каже Ей Джей зі своєю посмішкою на мільйон доларів, відчиняючи двері. Щойно він бачить мене, його посмішка змінюється на трохи збентежену милу посмішку.

"Це лише я", – кажу я, проходячи повз нього. "Ти знову з нею?"

Одразу ж я шкодую, що запитала про це. Не те, щоб мене це хвилювало. Та й не повинно. Можливо, це прозвучало трохи осудливо.

"Ні. Вона забирала прототип гри, з яким я їй допоміг".

"Яка різниця." Я опускаюся в крісло. "Не моя справа".

Мила посмішка Ей Джей знову розпливається в оскалі. "Ревнуєш, Буркотун?"

"Типу того".

Я почуваюся нерозумно, запитавши про Моніку.

Ей Джей дістає з холодильника пару шипучок і передає одну мені.

"Де воно?" – запитує він, дивлячись на мою сумку, коли опускається у своє комп'ютерне крісло.

Отже, він все ще заінтригований листами. *Що ж, добре.*

Я виймаю конверт із сумки і передаю йому, а потім потягую шипучий напій, вивчаючи його краєм ока.

Як багато можуть змінити кілька років! Ей Джей більше не худорлявий чувак в окулярах. Він почав займатися спортом. Він носить контактні лінзи. Він їздить на конференції з програмування та розробки програмного забезпечення. У нього з'явилося кілька дівчат, хоча він не розповідає мені про них багато, ніби це крута таємниця, якої я не гідна. Окрім Моніки, цієї розумної Барбі. Я зустрічала її раніше. Вона мені не подобалася, навіть ненавиділа її.

Він тільки сміявся. "Тобі треба з кимось переспати, Буркотун."

"Замовкни."

"Я серйозно."

"Тому що, що? Ти щойно втратив цноту, тож ти такий гарячий?"

Він голосно засміявся з жарту.

Я втратила цноту на вечірці на першому курсі університету. Я сказала йому, що це було відстійно. Він сказав, що секс – це круто. На цьому ми й розійшлися. Ми ніколи не обговорювали такі речі після цього. Як я вже казала, незручно. Я не хотіла уявляти його голим. Я маю на увазі, що у нього гарне тіло, але останнє, що я хочу, це думати про те, що мій найкращий друг робить з дівчатами в ліжку.

Ей Джей жадібно читає сторінки, спираючись ліктями на коліна. Він трохи нахилиється до гігантських настільних комп'ютерів з безліччю лампочок. У його квартирі завжди тьмяно вдень і темно вночі. Декоративні неонові вивіски завжди увімкнені, розфарбовуючи стіни у веселі кольори. Так само, як і численні комп'ютери, що роблять його квартиру схожою на хакерське лігво.

"Гаразд." Він випростується в кріслі й гортає сторінки, переконуючись, що нічого не пропустив. "У тебе є попередні з собою?"

Так. Я ношу їх із собою, бо щоразу, коли думаю про них, мені хочеться їх перечитати.

Я передаю йому перший конверт, він дістає папери і розглядає їх.

"Вони написані на тому самому папері, в тому самому зошиті, судячи з усього. Вони всі акуратно вирвані".

"Ясно."

"Твої батьки... Так. Це було якесь перше побачення", – каже він з легкою посмішкою і зустрічається з моїми очима. "Очевидно, що ти йдеш по стопах своєї мами".

Я закриваю очі.

"Гаразд, але згадка про трьох хлопців..." Він проводить вказівним пальцем лінію на одній зі сторінок. "Тепер цілком зрозуміло, що щось сталося. Вони щось зробили з твоєю мамою. І я не вигадую, коли кажу, що інцидент, що б це не було, надто схожий на те, що сталося в *"Брехні, брехні і помсті"*.

"Так", – неспокійно кажу я.

"Чорт", – бурмоче собі під ніс Ей Джей. "Я маю на увазі, що вона виросла в прийомній сім'ї. Як і її героїня. Вона згадує трьох хлопців. У її героїні точно така ж історія. Ти думаєш, що вона була..." Він прочищає горло, не бажаючи говорити те, про що ми обоє думаємо.

"Згвалтували?" підказую я.

"Так", – каже він.

"Так", – повторюю я.

Він голосно видихає. "А потім та записка, я знаю, що ти зробила з тими трьома хлопцями в сараї".

"Слухай, вона писала вигадки, ясно? Ти ж не думаєш, що вона насправді зробила щось таке... Знаєш, те, про що вона писала у своїх книжках... Принаймні не таке криваве, так?"

Я дивлюся на Ей Джея, сподіваючись, що він мені заперечить. Я бачу, як він ковтає і облизує губи, коли бачу його адамово яблуко.

"Гаразд, ось що ми зробимо". Ей Джей повертається до комп'ютера, що стоїть у центрі столу, і відкриває сторінку пошукової системи. "Як називався дитячий будинок, в якому вона виросла?"

"Ніби я маю це знати?"

"Господи, Кенз", – розчаровано бурмоче він.

Мама не любила говорити про свої підліткові роки. Я ніколи не наполягала. Журналісти, з іншого боку, були нею, м'яко кажучи, зачаровані. Вони багато досліджували її. Мама рідко давала інтерв'ю, тому вони шукали інформацію деінде.

"Тут". Ей Джей клацає на інтернет-статтю з фотографією групового будинку. "Цей хлопець писав про її груповий будинок, притулок Келлер у Брімвіллі, штат Небраска. Давай подивимось".

Я підводжуся з дивана і перехиляюся через плече Ей Джея, щоб ближче поглянути на статтю.

"Гаразд, тільки не дихай мені в потилицю, добре?" – каже він, повертаючись до мене.

"Ну, боже, вибач". Я відступаю назад.

"Ні, просто я хочу бачити тебе, коли розмовляю з тобою, розумієш?" Він встає і тягне крісло до свого столу, залишаючи його поруч зі своїм стільцем. "Ось так." Він поплескує по сидінню і повертається на своє.

У Ей Джея є дивна особливість: він наполягає на тому, щоби дивитися в очі співрозмовнику, коли розмовляє. Він каже, що не довіряє тим, хто не може дивитися йому в очі. Якби я не знала Ей Джея добре, я б сказала, що у нього якась дитяча травма, через яку він боїться отримати удар у спину. Коли я сказала йому це вперше, він розсміявся і назвав мене ідіоткою. Але це Ей Джей, він просто... інший.

Він починає друкувати, просіюючи більше результатів пошуку в Інтернеті. "Якщо щось сталося, злочин, ми знайдемо його, гаразд?"

Я кусаю губу, дивлячись, як він зі швидкістю милі в секунду набирає текст у пошуковому рядку. На екрані мерехтять слова "згвалтування", "напад", "груповий будинок", місто, штат та інші ключові слова, і я не можу повірити, що саме ці слова ми використовуємо для пошуку моєї мами.

Нічого не з'являється.

"Гаразд", – каже Ей Джей, анітрохи не збентежений. "Можливо, це не була публічна справа. Або взагалі не справа".

"Вона ніколи не згадувала про це, ніколи нічого не писала у своєму блозі. Я вперше про це чую. Тож, так, можливо, це був секрет".

"Гаразд. Але якщо була пожежа, то про це мали б написати в місцевих газетах, так?"

"Я маю на увазі, що це було в дев'яностих."

"І що?"

"Вона стара. Як ти збираєшся її знайти?"

"Буркотун, дев'яності були не так вже й давно."

"Так, наше життя тому."

Він пирхнув зі сміху. "Це було не середньовіччя, знаєш."

Його пальці швидко бігають по клавіатурі, набираючи текст, поки він сперечається зі мною.

У нього довгі пальці, якісь делікатні, тоді як його тіло м'язисте. Не м'язисте, а підтягнуте, далеко не те, що кілька років тому, коли він був схожий на палицю. Навіть у спортивних штаних і футболці, як зараз, він привабливий. Я розумію, чому Моніка запала на хлопця, який на шість років молодший за неї. Ей Джей теж розумний.

А я? Це не вперше, коли люди дивно дивляться на мене. Моє темне волосся з відповідною чорною помадою і важкою підводкою для очей – це не зовсім норма.

"Неприступна, бунтарська, хочеш відштовхнути людей", – казала мама.

Це те, що мені подобається.

Я все ще дивлюся на Ей Джея, коли він раптом плескає в долоні і вистрілює ними в повітря з гучним "Бінго!", ледь не змушуючи мене підстрибнути.

Мої очі прикипають до екрану комп'ютера.

"Не може бути", – бурмочу я, коли ми обидва роззявимо рота на статтю майже тридцятирічної давнини з похмурим заголовком, від якого мурашки пробігають по шкірі:

*ПОЖЕЖА В САРАЇ НА ТЕРИТОРІЇ ГУРТОЖИТКУ ВБИЛА ТРЬОХ
ЛЮДЕЙ.*

ДЕВ'ЯТЬ

Я не хотіла повертатися в минуле і думати, що мама була вбивцею.

Але ось ми тут.

Я відганяю цю думку, але вона продовжує повертатися, коли ми з Ей Джейм закінчуємо читати статтю і відкидаємося на спинки стільців, занурюючись у тишу.

У середині дев'яностих років пожежа в сараї забрала життя трьох хлопчиків–підлітків, які жили в притулку Келлер. Влада підозрювала зловмисників, але розслідування було визнано непереконливим і невдовзі закрито через брак доказів.

"Або ж", – нарешті каже Ей Джей, – "найімовірніше, воно було закрито через брак державного фінансування".

"Було б корисно дізнатися, що змусило їх запідозрити нечесну гру".

"У статті сказано, що згідно з токсикологічним звітом, підлітки, які померли, були в стані сильного алкогольного сп'яніння".

"Настільки, що вони втратили свідомість?"

"Мабуть".

"Усі троє?"

Ей Джей знизує плечима.

"Звучить підозріло".

Ей Джей повертається, щоб зустрітися з моїми очима. "Ти думаєш, твоя мама має до цього відношення?"

"О, Боже, Ей Джей! Я не це мала на увазі".

Ми сидимо мовчки і перечитуємо статтю.

"Гаразд, слухай", – каже Ей Джей, у роздумах потираючи великим пальцем нижню губу. "Ця справа має бути старою. Вона може бути у відкритому доступі. Ми можемо запросити файли".

"Ти можеш це зробити?"

"Спробувати не завадить. Якщо ми не зможемо зробити це легально, то я попрошу своїх приятелів дістати їх деінде і швидко". Ей Джей ворухить бровами на мене.

"Вони зможуть це зробити?"

"Звісно."

"Безкоштовно?" Я обережно запитую, бо не маю зайвих грошей, хоча, як не дивно, після аварії тато питав мене, чи вистачає мені грошей на витрати, і

пропонував більше. Мама завжди контролювала фінанси в нашій родині. Тепер, гадаю, все в руках тата, і тато набагато щедріший.

Ей Джей нахилиється і ніжно щипає мене за щоку. "Можливо, тобі доведеться заплатити своїм тілом, Буркотун", – насмішкувато шепоче він.

"Фу". Я відштовхую його руку.

Він сміється і ніжно штовхає мене ліктем. "Звісно, безкоштовно. Для друга все, що завгодно".

Якось Ей Джей коротко пояснив мені, якою роботою він займається. Він запевняв, що всі вони легальні. Хоча він розповідав мені історії про деяких своїх онлайн-приятелів, які займаються хакерством і всілякими іншими речами, через які у них можуть бути великі неприємності.

Коли я повернулася до батьків, було вже близько опівночі. Я думала залишитися у своїй квартирі в місті, але потім подумала, що татові буде самотньо у величезному будинку. Бабуся з дідусем поїхали сьогодні вранці. Чесно кажучи, це полегшення.

Біля воріт все ще стоїть охоронець, але більше немає журналістів, які нишпорять навколо. Як і все, смерть знаменитостей – гаряча новина, але швидкоплинна, вона відходить за лаштунки, коли з'являється щось цікавіше.

У будинку горить лише світло на першому поверсі. Я паркую машину і молюся, щоб у будинку не було гостей чи набридливих піарників. Давно вже в нашому будинку не було спокою.

Територія по обидва боки від вхідних дверей переповнена квітковими композиціями. І це тільки початок. Весь коридор і вітальня заставлені букетами від друзів, колег і фанатів. Незважаючи на кінець жовтня, наш будинок пахне квітником. Я хочу сказати татові, що це схоже на похоронне бюро. Звісно, не скажу. Це може зачепити його почуття.

Коли я заходжу, в будинку моторошно тихо, і я зітхаю з полегшенням.

Кидаю сумку біля шафи для одягу – мама, звісно, дорікнула б мені за це. *Але вже ні.*

Дзвонять домашні телефони. У нас два телефони: один у вітальні, інший на кухні. Я дивлюся на годинник – вже північ, а хтось дзвонить на стаціонарний. Цей телефон став справжнім кошмаром за останній тиждень після того, що сталося з мамою, але ніхто не потурбувався вимкнути його з розетки. Мені здається, що бабуся останнім часом таємно насолоджується увагою до себе. Це неприємно говорити, але це правда.

На мій подив, двері до маминого кабінету відчинені навстіж. Я підходжу до дверей і бачу, що в кабінеті ввімкнене все світло, включно з настільною лампою.

Тато порпається в шухлядах столу. Напівпорожня склянка з-під віскі та відкрита пляшка стоять на ньому, поруч із настільним комп'ютером – схоже, тато вже давно там сидить. Не здивуюся, якщо він святкує те, що батьки нарешті покинули будинок.

Одразу ж я помічаю викрутку з плоским лезом, що лежить на столі, а також стоси документів і всіляких конвертів.

Охрінути.

Я стримую сміх.

Я знаю, що мама тримала більшість шухляд замкненими. Вона цінувала свій особистий простір. *Так-так*. Схоже, тато втратив терпіння і, не знайшовши ключів, зламав шухляди. Він протримався більше тижня, відколи померла мама і до від'їзду бабусі з дідусем.

Причина одна – він шукає щось таке, про що ніхто, крім мами, не повинен був знати.

ДЕСЯТЬ

"Що ти робиш?" запитую я, схрестивши руки на грудях і спершись на одвірок.

Тато підскакує, наляканий.

"Господи, Маккензі!" Він притискає руку до грудей, потім робить ковток зі склянки віскі і дико обводить поглядом стіл. "Шукаю якісь папери."

"Мама б тебе вбила, якби побачила", – кажу я з сумною посмішкою.

"Так, ну..."

Ніхто ще не торкався її речей. Ні її одягу нагорі. Ні її колекції машинок. Ні її улюбленої кавової чашки на кухні.

Я відштовхуюся від одвірка, підходжу до столу і сідаю на край.

Тато знає, що мама була б розлючена на мене за це. Вона ненавиділа безтурботність і вільні манери. Тепер ми з татом самі по собі, і мені здається, що охоронця, який роками стежив за нами, більше немає.

"Які документи ти шукаєш?" запитую я. "Потрібна допомога?"

"Гм... Та так, дрібниці".

Я хихикаю. "Так, дрібниці?"

Він невиразно махає рукою по кімнаті. "Страхування життя і таке інше."

"Страховки? Багато?"

"Так, у нас є таке."

"Для вас з мамою?"

"Мама, я, ти."

"Я?" Вперше про таке чую. "Чому я маю страховку?"

"Мама наполягла на цьому."

Ти знущаєшся з мене?

У цьому сценарії мене турбують дві речі.

По–перше, у мами не було жодної причини оформляти для мене страховку. Я маю на увазі, мені двадцять один рік. Навіщо їй було страхувати моє життя, якщо вона не думала, що зі мною щось може статися? Я ніколи не розповідала їй про лікарню швидкої допомоги чи візит до лікаря кілька тижнів тому. Я плакала в той день, намагалася поговорити з нею. Але у неї була запланована якась онлайн–конференція, тому я не сказала їй зі злості, уявляючи, як одного дня я просто впаду замертво, а вони з татом будуть шкодувати, що ніколи не приділяли мені більше уваги.

Звісно, я перебільшую. Лікар сказав, що мій стан не важкий, якщо за мною правильно стежити. Рецепт, який він мені виписав, допоможе тримати його під

контролем. Враховуючи, що це генетичне захворювання, можливо, мама навіть знала про нього весь цей час і ніколи не говорила мені, щоб не лякати мене.

Це те, що раптом спало мені на думку. Якщо вона знала, що це може вийти з-під контролю, якщо не лікувати, можливо, саме тому вона придбала для мене поліс страхування життя.

Я відганяю цю жахливу думку.

Друге, що мене турбує, – це тато. Я відчуваю, що він не просто шукає страхові документи. Такі речі завжди доступні в Інтернеті. Багато юридичних документів знаходяться у нашого сімейного адвоката та в сейфах. У підвалі теж є сейф.

Натомість, схоже, що тато намагається знайти щось, що він не хоче, щоб хтось інший знайшов. Щось, що мама тримала під замком навіть від нього. І це викликає у мене цікавість.

ОДИНАДЦЯТЬ

Ніщо в цій родині не є таким, як здавалося ще кілька днів тому.

"Тату, а мама мала друзів у коледжі?" запитую я, щоб підтримати розмову і поспостерігати за ним.

Його очі кидаються на мене занадто швидко, коли він відкидається на спинку маминого крісла і робить ковток віскі.

Це велетенське готичне крісло з кігтями замість ніжок, чорним деревом і вигадливо прикрашеними рогами тварин. Щось із епохи вікінгів. Коли мама сиділа в ньому, вона виглядала велично, як королева підземного світу. Тато схожий на селянина. Здається, воно поглинає його цілком.

"Не зовсім", – каже він, не дивлячись на мене.

"Я маю на увазі, що ви, хлопці, тусувалися в коледжі, так?"

"Не твоя мама. Вона була відлюдьком. Їй подобалося", – він махає келихом у напрямку книжкових полиць, – "сидіти вдома і писати. Вона була затворницею. І... Так." Він із сумом обводить поглядом стіл.

"Тобто, можливо, з однією людиною?" підказую я, згадуючи згадку про якогось хлопця на ім'я Джон.

Тато дарує мені посмішку, далеку від справжньої. "Слухай, про що ти?"

Я хочу розповісти йому про листи, але потім передумую. Вони мають бути таємницею. Мама з татом останнім часом не ладнали між собою. Зовсім не ладнали. Насправді, тато, здається, не дуже сумує.

"Просто цікаво. Хочу дізнатися про неї більше".

Тато робить глибокий вдих, ніби я смикаю його за руку, і обводить поглядом кімнату. Його видих важкий, погляд дещо ностальгійний.

"Твоя мама... Вона була веселою людиною. Поки не перестала." Він замовкає.

Чудово. Так проникливо.

Але потім тато продовжує. "Вона була доброю і повною життя. Поки... дещо не сталося. Вона... Ми переїхали на східне узбережжя одразу після твого народження, а потім, через рік, коли вийшла її перша книга, все почало змінюватися так швидко. Так швидко", – повторює він пошепки, все ще не дивлячись на мене.

Знову ж таки, він не сказав мені нічого такого, чого б я не знала.

Я тільки зараз помічаю, що тато дуже п'яний, що не є чимось незвичайним у ці дні в цей час ночі. Тато довів пияцтво до науки, ідеальною формулою якої є не втрачати свідомість.

Він виглядає сумним, якимось загубленим. Йому лише сорок чотири, але в його каштановому волоссі вже багато сивини. Він все ще стрункий, але його постава згорблена.

Він тягнеться до кишені, дістає портсигар і висмикує сигарету.

Я рефлекторно затамовую подих, гадаючи, чи наважиться він запалити її. Мама не дозволяла йому курити в будинку, не кажучи вже про її святиню.

Але він курить. Запальничка в його руці клацає і підпалює кінчик сигар. Він зі смаком вдихає і видихає хмару диму, а я дивлюся на нього, не вірячи своїм очам. Він робить ще одну затяжку, потім ще одну, випиває решту віскі у своїй склянці, потім струшує попіл у склянку і ставить її на стіл.

Ось і все. Я впевнена, що мамин прах щойно загорівся в урні. Її привид буде переслідувати його.

Тато сидить мовчки, і на мить мені здається, що він забуває про мене. А може, він зовсім п'яний – його очі затуманені, погляд розпливчастий.

"Ми були щасливі", – нарешті каже він, втупившись у стіл. "Коли книга вийшла, вона стала миттєвою сенсацією, кілька місяців була в списку бестселерів New York Times. Ми подорожували. Ми купили наш перший будинок. Не цей". Він безцільно ворухить сигаретою, його ніс злегка шморгає, як я розумію, з відразою. "Наш перший будинок був простіший. Я вклав гроші в один бізнес, потім в інший. Обидва прогоріли. Я втратив ті гроші. Тоді вона й сказала: Ти навіть не можеш втримати ті гроші, які я тобі даю".

Тато гірко сміється. "Е–лі–за–бет... Якимось заримував її з Макбет. Їй не сподобалося. Ну..."

Він чухає великим пальцем брову, потім витирає рот тильною стороною долоні.

"Вона була... Вона завжди була талановитою. Геніальною", – каже він з ледь чутним гарчанням. "Я був чоловіком Е. В. Рендж".

Тато струшує попіл сигарети на підлогу, а я дивлюся на нього в шоці, боячись перебити. Він ніколи так про неї не говорив. Він ніколи не наважився б.

"Проблема навіть не в цьому. Усе одно все було б добре. Я і вона – це завжди мало бути я і вона. І ти, коли ти з'явилася". Він нарешті дивиться на мене і спалахує хлоп'ячою посмішкою з ямочками. "Звісно, ти, дитинко".

Я люблю татову посмішку. Це одна річ, яка не змінюється в ньому роками. Незалежно від настрою чи зовнішнього вигляду, ця посмішка завжди розтоплює людські серця.

"Але потім..." Татова усмішка зникає за секунду. Він хапає пляшку віскі зі столу і робить великий ковток.

Ого. Це був би гарний час, щоб зупинити його, але я хочу, щоб він продовжував говорити.

"Потім?" запитую я пошепки.

"Потім він з'явився в нашому житті. І все полетіло під три чорти", – сердито каже тато.

"Хто?"

Тато гидливо хихикає, робить ще один ковток з пляшки і з гучним стуком ставить її на місце. Його голова трохи хитається.

"Хлопець, з яким вона трахалася за моєю спиною".

У мене відвисає щелепа.

Тато п'яно знизує плечима. "Вибач, дитино. Ти вже достатньо доросла, щоб знати правду про свою талановиту матір", – каже він з отруйним уколом.

Я хочу знати більше, але татові очі опускаються. Я думаю, що він вибивається з сил. За мить він відкидає голову на спинку крісла і заплющує очі.

Тихо виходжу.

Принаймні тепер я точно знаю одне – у моїх батьків достатньо тасмниць для ще одного бестселера.

ДВАНАДЦЯТЬ

Ось уже понад шість років найближчою людиною в нашому домі для мене завжди була наша покоївка Мінна. Сумно, чи не так?

Близько дев'ятої ранку я спускаюся вниз на запах сніданку.

Мінна зустрічає мене привітною посмішкою. "Як ви, Міс Маккензі?"

"Усе добре".

Вона ніяково дивиться в бік коридору, і я бачу, що двері до маминого кабінету все ще відчинені.

"Тато там?" запитую я.

Вона хитає головою. "Я прийшла вранці, а він там спав. Довелося його розбудити і допомогти піднятися нагору".

"Дякую, Мінно."

"Я трохи прибрала. Тут був безлад. Сподіваюся, ви не проти. Місіс Каспер ніколи не..."

"Вона померла", – не подумавши, випалуюю я.

Мінна бурмоче ще одне вибачення, а потім дивиться на мене. "Сніданок готовий, Міс. Ваш улюблений".

Бабуся готувала кілька разів, коли жила тут. Я не фанатка. Мінна готує набагато краще, а бабуся вважає, що володіє секретом якихось магічних рецептів старої школи. Ніхто не наважується сказати їй, що її кулінарія – відстій, як і її ставлення.

Дзвонить домашній телефон, і Мінна йде до вітальні, щоб підняти слухавку.

"Вона померла. Ні... Так... Містер Каспер зараз недоступний..."

Вона кладе слухавку і повертається до мене, хитаючи головою. "Всі дзвонять, дзвонять, дзвонять. Адвокати, дивні люди. Всі!"

"Треба вимкнути телефон".

Мінна сміється. Жартую я чи ні, але бабуся дала конкретні вказівки відповідати на кожен телефонний дзвінок.

Я кидаю ще один погляд на мамин кабінет і роблю собі запис у пам'яті, що за першої ж нагоди зазирну туди. Я впевнена, що знайду щось цікаве. Але до того, як тато прокинеться, я маю ще дещо зробити.

"Притримай сніданок", – кажу я Мінні. "Я скоро повернуся".

Я йду до кабінету і помічаю, що запасний ключ все ще у дверному замку. Я витягаю його, хапаю сумку і в спортивних штаних і капюшоні сідаю в машину

та їду п'ять миль до будівельного магазину. З копією ключа від кабінету я їду назад.

Я підїжджаю до будинку, коли дзвонить Ей Джей.

"Як десяте коло пекла?" – запитує він, змушуючи мене пирхнути.

"Нормально". Я перечіпляюся об квіткову композицію, коли підходжу до дверей. Вони відчинені, а надворі ще більше квітів.

"У тебе сьогодні заняття?"

"Тільки в понеділок."

"Твої бабуся з дідусем уже поїхали?"

"Так, вчора".

"Тепер має бути спокійно."

"Розкажи мені про це." Я заходжу в будинок і зупиняюся між передпокою і вітальнею, де Мінна збирає гігантську композицію з лілій. "Тато сьогодні має зустрітися з адвокатами. Він напився минулої ночі, наговорив божевільних речей".

"Про маму?"

"І про неї теж. Розповім пізніше. Але він... Він кутив і пив у маминому кабінеті".

Я дивлюся на Мінну, яка застигає з квітами в руках і кидає на мене короткий стривожений погляд, а потім починає йти до входу.

"Ооо, бляяха!" сміється Ей Джей. "Тато Каспер розгулює".

Він знає мою сім'ю досить добре, щоб зрозуміти, що це справді виходить з-під контролю.

Я посміхаюся. Це не повинно бути смішно. Це схоже на темну комедію, яка котиться по спіралі вниз, поки не перетвориться на трагедію. Але моя сім'я смішна, і я вже не можу бути дипломатичною і брехати собі.

"Я хотіла сказати, що у мене є запасний ключ від маминого кабінету". Я дивлюся на Мінну, знаючи, що від моїх слів вона нашорошить вуха. "Тато зламав мамин стіл минулої ночі."

"Срань господня, Кенз!"

Мінна опускає голову, проходячи повз мене. Вона завжди була на моєму боці, тому я не відчуваю параної, кажучи це при ній.

"Так. І я думаю, що він щось шукав. Але це не має значення. Як тільки він піде з дому, хочеш прийти і допомогти мені розібратися з маминими документами?"

"Я прийду. Так. Дай мені годину або близько того, а потім я поїду до тебе".

Думаю, мама зберігала якісь секрети у своєму кабінеті. Тато, можливо, щось шукає. Але я сповнена рішучості знайти це першою, або принаймні щось, будь-що, з маминого минулого.

Я поспішаю до маминого кабінету, вставляю татів ключ у замок, потім їду до вітальні.

Тільки тепер я помічаю, що більшість квітів зникли.

"Що сталося?" запитую я Мінну.

"Містер Каспер ще в ліжку, але він попросив кави і сказав, щоб я позбулася всіх квітів. Сказав, що не хоче, аби тут було схоже на похоронне бюро".

"Добре", – з полегшенням кажу я.

Мінна зупиняється перед величезною екзотичною композицією. Це чудові райдужні троянди, чорні та помаранчеві. У букеті, який лежить у чорній мармуровій вазі, прикрашеній золотистою сіткою, їх, мабуть, понад п'ятдесят.

Мінна притискає руку до грудей і хитає головою. "Так, вони прекрасні".

Я підходжу і читаю маленьку чорну листівку із золотими літерами, заховану у квітах:

Найкращій жінці, яку я знав.

Ого. Мабуть, ще один божевільний фанат. Або?

Хлопець, з яким вона трахалася за мою спиною.

Татусеві слова дзвенять у моїх вухах. Але я згодна, букет екстравагантний і розкішний. Побачимо, чи тато його помітить.

"Залиш цей", – кажу я Мінні. "Решту можна забрати".

Мінна ніяково дивиться на мене. "Ви не проти, якщо... якщо я візьму кілька додому?" Вона киває в бік стопки квітів у коридорі.

Я посміхаюся до неї. "Можеш забрати їх усі. Подаруй друзям чи ще комусь. Нема чого їх викидати. Вони коштують невеличкий статок". І тут у мене з'являється ідея. "Зроби одну річ. Витягни всі листівки з букетів і збережи їх для мене, будь ласка".

Я вивчу їх пізніше. Ніколи не знаєш, що може здатися підозрілим. Я досі не знаю, хто надсилає мені листи.

Знову дзвонять домашні телефони. Мінна поспішає до слухавки, піднімає її, потім щось записує на аркуші паперу, що лежить під нею. У ньому вже позначені десятки повідомлень. Мама завжди відповідала за все, включно з рахунками. А тато? Він поставив свій мобільний на беззвучний режим, щоб зберегти спокій, і я його не звинувачую. До домашніх телефонів він теж не торкається.

Я йду на кухню, а Мінна йде прямо за мною, вже витягує тарілку і подає мені яєчню з беконом і тостами з авокадо.

Я падаю на барний стілець на кухонному острові. Мені більше подобається їсти тут, ніж за величезним обіднім столом. Коли я жила тут, їжа була майже церемоніальною. Сніданки – це складні наїдки з безліччю приборів, серветок, графинів, випічки та кошиком свіжих фруктів, які не виглядали на день старшими, хоча їх ніхто ніколи не їв.

Мені подобаються прості речі. І мені подобається слухати, як Мінна наспівує собі під ніс і розповідає мені про свої сімейні драми, замість того, щоб ходити з фальшивою посмішкою і холодними очима, як вона часто робила перед моїми батьками.

Мінна щаслива, що бабуся не командує нею і не ставиться до неї, як до служниці. Так, є різниця між покоївкою і служницею. Мінна могла б розповісти вам про це після того, як бабуся піде.

"Для вас багато пошти, Міс", – каже Мінна, коли я їм. Вона підходить до поштової скриньки й дістає звідти великий конверт. "Але є ще один конверт. Здається, важливий. Він просто лежав у поштовій скриньці сьогодні вранці. Ні зворотної адреси, ні марки".

Вона кладе його поруч зі мною.

"Для Маккензі Каспер", – написано на наклейці.
Жуючи бекон, я розриваю конверт і витягаю менший конверт.
Цей змушує мене зупинитися. Я ледь не даплюся беконом, дивлячись на
знайомі слова:

Від фаната #1. ХОХО

ЛИСТ #3

Ти не дізнаєшся, що скло розбите, якщо не почувеш, як воно б'ється. Навіть коли ти його бачиш, воно все одно не повністю реєструється у твоїй свідомості. Але коли ти наступаєш на нього, о, тоді ти відчуваєш це. Це і є момент істини. *Відчуття* – це те, як реальність дає про себе знати. Біль – це її найвищий прояв.

Вона була скрізь, куди б я не пішла. Це було як бачити розбите скло, але здалеку.

І лише одного разу, коли я побачила, як вона розмовляє з Беном за межами головного кампусу, я зрозуміла, що вона опинилася в Олд-Боу через мене.

Я спостерігала за ними здалеку. Бен сміявся, його сміх був таким гучним і щасливим у той сонячний вересневий день, що моє серце стискалося від болю. Так, як воно боліло в тих сумних фільмах, які ти передивляєшся, коли бачиш, як головні герої впиваються щастям, бо ще не знали – але *ти* знала – що незабаром станеться, що трагедія розірве їхні життя на шматки.

Я не знала, чого вона хотіла і чому раптом з'явилася в моєму житті.

Може, це був збіг обставин.

А може, нічого не було.

Пізніше я запитала Бена, звідки він її знає.

"Тоня? Ми з хлопцями познайомилися з нею в барі якось увечері. Вона класна. Вона приїхала з іншого міста, щойно переїхала. А що?"

"Бачила, як ви з нею розмовляли. Я подумала, що знаю її звідкись", – збрехала я.

Тоді я зрозуміла, що вона націлилася на нього. Не тому, що він був гарним хлопцем – їх було багато. А тому, що він був мій.

Я ніколи не ревнувала Бена до того, як він тусувався з друзями. Він любив гучні місця і натовп – не моя чашка чаю. Але раптом я почала ревнувати, що *вона*

була з ним там, де мене не було. Де мені не було місця. І я нічого не могла з цим вдіяти.

Розумієш, я кохала Бена. Я була злиденною, і хоча я справлялася, він іноді платив за мої речі. Я була відлюдьком, і мені це подобалося. Він був душею кожної вечірки, і він давав мені те, про що я могла писати. Я ніколи не уявляла собі світлого щасливого майбутнього. Але він часто жартував, що коли я стану відомою і багатою завдяки своїм книжкам, я буду його "sugar mama". Він сміявся з цього. Але я раптом побачила майбутнє з ним, і воно було яскравішим, ніж будь-коли було в моїх мріях.

Я часто давала йому читати написані мною нові розділи.

Він завжди хвалив мене. "Боже, Ліззі, ти така талановита. Як у твоїй маленькій гарненькій голівці народжуються такі божевільні речі?"

І він святкував зі своїми друзями щотижня. Свята. Дні народження. Квартальні вечірки. П'ятниця. Завжди щось відбувалося, а я сиділа вдома і писала.

Через два тижні після того, як я вперше зустріла Тоню, я запросила Бена на побачення.

"Мені не завадить компанія", – сказала я, бажаючи хоч раз побути з ним наодинці.

І ось вона була там, тієї самої ночі, Тоня, сміялася з дівчиною одного з його друзів, коли ми зайшли до бару, де всі зустрічалися.

Серед десятків людей, переважно студентів, Тоня виділялася. Щаслива, впевнена в собі, така невимушена, що мені стало заздрісно.

"Привіт, Тоня, це Ліззі", – представив мене Бен. Не його дівчина. Не його подруга. Просто Ліззі.

Вона з посмішкою помахала рукою. "Привіт, Ліззі. Ти виглядаєш знайомо. Ми зустрічалися раніше?"

"Не думаю", – пробурмотіла я, бажаючи зникнути.

"Ти нагадуєш мені дівчину зі школи, коли мені було п'ятнадцять чи близько того. Вона любила гратися з вогнем. Зацініть, хлопці, ця дівчина..."

Кров застукала в моїх вухах, коли вона почала розповідати історію про пожежу в сараї. Розповідала недбало, наче це була якась плітка з таблоїду.

"Не може бути!"

"О, чорт!"

Хлопці сміялися, а в мене кров закипала.

"Божевілья, чи не так?" Бен штовхнув мене ліктем, не зводячи з неї очей.

Звичайно, я знала цю історію. *Мою* історію. Я знала хлопців, про яких вона говорила, і розслідування, яке послідувало за тією пожежею.

Ось тоді я по-справжньому відчула її – біль минулого. Немов наступила на розбите скло, і осколки врізалися в ніжну плоть.

У мене було відчуття, що це лише початок кошмару.

Я просиділа в барі годину, стільки, скільки змогла витримати, намагаючись уникати її очей, соромлячись того, що була там, з Беном, який ледве визнавав мою присутність.

Я сказала всім, що йду додому, і пішла в туалет. На виході я наштовхнулася на Тоню, яка перегородила мені шлях.

Ми стояли і дивилися одна на одну протягом короткої миті, миті, яка поглинула мене в минуле, до моїх років в інтернаті, трьох хлопчиків і її слів: "Тримайся подалі від Брендона. Зрозуміла, мишенятко?"

І вона виплюнула мене назад, залишивши мене тремтіти від злості.

"Чого ти хочеш від мене, Тоня?" прямо запитала я, боячись почути відповідь.

Вона підняла руку і провела вказівним пальцем по моєму темному волоссю, що спадало на обличчя. Вона робила це повільно, як коханка, її жорстокі очі блукали по моєму обличчю. "Я знаю, що ти зробила, любя Ліззі. Ти думаєш, що тобі це зійде з рук?"

Зловісна посмішка скривила її губи.

Я здригнулася від її слів. "Я не знаю, про що ти говориш".

"О, ти знаєш. У мене є докази. І я можу піти в поліцію". Вона нахилилася так близько, що я відчула запах її парфумів і слабкий запах м'ятного лосьйону. Її губи притиснулися до мого волосся, коли вона прошепотіла мені на вухо: "Будь-якої миті, Ліззі. Будь обережна".

Ці слова змусили мене запанікувати, хоча я не показала цього.

Я хотіла сказати їй, що хотіла лише налякати їх. Що я лише хотіла, щоб вони пошкодували про те, що зробили зі мною. Але я точно не могла сказати їй, що я рада тому, як все обернулося. Що всі троє мертві.

ТРИНАДЦЯТЬ

Я нервово ходжу по кімнаті, коли приходить Ей Джей.

"Твій старий все ще тут", – каже він, входячи. "Якийсь хлопець прибирає квіти з дому".

Він одягнений у свої звичайні джинси, чорну толстовку з капюшоном і кеди Converse, його скуйовджене волосся злегка вологе – мабуть, надворі йде дощ.

Я простягаю йому конверт.

"Ооо", – вимовляє він і вихоплює його з моєї руки. "Ще один?"

Він опускається на край мого ліжка, читаючи останнього листа, а я крокую перед ним, смикаючи за шнурки худі, не зводячи очей з його обличчя, вивчаючи його реакцію.

Коли він закінчує читати, його руки, що тримають сторінки, повільно опускаються на коліна, і він піднімає на мене очі. Вони відображають ті самі думки, які я мала лише годину тому, коли читала це.

"Дообре", – каже він.

"Дообре", – повторюю я.

"Ось воно."

"Гадаю, що *воно*."

Сповідь – інакше не назвеш те, що мама написала в листі.

"Чорт", – шепоче він.

"Нам потрібна ця справа, Ей Джей", – кажу я. "Слідча справа. Думаю, це все прояснить. Або, принаймні, дасть нам більше деталей".

"Так, мій хлопець зв'яжеться зі мною, як тільки щось знайде".

Ей Джей йде до ванної кімнати, а я акуратно складаю лист і кладу його в конверт, в якому він прийшов.

У цей момент я думаю, чи варто мені вдягати рукавички, щоб працювати з цією поштою. Очевидно, що я не буду доносити на те, що мама робила в минулому, якщо тільки... Ні, викреслити цю думку. Немає ніяких "якщо". Все одно, це доказ. Хто знає, чи не є той, хто це надіслав, божевільним і чи не прийде він за мною. Зараз, одне абсолютно точно – за мною стежать.

Я кладу конверт з двома попередніми, які вже лежать у пластиковій папці, і ховаю їх у сумку.

Двері ванної кімнати зі скрипом відчиняються, і в дверях з'являється Ей Джей. Він голосно трясє в руці жовту пляшечку з рецептом, його занепокоєні очі дивляться на мене. "Ти їх приймаєш?"

Я закрочую очі. "Іноді".

"Іноді?"

"Так, неважливо. Я ж не збираюся здохнути." Будемо сподіватися, що ні.

Ей Джей не рухається з місця. "Та ну, Кенз".

Ненавиджу, коли мене жаліють. Останнім часом її просто навалом.

Я посміхаюся йому. "Ти будеш сумувати за мною, якщо я піду?"

Він хитає головою.

"Я буду переслідувати тебе, Ей Джей. Ти розважатимешся зі своєю наступною кіберкоролевою, а я рознеситиму лайно по твоєму будинку, лякаючи тебе до смерті".

На його губах з'являється посмішка. "Ти мені подобаєшся живою. Мені не подобаються кіберкоролеви."

"Вже ні?"

Він зникає у ванній, щоб покласти рецепт на місце.

"Відколи?" запитую я голосніше.

Він виходить, його докірливий погляд спрямований на мене.

"Я думав, що це твій тип", – дражню я його.

"Та невже? Ти експерт, Буркотун?"

Він знову переключився на Буркотуна. Кенз – для серйозних моментів. Якщо він називає мене на повне ім'я, це означає, що щось серйозно не так.

Мій телефон дзвенить повідомленням про вхідні ворота.

Я увімкнула сповіщення після смерті мами, коли тимчасово переїхала до батьків. У нас є кілька камер на нашій території, плюс сигналізація, плюс датчик на вхідних воротах – ніколи не можна бути надто обережним, коли у твоєї мами шалені фанати. Такою була наша реальність протягом багатьох років. Заходи безпеки ставали в нагоді кілька разів, коли маму переслідували.

Я перевіряю записи з камер і бачу, як тато від'їжджає в машині.

"Ходімо", – кажу я Ей Джею, зустрічаючи його нетерплячий погляд. "Час дізнатися секрети Е. В. Рендж".

ЧОТИРНАДЦЯТЬ

Коли ми спускаємося вниз, вхідні двері відчинені, і молодий хлопець у картатій сорочці та джинсах бере кілька квіткових композицій за раз і виносить їх з дому.

"Привіт, Маккензі!" – гукає він мені.

"Привіт, Ніку!"

"Шкода чути про твою маму!"

Це племінник Мінни. Крізь дверний отвір я бачу його пікап, припаркований заднім ходом біля входу, а його кузов наполовину заповнений квітами.

Мінна допомагає. "Все гаразд?" – перепитує вона мене, показуючи на квіти.

"Абсолютно. Бери їх усі. Гей." Я запрошую її підійти. "Ми йдемо до маминого кабінету. Татові ні слова, добре?"

"Звісно." Вона посміхається, як змовниця.

Я навіть не дивуюся, що двері кабінету зачинені. Щоб довести свою правоту, я підходжу до тубільної маски і порпаюся в її густій гриві, але звична схованка для запаски порожня.

Я так і знала.

"Подивіться, хто на крок попереду", – бурмочу я, пишаючись собою, дістаю з кишені худі зроблену вранці копію і відчиняю двері.

У маминому кабінеті темно. Щільні бордові штори закриті.

"Зачини двері й замкни їх", – наказую я Ей Джей, потім підходжу до вікна й розсуваю штори, впускаючи світло.

"Ого!" – дивується він, роззираючись довкола.

При денному світлі кабінет виглядає майже нормально. Діловий, навіть, хоч і з готичним присмаком.

Ей Джей ніколи не був усередині, і я дозволяю йому повільно ходити навколо, з широко розплющеними від подиву очима.

Мамин кабінет справді схожий на своєрідний вівтар. Завуальовані лампи, готичні картини, рельєфні панелі з хитромудрим різьбленням, постери її книг з промо-акцій та нагород.

Масивна попелясто-чорна дерев'яна шафа тягнеться від підлоги до стелі вздовж усієї кімнати, з численними полицями та шухлядами, дрібничками та старими книжками на полицях. У центрі – гігантський камін.

Перед ним на плюшевому килимі розкладений шкіряний вітальняний гарнітур. Праворуч від нього – мамин вінтажний письмовий стіл. Ліворуч – вікно.

"Це все спеціальні видання чи що?" запитує Ей Джей, проводячи пальцями по полицях, на яких стоять десятки варіацій трьох маминих бестселерів.

"Ага. У неї ціла шафа ними заставлена. Більшість професійно надруковані. Кілька переплетені на замовлення фанатами, які надсилають їх їй у подарунок".

"Круто", – каже Ей Джей.

Можливо, я не велика шанувальниця особистості моєї мами, але вона була геніальною. Мені не подобається, коли мене з нею порівнюють, але якщо бути чесною, у мене було багато моментів у житті, коли я переповнювалася гордістю, коли люди дізнавалися, хто я така. Це було дуже давно.

Перебувати в її кабінеті – це все одно, що потрапити до старовинного замку з витонченим сучасним дотиком. Товстий килим. Чорне дерево і сталь. Гнів, ненависть, бажання – ось про що вона писала – всі найтемніші людські емоції, об'єднані у візуально представлений коктейль, який є в кожній деталі цієї кімнати.

"Хочеш невелику екскурсію?" запитую я Ей Джея.

"Чорт забирай, так!"

Я підводжу його до гігантської скрині, що лежить на полицях. Коли мама купила її десять років тому, знадобилося троє людей, щоб занести її сюди. Зараз вона повна по вінця.

"Це..." Ей Джей не закінчив.

"Так." Я киваю, відмикаю бутафорський замок і піднімаю кришку.

Адреналін зашкалює, руки трохи тремтять. Мені ніколи не дозволяли нічого торкатися в цьому кабінеті.

Верхнє відділення повне конвертів і листів, простих, на вишуканому папері, у вигадливому пакуванні – вся фанатська пошта.

Я натискаю на важіль, і верхня шухляда зсувається вгору, відкриваючи решту багажника з усілякими цікавинками, також люб'язно наданими її фанатами.

"Срань господня". Розвеселившись, Ей Джей сідає навпочіпки, і я теж, так що ми можемо витягати одну річ за одною і оглядати їх.

"Знаменита банка для сечі?" Ей Джей показує на пакет із застібкою–блискавкою, в якому лежить флакон.

"Так. Не знаю, навіщо мама її зберігала."

"Може, як доказ". Він знизує плечима. "Слідчі просили щось із цього?"

Я задумливо дивлюся на нього. "Тут цього занадто багато. До того ж..."

"До того ж, у них немає доказів, що її аварія не була випадковою".

"Правильно."

Дивно, але жоден слідчий ніколи не приходив поговорити зі мною про маму. Відтоді, як бабуся вигнала одного з них з дому.

Ми з Ей Джеєм проводимо півгодини, перебираючи пасма волосся в маленьких пластикових пакетиках із записками, дивними іграшками, ляльками, схожими на мою маму, з простромленими в них голками. В одному віялі – червона земля з Намібії. В іншому – каміння з вулкану в Ісландії. Колекція антикварних листівок. Шматок одягу. Старовинний кинджал.

"Ого", – каже Ей Джей, підводячись на ноги. Він кидає останній погляд навколо і повертається до мене. "Гаразд. Що ми робимо?"

Подарунки від фанатів можуть бути захоплюючими, але я знаю, що Ей Джей прагне дослідити. Як і я.

Я не знаю, з чого почати, але одне я знаю напевно – ви не замикаєте кімнату, якщо не ховаєте щось, що не хочете, щоб хтось бачив. І я впевнена, що у моєї мами було багато секретів.

П'ЯТНАДЦЯТЬ

Ей Джей повільно проходить повз масивну шафу, що займає всю стіну, і смикає за шухляди. Коли одна шухляда не піддається, він смикає її сильніше, але вона замкнена.

"У тебе є ключ від цієї шухляди?" – запитує він мене.

"Ні."

"Має бути десь поруч."

"Мама, напевно, зберігала ключі від шухляди десь в іншому місці".

"Ні", – заперечує Ей Джей, крок за кроком проходячи вздовж шафи, натискаючи на куточки та щілини. "Вона хотіла б мати можливість дістатися до них, навіть якщо залишила ключі десь в іншому місці. Я попрацюю над цим. Все, що замкнене, важливо".

Я дозволяю йому займатися своїми справами, а сама обходжу величезний стіл і сідаю в мамине крісло.

Я чекаю секунду, щоб спогади накрыли мене горем – ні, цього не відбувається. Але це відчуття сюрреалістичне, і замість того, щоб плакати, я посміхаюся – саме тут мама робила більшу частину своєї роботи. Ця позиція дозволяє мені дивитися на кабінет її очима.

Чи відчувала вона себе королевою жанру трилера, коли працювала тут?

Я проводжу рукою по краю столу, і моє серце калатає в передчутті того, що нарешті торкнуса її особистих речей.

Мені поки що не потрібно залазити в її комп'ютер. Я впевнена, що він захищений паролем. Ми потурбуємося про це пізніше. З шухлядами інша історія.

У верхній частині столу все як завжди – обрамлена перша рукописна сторінка, фотографія мами, тата і мене, зроблена під час мого шкільного випускного, ще одна її фотографія і три інших авторів бестселерів.

Тут акуратні стоси паперів і документів – завдяки Мінні, яка прибирала після татового обшуку вчора ввечері. У кабінеті ледь відчутно пахне сигарним димом. Таке відчуття, що дух мами вже викурюється, хоча я нічого не можу вдіяти, щоб не стискати хребта – ніби чекаю, що вона може будь-якої миті увійти і виплеснути на мене свій гнів, побачивши мене за її столом.

Що ще важливіше, я відчуваю тривогу при згадці про останній лист. Мама ніколи не була ангелом, але думка про те, що вона могла скоїти жахливі злочини і заховати докази десь тут, робить кімнату моторошною.

Ей Джей продовжує колупатися в різних відсіках навколо замкнених шухляд. Тим часом я починаю зі стопки паперів на столі.

Це нудні речі, переважно рахунки та інвойси, банківські виписки та юридичні контракти. Я швидко перебираю їх і нетерпляче нахилиюся до верхньої шухляди з правого боку столу. Замок, звісно, зламаний, але шухляда порожня. Мабуть, саме звідти взялися папери.

Замок наступної шухляди теж зламаний. У ній більше паперів і чорна скринька. Коли я її відкриваю, там лежить пістолет і обойма з набоями.

"Ого. Навіщо мамі пістолет?" кажу я вголос.

"Зараз у кожного є пістолет", – віджартовується Ей Джей зі свого місця.

Це правда, але все, що пов'язано з моєю мамою, тепер викликає в мене підозру.

Я переглядаю папери. Знову контракти. Я хочу відкласти їх убік, коли одне ім'я привертає мою увагу.

Евелін Каспер.

"Чому бабусине ім'я фігурує в юридичних контрактах на мамині книжки?" розмірковую я.

Ей Джей озирається через плече. "Може, твоя бабуся працювала на твою маму?"

Хм.

Я фотографую контракти та угоди про нерозголошення на телефон, а потім іду до третьої шухляди.

Там папка. У ній – стос транзакцій. Один рахунок, очевидно, мамин бізнес–рахунок. На іншому немає імен, лише номер. Усі транзакції вихідні, повторюються кожні півроку, як годинниковий механізм, починаючи з семирічної давнини.

"Я думаю, що маму шантажували", – кажу я, вивчаючи папери.

"Зачекай. Здається, я все з'ясував", – напруженим голосом відповідає Ей Джей, не звертаючи на мене особливої уваги, заглиблюючись вглиб однієї з полиць.

Я переглядаю транзакції, помічаючи, що суми зростають з кожним роком, а остання транзакція була здійснена лише цього літа. В кінці стопки лежить один папірець. Він написаний від руки, зі словами, від яких у мене холоде кров.

Від минулого не втечеш, Е-лі-за-бет.

Поруч намальований смайлик.

"Так", – бурмочу я, фотографуючи і його. "Безумовно, шантаж".

"Бінго!" кричить Ей Джей, змушуючи мене повернути голову в його бік.

Він дивиться на мене, ворущачи пальцями, наче фокусник, біля відчиненої шухляди.

ШІСТНАДЦЯТЬ

Я кидаю папери і підходжу до Ей Джея.

"Прихований важіль відкрив шухляду". Він триумфально розводить руками. "Та-да!"

Це глибока шухляда з кількома великими чорними коробками в ній.

Якусь мить ми мовчки дивимося на них, а потім Ей Джей нахиляє до них підборіддя, підказуючи мені, щоб я їх відкрила.

У шухляді лежать три важкі коробки та папка з документами. Я беру їх усі, приношу до столу і ставлю на нього, а потім оближую губи, нервуючи від того, що ми зараз дізнаємося.

"Ну ж бо". Ей Джей нетерпляче підштовхує мене ліктем.

Я відкриваю кришку першої коробки. Там пакувальний папір, і я обережно розгортаю його, гадаючи, чи не знайшли ми якийсь раритет. Коли я знімаю останній аркуш, під ним виявляються два однакові зошити з квітами на палітурці та більшим блокнотом на дні.

Я беру перший зошит до рук і відкриваю його.

Елізабет Данн, – написано акуратним почерком у верхньому кутку.
Брімвілль, Небраска. 10 січня.

Мені перехоплює подих. "Це мамин блокнот. З дитячого будинку".

Я гортаю пожовклі сторінки з нотатками, цитатами, словами та фразами.

"А що в іншому?" нетерпляче запитує Ей Джей, спираючись обома руками на стіл.

Я беру наступну.

Вони самі напросилися, – великими літерами написано на першій сторінці.
Автор – Елізабет Данн.

Затамувавши подих, перегортаю наступну сторінку. Її немає, а наступна починається зі знайомих слів, які я щойно перечитала. Тут є виправлення і закреслені слова, написані чорнилом, з крихітними чорнильними краплями, що затьмарюють деякі слова.

"Це справжнє чорнило і перо, яким вона іноді користувалася", – з гордістю кажу я. "Чекай-чекай-чекай", – бурмочу я, відкладаючи блокнот, і беру першу сторінку першого маминого бестселера в рамці, що лежить на робочому столі. Коли я кладу її поруч із блокнотом, факт залишається безсумнівним – той самий почерк, той самий папір.

"Той самий блокнот", – стверджує Ей Джей.

"Точно", – повторюю я з трепетом. "Це, мабуть, найперший мамин начерк".

"Перевір наступний", – каже Ей Джей.

Я беру більший зошит, і на першій же сторінці написано: *"Брехня, брехня і помста"* Е. В. Рендж.

"Офіційна чернетка", – каже Ей Джей, і я киваю. "Далі", – нетерпляче наказує він.

Я вже підозрюю, що там, і не помиляюся. Той самий обгортковий папір, акуратно складений, щоб вкласти в нього вишуканий блокнот у шкіряній палітурці. На першій сторінці – назва другого маминого бестселера, *"Вовчий свисток"*.

"Ей Джей", – шепочу я, перегортаючи наступну сторінку і глядячи літери на папері. У цьому зошиті безліч виправлень, закреслених слів. Це, мабуть, перша чернетка.

"Чорт", – бурмоче Ей Джей. "Ти це бачиш?"

"Що?"

"Це той самий папір, що й на листах, які ти отримала від анонімного фаната".

Справді?

Листи, які я отримала, нагорі, але я порівняю їх із блокнотом пізніше.

Відкриваю третю коробку.

У ній – сторінки різного типу і розміру, з різних джерел. Написане на них безладно, безсистемно, силоміць видряпано, накладено одне на одне.

"Це безлад", – каже Ей Джей. "Думаєш, твоя мама була під кайфом, коли писала це?"

Він хихикає, коли я грайливо штовхаю його ліктем. Хоча я не здивуюся. Іноді у мами були довгі періоди похмурого настрою. Тоді вона зачинялася в кабінеті на кілька днів.

Одна сторінка одразу привертає мою увагу. "Це нотатки до *"Ангелів і лиходіїв"*, її збірки похмурих казок".

"Очевидно, вона була в іншому стані душі, коли писала це", – каже Ей Джей.

"І не кажи".

Ми з татом знаємо, що останнім часом мамин настрій став похмурішим. Я мала б знати. Я помітила це ще в підлітковому віці. *"Ангели і лиходії"* були опубліковані п'ять років тому. Це був зовсім інший жанр, ніж її попередні книги, але з маминим безпомилковим смаком до крові та морально сірих персонажів. Вони мали величезний успіх.

Дивно, але в цій коробці немає повністю написаного рукопису.

"Може, він у тій, останній". Ей Джей киває в бік пластикової папки і нетерпляче бере її до рук.

Всередині – стос паперів. Сторінки з якогось звичайного зошита, який, напевно, можна купити в будь-якій крамниці. Почерк знову більш–менш рівний, але нічого особливого не зрозуміло.

На одній сторінці знову і знову написані одні й ті ж слова, як мантра.

*Гострі зуби. Гострі зуби. Гострі зуби. Гострі зуби.
Гострі зуби. Гострі зуби. Гострі зуби. Гострі зуби.
Гострі зуби. Гострі зуби. Гострі зуби. Гострі зуби.*

*Гострі зуби. Гострі зуби. Гострі зуби. Гострі зуби.
Вбити їх.*

"Це кров?" кажу я пошепки, помічаючи темно-бордові плями на сторінці. Я повертаюся до Ей Джея і бачу в його очах ту саму тривогу, від якої у мене підкошуються пальці на ногах.

"Що це взагалі означає?" – запитує він.

"Не знаю, але наступний мамин роман, про який вона говорила з Лаймою? Робоча назва була *"Гострі зуби"*.

Мій телефон пищить сповіщенням від датчика воріт.

Я витягаю його з кишені й бачу, що у ворота будинку вїхав автомобіль.

"Чорт. Це тато", – кажу я. "Давай візьмемо це і підемо".

Я починаю пакувати зошити та рукописи назад у коробки.

"Ти маєш на увазі, що ми беремо це?" Ей Джей дивиться на мене зі здивуванням, змішаним з хвилюванням.

"Так. Інакше їх вкраде хтось інший".

Ми хапаємо коробки і прямуємо до дверей, коли я помічаю на стіні фотографію автограф-сесії. Я ніколи не звертала на неї особливої уваги, але зараз мій погляд натрапляє на людину, яку я точно бачила раніше.

Я зупиняюся, дивлячись на нього.

"Кенз, давай!" Ей Джей квапить мене, притримуючи переді мною двері.

На цій фотографії кілька десятків людей, вишикуваних у три ряди. Мама стоїть попереду, оточена людьми з бейджиками та усмішками, всі тримають в руках її візок. Тато теж там. І Лайма Рот. Я впізнаю кількох піарників.

У крайньому лівому кутку, визираючи з-за спин інших, сидить чоловік. Це хлопець, з яким тато побився на панахиді.

Можливо, це ніщо. Але якщо він ніхто, то що він робив на ексклюзивній церемонії вручення національної книжкової премії, куди можна було потрапити лише за запрошенням?

СІМНАДЦЯТЬ

Решту вихідних я проводжу у батьків, вирішивши, що з наступного тижня повернуся до своєї міської квартири.

У будинку майже тихо, за винятком нескінченних дзвінків домашнього телефону. Мінна останнім часом схожа на секретарку, яка постійно відповідає на дзвінки та приймає повідомлення.

Надворі йде дощ, осіння погода остаточно встановилася. Я люблю, коли надворі похмуро. Це добре поєднується з настроєм маминих листів.

Я точно знаю, що вони мамині. Я взяла її зошит у шкіряній палітурці з другим рукописом і порівняла сторінки з тими, що я отримала – папір ідентичний.

Я проводжу цілу неділю, перечитуючи мамин зошит з похмурими казками, порівнюючи каракулі та нотатки з третьої скриньки, підкреслюючи ідентичні фрази. Деякі історії лякають мене до чортиків.

Є одна людина, яка знала досить багато про те, що відбувається в маминій голові, і я вирішую це з'ясувати.

У мами в коридорі висить телефонна книга з візитівками всіх фахівців, які їй коли-небудь були потрібні або з якими вона контактувала. Я знаходжу потрібний мені номер – номер її терапевта. Телефоную в офіс, але ніхто не відповідає – неділя, звісно. Я набираю номер екстреної допомоги, і через два гудки чую знайомий голос Доктора Пекори.

"Містере Пекора, привіт, це Маккензі Каспер. Я дочка..."

"Привіт, Макензі. Що трапилося?"

Його голос стурбований чи, можливо, спантеличений. Я знаю, що те, що я скажу далі, спантеличить його ще більше, але мені потрібна відповідь.

"Гадаю, все гаразд. А може, й ні. Я не знаю. Мені потрібна ваша допомога", – кажу я своїм найтрагічнішим голосом, щоб створити відчуття терміновості. Він обожнював мою маму. Сподіваюся, він допоможе. "У мене є питання, і воно дуже важливе. Коли мама вперше зв'язалася з вами?"

"Зв'язалася зі мною?"

"Я маю на увазі, коли вона вперше почала проводити з вами сеанси?"

"Не впевнений, Маккензі. Що це означає?"

"Це важливо. Я намагаюся зібрати деякі речі докупи і... мені просто потрібно знати".

"Десь вісімнадцять років тому, я б сказав. Треба пошукати в моїх записах. Це було приблизно в той час, коли її перша книга потрапила до списків бестселерів по всьому світу."

"У неї... У неї були проблеми?"

"Проблеми?"

"Психічні проблеми?"

Він видає щось на кшталт бурчання чи зітхання. "Ти ж знаєш, я не можу обговорювати це з тобою чи з кимось іншим."

"Так." Я розчаровано зітхаю. "Просто загальне питання. Ви були її другом. Як гадаєте... Як гадаєте, слава змінила її?"

На мить запановує тиша, а потім знову зітхання. "Слава змінює всіх. Її вона накрила, як лавина. Але... Знову ж таки, я не можу говорити про її конкретний випадок, але можу точно сказати, що творчих людей здебільшого зцілюють не терапевти, а мистецтво".

"Мистецтво?"

"Так. Такі люди, як твоя мама, або творчі люди взагалі, знаходять всі свої відповіді, все своє зцілення у творчій діяльності".

Я чекаю, що він продовжить.

"Хоча іноді це палиця з двома кінцями".

"Що ви маєте на увазі?"

"Той самий талант руйнує і їх".

Настає довга мовчанка.

"Боюся, я не можу розповісти тобі більше", – вибачливо каже він. "Можливо, ти хотіла б домовитися про сеанс зі мною?"

Мені доводиться стримуватися, щоб не розсміятися. Звісно, він спробує заманити до себе іншого клієнта.

Я перепрошую, що потурбувала його, і кладу слухавку.

Нічого не відбувається.

Третій рукопис явно не в порядку. Цікаво, чи мамина темрява не була лише її уявою? Можливо, це була *вона*. Ось чому фанати відчували себе так близько до неї, їхні темні неспокійні уми бачили в її роботах те, що нормальні люди вважали хворою уявою.

Вечір, коли я пакую рукописи у відповідні коробки і ховаю їх у шафу у ванній кімнаті, за рушниками та ганчірками. Одного дня вони коштуватимуть цілий статок, можливо, вже коштують, але я не хочу, щоб їх знайшов хтось інший. Я відвезу їх до своєї міської квартири і збережу в безпеці. Я впевнена, що Лайма, чорт забирай, Рот хотіла б прибрати їх до рук.

Коли я виходжу з кімнати, в будинку тьмяно і моторошно тихо.

Батька немає вдома.

Мінна на кухні, готує смажену курку.

"Містер Каспер сказав, що повернеться на вечерю", – оголошує вона. "Я готую його улюблену страву".

"Сумніваюся, що він повернеться за цим. Я впевнена, що він, як завжди, вечеряє своєю рідкою вечерею".

Мінна кидає на мене докірливий погляд і хитає головою.

Я помічаю, що кошук для пошти переповнений. Мама завжди про це дбала. Тато, вочевидь, не хоче брати на себе відповідальність.

Я перебираю пошту з цікавості. Там є інформація про виборців з моїм ім'ям. Є банківська виписка з мого рахунку, хоча на ньому не так багато грошей. Там є медичний рахунок, адресований моїм батькам і мені. Я відкриваю його, щоб знайти рецепт на ліки. Я рву лист на шматки і викидаю його у смітник, потім роблю те саме з двома іншими, які знаходжу.

Гіркота повертається з неприємним відчуттям у шлунку. Цікаво, скільки часу пройде, перш ніж тато поцікавиться моїм здоров'ям. Це побічний ефект зростання в сім'ї знаменитості, яка має багато грошей, але мало часу, щоб дбати про найнеобхідніше. Я, напевно, могла б заховати труп у своїй кімнаті, і нікому не було б до цього діла, навіть якщо б він почав смердіти в коридорі.

Окрім Мінни. Але вона не прибирає в моїй кімнаті, я прибираю.

Біля плити Мінна щось бурмоче собі під ніс і шкандибає до комори.

Дзвонять домашні телефони, той, що на кухні поруч зі мною, так голосно, що я ледь не підстрибую.

Мінна голосно галасує в коморі. "Ой, ой, візьми, будь ласка, трубку", – кричить вона мені.

Роздратована, я піднімаю слухавку. "Резиденція Каспер".

Стационарні телефони мали б бути застарілими. Але, мабуть, багато компаній все ще покладаються на старі технології.

"Доброго дня, я дзвоню з приводу неоплаченого рахунку. Ми намагаємося знайти платника".

"Не впевнена, але я можу записати повідомлення і передати його далі?" Я хапаю блокнот і ручку, що лежать біля телефону. Там уже кілька сторінок, заповнених повідомленнями. Це марна трата часу. Тато ніколи не буде ними перейматися.

"Я дзвоню з Huckleberry Supplies. Ми продовжили вам кредитну лінію на два місяці, а це нагадування про те, що ви прострочили платіж на два тижні".

Я хихикаю від назви. "Гекльберрі?" повторюю я, записуючи з посмішкою. Якщо він додасть ще й Фінна, я точно з ним познущаюся.

"Правильно. Поставки Гекльберрі".

"Я передам повідомлення".

Я кладу слухавку і кричу Мінні: "Є! Прострочений рахунок!"

"Дякую!" кричить Мінна з комори.

Одразу ж знову дзвонить телефон.

Посміхаючись, я піднімаю слухавку. "Гекльберрі Фінн?" відповідаю, стримуючи сміх.

Ніхто не відповідає.

Я прочищаю горло і надаю своєму обличчю серйозного виразу, який відобразиться в моєму голосі. "Резиденція Каспер", – кажу я важливо.

Відповіді все ще немає, але я чую важке дихання на іншій лінії.

"Алло?" повторюю я, цього разу тихіше. Моє серце завмирає, а потім знову гучніше б'ється в грудях. "Алло?"

Відповіді все ще немає, але чути сміх, безпомилковий чоловічий сміх, м'який і зловісний.

Я кидаю слухавку і дивлюся на телефон, чекаючи, що він задзвонить.

Натомість мій мобільний у кишені дзеленчить текстовим повідомленням.

Руки тремтять, я витягую його.

Анонім: Перевір свою поштову скриньку.

Сьогодні вечір неділі. Там не буде ніякої пошти. Так я розумію, що той, хто це робить, близько, занадто близько до мене, як на мене.

Але я не можу себе зупинити.

"Я повернуся за дві хвилини!" кричу я Мінні.

Коли я вибігаю з дому, надворі накрапає дощ. Тож замість того, щоб іти пішки, я стрибаю в машину і виїжджаю через ворота на дорогу, де стоїть поштова скринька. Це заощадить мені п'ять хвилин, поки я буду мокнути під дощем.

Охоронця не видно.

Чорт забирай.

Серце калатає, я зупиняю себе, перш ніж вийти з машини.

Це може бути чиясь дурна гра. Або хтось хоче витягнути старі мамині секрети.

Є й інша можливість – ця людина, хто б це не був, може бути божевільним. Ці листи можуть бути приманкою. Я можу бути дурною і потрапитися на цей хворий трюк. Можливо, вони хочуть зробити мені боляче.

Але цікавість бере гору.

Я повертаю машину так, щоб фари були спрямовані на поштову скриньку, сканую темну дорогу і, нічого не побачивши, вискакую з машини.

Мені потрібно кілька секунд, щоб схопити всі листи, які були в скриньці, повернутися до машини і зачинити дверцята.

"Попався", – тріумфально кажу я, задихаючись.

Коли я дивлюся на те, що я схопила, мене пробирає мороз по шкірі.

Там лише один лист.

Від фаната #1. ХОХО

ЛИСТ #4

Іноді я задавалася питанням, як би я почувалася, якби вбила свого хлопця. Не швидко, ні, але так, як я це роблю у своїх книжках, з місяцями цілеспрямованих знущань, спостерігаючи, як він повільно божеволіє.

Однієї ночі я дивилася, як Бен спить, розкинувшись на моєму ліжку. Годинами я сиділа поруч і спостерігала, як його губи ледь–ледь ворухнуться з кожним вдихом і видихом. Я спостерігала, як тріпочуть його вії уві сні. Як пальці його руки, що спокійно лежали на оголених грудях, час від часу здригалися в крихітних спазмах. Як під час глибокого вдиху здіймалися і опускалися його груди. Його пульс бився збоку шиї, в тій вені під тонкою шкірою, така тендітна маленька штучка, яку так легко перерізати зайвим натиском або швидким гострим порізом.

Я подумала, чи можу я повільно отруїти його, щоб він захворів. Підмішати йому в напій заспокійливе, щоб він залишився тут, зі мною, залежний від мене, замість того, щоб піти до неї.

Я подумала, чи зможу я отруїти їх обох. Я уявляла собі поліцейські машини біля її будинку, де б вона не жила, в яке б брудне місце вони не втекли разом, думаючи, що не знаю. Тиха ніч, синьо–червоні поліцейські ліхтарі розсікають темряву, відбиваючись від вікон будинку, а офіцери стоять усередині, біля ліжка, на якому нерухомо розкинуті їхні тіла, давно охололі.

Вперше я зрозуміла, що Бен мені зраджує, коли помітила червону помаду на його сорочці, прямо на нижньому подолі. Я ніколи не цілувала Бена з нафарбованими губами. Принаймні, не там, внизу. І відтінок був не мій. Це була не "Chanel", та, що коштувала мені двадцять доларів. Це було щось інше. Чиєсь інше. Дешева дурниця. Іншої дівчини.

Того разу я не стала йому протистояти. Він спав у моєму ліжку, його вираз обличчя був таким невинним, що я подумала, ніби я щось вигадую.

Я писала. І писала. І писала. Я сподівалася, що коли опублікую свою першу книгу, переді мною відкриється весь світ. У мене будуть гроші. Я переїду на східне узбережжя і переконаюся, що твоє життя не схоже на моє, красуне. Тобі ніколи не доведеться пережити те, що пережила я.

Вдруге, коли Бен продинамив мене, я пішла до бару, де він зазвичай тусувався зі своїми друзями. Я стояла біля таверни і думала, чи не стаю я однією з тих жалюгідних дівчат, які переслідують своїх коханих.

Але ось що дивно – за місяці, що ми були разом, ми жодного разу не вимовили слова "дівчина" чи "хлопець". Я рідко виходила з Беном на люди. Його друзі знали мене, кивали мені на лекціях, але ніколи, ніколи не хотіли розмовляти. Я була *тією* дівчиною, його *річчю*, тією, з якою він був.

Мене це анітрохи не турбувало.

Але інша дівчина? Так, турбувало.

Отже, тієї темної теплої вересневої ночі я стояла навпроти таверни. Літні віконниці були підняті. Заклад розривався від музики та сміху. І серед натовпу, що висипав на дощатий настил, стояв мій Бен, сміявся, курив, сьорбав пиво.

З однією маленькою деталлю, від якої у мене мурашки по шкірі – на його руці висіла дівчина. Не просто дівчина. Вона, Тоня.

Ця маленька деталь затьмарювала все. Ця змія зачарувала його.

Я повинна була піти, повинна була поговорити з ним, повинна була розповісти йому про своє минуле, і про її минуле. Можливо, він би зрозумів. Можливо, це б змінило те, що сталося потім. Можливо, він би покинув мене, і багато чого поганого вдалося б уникнути.

Але тієї ночі я стояла в тіні шовковиці і дивилася, дивилася, дивилася. За нею. Я спостерігала, як вона так легко сміялася і жартувала з іншими. Як вони дивилися на неї так, як ніколи не дивилися на мене, приймали її, приносили їй пиво.

І я спостерігала за Беном. Як його погляд затримувався на ній довше, ніж погляд друга. Як усі сміялися з того, що він сказав, а він недбало обійняв її за плечі. Як вона притулилася до нього, легко, бездоганно, так, ніби робила це багато разів раніше.

Тієї ночі я мала б писати, але натомість годинами спостерігала з тіні. Потім Тоня, здавалося, пішла, і Бен намагався піти за нею, але вона зупинила його. Вони поговорили за рогом. Вона перевірила годинник і засміялася, а Бен низько опустив голову у своїй клоунській манері. Вона знову засміялася, потім обняла його за шию і поцілувала.

Мій Бен не поцілував би іншу дівчину. Мій Бен не збрехав би мені, що тієї ночі він вчився.

Правда полягала в тому – і мені знадобився певний час, щоб визнати це – що Бен більше не був моїм або взагалі ніколи не був моїм.

Усвідомлення цього боліло.

Але мені був потрібен не Бен, а вона, дівчина, яка походила з того ж місця, що й я, і яка тепер забирала у мене те, що я любила.

Коли вони розлучилися, я не пішла додому, ні. Я пішла за нею.

Через п'ять хвилин, коли вона звернула в темний провулок, я зробила те саме, але втратила її з поля зору. Розлючена, я стояла під ліхтарем, киплячи від ненависті.

"Дивно бачити тебе тут", – сказала Тоня з–за моєї спини, відштовхуючи мене.

Вона блиснула мені зміїною посмішкою, стоячи посеред алеї, схрестивши руки на грудях. "Шпигуємо, так?"

"Чого ти хочеш?" вигукнула я.

Вона хихикнула, розвеселившись. "Я? Це ти за мною стежиш".

"Що ти хочеш від мене і Бена?"

"Це щось значить? Ти і Бен? Я не знала. Може, запитати у його друзів?"

Вона знала, як зачепити мене за живе. Задираки виростають, вдосконалюючи цю навичку.

"Ми з Беном кохаємо одне одного, і ти це знаєш", – огризнулася я.

"Угу". Я ненавиділа її спокій. "А Бен знає, що він закоханий?" Почувся глузливий смішок. Вона підняла брову. "Він знає про твоє минуле?"

Я знала, що це питання буде.

"Ти думаєш, що все ще подобатимешся йому, коли дізнаєшся, що ти вбивця?" – насмішкувато запитала вона.

"Він тобі не повірить."

"У мене є докази".

Моє серце завмерло, а потім сильно вдарилося. *Не може бути.* Це була не моя вина. Це був нещасний випадок.

Але ось у чому річ про таких дівчат, як Тоня – вони знають, як зруйнувати чийсь життя одним клацанням пальців. Вони вчаться цьому змалечку. Вони практикують це, як роботу. І з роками вони доводять це до досконалості.

Справжньому злу не вчать, я писала в своєму романі. Справжнє зло є природженим.

Можливо, Тоня не була злою, але вона була розумною і мстивою.

"Залиш мене в спокої. Навіщо ти це робиш?" запитала я.

"Брендон був моїм першим. Але тоді ти, напевно, знала це. Всі в Келлер знали."

Боже, як давно я не чула цих імен. Я сподівалася, що ніколи не почую. Але там стояла дівчина, яка знала моє минуле, бо її минуле походило з того ж місця, переплетеного з моїм.

"Він був моїм першим коханням", – сказала вона, повільними кроками наближаючись до мене. "Моїм першим другом. Моїм першим всім. А ти його вбила".

Вона посміхнулася, ніби її розважало те, який ефект її слова справили на мене.

"Ти знаєш, що вони зробили зі мною", – тихо сказала я, відчуваючи, як всередині мене закипає гнів. "Всі вони. У тому самому сараї".

Її очі звузилися, коли вона зупинилася в декількох дюймах від мене. "Можливо, якби ти не була такою снобістською маленькою сучкою, вони б навіть не звернули на тебе уваги. Ти завжди була маленькою зарозумілою дівчинкою, чи не так?"

"Ти завжди була чимось, що хлопці хотіли використати і відкинути."

"Невже? А ти не була? І як це спрацювало для тебе в тому сараї?"

Я не помітила, що почала рухатися, аж поки голова Тоні не відкинулася вбік, а моя рука не засвербіла від сильного дотику до її щоки. Я не могла стримати свій гнів, зловтішаючись з шоку в її очах.

"Залиш нас у спокої", – прошипіла я і затупотіла геть.

Все могло б закінчитися прямо там. Якби тільки я пішла додому. Якби я не вирішила сісти на лавку на Мейн–стріт і похнюпитися через те, що сталося.

Не минуло й десяти хвилин, як я впізнала Бена на протилежному боці вулиці, який поспішно йшов, опустивши голову. Але він не йшов додому чи до мого будинку. Він ішов туди, звідки я щойно прийшла.

Я пішла за ним. Звісно, пішла. Дев'ять кварталів, до старої цегляної квартири з тьмяно освітленими вікнами.

Він подзвонив у двері.

Я знову дивилася з іншого боку вулиці, захлинаючись від ганебної зради, як двері відчинилися, і вона – вона – стояла прямо перед ним. Він щось сказав. Вона засміялася у відповідь. І він підхопив її на руки. Її ноги обвилися навколо його талії, коли він заніс її всередину, цілував її, грюкнув дверима, а я стояла одна в темряві, бажаючи підпалити цей будинок.

Я не пішла додому відразу, хоча повинна була. Я б їй помстилася. Я б катувала її, змушувала благати про пощаду і, можливо, врешті–решт, убила б її. Принаймні, на папері.

Але я цього не зробила.

Тієї ночі я зупинилася біля цілодобового магазину і купила пляшку випивки, потім пішла на Поплар Стріт і постукала у двері Джона.

Він відчинив, здивовано піднявши брови. Я була у нього вдома лише раз, на невеликій вечірці, яку він влаштував під час мого першого року в місті.

"Чому хлопцям подобаються такі дівчата, як вона?" запитала я одразу.

"Хто?"

"Та дівчина, Тоня. Скажи мені, що вони можуть в ній знайти? Ти? Бен? Всі інші?"

Він хихикнув. "Ти в порядку, Ліззі?"

"Ні. Мені потрібно, щоб ти сказав мені. Негайно. Давай."

Він окинув мене поглядом, його очі затрималися на пляшці в моїй руці, а потім піднялися, щоб зустрітися з моїми. "Вона класна, я думаю. І весела. А що? Що сталося?"

"О, так. Весела! Ти думаєш, що вона весела? Це смішно", – гірко виплюнула я.

"Ти поводишся дивно."

"Я злюся, Джоне. Дивно те, що мій хлопець зараз з нею в ліжку", – пробурмотіла я, і сльози навернулися на очі.

Я бачила, як він важко ковтає, як випинається його адамово яблуко. Жаль – я хотіла б ніколи не бачити його в його очах. Тієї ночі мені не потрібна була жалість. Я хотіла пояснень. Як мінімум, я хотіла забути.

"Я думала, ти на моєму боці", – вичавила я з себе.

Його обличчя опустилося. "Ліззі..."

Саме так. Я краще прийму вибачення, ніж жалість.

Я підняла руку з пляшкою і потиснула її. Хоч раз мені потрібно було забути, як сильно люди можуть заподіяти біль. Мені потрібен був друг. І мені

потрібно було нарешті поговорити з кимось, хто б зрозумів. Мене, її і наше минуле.

Він на мить затримав на мені погляд і відійшов убік. "Заходь."

Найкраще в розбитому серці те, що воно часто допомагає побачити правду в усіх її потворних кольорах. Це боляче, але це дає урок.

Найгірше в розбитому серці те, що іноді воно змушує робити невимовні речі.

Я незабаром дізнаюся про це.

ВІСІМНАДЦЯТЬ

Кажуть, що геній йде пліч–о–пліч з дев'яцями та злочинами. Я думаю, що моя мати, можливо, зробила щось жахливе в минулому.

Моя мама – вбивця. Моя мама – вбивця. Моя мама – вбивця.

Ця жахлива думка крутиться в моїй голові, і я не можу її відпустити. Це не перший раз, коли темні думки поглинають мене. Я згадую мамині рукописні записки з похмурими казками, і тепер ясно одне – я справді донька своєї мами, і в моїй голові, можливо, є її божевілля.

Я сиджу на ліжку у своїй кімнаті. Листи, всі чотири, лежать переді мною. Сторінки двосторонні. Тепер немає жодних сумнівів, що вони походять з одного зошита.

Надворі гримить грім. Несамовитий дощ починає грюкати у вікна. Я беру примірник "*Вовчого свисту*" і відкриваю сторінку з однією із закладок:

Вона – зло.

Я ненавиджу її.

Я зроблю так, щоб вона зникла.

Я закриваю книгу і заплющую очі.

Це вигадка, кажу я собі. Це вигадана історія про двох дівчат, одна з яких вкрала чужого хлопця, а інша вирушила на роки майстерної помсти. Вона закінчується кров'ю і тортурами, і мені цікаво, наскільки вона близька до правди.

Я дивлюся на книгу і відчуваю себе брудною від того, що тримаю її в руках.

"Сирий, без вибачення, захоплюючий", – кажуть критики.

Скільки хворих вигаданих історій впливає з реальних подій? Скільки з них є таємними зізнаннями, написаними як форма терапії, про яку читачі навіть не здогадуються?

Я дзвоню Ей Джею. "По–перше, я щойно отримала ще одного листа".

"І?"

"Зачекай. По–друге, мій тато був зрадником, і дуже поганим".

"Ого. Викладай!"

"Пізніше. Мені треба дещо зробити. Ти знаєш, що я підключила датчик безпеки воріт до свого телефону? Тато змусив мене зробити це рік тому, після інциденту з маминим переслідувачем."

"Так?"

"Я знаю, що у них є сервер, щось на кшталт Wi-Fi, де ти можеш дивитися всі камери в будинку на телефоні".

"І?"

"Я хочу підключити їх до свого телефону"

"Гаразд?"

"Тоді я зможу переглядати записи будь-кого на цих камерах. Типу повернутися назад, так? Повернутися в минуле і побачити, хто приходив до будинку, чи хтось шпигував?"

"Ну, ні, поки ти не підключиш їх до свого телефону. Якщо ти є додатковим обліковим записом, записи зберігатимуться лише після того, як ти його активуєш".

"Чорт забирай."

Я чую, як він кашляє. "Хочеш поділитися?" запитую я, знаючи, що він курить.

"Я не курю, Буркотун. Я хворий."

"О. Грип? Вірус?"

"Не знаю. Але почуваюся паскудно."

"Хочеш, я принесу гарячого супу? Я можу попросити Мінну швидко щось приготувати."

"Ні, не хвилюйся. Зі мною все буде гаразд. Я не хочу, щоб ти теж заразилася."

"Я нічого не підхоплю. Я навіть близько не підійду. Я буду сидіти на протилежному боці кімнати."

Він сміється і знову починає кашляти. "Це не так працює, Буркотун. З вірусом, я маю на увазі."

Я не повинна засмучуватися, але я розчарована. "Гаразд, поговоримо про лист завтра".

"Звісно."

"Тільки якщо я зможу бути твоїм лікарем".

Він розсміявся. "Ти заграєш зі мною, Буркотун?"

"Як скажеш, Ей Джей." Я рада, що він не бачить, як я червонію. "Я подзвоню тобі завтра після уроків".

Завтра не може настати досить скоро.

Усю ніч я кручуся в ліжку, уявляючи, як хтось стукає в моє вікно, хоча моя кімната на другому поверсі. Я уявляю, як моя мама підпалює сарай, як її гарне обличчя спотворюється до зловісного виразу, як відблиски полум'я і тіні танцюють на її рисах. Уявляю, як головна героїня "*Вовчого свисту*" гострить ніж, співаючи колискову своїй ще ненародженій доньці, але потім колискова змінюється на дитячий віршик, жакливий, і ніж різко розрізає чийсь плоть, кров капає, капає, перетворюючись на густий потік, і я прокидаюся, задихаючись, від поту, що стікає по шиї.

Надворі світло. Дощ припинився. Моє серце сильно калатає, коли я витираю піт на шиї і тягнуся за телефоном.

Дев'ята година.

Чорт забирай. Я запізнюся на перше заняття.

Я вихоплююся з ліжка і біжу до ванної кімнати. Через десять хвилин, одягнена в джинси, худі та кросівки, я вибігаю з дому.

На вулиці дуже холодно, і я тремчу, коли сідаю в машину. Через півтори години я заїжджаю на університетську парковку. Я запізнююся на заняття, тож вирішую їх пропустити.

Не поспішаючи заходжу в університетське містечко.

Перше, що я бачу, – гігантський банер з обличчям моєї мами.

Святкування життя Е. В. Рендж.

Є ще стенди, які сповіщають, що нещодавно відремонтована лекційна зала "Перлина" у Західному крилі незабаром буде перейменована на "Залу Е. В. Рендж" на честь письменниці.

Чудово!

Я проводжу годину в кафе на другому поверсі, перевіряючи електронну пошту на ноутбучі. Один з них – копія банера, що анонсує захід Е. В. Рендж за два тижні.

Серед присутніх чудові спікери, зокрема чоловік авторки, Бен Каспер.

Тато, з усіх людей?

Я зціпила зуби. Чому мені ніхто про це не сказав? Напевно, це була ідея Лайми Рот або одного з маминих піар–менеджерів. Мені обов'язково треба знайти привід, щоб не ходити на заняття.

Мої другі заняття проходять без жодних хвилювань, окрім Алекса, який зручно сидить на багатьох моїх заняттях, роблячи черговий підкол про мою маму. Якби я уважніше читала мамині книжки, то, можливо, знайшла б ідеї, як його позбутися, бо в цьому семестрі він занадто часто діє мені на нерви.

Від цього раптового жахливого жарту мене вивертає в животі. Я не хочу бути такою, як вона. І в мене немає таких думок. *Не було.* Поки я не почала читати сторінки її щоденника.

Після уроків я одразу ж дзвоню до Ей Джей.

"Все ще хворий, як собака", – похмуро каже він.

"Я їду до тебе".

"Ти теж захворієш".

"Не захворію. Але я принесу листи. І ти допоможеш мені знайти більше інформації в Інтернеті".

"Ти не вмієш слухати, чи не так, Буркотун?" Він хихикає, але в його голосі немає ні злості, ні докору.

"Я просто знаю краще."

"Якщо так, то прийми свої прописані пігулки перед тим, як прийдеш, гаразд? Бо ти, мабуть, пропускала їх останні хтозна–скільки днів".

Я посміхаюся. Ей Джей – єдиний, кого турбує мій стан.

Годиною пізніше я тягну велику господарську сумку сходами до його квартири. У ній найнеобхідніше – курячий суп з локшиною і його улюблені смажені пельмені з місцевого кафе, а також ліки від грипу, льодяники від кашлю, чай – я впевнена, що Ей Джей не зберігає такі речі – і лимон, який я купила в цілодобовій крамниці.

Коли він відчиняє двері і впускає мене, я вивчаю його нещасне обличчя і червоний ніс, а потім несу пакет на кухню. Він іде за мною, з цікавістю спостерігаючи, як я її розпаковую.

"Ти гарно прибралася", – каже він.

"Я тебе вдарю", – попереджаю я.

Він має на увазі моє обличчя. У мене майже не було часу зранку, тож я взагалі не наносила макіяж. Він щойно процитував мою маму, а я ненавиділа, коли вона казала: "Приберись гарненько", наче інакше я виглядала, як брудний мішок.

"Де лист?" запитує Ей Джей, шморгаючи носом, поки я розпаковую речі.

"Спочатку поїж, а потім я покажу тобі листа".

"Так, мамо", – каже він з легким докором, але коли я розігріваю суп у мікрохвильовці і наливаю йому в тарілку, він слухняно сідає за кухонну стійку і жадібно сьорбає рідину без жодних заперечень.

Це й не дивно. Усе, що є в його холодильнику, – це залишки піци, газована вода, пиво та спортивні напої.

Ей Джей кидає на мене цікаві погляди, поки я роблю йому чай.

"Що?" запитую я. "Я переконуюся, що ти не скривився на мене. Мені подобається, коли ти поруч".

"Так?" Він посміхається.

"Так."

"Я тобі допомагаю?"

"Так."

"У мене є дещо для тебе."

"Що ти маєш?"

Він відкидається на спинку крісла. "Мій приятель прислав мені файл."

"Який файл?"

"Розслідування пожежі в сараї."

Я застигаю на місці. "Коли? Чому ти мені не сказав?"

"Я думав, що ти захочеш, щоб я надіслав її тобі, і я хотів прочитати її разом".

Я звужую свої очі на нього, і знову з'являється його посмішка, яка змушує моє серце танути. Довбаний Ей Джей, серйозно.

"Де воно?" запитую я.

"Спокійно, спокійно", – заспокоює він мене з самовпевненим глузливым виразом обличчя. "Я спочатку поїм, так? Потім прочитаю листа, а потім ми разом розберемося з цією справою".

Мені хочеться його задушити.

Коли він закінчує їсти, він приймає ліки, які я йому даю, а потім маленький ковток гарячого чаю, який я заварюю. Він уже виглядає краще. Принаймні я так думаю, поплескуючи себе по плечу.

"Дякую, Докторе Каспер", – дражливо каже він.

Нарешті, я дістаю з сумки останнього листа.

Ей Джей читає його без надмірних емоцій, його обличчя раптом стає надто серйозним і зосередженим. Закінчивши, він куйовдить волосся і дивиться на мене з жалем.

Я до біса ненавиджу жалість.

Але я розумію, що цей погляд не для мене, коли він каже: "Кенз, я думаю, що твої батьки серйозно облажались".

ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЬ

"Гаразд, хто такий цей Джон?" Це перше питання, яке я задаю.

"Хтось, хто навчався з твоєю мамою?" припускає Ей Джей, вмошуючись у кріслі за комп'ютером, а я сідаю в крісло, яке він знову ж таки присунув до себе.

"Тут нічого не сказано про навчання. Він працював у кав'ярні. Може, подзвонимо туди і запитаємо?"

"Ти з глузду з'їхав? Про когось двадцятирічної давнини? Хто таке пам'ятає? Якщо вона навіть належить тим самим людям. Якщо це взагалі кав'ярня. Якщо він працював там легально. І не знаючи назви? Це вже занадто, Буркотун. Вибач."

"Гаразд." На мить я відчула себе дурепою. "Я можу запитати тата про нього."

Ей Джей пирхає. "По-перше, немає про що питати. Я маю на увазі, що в тих листах ще нічого не сталося. Можливо, нічого й не станеться. По-друге, схоже, твій тато не був зразковим хлопцем".

"І не кажи."

"Хто знає, що ще він робив. Здається, твоя мама йому помстилася. Я маю на увазі ту дурню, про яку він тобі розповідав, коли був п'яний."

"Так."

"А про що ти хочеш запитати? Про якогось випадкового чувака, з яким твоя мама дружила? Або зачекай: Гей, тату, а хто була та дівчина, з якою ти зраджував мамі в коледжі? Принаймні та, про яку вона дізналася?"

Я кусаю губу. Це звучить набагато гірше, коли каже інша людина.

"Вибач, Кенз. Я просто ... Так, заплутався".

Я намагаюся мислити логічно. "Тоді хто така Тоня?"

"Так. Гарне питання. У тій папці купа файлів з розслідування. У тому числі і її дані, бо я їх запитував".

Я роздратовано пихкаю. "Чому ти від мене приховуєш?"

"Я не приховую. Ми йдемо крок за кроком. Отже, файл, так..."

Він повертається до комп'ютера і відкриває документ.

"Тоня Шаффер. Вона пішла з інтернату того ж року, що й твоя мама. Насправді, вона склала іспит на атестат про повну загальну середню освіту в той самий час. Уяви собі, вона була вагітна, коли покинула інтернат".

"Що?"

"Так. Мабуть, була. У медичній картці зазначено, що вона була вагітна вже шість місяців, коли вперше прийшла в клініку".

"А де дитина?"

"Віддана на всиновлення."

"Господи".

"Після того, як її випустили з інтернату, про неї майже нічого не відомо. Ні банківського рахунку. Ні податкових записів. Нічого. На неї була зареєстрована власність в годині їзди від Олд–Боу."

"У листах звучало так, ніби у неї була квартира в місті".

Ей Джей знизуює плечима. "Може, орендувала. Ніде немає жодних записів про це. Але ця власність, будиночок на озері, належала одній Місіс Кавендіш, яка померла і заповіла будинок Тоні. Я не змогла знайти жодного зв'язку. Можливо, далека родичка."

"Вона все ще живе там?"

"Ні, в цьому і проблема. Через два роки після того, як вона його успадкувала, його викупила компанія "Etched Properties LLC". За досить велику суму. Очевидно, вони купили його не для того, щоб продати."

"Хм."

"Він досі належить тій самій компанії. Але Тоня Шаффер зникла."

"Що значить зникла?"

"Просто так. Немає ніяких записів про неї. Ніякої активності. Ніяких соціальних мереж. Нічого. Вона зникла з лиця землі."

"Вона не ходила в коледж в Олд–Боу чи деінде?"

"Ні".

"Ніякої роботи?"

"Офіційно – ні."

"Гаразд. Що це за справа про пожежу в сараї?"

"Уф." Ей Джей натискає на іншу папку на екрані і відкриває кілька документів. "Отже... У файлі близько п'ятдесяти сторінок".

"Треба прочитати."

"Я заощадив тобі час і прочитав його вчора ввечері". Він повертається до мене і підморгує. Він виглядає набагато веселішим відтоді, як я прийшла. Той курячий суп творить чудеса. "Так. Мені було нудно і я не міг заснути. Мій приятель зателефонував мені о другій годині ночі з електронним листом".

"Підступний", – дражню його я.

"Гаразд. Отже, пожежа в сараї. Я збираюся годувати тебе фактами з ложечки."

"Будь ласка, давай. Кому потрібна робота мозку?"

Він посміхається, не повертаючись до мене, і починає говорити, прокручуючи сторінку за сторінкою документи на екрані.

"Отже. Насамперед, пожежа почалася десь між одинадцятою та дванадцятою годинами ночі на ділянці за півмилі позаду дитячого будинку Келлер. Пожежники встановили, що джерелом пожежі був бензин, який вилився з контейнерів, знайдених обгорілими біля дверей. Оскільки не було ніяких слідів або картини розливу, початковий вогонь мав обмежене поширення. Можливість підпалу була непереконливою. Тобто", – він звертається до мене, щоб пояснити, – "контейнер перекинувся, розлився природним чином і загорівся випадково".

"Випадково? Від чого, від блискавки?" пирхаю я.

"Ну, неважливо. Хто його знає. Може, хтось йшов і кинув сірник".

"Це підпал."

"Точно. Може, хлопці з петардами бавилися. Слідство не змогло довести, що там був хтось, крім жертв".

"Зрозуміло."

"Тіла двох жертв були знайдені біля дверей, ще одне – на відстані в глибині сараю. Зі звіту не зрозуміло, чи намагалися вони вибратися, чи втратили свідомість раніше. Був проведений розтин, оскільки жертви згоріли не повністю".

"Господи".

"Так. Високий рівень алкоголю в організмі всіх трьох. Сліди наркотиків, незвично велика кількість. Це рецептурний препарат, який часто використовують, щоб отримати кайф."

"Отже, вони приймали наркотики і пили?"

"Або їх накачали наркотиками. Ось, що було підозрілим. Слідчі знайшли частково обгорілий кілок, який лежав поруч з будинком".

Я хмурюся, не розуміючи. "І що?"

"І він був частково обгорілий. Нічого підозрілого. Але на тому кілку був відбиток, який не збігався з рештою опіків. Один судмедексперт стверджував, що та частина, яка не збігалася з рештою палиці, горіла не так швидко, тому що була притиснута до чогось. Цей відбиток дещо збігався з ручками дверей сараю. Він припустив, що хтось використовував палицю, щоб замкнути двері ззовні, а потім, коли вогонь вщух, витягнув палицю і викинув її".

Мій шлунок скручується від неспокою. "Це був підпал, чи не так?"

"Ну, первинне розслідування було непереконливим. Частково тому, що не було свідків, а всі, хто знав цих трьох хлопців, мали алібі. У тому числі..." Він повертається до мене. "Тоня Шаффер."

"Тоня?"

"Так. Наша Тоня."

"А як щодо моєї мами?"

"Елізабет Данн навіть не допитували. Її ім'я ніде не фігурує в цьому розслідуванні. Чому б воно мало бути? Немає жодних записів про попередній напад на неї. Інакше вона не мала жодних зв'язків з жертвами."

"І Тоня?"

"Тоня мала. Вона зустрічалася з Бренденом, однією з жертв. У звіті сказано, що під час обох допитів вона була невтішною. Вона була близька з усіма трьома, але не була з ними. Її місцезнаходження тієї ночі підтвердили дві інші дівчини з того ж гуртожитку".

Ей Джей повертається до мене і розводить руками. "Це все. Розслідування було закрито з офіційним висновком, що ці троє хлопців були козлами і, по суті, самі на це напросилися".

Я докірливо хитаю головою.

Ей Джей знизує плечима. "Я читав свідчення деяких свідків у справі. Ну, знаєш, вчителі, соціальні працівники. В основному, хлопці мали паскудну репутацію, численні скарги від інших вихованців гуртожитку. Один з них мав судимість. Ніхто за ними не сумував. Ніхто не сумував, окрім Тоні Шаффер".

"Послухай", – починаю я, але Ей Джей піднімає піднятий палець на знак "тихіше".

"Вона жодного разу не згадала про твою маму під час допиту".

"Хм. Дивно."

"Хіба ні? Навіть не натякнула на неї. Якщо вона так зациклилася на цьому Брендоні і знала, хто це зробив, чому б їй не кинути твою маму під автобус?"

"Так."

Я беру останній лист і перечитую.

Найгірше в розбитому серці те, що іноді воно змушує тебе робити невимовні речі.

"Ось", – кажу я, показуючи на фразу Ей Джею. "Що це все означає?"

Він куйовдить волосся. "Я не знаю, Кенз. Це... Це звучить не дуже добре".

Так, звучить. Це навіть не те слово. Зрозуміло, що мама підпалила той сарай, навіть якщо це був жарт чи переляк. Технічно, вона вбивця.

Той, хто може вбити одного разу, може зробити це двічі.

Тоня шантажувала її, а мама погрожувала їй.

Я не кажу цього вголос, але ми з Ей Джеєм думаємо про це.

Моя мама зробила щось жахливе. Знову.

ЛИСТ #5

Погані люди схожі на колючі головки задирок, які прилипають до одягу і викликають свербіж. Іноді, коли ти їх здираєш, вони псують одяг.

У мене була ще одна сутичка з Тонею.

"Або залиш нас у спокої, або пошкодуєш", – сказала я, і я не жартувала.

"Ооо. Пожалкую?" Її очі глузливо розширилися, коли вона стояла з кавовою чашкою в руці прямо біля кав'ярні, де працював Джон. "Що, замкнеш мене в сараї і підпалиш його?"

Мені хотілося знову дати їй ляпаса, але я вдалася до своєї звичайної терапії. Я завжди так робила – записувала свої почуття, і не тільки.

Цього разу я писала про свого переслідувача. Це був новий роман, натхненний Тонею. Бачиш? Навіть злі люди іноді можуть допомогти нам рости.

Моя нова історія була темною і кривавою, з поворотами і кровопролиттям, зрадою і розбитим серцем. Я стала одержимою. Наступні два місяці були як у тумані. Я писала днями. Я майже не їла. Я ходила на заняття, потім закривалася від решти світу і знову писала.

Це був мій останній рік у коледжі. У мене були потенційні ідеї щодо роботи після випуску, хоча я сподівалася на книжкову угоду. Я обмінювалася електронними листами з моїм агентом, яка просила мене переписати і набратися терпіння, бо "такі речі, як пошук потрібного видавництва, не відбуваються дуже швидко. А за твою книжку вже йде боротьба. Наберися терпіння, Елізабет. Обіцяю тобі, що коли ми укладемо угоду, вона змінить твоє життя".

Так, це.

Але терпіння може бути хаотичним. Моє було неспокійним.

Я нарешті зіткнулася з Беном щодо Тоні. Він, звісно, все заперечував.

"Ти хочеш бути з кимось іншим? Я тебе не тримаю", – сказала я, молячись, щоб мої слова шокували його. "У мене є справи. Треба написати ще одну книгу. Дуже скоро все буде зайнято видавництвом, і я не хочу заважати тобі робити те, чого ти хочеш у житті".

Це справді шокувало його. Я хочу сказати, що це змінило його.

Я дала йому час. Не дзвонила йому. Не шукала його в школі. Я старалася на уроках, а потім приходила додому і писала, вдень і вночі.

Цього разу моєю помстою був чорний колір. У новій книзі, коли переслідувач зруйнував життя дівчини і все, що вона любила, дівчина помстилася, і це було набагато гірше, ніж у моєму першому романі.

Одного разу я повернулася додому пізно ввечері, а Бен сидів за моїм столом. У його руці горіла сигарета. Його пильний погляд був спрямований на мене.

Він рідко кутив у мене вдома, зазвичай, коли був п'яний.

"Що це?" – запитав він, коли я клала продукти в холодильник.

"Що саме?" перепитала я, не обертаючись.

Після хвилини мовчання я нарешті повернулася і побачила свій новий рукопис у його руці.

Моя кров закипіла за лічені секунди. "Хто дозволив тобі його прочитати?"

"Ти завжди давала мені читати."

"Але не цей." Я підбігла до нього і вирвала сторінки з його рук.

"Що це, Ліззі?" – наполягав він, панічно дивлячись на мене.

Звичайно, нова історія була дикою. Я знала, чому його погляд був трохи панічним. Початок цього рукопису був про нас. А решта? Ну, від решти волосся могло стати дибки.

"Це не те, що ти думаєш", – сказала я, хоча мені було байдуже, що він думає.

Насправді, добре, що він прочитав її. Можливо, це дало б йому підказки про Тоню або про те, на що я здатна, якщо хтось перейде мені дорогу. У теорії, звісно.

"Ліззі..." Він виглядав майже наляканим. "Як твоя гарненька голівка... Господи, звідки ти береш такі ідеї? Це ж божевілля."

Я зустрілася з ним поглядом, бажаючи вилити на нього все своє розчарування. "Кожен здатен на жахливі речі. Це залежить від того, наскільки поганим буде день. Принаймні, мій залишається тут". Я постукала себе по скроні.

Він загасив сигарету і потер обличчя обома руками, голосно видихаючи.

Я хотіла, щоб він повернувся. Я хотіла, щоб йому було не байдуже. Я хотіла, щоб він захоплювався мною, як тоді, до неї. І я була зла, дуже зла.

Думаю, ти змінила це, пелюстко. Принаймні, я сподівалася, що змінила.

"Це ще одна книга", – тихо сказала я. "Я пишу ще один роман. Він буде блискучим".

Його погляд зустрівся з моїм, і я побачила ледь помітну зміну від паніки до захоплення, яке змусило його покласти руки на мої стегна і потягнути мене до себе на коліна.

"Ти чудова", – сказав він, пестячи мою шию, хоча на той час його похвала вже почала повторюватися. "Вибач, гаразд? Мені дуже шкода. Я кохаю тебе".

Думаю, він вперше в житті сказав ці слова, і від них мої очі наповнилися сльозами.

Я подивилася на недопалок, що плавав на дні майже порожньої пивної пляшки на моєму столі.

"Ти маєш припинити курити біля мене", – сказала я.

Він зітхнув і підняв на мене свої гарні очі. "Все, що захочеш".

Я знала, що він запанікує від моїх наступних слів.

"Я вагітна".

ДВАДЦЯТЬ

Минуло вже два дні, а я не виходжу з квартири.

Вчора вранці, прокинувшись, я побачила новий лист біля дверей, на підлозі.

Переслідувач знає, де я живу, де ночую, де навчаюся, куди їжджу. Я божеволію, гадаючи, які його наміри. І з кожним знайденим листом я все глибше занурююсь у темряву.

Я не хочу того, що мала мама – ні її таланту, ні її збоченої уяви, ні її хвороби.

І я ніколи не хотіла цього *знання*. Кажуть, що знання – це сила. Але не кажуть, наскільки воно здатне руйнувати людей.

Я залишаюся в місті, тому що не хочу бачити тата, дивитися на нього і знати, що він зробив з мамою. Я не хочу думати про маму і, замість того, щоб думати про те, якою вона була геніальною, постійно нагадувати собі, що її зраджували, принижували і жорстоко поводитися з нею. Але головне, що вона робила жахливі речі.

Тепер я боюся кожного нового листа. Мені все це остогидло, але, як наркоман, я з нетерпінням чекаю наступної дози. Мені потрібно знати повну історію.

Я вмощуюся на дивані і кручу в руках останній лист.

Нервово читати його, ці слова – "Я вагітна". Це все схоже на те, що я дивлюся фільм, і десь там, в кінці, буду я в кадрі. Але тепер я знаю, що пережили мої батьки до мене.

Я перечитую листа ще раз, а потім пишу Ей Джею. Коли він не відповідає, я дзвоню йому, але дзвінок потрапляє одразу на голосову пошту.

Але я не злюся на Ей Джея. У нього своє життя. Я злюся на себе. Є одна людина, лише одна людина в моєму житті, яка знає про ці листи. Він також єдиний, кому я можу довірити щось подібне.

Ей Джей передзвонює пізно ввечері, на задньому фоні лунає гучна музика. "Як справи?"

Він має на увазі листи, розслідування.

"Думаю, я в порядку".

А я ні. У мене стільки запитань і нікому на них відповісти, окрім Ей Джея та його приятелів, які допомагають знаходити в Інтернеті документи, що повільно, наче зіпсований пазл, складаються в історію про минуле моїх батьків.

Я коротко розповідаю Ей Джею про останній лист.

"Зроби знімки і надішли їх мені", – пропонує він.

"Тоді тобі доведеться підписати угоду про нерозголошення", – жартую я.

"Ти маєш рацію", – погоджується він.

Мама вже немає, але її історія все ще залишається таємницею, яку вона довірила лише мені.

"У будь-якому разі, я впевнена, що вечірка, на якій ти зараз перебуваєш, набагато цікавіша, ніж мої дурні листи".

"Це нетворкінговий захід з купою зарозумілих людей, які вважають себе надто крутими для школи, але пристають до кожного в надії знайти інвестора для свого стартапу".

"Ну, принаймні там є випивка і музика".

"Ти навіть не любиш випивку."

"Це правда."

"І ти погано танцюєш."

"О, замовкни."

Він сміється. "Але я хотів би, щоб ти була тут", – тихо каже він, і ці слова настільки незвичні, що моє серце співає. "Тобі варто піти зі мною наступного разу, подивитись, що тут відбувається".

Я не впевнена, що впишуся в цей крутий натовп.

"Що ж, я теж хотіла б, щоб ти був тут", – кажу замість цього, намагаючись звучати якомога байдужіше. "Я б прочитала тобі листа".

Він знову сміється.

"Коли ти повернешся?" запитую я.

"Через три дні".

Раптом це звучить як вічність. З часу останнього листа минула вічність, хоча він прийшов лише вчора.

Як я вже казала, залежність.

Я роблю те, що робила б творча людина, те, що роблять журналісти–розслідувачі. Беру другий мамин бестселер, "*Вовчий свист*", і перечитую його.

Цього разу читаю повільно. Коли вона розповідає про головну героїню, я зупиняюся і порівнюю образ у книзі з маминим, вловлюючи дрібні деталі, описані в її листах. Коли вона розмовляє з суперницею героїні в школі, я уявляю Тоню. Коли читаю про вкраденого хлопця, скривлюся і уявляю свого тата. Коли я читаю про те, що головна героїня робить із суперницею, щоб зруйнувати її життя, через роки волосся на потилиці стає дибки, і я мушу на хвилину відвернутися, бо не хочу уявляти, як це робить моя мама.

Якщо її перша книга про помсту є туманною паралеллю до її реальної історії, то друга – теж. Вона зізнавалася в цьому у своїх листах. Її героїня робить жакливі речі. Але це означає лише те, що в реальному житті мама робила щось менш графічне, але все ж таки робила.

Покарання – біле. Помста – червона. Моя – криваво-чорна.

Я постійно перевіряю телефон на наявність чергового повідомлення від анонімного відправника.

Я перевіряю пошту і щоразу, проходячи повз, дивлюся на підлогу біля вхідних дверей, чи не підкинули мені чергового листа.

Дзвоню на домашній телефон.

Відповідає Мінна.

"Є пошта для мене?" запитую я.

Вона терпляче читає кожен конверт, але серед них немає того, на який я чекаю.

Я знаю, що це нав'язлива ідея. Але я знаю, що листи будуть ще. Мамина історія не закінчилася. Якщо вірити її книжкам, є ще одна історія, пов'язана з її збіркою, але я не зовсім упевнена, як вона розвиватиметься далі. Фанати називали її історії казками. Ті, хто не був знайомий з її попередніми книгами, називали їх "божевільними шедеврами жахів з привидами від психопатки".

Я погоджуюся з обома.

Вона працювала над таємним проектом з Лаймою, "*Гострі зуби*", хоча не було жодного натяку на те, що це буде за книга. Сподіваюся, вона не зруйнувала нічиє життя, щоб отримати натхнення.

Я перечитую листи вже вдсяте.

Гладжу слово "пелюстка" в останньому і відчуваю, як на очі навертаються сльози.

"Гарна дівчинка", – повторюю я собі щоразу, коли натрапляю на ці слова в маминих листах.

Можна сказати, що її психічне здоров'я повільно руйнувалося. Я звинувачую в цьому тата і ту жінку, Тоню.

Коли надворі темніє, я запалюю свічку біля вікна, вимикаю світло і вирішую писати при свічках. Замість комп'ютера беру з шухляди невикористаний зошит, ручку і сідаю біля свічки.

Гадки не маю, що писати. Але цього разу я хочу поговорити з мамою і розповісти їй про свої почуття. Хоча б на папері, замість того, щоб вести уїдливі розмови, як ми зазвичай робили.

У моїй студії пізно, темно і тихо. Світло свічки мерехтить, змушуючи тіні танцювати на білому чистому аркуші переді мною.

Це безглуздо, думаю я, але це терапія.

Я посміхаюся, коли пишу перший рядок.

Дорога мамо,

Я хочу стільки всього сказати, пояснити, що я відчуваю, запитати її, що вона відчувала тоді. Хочу почути її голос. І це те, що стосується письменників – вони розмовляють на папері.

От тільки вона не може відповісти. Не може. Більше не може.

Ця думка раптом стає такою руйнівною, що стискає мої груди залізною хваткою.

Моя посмішка зникає. У грудях стає важко. Очі починають горіти.

Спочатку я думаю, чи не випити мені пігулки. Але ні, це не має нічого спільного з моїм станом. Це не напад. Я просто дуже сумую за мамою.

Неможливо зупинити сльози, які заливають мені очі і починають текти по щоках. Перше схлипування виривається з грудей.

Мамо, я сумую за тобою.

Двадцять один рік прожили разом, а я майже не цінувала її.

Кілька листів, і я нарешті дозволила горю взяти гору.

ЛИСТ #6

Я б хотіла сказати, що вагітність була найкращим періодом мого життя. Але це для книжок.

Насправді це був кошмар.

У мене було шість місяців, щоб затягнути свій перший рукопис.

У моїй книзі моя героїня виросла у впевнену в собі жінку, яка вирушила у вигадливий, майстерно виконаний п'ятирічний тур помсти, руйнуючи життя своїх кривдників, знищуючи все, що вони любили, і, врешті–решт, вбиваючи їх. Це була моя ода моєму минулому, і Лайма вважала її блискучою.

Мені пощастило, що вона мене підбрала. Усе завдяки Джоню. Він умовив мене подати своє оповідання на національний конкурс на першому курсі. Лайма Рот написала мені електронного листа, запитуючи, чи маю я чимось суттєвим поділитися. Я надіслала їй свій перший роман до Нью-Йорка.

Лайма сказала, що я геній. "Яка уява!" Якби вона тільки знала...

Вона сказала, що зробить мене багатою. Нам треба було лише підписати угоду, але я ще не зустрічалася з нею особисто.

Мені обіцяли аванс.

І тепер я думала про те, щоб порвати з Беню.

Це було важке рішення. У мене не було сім'ї. У найгіршому випадку його батьки, які ніколи не хотіли зі мною зустрічатися, все одно могли б допомогти з дитиною. Хіба вони не допомогли б своїй онучці?

Так, у нас буде дівчинка.

"Донька", – повторив Бен цю новину.

Думаю, він був у шоці. І я була. Одне лише усвідомлення того, що незабаром ти будеш у цьому світі, зі мною, робило мене наляканою, але водночас такою незбагнено щасливою!

Аж поки щось несподівано не зруйнувало мій день.

Почали відбуватися дивні речі.

Одного разу я прийшла додому, зайшла на кухню і закричала на все горло від жахливого видовища. Насправді, я кричала так голосно, що у двері постукали.

Це був Грюнгер, комендант будинку.

"Що сталося?" – запитав він, катаючи язиком свій пірсинг на губі.

Я показала на кухню.

"Ого", – сказав він, коли ми обидва втупилися на мертвого щура посеред підлоги. Жовч застрягла в моєму горлі. Все моє тіло почало тремтіти. Я ледве добігла до раковини, і мене різко знудило, мої коліна мало не підкосилися.

Мабуть, це були гормони. Або мій кров'яний тиск. Або виснажливі мігрені, які вибивали мене з колії на цілий день.

"Пологи мають бути легкими", – сказав лікар. "А тиск і мігрень? Це те, що ми повинні спостерігати, щоб уникнути ускладнень".

"У нашому будинку їх немає", – сказав Грюнгер, допомагаючи позбутися щура. "І ніколи не було. Вибач, Ліз."

Вигляд цього щура переслідував мене кілька днів, серед іншого.

Останнім часом мій розум був затуманений. Я робила дивні речі і навіть не пам'ятала, що робила.

Через тиждень я повернулася додому і зупинилася біля дверей, втупившись у новий килим посеред кімнати.

Бен ніколи не питав мене, чи хочу я його змінити. Але коли він прийшов додому, то теж витріщився на нього. "Гарний килим. Де ти його взяла?"

"Ти знущаєшся з мене?" Я огризнулася, дивлячись на нього.

Він насупився, збентежений. "Що ти маєш на увазі?"

Бен ніколи не був хорошим брехуном. Я знала, що це не міг бути він. Але це була і не я, чи не так? Я навіть не була впевнена.

Я ковтала полівітамінний сік для вагітних, як божевільна. У мене не було проблем зі сном. Навпаки, я спала, наче в комі. Але через це вдень мене мучила сонливість. Часто я нічого не пригадувала або бачила те, чого не було.

"Ви щось приймаєте?" – запитав лікар, коли я поскаржилася.

"Ні, тільки вітамінний сік, який ви мені порадили".

Але це продовжувало відбуватися.

Того ж дня, коли я повернулася додому від лікаря, я відкрила шафу, щоб переодягнутися в свій зручний домашній одяг, і завмерла – все в шафі було переставлено. Всі речі були не на своїх місцях.

Коли ти кажеш їм, що вагітна, вони завжди кажуть: "Яка краса". Вони ніколи не кажуть, як це буде важко. Яким виснажливим раптом стане життя. Якою частиною себе ти будеш жертвувати і як сильно ти будеш старатися, щоб пройти через це.

Я божеволіла.

Спогади про останні місяці поверталися до мене в різний час, змушуючи мене плакати, радіти, сумувати або злитися через те, що Бен змусив мене пережити. Іноді спогади засліплювали мене від люті. Тоді я писала свої найтемніші розділи.

А потім ти починала штовхатися, пелюстко. І моє серце вистрибувало від хвилювання. Я нагадувала собі, що роблю це для нас двох. І, можливо, Бена. Можливо...

Від Тоні більше не було ніяких слідів, вона ніби зникла. Бен не сказав цього, але одного разу він зайшов увечері, обійняв мене і прошепотів: "Все буде добре, Ліззі. У нас все добре. У нас все добре".

Йому не потрібно було цього говорити, але я знала – він покінчив з тим, що відбувалося за моєю спиною. Не сприймай мій спокій за слабкість – я не пробачила його. Ще не пробачила. Але я потребувала його більше, ніж будь-коли.

Я знову почала розмовляти з Джоном. В останні місяці вагітності я майже не бачила його. Я все більше часу проводила вдома, вчилася і писала.

Він був здивований, коли дізнався, що я вагітна.

"Чому ти взагалі з ним?" – запитав він, здавалося, засмучений.

Я знизала плечима. Що я могла сказати? Тому що так склалися обставини. Тому що я не хотіла більше ні з ким бути. Тому що я все ще кохала, але соромилася того, що кохаю когось, хто ставиться до мене не так, як я хотіла.

Я не сказала йому всього цього. Але одного разу Бен полетів відвідати своїх батьків і повернувся з найкращими новинами.

"Я поговорив з ними, Ліззі."

"Про що?"

"Вони хочуть з тобою познайомитися."

"Це добре", – сказала я, погладжуючи свій кругленький живіт.

"Наша онука, мама сказала на днях". Бен посміхнувся.

Гадаю, у них не було вибору.

"Думаю, їй знадобився час, щоб змиритися з цим", – додав Бен. "Я сказав їй, що ти скоро підпишеш контракт на книгу. Вона рада за нас".

Мені захотілося кинути в нього чимось. Мені завжди здавалося, що в мене чи в наших стосунках немає нічого вартісного, окрім моєї книжкової угоди. Відчуття було таке, ніби доброзичливість його батьків – це бартер.

Коли ми народжуємося з талантом, він може стати прокляттям. Але мій був тим, до чого можна було вдатися в моменти, коли все інше мене підводило.

І я зробила це знову. Я розпочала новий проект. Я почала писати казку, першу з багатьох, що з'являться. Вперше я писала не для того, щоб очиститися, навіть не думаючи про те, щоб віддати її світові чи читачам, якщо вони у мене будуть.

У тих казках був один читач – ти, моя прекрасна дівчинко.

ДВАДЦЯТЬ ОДИН

Я заплющую очі, намагаючись стримати ридання.

Я все ще стою біля дверей своєї квартири, де знайшла ще одного листа, просунутого під них крізь щілину. Це вже другий за три дні. Він найдовший, і я прочитала лише першу його частину.

Я жадібно ковтаю кожне слово. Вони болять. Слова можуть зцілювати, але найбільша їхня сила – завдавати болю.

У дитинстві я рідко бачила цю особливу м'якість у своїй мамі. Якби ви запитали мене місяць тому, коли мама була жива, я б з гіркотою відповіла: "Ніколи. Вона ніколи не була доброю".

Але це була моя злість, що впливала з років бунту.

Мама могла бути доброю. Вона була такою, багато разів.

Я пам'ятаю свій шістнадцятий день народження, коли вона дізналася, що у мене є таємний хлопець. Вона розлютилася.

"Переконайся, що ти тримаєш свої ноги закритими", – сказала вона.

Але пізніше того ж вечора вона постукала у двері моєї спальні, сіла на моє ліжко, поки я намагалася її ігнорувати, і сказала щось, що мене вразило.

"Іноді найдрібніші речі в житті, такі крихітні, що ми їх ледве помічаємо, можуть змінити нас найглибшим чином".

Вона говорила так, ніби писала, з таким сумом і похмурих підтекстом, ніби застерігала мене.

Вона виглядала якоюсь старшою, без усього того макіяжу, який вона зазвичай носила щодня. І ще сумнішою, коли вивчала мене. Від неї пахло вином, вона щойно повернулася з вечірки. Вона посміхнулася, хоча це не була весела посмішка, але й не була її добре відпрацьована холодна посмішка.

"Знаєш, ти дуже красива", – сказала вона тоді. "І розумна, Маккензі. Це небезпечний коктейль. Навчися його пити, інакше одного дня він тебе згубить".

Почалося.

У її тоні завжди звучало попередження, ніби ось-ось настане кінець світу.

Але тієї ночі вона знову посміхнулася, потім обхопила моє обличчя і поцілувала мене в щоку. Вона не відсторонилася, а залишилася на деякий час зі своєю щокою, притиснувшись до моєї, а потім сказала: "Краса і талант можуть бути як благословенням, так і прокляттям. Яблуко від яблуні недалеко падає".

Я відчуваю, як сльози течуть по моїх щоках від цих спогадів. Ці слова ніколи не мали сенсу до цього часу.

Але одна річ мене турбує. Вона сказала, що написала першу казку для мене. Але якби ви прочитали збірку її казок, то зрозуміли б, що вони написані не для дитини. Вони моторошні. Вони темні. Вони жорстокі. І мені цікаво, чи сталося щось у маминому житті, що перетворило її казки на історії жахів.

Я продовжую читати наступну частину листа. Принаймні, воно починається на веселій ноті:

Пелюстко, твоя бабуся – сука.

ЛИСТ #6

ЧАСТИНА 2

Евелін Каспер, мама Бена, не прийшла на наш випускний, мій чи Бенів. Як і його батько. Вона сказала, що вони вже давно запланували поїздку на Флорида–Кіс. Я хотіла сказати їй, що ми планували закінчити школу ще чотири роки тому. Але хто я така, щоб вказувати їй, які пріоритети розставляти?

Бену не було чим пишатися – він вирвався вперед на волосину. Жодного стажування, жодної пропозиції роботи, тоді як у мене їх було три.

Евелін зателефонувала з ввічливості. "Дуже добре, люба. Я пишаюся тобою. Бену пощастило з тобою".

Хіба це не правда.

І так, ми розмовляли. Двічі. Твоя бабуся запитала мене, чи не хочемо ми приїхати до них на Східне узбережжя і, можливо, тільки можливо, подумати про переїзд туди. Звичайно, вона запитала мене про книжкову угоду і закінчила розмову словами: "Ви двоє бережіть один одного".

Я майже впевнена, що це я піклувалася про Бена. Після закінчення навчання термін оренди його квартири закінчився, тож він переїхав до мене. Він провів у мене стільки часу, що здавалося, ніби він жив там увесь цей час. Тільки без того безладу, який він приніс із собою.

Він почав літати до батьків щомісяця ще до закінчення школи. Я вважаю, що це добре. Хоча він казав, що його мама погано себе почуває.

Після закінчення навчання я була рада лише вихідним, коли могла побути на самоті без нього. Я відвозила його в аеропорт на його машині, потім забирала його через кілька днів, і він був щасливий, такий щасливий бачити мене, як нову людину.

У мене ось–ось мали відійти води. Мій перший роман був відредагований і готовий до друку. Я закінчувала другий трилер, про переслідувача. Я була готова взяти цей світ штурмом.

Одного вікенду, коли Бен був з друзями, зателефонувала його мати.

"Можливо, коли ти народиш дитину, і твоя книга вийде, і у тебе буде більше часу, ми всі разом поїдемо до Греції", – сказала вона, і моє серце затремтіло від цих слів. Нарешті, нарешті у мене буде сім'я!

"Ми щойно повернулися. Там дуже гарно".

"Коли?" спантеличено запитала я. Бен приїжджав до них два тижні тому. Він ніколи не розповідав мені про Грецію.

"Ми повернулися минулого тижня."

"А Бен...?"

"А що з Беном?"

"Бен не згадував про це."

"Так, можливо, тобі варто поговорити з ним про це. Ви двоє повинні приїхати найближчим часом. Ми не бачили його з зими."

Моє серце вискочило з грудей.

"З зими?" перепитала я.

"Так. Вже півроку".

Моя голова почала паморочитися, кров стукала у вухах.

Бен брехав місяцями, проводячи час десь в іншому місці.

"Люба, мені треба йти", – сказала Евелін і поклала слухавку.

Я стояла з слухавкою в руці, втупившись в нікуди, і відчувала, як всередині мене починає наростати незрозуміла лють.

Я хотіла зіткнутися з Беном, коли він повернеться додому, але коли він прийшов того вечора, в його погляді було щось не так. Повільно він підійшов до крісла і сів. Деякий час він дивився на килим, жуючи внутрішню частину щоки, а потім нарешті подивився на мене.

"Що сталося з тобою і трьома хлопцями в дитячому будинку?"

Тоді я зрозуміла, що *вона* повернулася. Насправді, я повільно усвідомлювала, що вона ніколи нікуди не йшла. Хто ще міг розповісти йому історію, яку він не повинен був знати? Де ще він проводив вихідні, які, за його словами, проводив з батьками?

"На мене напали", – відповіла я Бену. "Ти читав мій роман. Ти ж знаєш, Бен."

"А потім?"

А, ось тут ця сучка застосувала свої злі чари.

"А потім їм все зійшло з рук", – відверто сказала я, дивлячись на Бена. "І я написала свою версію цієї історії".

Я не розповіла йому про свою розмову з його матір'ю або про те, що знала, що він проводить вихідні деінде. Я мала знати напевно. Мені потрібні були докази.

Тому що наступне, що сказав Бен, майже розсмішило мене. "Я їду до батьків на наступні вихідні."

"Я народжую через два", – відповіла я з посмішкою.

"Я знаю. Я буду вдома на той час. Звичайно. Але мама дуже погано себе почуває".

Перебуваючи в Греції, я хотіла додати, але проковтнула свою отруту.

Тієї ночі я не могла навіть дивитися на нього. Я взяла свою сумку через плече, запхала туди щоденник і пішла.

Що я могла зробити? Мені потрібно було взяти себе в руки і нарешті зробити те, чого я боялася, але що потрібно було зробити, раз і назавжди. Я збиралася взяти все в свої руки, і це не було б приємно.

Повернулася Тоня. Як завжди, вона пробуджувала в мені найгірше.

Ось так виглядав мій останній рукопис.

Вона – зло. Вона – зло. Вона – зло. Вона – зло.

Вона – зло. Вона – зло. Вона – зло. Вона – зло.

Я ненавиджу її.

Я зроблю так, щоб вона зникла.

Іноді, лише іноді, вигадка стає реальністю...

ДВАДЦЯТЬ ДВА

"Це драматично", – відповідає Ей Джей, повертаючи мені листа і відкидаючись на спинку свого комп'ютерного крісла.

Його не було чотири дні, і його відсутність була нестерпною. Не те, щоб я коли–небудь сказала йому про це.

Я складаю ноги під себе, влаштовуючись зручніше в кріслі біля його комп'ютерного столу. "Як ти думаєш, вона божеволіла? Мама?"

"Чесно?"

Я не відповідаю, лише дивлюся на нього, чекаючи.

"Її романи були похмурими. Темними–темними". Ей Джей піднімає брови, щоб підкреслити. "Те, що робили її героїні? Я маю на увазі, що це дуже темні речі. Місіс Каспер... Ну, вона здавалася людиною, яка могла..." Він прочищає горло. "Чувак, не психуй, але іноді вона справляла враження людини з *досвідом*, розумієш, що я маю на увазі?"

Ось вона, правда, яку ніколи не визнають друзі та родина. А правда полягає в тому, що мама досить часто почувалася не в собі. У тривожному сенсі.

"Цікаво..." Щось осяює мене так несподівано, що я майже сміюся з того, як я не подумала про це раніше. "Цікаво, чи не було у мами біполярного розладу".

Брови Ей Джея повзуть вгору.

"Хіба це не мало б сенсу?" запитую я.

Він киває, дивлячись на мене. "Взагалі–то, мало б. Абсолютно".

"Можливо, у неї був розлад особистості. Або розлад множинних особистостей."

"Вау." Очі Ей Джея широко розкриваються.

Я згадую листи і дивуюся. "Ти думаєш, вона все це вигадала? Те, що вона писала у своїх листах?"

"Ні."

"А якщо так?"

Ей Джей лише шоковано дивиться на мене.

Я видихаю через надуті губи.

Мені ніколи не спадало на думку, що, будучи хорошою письменницею, вона могла вигадати що завгодно з неперевершеною кмітливістю. Якби вона мала якийсь психічний розлад – тим більше. Але я ніколи не чула, щоб вона або тато говорили про щось подібне.

"Я думаю, що я божевільна і просто... Так, я вигадую божевільні речі".

Але коли я зустрічаюся з Ей Джейм поглядом, він не дивиться на мене, як на божевільну. Він дивиться на мене як на людину, яка щойно відкрила для себе жахливу правду.

"Чому вона ніколи не віддавала мені тих листів?" запитую я.

Ей Джей відкидає голову на спинку крісла і вивчає стелю. "Може, вона збиралася, але... стався нещасний випадок?"

"Ти хочеш сказати, що вона могла не дописати свої листи?"

"Я не знаю".

"А що, якщо ми ніколи не дізнаємося, чим закінчилася ця історія?"

"Може, вона закінчила, а когось попросила передати тобі, якщо з нею щось трапиться".

У мене по спині пробігають мурашки. "Зачекай, що..." Я затинаюся, коли мене осяює ще одне усвідомлення. "Тобто, вона знала, що з нею може щось статися? І вона навмисне написала це для мене?"

Поки я в шоці, Ей Джей здається спокійним. "Можливо?"

"Тоді... Гаразд, гаразд, гаразд. Хто б не надсилав ці листи – чому б не надіслати їх усі одразу? Навіщо надсилати їх як підказки?"

"Можливо, щоб ти повільно відкривала правду, трохи копала. Я маю на увазі, якби хтось прийшов до тебе і сказав: "Слухай, твоя мама вбила трьох хлопців в інтернаті, а потім, можливо, позбулася якоїсь дівчини, з якою твій тато їй зраджував, і вона спритно описала все це у своїх романах", – ти б повірила йому? Ні", – відповідає за мене Ей Джей, повторюючи мої думки. "Але тепер, коли ти проводиш деякі дослЕй Дження, ти розумієш, що є історії, які насправді правдиві".

"Гаразд".

Ми сидимо якусь мить у мовчанні.

"Думаю, мені потрібно поговорити з кимось, хто знав маму в інтернаті", – нарешті пропоную я. "Можливо, з кимось, хто знав маму і Тоню".

"Якщо ти зможеш знайти цих людей".

"Гаразд. Гадаю, мені треба піти в притулок Келлер".

У мене не так багато грошей, щоб купити квиток, але я завжди можу попросити у тата трохи готівки. Він легко дасть мені їх, тепер, коли мама померла, і мені навіть не доведеться пояснювати, на що я їх витрачаю.

Я піднімаю очі, щоб зустрітися з веселим поглядом Ей Джея, його губи кривляться в напівпосмішці.

"Що?" Я знизую плечима. "Мені потрібно знайти когось, хто знав про те, що сталося, з перших вуст, першоджерело. По телефону такі речі не обговорюють. І, можливо, в якийсь момент я зможу поїхати в Олд Боу".

"Не думаю, що ти щось знайдеш в Олд Боу".

"Тато мав там приятелів. Я дізнаюся їхні імена, подивлюся, чи хтось ще живе там. Багато хто з його приятелів знав Тоню. Вона тусувалася з ними, так?"

"Чувак, двадцять років тому, так. Хто запам'ятає якусь випадкову дівку, яка тусувалася з ними кілька місяців, коли вони були в стані перманентного алкогольного сп'яніння?"

"Так працюють приватні детективи. Вони знаходять речі просто так, по зачіпці".

"Ти не приватний детектив, Буркотун."

"Га. Я знаю. Хотілося б мені мати гроші, щоб найняти його."

"У мене є гроші."

Я зиркнула на нього. "Відвали, Ей Джей. Мені не потрібні твої гроші. Я розберуся з цим."

"Я скажу дещо, але не злись, гаразд?"

Я підозріло зиркнула на нього.

"Обіцяєш?" – запитує він з чарівною посмішкою.

Я закриваю очі. "Обіцяю."

"Я поїду з тобою до Брімвіля".

Моє серцебиття прискорюється. "Справді?"

"Але тільки якщо ти дозволиш мені купити нам обом квитки і оплатити поїздку".

Я звужую на нього очі, знаючи, що він намагається зробити по-своєму.

Правда в тому, що в Ей Джея багато грошей. А в мене не так багато. Але я відчуваю полегшення від того, що він пропонує, щоб мені не довелося копатися в моїх мізерних заощадженнях або просити тата.

"Гаразд", – кажу я, киваю, відводячи погляд. "Дякую."

Ей Джей тисне кулаком у повітря, ледь чутно вимовляючи: "Так", а потім запитує: "Гаразд. Коли ми їдемо? Завтра?"

Я нервово сміюся з його божевільної ідеї, але моє серце починає битися, як бойовий барабан в очікуванні.

ДВАДЦЯТЬ ТРИ

Наступного дня, щойно закінчилися заняття, я йду до Ей Джей.

"Ти будеш розчарована", – каже він, коли я заходжу.

Я кидаю сумку біля дверей, потім беру з холодильника газовану воду і зручно вмощуюся у своє звичне крісло.

Ей Джей крутиться взад–вперед у своєму комп'ютерному кріслі. "А може, й ні. Залежить від обставин".

"Викладай", – кажу я йому, радіючи будь–якій новій інформації.

Ей Джей повертається до комп'ютера. "Ти ж знаєш, що в наш час неможливо сховатися". Його пальці починають літати по клавіатурі, відкриваючи на екрані кілька браузерів і документів. "Все, що ти робиш, залишає паперовий слід. Навіть якщо ти не в мережі, все одно залишаються записи".

"Якщо, звісно, вони не мертві".

Ей Джей прочищає горло. "Прийомну сім'ю прикрили п'ятнадцять років тому. Я подумав, що оскільки твоя мама не мала друзів і не згадувала нікого з близьких, немає сенсу витратити час на відстеження дітей з року її випуску. Я дістав записи, перевірів кілька імен. На "Білих сторінках" є перехресні посилання на десятки людей з такими ж іменами та віком по всій країні. Я б сказав, що це марна трата часу. Розумніше подивитися, хто з працівників був найближчим до справи про пожежу в сараї".

"Як ти це з'ясуєш?"

"Ну, поліцейська справа. Там є вчителі, соціальні працівники, терапевти. Багато з них, насправді. В інтерв'ю з кримінального розслідування пожежі згадуються деякі з них, але тільки трьох людей допитували більше одного разу. Першою була психолог інтернату, але вона померла два роки тому".

"Тсс."

"Вчитель математики в середніх класах інтернату, але він також помер невдовзі після закриття інтернату".

"Чудово", – бурмочу я. "А третій?"

"Третьою була Діана Якобсон, економка. Дивно, але її кілька разів допитували під час розслідування. Тієї ночі вона працювала в нічну зміну в інтернаті". Ей Джей багатозначно дивиться на мене. "За словами головного детектива, її називали хрещеною матір'ю серед прийомних дітей".

"Знаєш, що цікаво? У *"Брехні, брехні і помсті"* мами був персонаж, єдиний милий персонаж, хатня робітниця, до якої головна героїня звернулася по допомогу".

"Ось так."

"Гаразд, давай, розповідай. Де вона зараз?"

"Вона працювала в тому будинку–інтернаті, поки його не закрили, і одразу після цього вийшла на пенсію. Їй сімдесят три роки. Згідно з записами, вона володіє нерухомістю приблизно за дві години їзди від Келлер. Я кілька разів дзвонив за цим номером – це стаціонарний телефон – але ніхто не відповідав. На неї також не зареєстровано жодного мобільного телефону".

"У кого в наші дні немає мобільного телефону?"

"Ти будеш здивована. Можливо, у неї був одноразовий телефон або щось подібне. Я перевіряв записи в транспортному відділі. У неї є машина, зареєстрована за тією ж адресою. У неї немає членів сім'ї, наскільки я можу судити."

"Ти думаєш, вона живе там?"

Ей Джей відкидається на спинку свого крісла і розвертається до мене обличчям. "Я не знаю. Але якщо вона ніколи не відповідає на телефонні дзвінки, немає ніякого способу дізнатися, хіба що..."

Я піднімаю брову на нього. "Хіба що?"

"Якщо тільки ми не відвідаємо її."

Я стискаю губи, щоб приховати посмішку.

"Отже." Ей Джей барабанить пальцями по підлокітнику крісла. "Враховуючи, що сьогодні п'ятниця, і у тебе немає занять на найближчі кілька днів, я б запропонував полетіти до Небраски".

Я не ворухуся, щоб не відлякати хвилюючу думку про те, що ми з Ей Джей можемо поїхати за межі штату.

"Тільки", – він вказує на мене вказівним пальцем, імітуючи пістолет, – "якщо я заплачу за поїздку".

Я затамовую подих, намагаючись не відпустити дурний жарт і не виглядати невдячною, хоча мені трохи соромно, що Ей Джей платить за мене. "Так. Давай так і зробимо."

"Круто."

"Я буду тобі винна."

"Ні, не будеш."

Він знову повертається до комп'ютера і починає друкувати. За деякий час він забронював нам два квитки в обидва боки до Небраски наступного ранку і мотель на одну ніч.

"Тебе влаштує один номер, Буркотун?"

Я ковтаю. Це може бути незручно, але я багато разів спала на дивані Ей Джея. "Так. Два ліжка, так?"

Він повертається, щоб подарувати мені пустотливу посмішку. "Звісно".

Я настільки схвильована і знервована, що ледве можу з'їсти хоч один шматок піци, яку замовив Ей Джей, поки ми обговорюємо логістику того, як і коли.

Вже пізно ввечері я нарешті повертаюся до себе додому. Але не можу заснути. Всю ніч я кручуся і ворочаюся, гадаючи, як пройде поїздка.

Можливо, вона буде невдалою, і ми не знайдемо нічого цікавого.

Але, можливо, ми знайдемо людину, яка знала мою маму. Знала її до того, як вона стала знаменитістю. До того, як вона була незалежною і багатою. Знала її, коли вона пережила жахливу подію, яка змінила її життя.

ДВАДЦЯТЬ ЧОТИРИ

Ей Джей забирає мене о сьомій ранку.

"Гарний макіяж", – каже він мені, коли я сідаю в машину.

Я закочую очі. *Неважливо.*

Цього разу я майже не нафарбувалася. Ну, по–перше, я не хочу, щоб люди в аеропорту витріщалися. По–друге, на випадок, якщо ми заговоримо з кимось, хто знав маму, я хочу виглядати доступно. Готичний вигляд не зовсім привітний, особливо з людьми похилого віку. Замість худі я вдягнула сорочку з довгими рукавами, поверх неї светр на гудзиках і джинси. Про всяк випадок у рюкзак поклала коротку парку.

Наш план досить простий.

Притулок Келлер знаходиться всього за півгодини їзди від міста, де ми приземлимося. Ми візьмемо машину напрокат в аеропорту, поїдемо туди, щоб побачити заклад, або те, що від нього залишилося, потім проїдемо дві години на захід до резиденції економки, ввечері того ж дня повернемося до міста, переночуємо там і вилетимо наступного ранку.

Коли ми їдемо до аеропорту, надворі все ще похмуро і занадто тепло для середини жовтня. Ми зупиняємося на заправці, щоб заправитися і зайти перекусити. Аеропорт знаходиться на околиці міста, і ми маємо достатньо часу, щоб дістатися туди. Тож ми засиджуємося в кіоску з ігровими автоматами на десять хвилин. Ей Джей – фанат олдскульних ігор. Він ніколи не втрачає можливості пограти, коли бачить їх.

Коли ми виходимо на вулицю, стоянка біля заправки заповнена автомобілями, люди заправляються, хтось вигулює собаку. Сім'я з п'яти осіб переставляє вщент заповнений позашляховик поруч з машиною Ей Джея.

У мене паморочиться голова від відчуття пригоди. Незважаючи на те, що мама багато подорожувала у своїх книжкових турах, вона рідко брала мене з собою. Я ніколи не покидала США і не дуже багато подорожувала, за винятком випадкових поїздок на Флорида–Кіс з батьками, бабусею і дідусем. Не зовсім мое уявлення про веселе проведення часу.

Тож це захоплює.

Літня пара, припаркована з іншого боку нашої машини, посміхається до нас з Ей Джеєм і запитує, як у нас справи. Цікаво, чи вони думають, що ми – пара. На секунду мені хочеться, щоб так і було, а потім я сором'язливо відганяю цю думку.

"Зачекай", – каже Ей Джей, коли я відчиняю пасажирські дверцята, збираючись сісти.

Я дивлюся на нього і помічаю, що його очі втупилися в щось усередині машини.

"Що?" Я простежую за його поглядом, зазираю всередину, і моя щелепа відвисає.

Там, на моєму сидінні, лежить конверт.

Я несамовито озираюся, щоб побачити, чи не спостерігає за нами хтось. Але поруч немає нікого, окрім сім'ї, яка зайнята перестановкою всього свого будинку, упакованого у позашляховик.

Я зустрічаю стурбований погляд Ей Джея. "Ти замкнув машину?" запитую я його.

Його мовчання підказує мені, що він, мабуть, забув і залишив її відчиненою, поки ми були на заправці.

Я нахиляюся, щоб підняти конверт, і мені не потрібно бути екстрасенсом, щоб знати, що в ньому буде написано:

Від фаната #1. ХОХО

ЛИСТ #7

Два тижні до того, як ти опинишся в моїх обіймах, пелюстко.

Я сиджу у Джона. Мій живіт розміром з кавун. Лікар сказав, що я ідеальна мати. Я ніколи не думала, що стану матір'ю, не кажучи вже про ідеальну. Пологи мають бути легкими, сказали вони. Що нелегко, так це те, що мені доведеться робити потім.

Сьогодні була остання крапля – сварка між Беном і Джоном.

Я не знаю, що Бен взагалі робив у будинку Джона, але я вирішила зайти і побачила, як вони б'ються прямо біля входу.

"Ти не заслуговуєш на це", – прошипів Джон на Бена.

Бен розсміявся і... мій Бен, чарівний, веселий, накинувся на Джона. П'яний, звичайно.

Я закричала. Я кричала, щоб вони зупинилися, коли вони обидва впали на землю. Я не знаю, як це сталося, але у Бена в руці була розбита пляшка, і він вдарив нею Джона.

Була кров, дуже багато крові. Джон сидів на землі, тримаючись за передпліччя, кров просочувалася крізь його пальці маленькими струмочками, а я намагалася його заспокоїти.

Бен сидів навпроти нього, бурмочучи прокльони і вибачення, поки не приїхала швидка допомога.

Джон втратив багато крові. Вена на внутрішній стороні його руки була пошкоджена. Я прийшла до Джона відразу після швидкої.

І ось ми тут.

Одне я усвідомлюю: Бен ніколи не зміниться. Але я збираюся змінити все для тебе, красуне. Я поведу нас в іншу подорож.

Ти будеш прекрасною, прекрасною дівчиною. Я вже відчуваю це. М'які темні вії, пухнасте волосся, вітерець, що ловить його пасма, сонце, що виблискує в твоїх очах. Твоя сонячна посмішка – я бачу її в моїй уяві.

Ти заслуговуєш на все найкраще. Не дозволяй нікому говорити тобі протилежне.

Тобі потрібен такий батько, як Бен. Він був би хорошим батьком, я гадаю. Але я не хочу такого чоловіка, як він. Не тоді, коли *вона* поруч.

Навіть Джон тепер частина цієї історії. Лікар сказав, що у нього залишиться шрам від бійки з Беном. Це великий перехресний візерунок на його передпліччі у формі зірки. Він з посмішкою називає її своєю нещасливою зіркою. У нас з Джоном все могло скластися інакше, якби одного разу Бен не заговорив зі мною про мою помаду.

Зараз, коли я пишу ці рядки, Джон готує нам вечерю. Він кидає на мене незручні погляди. Я знаю, що у нього є питання, але я не готова на них відповідати. Я не розповідаю йому про свої плани. Поки що.

Це дилема – або Бен, або Тоня. Я не знаю, як до цього дійшло, але вона знищила мене і Бена.

Це залишає мене з жахливим рішенням, яке я маю прийняти.

Надворі темно, але мої думки ще темніші. Як це часто буває останнім часом, я не хочу йти додому. Я хочу писати тут, у Джона. Хочу змін.

Більше того, я боюся, що якщо повернуся додому, то не зможу себе зупинити.

Якщо Бен знову збреше мені, я зірвуся.

Або *вона* піде, або він. Бену доведеться зробити цей вибір самому. Але...

ДВАДЦЯТЬ П'ЯТЬ

"Але що?"

Я гарячково перегортаю сторінку в руках, шукаючи решту речення, але його там немає. Нема! "Аргх!"

Ей Джей вириває листа з моєї руки. "Дай подивлюся".

У мене в голові паморочиться.

Хтось постійно стежить за нами, і це, м'яко кажучи, моторошно. А головне, мама задумала щось погане. Я дуже хочу знати, що саме, але хто б не був цей фанат-садист, який надсилає ці сторінки, він знає, як вивести мене з себе.

І ще одна річ, яка мене нарешті осяяла. Можливо, це найважливіше.

"Цей останній лист написаний у теперішньому часі, на відміну від інших", – закінчує мою думку Ей Джей, відриваючись від сторінки і повертаючи її мені.

"Так. Це означає, що мама писала ці листи, коли була вагітною".

Це саме по собі важливо. Листи були написані до того, як вона народила мене. До того, як вони з татом зробили щось погане, хоча я не впевнена, що саме. І це було двадцять один рік тому.

"Чорт", – на видиху каже Ей Джей, підозріло оглядаючи парковку.

"Так? І це не остання, бо..."

"Але", – продовжує Ей Джей.

"Так, він закінчується на середині речення. Ми ще не з'ясували, що сталося".

"Гаразд. З'ясуємо, коли повернемося".

Він виїжджає з парковки і прямує до аеропорту.

Я дивлюся на красиві осінні кольори, але настрої у мене похмурий. Від однієї думки про те, що я їду в місце, яке завдало болю моїй мамі, коли вона росла, мене вивертає в животі.

Але я не маю вибору. Іноді, щоб зрозуміти своє сьогоднішнє, треба зазирнути в минуле.

І у мене таке відчуття, що минуле моєї мами було жахливішим, ніж я могла собі уявити.

ДВАДЦЯТЬ ШІСТЬ

"Припини тремтіти", – каже Ей Джей, дивлячись на моє коліно.

"Я не тремчу".

Він хитає головою, розстібає ремінь безпеки і вмикає телефон, поки літак рулює до виходу на посадку.

Так, я тремчу, але нічого не можу з собою вдіяти. Притулок Келлер був закритий п'ятнадцять років тому, і я сумніваюся, що побачене дасть мені хоч якийсь уявлення про те, яково було мамі, коли вона там зростала. І все ж я нервуюся і хвилююся.

"Ласкаво просимо до Небраски", – говорить вівіска, коли ми з Ей Джейм йдемо через аеропорт.

Я не можу позбутися відчуття, що перебуваю в якомусь похмурому фільмі–містерії. Мама ніколи багато не розповідала про свої роки в прийомній сім'ї.

"Нема про що писати додому", – казала вона. "Ми з твоїм батьком багато зробили для того, щоб ти ніколи не відчувала того, що відчувала я, коли росла". Ці слова завжди супроводжувалися багатозначним поглядом. "І я маю на увазі, дуже *багато*".

Тепер це все має сенс. Мені завжди здавалося, що мої батьки не хотіли бути разом, навіть не дуже ладнали між собою, але вони були міцно пов'язані, наче щось тримало їх разом.

Я нарешті починаю розуміти, чому. Після анонімних листів зі сторінками маминого щоденника кожне її слово в минулому набуло дещо зловісного значення.

"Гей, гей, заспокойся", – каже Ей Джей, тягнучи мене за руку до виходу з багажного відділення, який я ледь не пропустила.

Він завжди відчуває, що я відчуваю, навіть коли я намагаюся це приховати. У якийсь момент я маю сказати йому, як багато для мене значить усе, що він зробив для мене останнім часом. Але він це знає. Я б зробила те ж саме. Я маю на увазі, хто провів три дні біля його лікарняного ліжка, коли у нього було важке харчове отруєння? Ні, не його колишня кібер–королева чи хтось із його друзів–хакерів. Це була я. Як завжди. Але ж ніхто з них не знає Ей Джея так, як я. Хоча, якщо подумати, ніхто не знає мене так, як він. Навіть мої батьки.

"Все буде добре, так?" Він обіймає мене за плечі, коли ми йдемо, і цього разу я не відштовхую його руку.

"Так", – бурмочу я, проштовхуючи крізь себе добре відпрацьовану фальшиву образу на його надто дружній жест.

Останнім часом я знаходжу в цьому втіху. Це ж те, що роблять друзі, так? Вони допомагають один одному у важкі часи. Це просто... по-дружньому.

Цього разу в моїй голові промайнула думка – як би він відреагував, якби я у відповідь обійняла його за талію? Чи не буде це занадто? Ну, так. Напевно.

Через півгодини ми виїжджаємо на орендованій Honda з аеропорту в напрямку Брімвіля, де знаходиться притулок для прийомних дітей. Я завжди вмикаю плейлист під настрій у дорозі. Але цього разу за справу взявся Ей Джей, і я рада, що він поставив "Matchbox Twenty". Музика бадьора, піднімає настрій, коли я сиджу, відкинувшись на спинку сидіння, і дивлюся у пасажирське вікно.

Сірі осінні кольори розгортаються навколо нас, коли ми їдемо вітряною дорогою через сільську місцевість. Тут, у Небрасці, холодніше. Осінь на завершальній стадії. Хоча дощу немає, небо мишасто-сіре, так само як і листя. Здається, що все занепадає. Я ненавиджу цей перехід від пізньої осені до зими, коли листя майже немає і все виглядає як депресивна змита картина.

Я щільніше загортаю рукава розстібнутого светра, хоча в машині тепло. Ей Джей наспівує недолугі слова пісні під мелодію. Він не починає жодних розмов, ніби відчуває, що я хочу зануритися в те, як це – жити тут, у цій частині країни, де виросла мама.

Через годину ми в'їжджаємо в маленьке містечко і паркуємося біля простого паркану з ланцюга, що оточує довгу двоповерхову коричневу будівлю в стилі прерій з виступаючим входом і темно-синіми дверима. Над входом вивіска з графіті. "ПЕКЛО", – написано чорними великими літерами, по яких капає фарба з балончика.

"Чарівно", – каже Ей Джей, дивлячись на нього через вікно машини, а потім повертається до мене. "Хочеш вийти?"

Я знизую плечима, а потім вирішую, що маю принаймні сфотографувати цю діру для своїх записів. Хапаю з заднього сидіння куртку і виходжу на холод.

"Це пригнічує", – підсумовує Ей Джей, коли ми обидва підходимо до паркану і дивимося на сіру траву, зарослу і засмічену, і коричневі стіни дитячого будинку, розмальовані хаотичними графіті вздовж усього фасаду. Дірки у вікнах, що утворилися від каміння, роблять цю картину ще більш тривожною.

Додайте до цього уривки, які мама згадувала про це місце, хлопців і те, що вони робили, статті про сарай, і це місце здається відверто огидним.

"Хочеш побути наодинці?" запитує Ей Джей.

Я закрочую очі. "Що, ніби я торкнуся стін і знайду якийсь значущий зв'язок з мамою? Ні, дякую. Мені не подобається це місце".

Я дістаю з кишені парки телефон і роблю знімок. Як і моя мама, я планую більше ніколи сюди не повертатися.

"Ходімо", – кажу я Ей Джею і, не чекаючи, розвертаюся та йду назад до машини. Будівля здається якоюсь заразливою, ніби перебування поруч із нею заражає тебе сумом і нещастям. У машині я відчуваю себе в безпеці і скидаю напругу.

Незабаром сідає Ей Джей. "Хочеш подивитися на сарай?"

"Думаю, з мене досить", – кажу я, застібаючи ремінь безпеки.

Сарай має бути десь за півмилі позаду об'єкту. Але це прогулянка лісом, і я точно не хочу проводити тут більше часу, не кажучи вже про те, щоб побачити місце, де діти–сироти розважалися з хворими речами.

Дрібні краплі дощу починають падати на лобове скло, і я відчуваю нагальне бажання якнайшвидше забратися звідси.

"Вбити адресу економки в GPS?" підказує мені Ей Джей.

Я вводжу, потім кладу телефон назад у тримач і натискаю кнопку звуку. "Matchbox Twenty" знову вмикається, я розслабляюся і опускаюся на сидіння, відчуваючи величезне полегшення, коли Ей Джей виїжджає назад на дорогу.

Я кидаю останній погляд у бічне дзеркало і бачу, як покинута будівля стає все меншою і меншою, коли ми від'їжджаємо.

ПЕКЛО

Це слово досі відлунює в моїй голові. Я не знаю, як це – рости в такому місці, але я не звинувачую маму за те, що вона ніколи не розповідала про це. З огляду на те, що там сталося, я б теж хотіла про це забути.

Єдина людина, яка може мати відповіді про те, що тут сталося, – це Діана Якобсон, економка. Я лише сподіваюся, що вона не зникла з лиця землі, як і всі інші, хто знав мою маму.

ДВАДЦЯТЬ СІМ

На виїзді з міста ми зупиняємося на заправці і їмо хот-доги, а потім продовжуємо подорож.

Адреса веде нас углиб сільської місцевості, дорогами, якими явно мало хто їздить. Минуло вже півгодини, як ми побачили останню машину – пікап з причепом для коней.

Ліс здіймається над нами по обидва боки сільської дороги. Небо стало на кілька відтінків темнішим, і надворі похмуро, хоча ще тільки початок дня. Накрапає дощ, і мій настрій змінився з похмурого на відверто депресивний.

"Я хочу забратися звідси", – кажу я Ей Джей.

"Що, прямо зараз?"

"Ні! Я маю на увазі, ми подивимося, чи знайдемо когось за цією адресою. Я просто мала на увазі..." Я зітхаю, не закінчуючи речення.

Правда в тому, що кожна деталь, яку я знаходжу про минуле мами й тата, наближає мене до того, звідки я не впевнена, що зможу повернутися.

Ей Джей продовжує поглядати на мене з питанням.

"Я не знаю, чи це погода, чи що, але вся ця місцевість просто... моторошна", – нарешті знаходжу я правильне слово.

Він хихикає. "Ти любиш паскудну погоду, Кенз. Завжди любила. Це ж твоя надихаюча погода, пам'ятаєш?"

Він має рацію. "Так, коли я всередині. Це зовсім інше."

"Слухай, не напружуйся."

"Я не напружуюсь."

"Ти зараз напружуєшся", – спокійно заперечує він.

Боже, він ніби читає мої думки.

"Гаразд, я напружуюсь", – визнаю я і на мить замовкаю, очікуючи, що він почне з мене кепкувати з цього приводу. Але він цього не робить. Тож я продовжую. "Я відчуваю, що... я не знаю. Що, якщо я не повинна знати деякі речі про своїх батьків? Розумієш, що я маю на увазі? Можливо, деякі речі повинні залишатися таємницею."

"Твоя мама хотіла поділитися ними з тобою."

"Ну, може, я не хочу знати. Мене все влаштовувало до тих листів. Тепер я знаю про її притулок. Про можливе групове зґвалтування. Можливий... злочин, я не знаю. Інші страшні речі. Переслідувач. Вагітність. Зрада батька. Вона стає параноїком. Обдумування вбивства. Не впевнена, що вона просто обмірковувала. Я маю на увазі..." Я видихаю через надуті губи. "Що, якщо вона насправді

зробила щось, вона і тато, щось, що..." – я важко ковтаю, відчуваючи легку нудоту, – "щось, що змусить мене зненавидіти їх", – закінчую одним махом і глибоко вдихаю.

"Послухай..." Не відриваючи погляду від дороги, Ей Джей знаходить мою руку на колінах і ніжно стискає її. "Все буде добре, гаразд?"

Я не відповідаю, просто дивлюся у вікно, гостро відчуваючи його руку, яка тримає мою, його великий палець торкається мого.

"Кенз, подивись на мене", – каже він.

Я повертаю голову, щоб зустрітися з його очима – не глузливими чи зухвалими, як це часто буває, а розуміючими та заспокійливими. Я хочу, щоб він перестав так на мене дивитися. Я хочу, щоб він жартував і висміював мене, тому що тоді легше сказати собі, що я хочу бути просто друзями, як ми були протягом багатьох років.

Він дивиться на дорогу, потім знову на мене.

"Я тут, добре?" Він знову дивиться на дорогу.

Я киваю.

Він знову дивиться на мене. "Ми робимо це разом, добре?"

"Добре", – кажу я на видиху.

Він продовжує дивитися між дорогою і мною, його рука все ще тримає мою руку на моїх колінах, а його ліва рука на кермі.

"Що б тобі не знадобилося, Кензі, я тут. Якщо в якийсь момент це буде занадто, ми просто повернемося. Назад у літак, додому. Ти скажеш "стоп", ми зупинимося, і ми ніколи більше не будемо говорити про листи твоєї мами. Якщо тобі щось знадобиться, я буду поруч".

Раптом у мене в грудях стає надто тісно.

"Так", – кажу я, відвертаючись, бо не можу пояснити, як багато це для мене означає.

Але мені справді потрібно пройти через це. Це минуле моєї мами і, за замовчуванням, моє походження. Я ніколи не розуміла її краще, ніж зараз. І я ніколи не була більш заплутаною в собі або в тому, що я відчуваю по відношенню до своєї сім'ї.

Я відчуваю, як рука Ей Джея зміщується, і його пальці переплітаються з моїми.

Моє серце калатає в грудях, і на секунду я забуваю про те, чому ми тут, і лише гостро усвідомлюю наші зчеплені руки, його великий палець все ще торкається мого.

"Дякую", – бурмочу я, затамувавши подих, намагаючись стримати ридання. "Дякую, що робиш це".

"Нема за що. Ти ж знаєш, що завжди можеш на мене покластися, так?"

"Так." Між нами панує незручне мовчання, і я кажу єдине, що може його порушити. "За винятком тих випадків, коли ти зайнятий своїми крипто– Барбі, чи не так?"

Він вибухає сміхом, і його рука відпускає мою, залишаючи після себе порожнечу на тому місці, де вона щойно була.

"Ти така ревнива, Буркотун", – насміхається він.

Я пирхаю, кидаючи на нього косий погляд, і ляскаю його по плечу, від чого він знову хихикає. "Мрій".

Так і є, і немає жодного шансу в пеклі, що я зможу йому це сказати.

Ей Джей бурмоче щось на кшталт "Так", потім клацає вейпом, робить затяжку і видихає густий дим.

Молочна хмара пахне м'ятою і затримується в повітрі на кілька секунд, поки він не відчиняє вікно, і її не витягує назовні.

Я вмикаю рок–музику на колонці, що завгодно, аби вбити незручну тишу, яка виникає між нами.

Знову мої думки линуть до мами та її книжок. Їх хвалили за те, що вони занурюють в атмосферу. Тепер я розумію. Спробуйте вирости сиротою в глушині Небраски.

Ми проходимо повз якийсь знак ручної роботи з прибитими до стовпа рогами лося.

"Перша ознака життя", – каже Ей Джей. "Ми майже на місці".

Б'юся об заклад, що ця атмосфера може дійсно запаморочити голову. Не кажучи вже про сезонні депресії. Я навіть не можу уявити собі зиму тут.

Через дві хвилини GPS виводить нас на широку ґрунтову дорогу, яка випльовує нас з лісу в поля. Ще через мильо ми в'їжджаємо у ворота для худоби.

Ей Джей зупиняє машину прямо перед ними.

"Виглядає закритим, але, безумовно, доглянутим", – каже він, спираючись на кермо і мружачись через лобове скло.

"Що нам тепер робити?"

Він переводить погляд на мене. "Що *ти* хочеш тепер робити?"

Я дивлюся на зачинені ворота, потім знову на нього. Він заперечливо піднімає брову.

Чи не дивно, що іноді так легко порушити закон? Кілька секунд рішення, коротке: "А чому б і ні?" – і ви вже по той бік закону. Яким порушенням буде, якщо ми відкриємо ці ворота.

"Давайте зробимо це", – вигукую я. "Можливо, ми просто натрапимо на занедбану власність. Принаймні, ми знатимемо, що спробували."

"Так, бос." Не вагаючись, Ей Джей виходить з машини. "Навіть не замкнено!" – кричить він, штовхаючи ворота.

Через дві хвилини, проїхавши через поле і звернувши на іншу ґрунтову дорогу, ми під'їжджаємо до двоповерхового замиського будинку.

"Ми порушуємо закон?" запитую я, коли Ей Джей глушить двигун, і ми дивимося на будинок, який виглядає покинутим. "Я маю на увазі, ми вторгаємося на чужу територію?"

"Ні, якщо він покинутий. Якщо тут хтось є, ми вибачимось. Пам'ятай, легше зробити щось без дозволу, а потім вибачитися, ніж..."

"Попросити дозволу і отримати відмову", – втручаюся я і додаю: "Якщо тільки нас не заарештують".

"Припини, негативна Ненсі. Ходімо."

Ми виходимо з машини і йдемо до ганку будинку.

Я помилилася у своїй першій оцінці. Будинок не покинутий. На краю ганку стоїть діжка зі свіжою брусельською капустою, над перилами висить дощовик. На килимку біля входу стоять брудні дощовики. Тут не пахне нафталіном і гниллю. Смутно пахне осіннім урожаєм і димом з димаря, хоча я його не

помітила. Але в жодному з вікон не горить світло, не чути жодного звуку, біля будинку не припарковано жодного транспортного засобу.

Ми з Ей Джей підходимо до дверей, і він голосно стукає.

Ми дивимося один на одного, а навколо нас панує тиша, і я відчуваю, як мене охоплює розчарування. Це, можливо, єдиний ключ до минулого моєї мами до її студентських років.

"Нікого немає вдома", – роблю висновок я, засмучена.

"Просто почекай". Ей Джей стукає знову, цього разу голосніше.

Він оглядає ганок, потім підходить до найближчого вікна і притискає долоні до скла, намагаючись зазирнути всередину.

"Тут точно хтось живе", – каже він.

"Ми можемо зачекати", – відповідаю я, обхоплюючи себе руками і тремтячи. Я залишила свою парку в машині, і хоча тут не холодно, внизу живота неспокійно. Я не можу цього пояснити.

"Так, ми можемо. Ходімо всередину", – каже Ей Джей, підходячи до дверей і повертаючи дверну ручку.

Вона піддається без зусиль, і двері відчиняються з легким тріском.

Ей Джей застигає і здивовано дивиться на мене, а потім зводить брови.

"Стій!" панічно протестую я. "Ні, ми не будемо просто так заходити в чужий будинок".

Раптом за нашими спинами лунає звук спускового гачка, і літній жіночий голос каже: "Ще один крок, і я стріляю".

ДВАДЦЯТЬ ВІСІМ

Якби не голос, я б подумала, що фігура, яка націлила на нас рушницю, – чоловік.

"Хочете пограбувати це місце?" – вигукує жінка, безумовно, вона, хоча, знову ж таки, з її вигляду це важко сказати.

"Н-ні", – кажемо ми з Ей Джеєм одночасно. "Ні, ні, ми..."

"Подумайте двічі. Відпускаяй ручку. Негайно."

"Відпусти ручку", – шепочу я Ей Джею, і ми обидва піднімаємо руки догори, коли він робить крок трохи попереду мене, затуляючи мене.

Я визираю з–за його спини.

Фігура одягнена в брезентовий комбінезон з нагрудником на фланелевій сорочці, робочі черевики та качину куртку. Бейсболка низько насунута на обличчя, вона схилилася над гвинтівкою, націленою на нас.

"Ми сигналізували біля воріт для худоби", – бреше Ей Джей.

"Ні, не сигналізували", – різко каже жінка. "Я бачила вас. В камеру."

Дідько. Звідки нам було знати, що у когось у цій глушині є камера?

"Ми прийшли поговорити, мем", – каже Ей Джей. "Вибачте, що заїхали сюди. Але ми не місцеві. Ми не знаємо правил".

"Правила", – жінка прищмокує зубами, – "полягають у тому, що не можна заходити в чужий дім без запрошення".

"Вибачте", – повторює Ей Джей. "Але ми у відчаї". Гарна спроба. "Ми прилетіли зі східного узбережжя. Ми тут з приводу притулку Келлер", – каже він швидко, щоб його не перебивали. "Ви там працювали, так? Ви Діана Якобсон, економка?"

По голосу Ей Джея я чую, що він намагається бути ввічливим. Він може бути доброзичливим і наполегливим. Ось чому він завжди всім подобається, а я ніколи нікому не подобаюся. Я нікого не цілую в дупу.

"Чому вона ховається?" – запитує жінка, злегка нахилиючи на мене ствол рушниці. "Ти, що за ним, вийди, щоб я могла тебе бачити, і твої руки теж".

Хоча я вдячна Ей Джею за те, що він прикриває мене, у мене є відчуття, що ця жінка не завдасть нам шкоди. Найбільше, що вона може зробити, це вигнати нас.

Я повільно виходжу з–за спини Ей Джея, щоб стати поруч з ним.

Жінка трохи опускає пістолет. "Будь я проклята", – каже вона, опускаючи пістолет ще нижче, поки він не опиняється біля неї, і вона дивиться на мене, її очі звужуються. "Хіба це не дежавю..."

Вона спльовує на землю і повільними кроками наближається до нас, її губи кривляться в усмішці, а очі не зводять з мене очей. "Як тебе звати?"

"Емерсон, мем", – каже Ей Джей.

"Не тебе. Її". Вона нахиляє до мене підборіддя.

"Маккензі. Маккензі Каспер", – швидко кажу я. "Моя мама – Елізабет Данн. Була..."

"Я бачу", – каже жінка, помітно заінтригована. "Наче привида побачила. Точна копія, ви з нею". Вона зупиняється на ганку. "Що вам тут треба?"

"Поговорити про неї", – кажу я, опускаючи руки. "У нас є кілька запитань, на які ніхто не хоче відповідати. Ну, ми не знаємо нікого, хто міг би".

Жінка киває і озирається. "Б'юся об заклад, що не знаєте".

З важким зітханням вона піднімається на ганок і стає між нами, окидаючи Ей Джея поглядом, на що Ей Джей відповідає їй чарівною посмішкою.

"Ходімо", – каже вона і заходить до будинку. "Роззувайтесь біля дверей", – різко додає вона, не обертаючись, щоб подивитися на нас.

Це місце точно не занедбане, роблю висновок я, коли Діана Якобсон вмикає світло і запрошує нас на кухню. Ззовні вона може виглядати обшарпаною, але всередині – первозданно чиста, хоча запах старої деревини та диму з димаря не викликає сумнівів.

Діана Якобсон знімає куртку і туфлі, потім капелюх. Її сиве волосся до плечей зібране у хвіст ззаду. Її руки шорсткі й мозолясті, але швидкі, вона ставить чайник на плиту, коли ми з Ей Джеєм сідаємо за стіл і роззираємося довкола.

Кухня проста, але охайна, з дерев'яними шафами, дерев'яними стінами, дерев'яною підлогою, все дерев'яне. Під маленьким кухонним столом лежить тканий килим, а стіни прикрашають оленячі роги та картини.

"Що ви хотіли дізнатися?" запитує Діана Якобсон.

"Ви пам'ятаєте її, Елізабет Данн?" запитую я.

"Звісно, пам'ятаю. Вона завжди намагалася триматися подалі від чужих очей. Але в ній було щось таке, що... що просто застрягло з тобою".

Я посміхаюся. Це була моя мама.

Діана Якобсон дістає з шафи кілька невідповідних чашок, ставить їх переді мною та Ей Джеєм, а одну – перед порожнім місцем, потім сідає на місце. Вона ніколи не питала, чи ми чогось хочемо. Я не любитель чаю чи чогось іншого, що вона збирається приготувати, але я не хочу відмовлятися від пропозиції жінки, яка вміє поводитися з рушницею, і, що найважливіше, яка є моєю єдиною зачіпкою до маминого минулого.

Вона виставляє перед собою зімкнуті руки і дивиться на мене. "Як привид з минулого", – каже вона, вивчаючи моє обличчя. "Ти – точна копія".

Особисто я вважаю, що єдине, що у нас з мамою було спільного, – це темне волосся і ворожий вираз обличчя. Принаймні, так каже Ей Джей.

Тим не менш, я ввічливо посміхаюся на коментар жінки. "Я буду вдячна за все, що ви можете розповісти мені про неї, Місіс Якобсон".

"Діана", – каже вона. "Я більше не економка".

Я киваю. "Діана."

"Твоя мама була особливою", – каже вона, її руки лежать на столі, великі пальці в роздумах перетирають один одного. "Я маю на увазі, не такою, як інші

діти. У прийомні сім'ї потрапляють різні діти. Пошкоджені, злі, жорстокі. Але вона? Хм." Вона робить паузу на мить. "Вона була чимось іншим. Талановита, завжди писала у своїх щоденниках або сиділа в саду, малювала. Її ніколи не цікавило спілкування з іншими. Не Ліззі. Вона мені подобалася, твоя мама. Інші діти не любили працювати по господарству. Усі діти не люблять. А цю, якщо попросиш – вона зробить. Ніяких суперечок. Дисципліна." Діана піднімає на мене очі. "Дисципліна – це те, чого ми намагалися їх навчити. Бо коли їх виганяли в реальний світ, це могло бути єдиним, що вони брали з собою".

Погляд Діани напружений, але в чомусь владний. Погляд, який може наказати тобі впасти і зробити сотню віджимань, і ти не посмієш послухатися. Сиві густі брови, квадратна щелепа, широкий рот, обвітрена шкіра.

"Чому ви прийшли питати про неї?" – запитує вона.

"Вона померла. Нещодавно", – кажу я.

Діана не здригається. "Мої співчуття".

Вона підводиться зі стільця і витрачає хвилину на наповнення чайника, потім ставить його на стіл і сідає.

"Мама була авторкою бестселерів", – кажу я на випадок, якщо Діана не знає.

Вона хихикає крізь ніс, її очі вивчають мене так, що я починаю відчувати себе надто самосвідомою.

"Вона завжди вигадувала історії в своїй голові", – каже вона. "Писала. Писала. Вона писала дивні речі. Іноді давала мені почитати. Хм."

"Ви були близькі?"

"Можна і так сказати. Діти Келлера потребували керівництва. Не те, щоб вони цього хотіли. У всякому разі, не всі. У нас їх було занадто багато за ці роки. Важко було прив'язатися до когось, коли вони проходили через нас, як через конвеєр".

"Я розумію."

Вона хихикає. "Справді?" Вона знову дивиться на мене, потім хитає головою. "Боже, яка схожість... Це моторошно".

І, можливо, тепер, коли жінка зігрілася, саме час запитати про інцидент.

ДВАДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТЬ

Це буде нелегко, я знаю. Але це те, заради чого ми сюди приїхали.

"Щось сталося з мамою, коли вона була в інтернаті", – нерішуче кажу я. "Можливо, на неї... напали? Ви щось про це знаєте?"

Погляд Діани на мене застигає. Вона дивиться на Ей Джея, потім знову на мене, потім дивиться на свої руки, які стискає перед собою, і відкидається на спинку стільця.

"Так, так. У десятому класі".

"То це правда."

"О, так. Хоча вони зробили так, щоб це виглядало, ніби це була просто стара добра сварка між молодими голубками".

"Хто вони?"

"Правління, коли я про це заговорила. Я одразу зрозуміла, що щось сталося. Коли довго працюєш у такому місці, то все помічаєш. Над ким знущаються. Хто головний. Хто популярний. Хто не справляється. Довготривалі були небажаними, розумієте. Ті, кого не всиновили, не забрали прийомні батьки або відправили назад. Система переповнена дітьми, яких не можна *влаштувати*. Так написано в офіційній документації. Ти знайомишся з ними всіма. Покоління за поколінням, покоління за поколінням. Історія повторюється. Нещасні випадки. Скандали. Бійки. Закоханість. Розбиті серця. Ревнощі. Зрада. Коли я побачила, що твоя мама днями замикається в собі, я відвела її вбік і запитала. Тоді вона розповіла мені, що хлопці зробили з нею в тому клятому сараї".

Діана кидає на мене багатозначний погляд, але в ньому немає жалю. Ніби це була не перша і не остання жахлива річ, яка сталася на її очах. Ніби вона звикла до таких речей.

"Я знала цю історію. Знала хлопців. З ким вони бігали навколо. А Ліззі, ну, вона не була популярною, не бігала з популярною командою. Але... Їй було п'ятнадцять, вона стала гарненькою. Дивно, вони кликали її. Але хлопці, знаєте... Вони не могли відірвати від неї очей. Вона теж не могла сховати таку красу. Не від хлопців, що кипіли від гормонів. Вони всі були відкинуті, і вони не дуже добре сприймали відмову."

"Ви повідомляли про це? Що вони зробили?"

Усмішка кривить рот Діани донизу, аж поки її очі не звужуються в чистій ненависті до цього спогаду.

"Я повідомила. Повідомляла", – тихо каже вона. "Було внутрішнє розслідування. Вони допитували хлопців. Хлопці, звісно, все заперечували. Якби

Ліззі сказала мені відразу, ми могли б відправити її в лікарню на обстеження. Але це сталося через два тижні або близько того. А потім з'явився ще один свідок".

"Свідок?"

"Та дівчина, яка бігла з хлопцями, одна з подружок".

Я обмінююся поглядами з Ей Джейм, але мовчу, чекаючи, коли Діана продовжить.

"Її звали Тоня".

Я відчуваю, як мій шлунок заворушився. "Як вона була свідком?"

Діана знизує плечима. "Вона сказала, що Ліззі була дружньою з хлопцями. Занадто дружелюбною, насправді. Вона сказала, що Ліззі фліртувала з ними, фліртувала зі своїм хлопцем, відверто натякала на них. Такий тип, ви знаєте."

"Вона?"

Діана пирхає. "Ліззі? Ні. Ні в якому разі. Я була з тими дітьми шість днів на тиждень, зранку до ночі. А Тоня? Вона була підступною, заздрісною, занадто швидкою для свого ж блага. А ще вона могла сплести історію, і вона це робила. Але правлінню було байдуже. Вони вірили у все, що вона говорила, тому що це було простіше і не вимагало подальшого розслідування. Справу закрили."

"Ось так просто?"

Діана дивиться на мене байдужим поглядом. "Просто так. У них було занадто багато таких дітей, занадто багато проблем, і останнє, що їм було потрібно – це втручання влади. Державне фінансування таких закладів було мізерним".

"Хлопці робили щось ще після цього?"

"Ні. Вони не наважилися. Я відвела їх убік того дня, коли рада відхилила скаргу, і сказала, що якщо вони ще раз торкнуться Ліззі, я подбаю про те, щоб вони не отримали ні копійки після закінчення школи. Це було серйозно. Сука, вони кликали мене. Але кого це хвилює."

"Отже, Тоня. Чому вона збрехала про мою маму? Тому що один з трьох хлопців був її хлопцем?"

"Я не думаю, що це було так", – каже Діана.

"А що ж іще це могло бути? Вона була закохана в одного з хлопців. Хлопцеві подобалася інша дівчина. Вона ревнувала".

Діана хитає головою і нахиляється до мене, зустрічаючись очима. "Це не те, про що йшлося".

Я хмурюся, не розуміючи.

"Я не думаю, що вона була одержима своїм хлопцем", – каже Діана. "Я думаю, що Тоня була одержима Ліззі".

ТРИДЦЯТЬ

Через дві години ми все ще розмовляємо і п'ємо чай. За вікном гримить грім, і починає лити злива. Але всередині будинку напрочуд затишно.

Я шукаю димар, і Діана це помічає.

"Плінтус", – каже вона і сміється з того, що я подумала, ніби вона має камін, який обігриває це місце.

"Але ж дим..." Я нюхаю повітря.

"Коптильня, для в'яленого оленя, в сараї на задвірках". Вона хитає головою в напрямку за будинком.

Ми мали намір зайти лише для того, щоб поставити кілька запитань. Але потім Діана запитала нас, чи ми голодні, і, звичайно, Ей Джей безсоромно сказав, що так, і вона приготувала нам бутерброди і ще чаю.

Діана не така ворожа, як здається на перший погляд. Можливо, можливість розповісти про своє життя робить її смиреннішою.

Вона розповіла нам більше про інтернат, про мою маму, про її звички.

Звісно, я згадала про пожежу в сараї.

Діана знає все про поліцейський звіт і деталі розслідування.

Я вагаюся, чи розповідати їй про роль моєї мами в цьому, а потім вирішую не робити цього.

"У вас були якісь підозри? Щось, що не спало на думку детективам?"

"Діти розказували, знаєте. Вони не розказували і не здавали один одного детективам. Але вони говорили між собою. Я дещо чула."

"Що саме?"

Вона відмахнулася. "Плітки. Слідчі сказали, що двері сараю були забиті дошками, а потім зняті до того, як туди приїхала поліція. Але у звіті це не було підтверджено."

"Ми читали звіт".

"Справа в тому, що ці хлопці зробили погано багатьом людям. І навіть якщо вони цього не робили, було багато тих, хто міг би зробити щось подібне як хворий жарт. Підлітки, які ростуть без батьків, можуть бути схожими на вовчент–одинаків – нешкідливими, поки не навчаться кусатися".

"Хтось із них підтримував зв'язок після того, як вони покинули Келлерс?" запитую я, сподіваючись, що, можливо, мама підтримувала.

"Я ніколи не хотіла дітей. Ніколи не народжувала, але мала їх забагато в своєму житті. Деякі з них досі надсилають мені різдвяні листівки". Діана

посміхається. "Лише деякі. Більшість намагається забути про роки, проведені в системі".

Зрозуміло. "А моя мама?"

"Ліззі? Вона дзвонила кілька років на мій день народження і на Різдво. Потім перестала. Я завжди думала, що пожежа в сараї зробила її гірше".

"Гірше?"

"Ні, це не те слово. Вона стала тихішою. Можливо, злішою. Вона замкнулася в собі. Вона не хотіла мати нічого спільного з тим місцем. Я не звинувачую її. Я знаю, що вона подавала документи в коледжі та університети по всій країні. Отримала грант в декількох. Вибрала один в Олд Боу. Я знала, що вона подбає про себе".

"Вона закінчила з відзнакою і отримала ступінь з художньої літератури", – кажу я.

Діана киває з м'якою посмішкою і пильним поглядом, ніби все це для неї не новина. "Добре для неї. Молодець".

"Вона написала три міжнародні бестселери і стала досить відомою в книжковому світі".

"Добре."

"А потім вона померла."

"Ага." Діана не запитує, але дивиться на мене так, ніби хоче витягнути з мене відповідь.

"Послизнулася і впала".

Погляд Діани застигає. У ньому з'являється спалах жалю чи розчарування, я не впевнена. "Це прикро".

Вона нахилиє до мене підборіддя в якомусь роздумі, дивлячись на мене так довго, що мені стає не по собі. Потім її обличчя раптово розслаблюється, коли вона робить глибокий вдих. "Що ж, сподіваюся, ти така ж талановита, як твоя мама".

"А як щодо іншої дівчинки? Тоні?"

Діана стискає зуби. "А що з нею?"

"Ви знаєте, що з нею сталося, коли вона пішла з Келлера?"

Діана знизує плечима. "Як я вже казала, ми рідко стежили за нею".

"Ви? За нею?" Я продовжую, і Діана знову дивиться на мене жорстким поглядом. "Що сталося з її дитиною? Вона була вагітна, так?"

Рот Діани розпливається в гіркій посмішці. "Деяким жінкам не судилося стати матерями. Тоня не була такою. Вона віддала дитину на всиновлення. Приватно. Ніякого реєстру взаємної згоди. Нічого. Я чула, що вона ще й гроші за це отримала. Звідки? Не знаю, але я не здивована. Мабуть, це занадто багато роботи, бути вагітною, я маю на увазі. Інакше Тоня перетворила б це на безперервний бізнес".

Я здригаюся. Тоня була не просто переслідувачкою. Це звучить так, ніби вона була злом.

ТРИДЦЯТЬ ОДИН

Діана робить глибокий вдих. "Ну?"

Вона ляскає долоньями по столу і починає вставати.

Вже сутеніє. Я могла б залишитися ще на кілька годин і поставити більше запитань, але Діана, здається, вже закінчила розмову.

Надворі все ще йде дощ. Ми з Ей Джейм мусимо повернутися до міста і переночувати в motelі, щоб встигнути на ранковий рейс назад.

Я дякую Діані за інформацію. Ей Джей дякує їй за чай і їжу і ще раз вибачається за вторгнення, але вже з тією ж чарівною посмішкою, яка здатна розтопити лід.

Діана ще раз оглядає його, коли він взувається і повертається до мене. "Твій хлопець?"

Я хихикаю. "Ні, ні, просто друзі".

Але слово "хлопець" уже прозвучало і зависло в повітрі, змусивши мене почервоніти, коли Ей Джей дивиться на мене з-під брів, поки зашнуровує свої кросівки.

Діана дивиться між нами. "Бережи себе."

Ей Джей, нахабний засранець, яким він є, випростується і обіймає мене за плечі. "Я завжди оберігаю її, чи не так, крихітко?" Він підморгує мені, і я червонію.

Діана лише хихикає. "Угу."

Зараз саме час змінити тему. "Чи не могли б ви... У своїй першій книзі мама написала про те, що сталося з нею і тими трьома хлопчиками", – кажу я Діані.

Вона звужує очі на мене.

"Вигадано, звісно", – додаю я. "У її книзі є персонаж, економка, єдина добра людина, до якої вона звернулася по допомогу через багато років".

Вираз обличчя Діани не змінюється.

Я з посмішкою знизую плечима. "Я думаю, що ви надихнули цей образ. Так чи інакше. Може, хочете одну з маминих книжок?"

Я принесла кілька примірників саме з цією метою – задобрити когось, хто захоче поговорити про неї. З усіх людей...забудьте про це, єдина людина тут – Діана, яка заслуговує на примірник.

"Звичайно", – погоджується вона.

"Я зараз повернуся", – кажу я, схвильована, і біжу до машини.

Цікаво, чи пишалася б мама, дізнавшись, що хтось із її минулого прочитав її книгу.

Хапаю "Брехня, брехня і помста". Можливо, Діана прочитає її і знайде втіху, знаючи, що мама таким чином помстилася хлопцям.

Я приношу книгу до будинку і вручаю її Діані.

"Вона підписана нею", – з гордістю кажу я. "Це її псевдонім".

Діана вивчає обкладинку.

"Е. В. Рендж – це анаграма для помсти". Я посміхаюся.

Діана крутить книжку в руках і дивиться на фотографію авторки на звороті обкладинки.

Це оновлена кілька років тому фотографія мами, з її фірмовим гладким воронячим волоссям і чубчиком та червоною помадою, що пасує до червоних троянд на задньому плані. Вона виглядає готично, ймовірно, це змінилося з часів її перебування у притулку.

Очі Діани на фото звужуються. Чомусь вона не виглядає надто схвильованою моїм подарунком.

"Це мама. Близько п'яти років тому", – пояснюю я.

Проте мовчанка все одно незручна. Діана раптом здається занадто ворожою. "Ха. Звичайно, у неї були такі."

"Що?"

"Квіти. Вона любила троянди."

"Ох." Ніколи про таке не чула. "Справді? Кумедно. У мами була алергія на більшість квітів. Вони, мабуть, все одно були несправжніми".

Діана продовжує дивитися на фотографію в мертвій тиші, а ми з Ей Джейм піднімаємо брови один на одного, але не хочемо її перебивати. Діана Якобсон знала мою маму ще до того, як хтось знав мою маму. *Ще до тата.*

Раптом я думаю, чи не хоче вона побачити більше маминих фотографій відтоді, як вона пішла з Келлера. Я не маю телефонного зв'язку, щоб перевірити свої соціальні мережі, але я впевнена, що принаймні одна фотографія є в моїй папці з фотографіями. Я відкриваю файл слайд-шоу з панахиди – бабуся додала туди фотографії з мамою, татом і мною в дитинстві – і передаю телефон Діані.

"Це найраніша її фотографія, яку я маю. Мені, мабуть, було близько року", – кажу я, коли ми обидві дивимося на екран.

Мама не дуже любила фотографуватися, якщо тільки їх не робили кілька разів, доки її обличчя не виходило ідеально. Навіть тоді доводилося ретушувати або фотошопити.

Але цю фотографію зробила бабуся. Я ніколи не бачила її до самого похорону. На фото мама тримає мене на руках. Її волосся зібране в хвіст. Ні помади, ні макіяжу. Вона виглядає втомленою, сидячи поруч із татом, який обіймає її за плечі. Він посміхається в камеру, тоді як мама виглядає так, ніби її застали зненацька. Вона виглядає дуже молодою, їй трохи за двадцять, і це так відрізняється від її звичного, ретельно вбраного, бездоганного вигляду, як на інших фотографіях.

"Я так і думала. Шкода", – бурмоче Діана.

Мої очі розгублено піднімаються на неї. Я хмурюся, слово не одразу з'являється в моїй голові.

"На цій фотографії мама набагато молодша і без макіяжу", – пояснюю я, не розуміючи, що вона має на увазі.

Діана хитає головою, проводячи язиком по щоці. Вона піднімає на мене очі, її погляд майже злий. "Ти подумаєш, що я божевільна. Але так не буде".

Неприємне відчуття збирається в глибині мого шлунку.

Не торкаючись екрана, Діана кілька разів постукує по повітрю над ним зігнутим вказівним пальцем.

"Я знаю її. І я знаю Ліззі Данн. Це", – вона переводить погляд на екран і знову зустрічається з моїми очима, – "не Ліззі. Це Тоня".

ЧАСТИНА 2

ДВАДЦЯТЬ ОДИН РІК ТОМУ

Більше цікавих книг ви можете знайти [тут](#)

ТРИДЦЯТЬ ДВА

БЕН

"Вона знає про нас. Чорт забирай!" бурчу я, ходячи по кухні в будиночку Тоні біля озера.

"Ну, вона не дурна", – каже Тоня, схрещуючи руки на грудях. "Це означає, що ти був недостатньо розумним".

"Я робив усе, що ти мені казала, Тоня".

"Не хочу тебе засмучувати, але якби ти це зробив, у неї не виникло б жодних підозр".

Я дістаю з холодильника пиво і роблю великий ковток, намагаючись заглушити своє роздратування.

Чесно кажучи, я не планував ставати батьком у двадцять два роки. Або жити з дівчиною, з якою я не хотів бути. Тим часом, бути закоханим і мати роман з іншою дівчиною, яка має якийсь химерний план помсти, щоб розбагатіти, використовуючи дівчину, з якою я живу.

Я теж не планував одружуватися так рано. Але потім Тоня сказала, що це буде необхідно, і дитина буде нашим козирем.

Тоня розумна. Цей план провалився. Але я ненавиджу думати про те, що Ліззі зробила з Тонею в інтернаті. Можливо, їй дійсно потрібно поділитися своїм майбутнім успіхом. Тоня заслуговує на справедливість. Вона називає це відшкодуванням.

Якби тільки мені не довелося жити в тій маленькій студії в місті. Це гнітить.

Будиночок Тоні на озері набагато кращий. Ми зустрічаємося тут щотижня вже близько півроку. Вона розповіла, що тут жив якийсь далекий родич, і вона переїхала сюди відразу після інтернату, щоб допомагати. Родичка померла і заповіла хатинку їй.

Зараз, влітку, тут дуже гарно. Їздити сюди взимку, щоб побачити Тоню під час хуртовин і тому подібного, було суцільною морокою. Але тоді в мене ще був гуртожиток. Було легше мати виправдання, щоб зникнути на кілька днів. Після закінчення школи і переїзду до Ліззі мені довелося використовувати маму як прикриття, щоб проводити тут вихідні.

Зазвичай Ліззі відвозить мене в аеропорт на моїй машині. Потім Тоня приїжджає і забирає мене. Вихідні в будиночку – це ковток свіжого повітря, а потім знову до Ліззі.

Знаю, знаю, звучить сумнівно, але я не єдиний, хто живе подвійним життям. Я підтримую Ліззі морально і грошима, які мені надсилають батьки.

Вона повинна бути вдячна. І я дійсно хочу піклуватися про свою дочку в майбутньому.

Просто я хочу бути з Тонею. Влітку від Олд Боу до хатини можна швидко дістатися за годину їзди. Я втомився ховатися.

Вся ця історія з Ліззі і Тонею вийшла з-під контролю. Все було б добре, якби Ліззі не завагітніла. Коли я дізнався про це, я обережно запитав її, що вона хоче з цим робити. Я був би згоден на що завгодно, на *що завгодно*. Вона сказала, що хоче залишити дитину.

Не дивно.

Я розлютився, але на кого мені було злитися, як не на себе? Я щоразу використовував захист, щоб уникнути саме такої ситуації. Ну, може, майже завжди. За винятком кількох випадків, коли я був п'яний і навіть не пам'ятав, що займався з нею сексом, хоча знав, що ми займалися.

Але це не має значення.

Я сказав Ліззі, що допоможу з дитиною. Звісно. Якби у мене були кошти. Я не планував залишатися з нею, але Тоня наполягла.

Тоня. Тоня. Тоня. Ця дівчина – вогонь – я дивлюся, як вона спостерігає за мною, як я роблю ковтки пива, і все ще думаю, що, незважаючи на всі ці випробування з Ліззі та дитиною, ми з Тонею все владаємо. Вона так каже, і якщо ця дівчина так каже, я піду за нею, як вівця на бойню.

Коли ми дізналися про вагітність Ліззі, Тоня зникла на кілька місяців.

"Тобі треба зосередитися на Ліззі. А мені треба подумати", – сказала вона перед від'їздом, і я ненавидів кожну хвилину її відсутності.

Я намагався налагодити стосунки з Ліззі. Бог свідок, я намагався. Але Ліззі стала нестерпною. Я планував залишитися з нею тільки заради дитини. І ще через її квартиру. Брейді зустрічався з Монікою, тож мені доводилося забиратися з нашого гуртожитку щоразу, коли Моніка приїжджала. Так тривало вже півроку. Саме через це я і познайомився з Ліззі. З нею було легко. У неї була своя квартира. Вона дозволяла мені робити все, що я хотів. Вона дозволяла мені приходити в будь-який день тижня, в будь-який час. Звісно, я не був настільки дурним, щоб сказати їй, що мені потрібне місце для ночівлі.

Я маю на увазі, що Ліззі талановита, без сумніву. Коли вона вперше прочитала мені кілька своїх оповідань, було зрозуміло, що вона кудись поїде.

Але потім з'явилася Тоня. Вогонь. Весела. Крута. Без ревнощів. Ніяких зобов'язань. Навіть коли я розповів їй про Ліззі і сказав, що перестану з нею зустрічатися, якщо Тоня дасть мені шанс, вона сказала: "Притримайте коней, капітане".

Я був закоханий. Тоня була тією самою. Я маю на увазі, коли ти зустрічаєш таку дівчину і відчуваєш всі види почуттів, ти просто знаєш.

Але потім мені довелося піти і розповісти їй про історії, які написала Ліззі.

Клята Ліззі та її історії. Тоня наче зациклилася на них. Особливо, коли я викрав рукописи Ліззі і дав їх Тоні почитати.

"Геніально", – сказала Тоня.

Я це знав. Всі це знали. На той момент Ліззі вже мала агента, який обіцяв їй певний аванс.

"Вона багато чого доб'ється з цим матеріалом", – сказала Тоня, читаючи рукопис "*Брехня, брехня і помста*".

Я це теж знав.

Коли Тоня з'явилася через кілька місяців, вона сказала просто: "Ти не можеш її зараз залишити".

Того дня ми посварилися, це була наша перша сварка.

"Не хочеш бути зі мною – добре", – вигукнув я. "Але я не збираюся залишатися з дівчиною, до якої не маю жодних почуттів, лише заради клятої дитини. Мені двадцять два, Тоня. Я ось–ось отримаю диплом, виїду з цього міста на східне узбережжя і знайду роботу. Я хочу жити, а не няньчитися".

"Це, мабуть, добре", – сказала Тоня так, як ніколи раніше не розмовляла. Її очі наповнилися сльозами.

"Що?... Добре? Що добре?"

"Мати можливість відпустити минуле. Не думати, що хтось, хто колись мав усе, забрав усе у тебе."

Я насупився. "Про що ти, в біса, говориш?"

Тоді вона розповіла мені про пожежу в сараї.

"Так, ми були знайомі", – похмуро сказала Тоня. "Я маю на увазі, що вона не пам'ятає мене зараз. Та й з чого б їй пам'ятати? Я була ніким. А вона забрала єдине, що в мене було – мого хлопця. Вона ревнувала, бо він був популярним хлопцем, красивим і розумним, і він обрав мене, а не її".

"Вона ніколи мені цього не казала."

"А що вона могла тобі сказати, Бен?" Тоня зірвалася, сльози котилися по її щоках, і я ніколи раніше не бачив, щоб Тоня плакала. "Що вона була психопаткою? Потворою? З якимись божевільними ідеями в голові? І через те, що вона ревнувала мене до одного хлопця, вона пішла за ним і двома його друзями до сараю і підпалила його, вбивши їх? Ти думаєш, вона б тобі про це розповіла?"

Я втупився в неї в шоці. Цього не могло бути. Не моя тиха, наївна Ліззі.

Але потім...

Я все ще дивився на Тоню в шоці.

"Ось. Я знала, що ти мені не повіриш."

Вона тримала вирізку з газети.

*ПОЖЕЖА В САРАЇ НА ТЕРИТОРІЇ ГУРТОЖИТКУ ВБИЛА ТРЬОХ
ЛЮДЕЙ*

ТРИДЦЯТЬ ТРИ

БЕН

Тоді я зрозумів іншу сторону Ліззі. Вона завжди здавалася такою тихою і загадковою, але її романи розповідали зовсім іншу історію. Я ніколи не міг зрозуміти, як така людина, як вона, могла придумати закручені, криваві сюжети про помсту, про які вона писала.

Тепер все почало набувати сенсу.

"Гей, гей, крихітко." Я підійшов до Тоні й обійняв її. "Шшш, я вірю тобі. Все гаразд. Все добре."

Вона схлипнула, а потім підняла на мене заплакані очі. "Тепер ти розумієш?"

"Так, я піду від неї".

Вона закрила очі, стиснувши губи. "Ні, Бен." Її очі спалахнули на мене. "Ти не можеш."

"Я не розумію. Чого ти хочеш?"

"Вона винна мені, Бен. За ці історії. За цей біль. За все, про що вона пише, використовуючи моє горе і заробляючи на ньому. І знаєш що? Коли вона опублікує ці книги, вона теж розбагатіє."

Я все ще не розумів.

"Ти", – сказала Тоня, – "ти єдиний, хто можеш отримати частину цього".

"Яким чином?"

"Ти батько дитини".

"І що?"

"Ти залишишся з нею, поки дитина не народиться. Ти одружишся з нею до того, як книга вийде друком. А потім..."

У мене голова пішла обертом від того, що вона пропонувала. Це було несправедливо по відношенню до мене і до Тоні. "А потім?"

"А потім ти отримаєш від неї все до копійки".

"Але... А як же *ми*?"

Тоня витерла щоки тильною стороною долоні. "Доведеться пожертвувати. Нами."

"Без шансів..."

"Слухай!" – сердито вигукнула вона, потім заплющила очі, щоб опанувати себе, і знову розплющила. "Послухай мене. Я можу. І зроблю. І я знаю, що ти теж можеш. Заради мене. Заради нашого майбутнього". Її нижня губа затремтіла, з її гарних очей знову полилися сльози. "Ми просто повинні бути терплячими, крихітко". Вона так ніжно погладила мене по обличчю. "Ти будеш робити те, що

я скажу. А я буду тут, поруч з тобою. Тільки не на людях. І так, щоб вона не знала. А потім", – вона прикусила губу і закліпала віями так, що моє серце закалатало, – "а потім, крихітко, коли ми отримаємо те, що вона нам винна, ти підеш від неї, і ми нарешті будемо разом. І багатими."

"Але..."

"Ти, я і твоя дочка."

"Моя дочка?"

"Ми отримаємо і твою дочку теж. Ти знаєш, на що здатна Ліззі. Твоїй доньці буде краще з нами. І безпечніше".

Тільки Тоня була здатна на таке кохання.

Усе це підтвердилося протягом наступних кількох місяців.

Звичайно, я ніколи не згадував Ліззі про пожежу в сараї. Не тоді. Я ж не дурний. Я не хотів її налякати абощо.

Але Ліззі ставала все більш божевільною. Вона ставала підозрілою. Вона говорила злі речі і кидалася погрозами, які не мали сенсу. Вона робила божевільні речі по дому, а потім звинувачувала в цьому мене.

Я думав, що вона може просто надто гостро реагує. Поки не знайшов її другий рукопис.

Я поцупив його з дому Ліззі, щоб показати Тоні.

Я стою на пірсі і слухаю її крики з човна. Крики жінки, яка втрачає розум. Жінки, яка ще не знає, чому це з нею відбувається. Жінки, чие життя повільно розвалюється на частини. Яка дивиться, як тоне її чоловік, і не в змозі допомогти.

Жінка, яка це заслужила.

У відчаї. Панічна. Нічого не розуміє.

Безпорадна, тому що це все через мене. Включаючи смерть її чоловіка.

Вона сама напросилася.

Їй не варто було переходити мені дорогу.

"Хто в здоровому глузді таке пише?" крізь сльози запитала Тоня, відірвавши очі від рукопису і шоковано дивлячись на мене.

"Я маю на увазі..." Я вщипнув себе за перенісся. "Це ж вигадка, так?"

"Вигадка?" зойкнула Тоня. "Звичайно, крихітко, вигадка. За винятком", – вона гарячково гортала сторінки, – "ось тут, тут. Дві головні героїні були суперницями в школі. Потім одна вкрала хлопця іншої. А через роки інша", – Тоня панічно подивилася на мене, – "підставляє чоловіка першої дівчини під утоплення, потім спалює їхній будинок і викрадає їхню дитину. Ти хочеш, щоб це сталося з тобою?"

"Зі мною? Чекай–чекай–чекай..."

"Ти сліпий, Бен?" Тоня з жалем насупила брови. "Вона жахлива людина. Вона зруйнувала моє життя одного разу. Я не дозволю їй зробити це знову. Вона повинна заплатити".

Її груди здригнулися в риданні.

Тьху, жінки та їхні театральні вистави.

Але це була Тоня. І я нічого не міг вдіяти, не тоді, коли вона була такою. Я знову обійняв її і пригорнув до грудей.

"Шшш, все добре. Все добре."

"Я н–не зможу зробити це без тебе, Бен. Але мені це потрібно. Мені це потрібно, щоб відчувати себе нормальною. Я н–не хочу тебе втратити. Але мені потрібна допомога, щоб змусити її заплатити. Будь ласка?"

Вона підняла на мене свої прекрасні очі, і ніщо в світі не могло змусити мене сказати "ні".

"Ще чотири місяці", – сказала вона.

Це було схоже на тюремний вирок. Випускний, який не був таким веселим. Ліззі, яка ставала все більш ексцентричною і параноїдальною. Мої батьки, яким я врешті–решт розповів про Ліззі.

"Не міг тримати це в штанах, чи не так?" огризнулася мама.

Але потім я розповів їм про видавничу угоду Ліззі, і вони попросили поговорити з нею. Ліззі деякий час говорила з ними по телефону, і під кінець вона сяяла, а вони були задоволені.

Я, звісно, пообіцяв їй увесь світ. Що ще я міг зробити?

Я все ще був закоханий у Тоню.

Але пройшло два місяці, поки... я не переїхав до Ліззі, тому що мій гуртожиток треба було звільнити. Мої друзі один за одним зникли з лиця землі, бо мали роботу, роз'їхалися по всій країні. У мене не було нічого, крім нікому не потрібного диплома.

Залишався один місяць до.

У нас з Тонею був план, хоча я не був упевнений, як його реалізувати.

Одружитися з Ліззі? Божевілля. Мої батьки сказали, що ми можемо пожити у них деякий час. Поки ми не станемо на ноги. Поки книги Ліззі не будуть опубліковані.

Тоня сказала, що теж переїде до нас, ближче до нас, щоб ніхто не знав.

І ось ми тут – залишилися лічені дні.

Мої батьки пилять. Моя дівчина ось–ось має народити дитину. Дівчина, яку я кохаю, живе за містом у дерев'яному будиночку біля озера. Я зрадник. Я закоханий. Я втомився від брехні.

І я ось–ось збожеволію.

Як там кажуть? Коли йде дощ, він ллється рікою.

Хіба це не правда?

Менш ніж за тиждень я стану батьком. Я ще не зовсім усвідомив цей факт. Я скоро стану батьком дівчини, з якою маю одружитися.

Ліззі відвезла мене в аеропорт годину тому. Коли вона поїхала, за мною заскочила Тоня.

Коли я ковтаю пиво, все раптом здається неправильним – уся ця брехня заради того, щоб провести одну ніч на тиждень з Тонею.

Але я не можу втриматися.

"Чого такий кислий?" запитує Тоня.

"Просто..." Я не знаю, як це пояснити. Я не впевнений, що це останні вихідні, які ми проводимо разом. Коли Ліззі народить, мені, можливо, доведеться допомагати з...

"Бляха! Я справді не хочу цього робити", – вихоплюю я.

Тоня дивиться на мене. "Робити що, Бен?"

"Всю цю батьківську фігню."

Вираз її обличчя пом'якшується, потім вона сміється, не весело, але так, що мені стає не по собі. "Усе вийде. Ось побачиш".

Надворі вже сутеніє, тож коли у вікно світять фари автомобіля, ми з Тонею одразу помічаємо це.

"Хто це?" роздумує Тоня, дивлячись у вікно.

А мені байдуже. Я міцно заплющую очі, намагаючись зрозуміти, як моє життя перетворилося на цю мильну оперу.

Тоді Тоня каже: "Це твоя машина, Бене".

Я повертаю голову в її бік.

Вона все ще дивиться у вікно. "Так", – каже вона. "Вгадай, хто тут?"

Їй не треба було цього говорити. Я знаю.

Це Ліззі.

Думаю, нам кінець.

ТРИДЦЯТЬ ЧОТИРИ

БЕН

"Подивіться, кого до нас занесло", – самовпевнено каже Тоня, виходячи на ганок.

Я стою за дверима, затамувавши подих, і молюся, щоб Тоня прогнала Ліззі.

"Де він?" огризається Ліззі.

"Хто?"

"Той боягуз і обманщик. Бен. Де він?"

Тоня хихикає. "Чому ти думаєш, що він тут? І як ти взагалі знайшла це місце?"

"Я слідувала за вами. За вами обома. Так, від самого аеропорту, тож не бреши мені, Тоня".

Я заплющую очі, повторюючи в голові прокльони.

Можливо, це знак, що я повинен нарешті розібратися з цим *по-своєму*, розповісти Ліззі, як воно є, і розірвати стосунки. Ми з Тонею впораємося. Ми кохаємо одне одного, і нам не потрібні ті потенційні гроші, які Ліззі може заробити на своїх книжках. Тоня не розуміє, що вся ця брехня не варта того.

"Я знаю, що це триває вже давно", – каже Ліззі. "Не треба намагатися викручуватися".

Сповнений рішучості, я відчиняю двері і виходжу на ганок.

Ліззі стоїть перед фарами автомобіля, її обличчя найзліше, яке я коли-небудь бачив. Її тіло з випнутим животом відкидає гігантську тінь на ганок, сягаючи моїх ніг. Її очі впираються в мене з такою ненавистю, що я забуваю, що намагалася сказати.

"Ліззі..." бурмочу я. "Це не те, що ти думаєш..."

"Припини, Бен!" – кричить вона. "Я говорила з твоєю матір'ю. Я знаю, що ти не був удома півроку. Припини брехати."

"Я можу пояснити."

Я збирався сказати щось інше, але вона така розлючена, сповнена злоби, що я не можу цього витримати.

Тоня схищує руки на грудях і задирає голову, дивлячись на Ліззі. Вона мовчить. А я не знаю, як сказати щось, не образивши почуттів Ліззі.

"Ліззі", – починаю я. "Давай просто поговоримо, як дорослі..."

"Я не хочу розмовляти!" – випльовує вона. "Знаєш що? Я повинна була зробити це давним-давно. Але я була боягузкою. Як і ти. Я думала, що все налагодиться. Але це не так. Вже давно не налагоджується."

"Ліззі, заспокойся." Я бачу, як її груди швидко піднімаються і опускаються. Вона втрачає дихання і тримається за живіт. "Давай просто..."

"Ні, Бен!" – кричить вона так голосно, що її голос стає хрипким. "Давай не будемо! Я не хочу тебе. Моя дитина не хоче тебе. *Ми* не хочемо тебе!"

Здається, вона плаче. О, Боже, так і є.

Я підняв руки перед собою, долонями назовні. "Просто розслабся, Ліззі, добре?"

"Ні!" – кричить вона, її голос пронизливий. "Не торкайся мене! Не підходь близько. Між нами все скінчено, Бен! Ми! Закінчили!" – кричить вона на все горло.

Раптом вираз її обличчя спотворюється від болю, вона кричить і вгинається, тримаючись за круглий живіт.

"Ліззі?"

"Аах." Її рот широко відкривається, але цього разу з нього не виходить жодного звуку. Її очі витріщаються на мене в шоці.

"Ліззі?" Я роблю повільні кроки до неї. "Що сталося?"

Мене починає охоплювати паніка.

Вона спотикається. З її вуст виривається покірне скиглення, коли вона дивиться вниз на свої спортивні штани. Я погано бачу в темряві, світло фар засліплює мене.

"Бен?" – безпорадно скиглить вона, дивлячись на свої ноги.

Тоді я її бачу. Її світлі спортивні штани намокли.

Вона піднімає на мене стривожені очі. "Бен?" – шепоче вона.

"Срань господня", – каже Тоня з–за моєї спини. "У неї щойно відійшли води".

Очі Ліззі перебігають на Тоню, потім на мене, потім на свої ноги.

"Аах!" – кричить вона від болю, і її коліна починають підгинатися.

Я кидаюся вперед і підхоплюю її на руки.

"Треба відвезти її в лікарню!" кричу я Тоні.

Я не можу втримати Ліззі, і ми обидва падаємо на траву.

Тоня опускається на коліна поруч зі мною і дивиться в стражденне обличчя Ліззі.

"Нам треба йти. Ми поїдемо на моїй машині", – задихаюся я.

"Ні", – каже Тоня.

Я кидаю на неї стривожений погляд. "Що значить "ні"? Вона народжує. Нам треба відвезти її в лікарню".

Тоня повертається до мене обличчям, і вираз її обличчя рішучий, але дещо холодний. "У нас немає часу. Їй доведеться зробити це тут".

Від цих слів я відчуваю, що мене зараз знудить.

ТРИДЦЯТЬ П'ЯТЬ

БЕН

Хотів би я повернути час назад.

Навіть у ті дні, коли я ночував у Ліззі. Я хотів би повернути час на годину назад.

Ліззі лежить у спальні, на ліжку, скорчившись від болю. Вона стогне і час від часу кричить, різкий благальний звук змушує мій шлунок вивертатися.

Кров стукає у вухах, коли я дивлюся, як Тоня заходить і виходить зі спальні, перевіряючи, як там Ліззі, а на кухні кип'ятить воду і рве старе простирадло на шматки.

Вона постійно каже мені робити те чи інше. Вона змушує мене дати Ліззі пігулку – я не питаю, що це за пігулка.

"Нам треба в лікарню", – повторюю я, мій власний голос, як відлуння.

"Вона хоче покинути тебе, Бене, хіба ти не розумієш?" шипить Тоня, коли ми ходимо туди–сюди зі спальні на кухню, приносячи "припаси", як називає їх Тоня.

"Хай буде так", – кажу я.

"Не будь дурнем. Вона не може тебе покинути. Як тільки вона опиниться в лікарні, забудь про майбутнє і про книжки".

"Забудь про книжки, Тоня!" кричу я.

Вона б'є кулаками по моїй сорочці. "Ні", – гарчить вона з такою злістю, що в мене мурашки по спині.

"Ми допоможемо їй тут, удома", – заявляє вона. "Це ж не ракетна наука. Багато хто народжує вдома. Тоді ми допоможемо з дитиною. Вона не піде звідси і не отримає свою дитину, поки ми з нею не домовимося".

Я роззявив на неї рота. "Ти з глузду з'їхала?"

Стогін Ліззі долинає зі спальні. "Допоможіть."

Тоня розширює очі. "Занадто пізно. Ми повинні зробити це самі. Будь сильнішим, Бен."

"Як? Звідки ми взагалі знаємо, що робити?"

"Я знаю." Тоня хапає з шафи купу чистих рушників.

"Як?"

Тоня тицяє їх мені в руки і на секунду зупиняється, дивлячись мені в очі. "Не думаю, що ти хочеш знати, Бене. Іди."

Я ніколи не хотів цього. Жоден хлопець не хоче бути свідком того, як дівчина народжує. Я не знаю, як вони це роблять. Я не можу дивитися.

Цілу годину ми з Тонею сидимо з Ліззі, намагаючись заспокоїти її, коли вона кидається по всьому ліжку.

"Гаразд", – нарешті каже Тоня. "Вона готова. Допоможеш мені з нею?"

"Ні", – благаю я, дивлячись на Тоню.

"Мені треба її роздягнути. Підди почекай за дверима. Я тебе кличу – ти заходиш. Я щось попрошу – ти робиш це за секунду. Зрозумів?"

Я енергійно киваю, виходжу з кімнати і стою в коридорі. Задихаючись, намагаюся змиритися з тим, що відбувається.

Є один засіб, який діє як заклинання.

Я біжу на кухню, беру з шафи пляшку віскі, повертаюся в коридор і роблю ковток. Потім ще один. І ще один.

Яскрава лампочка, що звисає з голої стелі, сліпить.

Голос Тоні в кімнаті нагадує відлуння з фільмів жахів. "Мені треба тебе роздягнути. Допоможи мені".

Ліззі бурчить ще більше.

Я роблю ковток віскі в надії заглушити їх.

"Ти маєш мені допомогти, гаразд? Тепер ти маєш тужитися".

Лунає крик, потім ще один.

Більше наказів.

Більше бурчання.

Я роблю ще один ковток, рідина обпікає горло і викликає легке запаморочення.

Потім лунає жахливий рев, який належить Ліззі, але звучить майже по-чоловічому.

"Гаразд, гаразд, гаразд. Бен! Мені потрібні ще простирадла! Вона стікає кров'ю!"

Я ставлю пляшку і хапаю ще простирадла з шафи. Коли я заходжу до спальні, я зупиняюся.

Знову ж таки, я хотів би повернути час назад. Хотів би я не бачити того, що бачу. Ось Ліззі. Ось Тоня. І кров. Так багато крові, що все на ліжку виглядає червоним.

"Давай!" кричить Тоня, її закривавлена рука тягнеться до мене. На ліжку шкіра, так багато голої шкіри, і все червоне, як на місці вбивства.

Я скидаю простирадла і, спотикаючись, виходжу з кімнати.

Коли я трясую головою, жахлива картина не зникає. Не допомагає і заплющення очей.

Жовч підступає до горла. Я роблю глибокий вдих і затримую його. Доки не паморочиться в голові. Доки не відчуваю, що мене не знудить.

Деякі речі залишають відбиток на все життя. Деякі речі просто не можна не помітити.

Я роблю ковток віскі.

Потім ще один.

І ще один.

Ще один.

Я хочу тонути у віскі, поки мене не знудить. Знудить від випивки, а не від жахливих звуків, що долинають зі спальні.

Печія від віскі в горлі змішується з криками з кімнати, які звучать по-звірячому, крізь них просочуються накази Тоні та гнівні вигуки, більше криків, гарчання, стогони, скиглення, ще більше скиглення.

Незабаром я втрачаю лік часу. Я сиджу на підлозі, притулившись спиною до стіни, а пляшка порожня, хоча мені хотілося б мати більше віскі, набагато більше, щоб я міг втратити свідомість і забути про те, що відбувається в цій хатині. Навколо нас нікого немає на багато миль, нікого, хто міг би допомогти, і нікого, хто міг би сказати мені, що це неправильно, так жахливо неправильно. Я відчуваю це своїм нутром.

Я не знаю, скільки часу минуло. Година? Дві? Три? Я задрімав.

Майже як уві сні я чую незнайомий звук, звук, який я чув у фільмах, той радісний момент, який зараз чомусь здається моторошним – звук дитячого плачу.

Тоня виходить зі спальні, притискаючи щось до грудей. "Хочеш подивитися?"

Я не можу навіть підняти голову. Я трясу нею. Я не хочу нічого цього.

"Бачу, ти приклався до пляшки", – докоряє Тоня. "Ось тобі і допомога".

Я не відповідаю.

І тут лунають слова, які я ніколи не хотів чути. "З нею щось не так".

Тоді я піднімаю голову. "Що ти маєш на увазі?"

"Щось не так з Ліззі. Вона не розуміє, що говорить. Вона ледве може говорити. І вона втратила багато крові."

Тоня зникає у ванній. Я чую, як тече вода, звук її нагадує далекий водоспад. Дитина більше не плаче. У хатинці темно, хоча в кожній кімнаті ввімкнене світло. Це схоже на фільм жахів, хоча раптом стає мирно тихо.

Тоня повертається до спальні. Коли вона виходить, я піднімаю голову.

"Де дитина?" шепочу я.

Я все ще сиджу на підлозі, не в змозі набратися сил чи сміливості, щоб встати і піти *туди*, в кімнату, де Ліззі. Де кров.

"З дитиною все гаразд. Вона спить. Я не про дитину турбуюся".

Купа простирадл у руках Тоні стає червоною, криваво-червоною. Кров капає на підлогу, коли Тоня несе їх до ванної кімнати.

Я дивлюся на червоні краплі на дерев'яній підлозі, краплі, які виглядають майже чорними в різкому світлі коридору, і розумію, що ми облажались. Думаю, я зробив поганий вибір. І я думаю, що ми щойно зробили щось жахливо погане з Ліззі.

Але я знаю, що не можу повернути час назад.

Занадто пізно.

ТРИДЦЯТЬ ШІСТЬ

БЕН

Я не знаю, подобаються вони мені чи викликають огиду – ці звуки, що виходять від маленької істоти, загорнутої в розірване простирадло, яка лежить на дивані між мною і Тонею. Схоже на дитинча птеродактиля.

Кажуть, що можна визначити схожість дитини з її батьками. Цей виглядає як будь-яке немовля. Маленький ірокез чорного волосся. Скуйовджене личко. Пухкий ротик.

Вже два дні вона здебільшого спить. Через стан Ліззі нам доводиться підігрівати молоко з магазину і давати його дитині. Тоня каже, що це не дуже добре, але це все, що у нас є на даний момент.

"Її треба годувати", – каже Тоня, без особливого інтересу розглядаючи дитину. "Немовлят треба годувати кожні три години".

Звідки вона це знає?

Ще хвилину ми сидимо мовчки і дивимося на маленький згорток між нами. Воно потребує мами. Але її мати була такою ж безпорадною, як і сама дитина.

У Ліззі зупинилася кровотеча. З *тієї* ночі вона лежить у ліжку з порожнім виразом обличчя, час від часу щось бурмочучи. Вона відмовляється їсти, але Тоня, здається, пару разів годувала її силоміць.

Ліззі не розмовляє. Вона видає нечутні звуки і здебільшого спить, за винятком тих випадків, коли лежить у ліжку, дивлячись перед собою і рідко реагуючи на Тоню або мене, коли ми заходимо.

Кімнату кілька разів провітрювали, але запах крові ніяк не вивітрюється. Щоразу, коли я заходжу, у мене перед очима постає те, що сталося *тієї* ночі.

Нам потрібен освіжувач повітря.

Нам потрібна допомога.

Нам потрібні клятві професіонали, щоб розібратися з цим.

Але Тоня не хоче цього чути.

"Що ти пропонуєш нам робити?" – запитала вона вчора. "Якщо ми відвеземо її в лікарню і їй стане краще, ти можеш попрощатися з дитиною і з усім іншим. Хто знає, що вона скаже лікарям. А якщо їй не стане краще, і вони заберуть твою дитину за те, що ти зробив?"

Мене охоплює жах. "У мене?"

"Я, ти, неважливо. А якщо вони скажуть, що ти не здатний піклуватися про дитину? Тоді ти втратиш усе".

Тоня має рацію. Вона розумна. Нам просто потрібен час, щоб у всьому розібратися.

"Нам потрібні дитячі речі", – нарешті кажу я, дивлячись на Тоню і бажаючи, щоб вона подивилася на мене.

Я не знаю, що робити з дитиною, насправді. Чи хоче вона гратися? Ворушитися? Вона дуже багато спить. Тоня – єдина, хто поводить себе впевнено, ніби знає, як поводитися з немовлятами. Дивно, правда.

У нас немає нічого для дитини в цій хатині. Проте в місті у нас є коляска зі знімною люлькою, яку ми придбали нещодавно, підгузки, іграшки та дитячий одяг – все це купила Ліззі.

"Мені треба з'їздити в місто за дитячими речами", – каже Тоня.

А ще за пивом і лікером. Мені треба випити, щоб прийти до тями.

"Нам також потрібна дитяча суміш", – додає Тоня. "Я намагалася змусити її годувати дитину, але нічого не виходить. Як я вже казала, в її організмі щось пішло не так".

Її слова змушують мене здригнутися. Раптом мені стає погано. Не за Ліззі – це те, що є, – а за дитину. Вона така маленька. Все це не її вина. Ця дитина... моя.

"Маккензі", – тихо кажу я.

Тоня спантеличено дивиться на мене.

"Маккензі", – повторюю я. "Так Ліззі хотіла її назвати".

"Мені байдуже".

"Нехай буде Маккензі", – кажу я, і маленька істота ворухить своїми крихітними рученятами і видає хлюпаючий звук.

Здається, щойно я даю їй ім'я, вона стає справжньою, хоча існує вже два дні.

"Тобі треба навчитися тримати її на руках", – каже Тоня. "Коли мене не буде поруч".

"Чому тебе не буде поруч?"

"Тьху. Тому що ми не збираємося сидіти в цій хатині до кінця життя, Бене. Адже так? І у тебе є дитина."

"У нас є дитина", – поправляю я її.

"Так. Але це *твоя* дитина. Не забувай про це. Тож вчися бути батьком".

Немов відчувши, що про неї говорять, малюк починає махати рученятами в невизначеному напрямку і знову видавати ці птеродактильські звуки.

Тоня обережно бере маленький згорток, але замість того, щоб приголубити, кивком голови передає її мені. "Давай. Візьми".

Незграбно, боячись, що в тілі дитини щось зламається, я беру її на руки.

"Треба погодувати", – каже Тоня. "Давай."

"Її."

"Що?"

"Її. Треба її погодувати. Маккензі." Я дарую їй слабку посмішку.

Тоня відповідає посмішкою, і я майже впевнений, що вона трохи закочує очі. "Так. Маккензі."

ТРИДЦЯТЬ СІМ

Тоня

Якщо Бен ще раз подивиться на мене своїм тупим овечим поглядом, присягаюся, я проломлю йому череп.

Боже, я втомилася грати в матусю. Для них обох. Для трьох, взагалі–то. Останні два дні здаються мені найдовшими в житті.

Ліззі – найгірша проблема. Вона може зробити якусь дурницю, наприклад, втекти, і тоді ми можемо попроситися з книжковими угодами. Але зараз вона майже як зомбі.

"Ти залишайся тут з дитиною і з нею, а я поїду в місто, візьму якийсь одяг і куплю дитячу суміш", – кажу я Бену. "Я заїду до неї додому і візьму дитячі речі, які вона збирала місяцями. Щось ще?"

"Чому б це не зробити мені?" жалібно запитує Бен, притискаючи дитину до себе.

Це його влаштовує. Це майже все, на що він здатен у цей момент.

Він дратує, серйозно. Якщо він діятиме мені на нерви і я зірвуся, його Ліззі закінчить так само, як і попередня власниця цієї хатинки – з раптовим передозуванням ліків.

Я роблю глибокий вдих, щоб заспокоїтися.

"Я краще орієнтуюся в потенційній кризі", – міркую я.

"Я можу зорієнтуватися", – каже він.

"Ти не можеш. І мені потрібно проводити дослідження, серед іншого. У мене менше шансів натрапити на когось, кого я знаю в місті. Що, як ти натрапиш на своїх друзів або професорів? Що, якщо вони запитають про дитину? Про твою дівчину?"

Його дурні очі знову дивляться на мене. Терпіти не можу цей щенячий вираз. Якби ж він хоч раз сприйняв себе серйозно.

Не зрозумійте мене неправильно, з Беном весело. Чарівний, теж, душа кожної вечірки. Якби тільки життя складалося з вечірок.

Він ледве закінчив школу. Чесно кажучи, я ніколи не ходила до коледжу, але декому з нас не обов'язково здобувати освіту, щоб довести себе світові. Так само, як мені не потрібно було йти в школу медсестер, щоб знати, як народжувати. Деякі з найважчих життєвих випробувань приходять з найгірших помилок. Завагітніти – одна з них. Я мала б знати. Була там, робила це. Це одна з багатьох речей, які Бен ніколи не дізнається про мене.

"Не розмовляй ні з ким у місті", – попереджає Бен.

Він дратує. Милий, але, боже, який же він тупий. Йому пощастило, що він мені подобається, бо в ліжку він навіть не дуже хороший. Його єдиний дар – талановита дівчина, яка повільно перетворюється на овоч.

"Бен, любий..." Я роблю крок до нього і притискаю до себе його обличчя. "Ми пережили останні два дні, чи не так?"

Він киває, його вираз обличчя вже пом'якшується. З ним так легко.

"Ми переживемо і наступні. Просто довірся мені", – кажу я найсолодшим голосом, на який дозволяє мені мій нинішній настрій.

Важливо, щоб Бен...я хочу сказати "щасливий", але до біса це...був психічно стабільним. Він мені потрібен.

"А як же вона?" – запитує він.

Мені хочеться врізати йому. Присягаюся, було легше розбиратися з цим безладом останні два дні, ніж тренувати терпіння з Беном. Можливо, він і відчуває себе погано через всю цю історію з Ліззі, але це не моя проблема. Я втомилася від слабких людей.

Але якщо я буду злитися, це тільки налякає його і засмутить. Він може зробити якусь дурницю і зруйнувати всю цю справу. Тому мені треба продовжувати грати свою роль.

Я з усіх сил намагаюся розплакатися. О, так, сльози течуть. Ну ось, так буде більш правдоподібно. Я кусаю губу, шморгаю носом і відчуваю, як мої очі нарешті наповнюються сльозами.

"Вона забрала все, що у мене було, Бен", – кажу я тремтячим голосом. Трохи пошепки, трохи гірко-ідеальним. "Ти не розумієш. Ми були сиротами. Цей хлопець, моє перше кохання, був усім. А вона його забрала. Просто так." Я клацаю пальцями. "Вона зруйнувала моє життя". Я навмисно важко ковтаю і симулюю крихітне схлипування. "І вона винна мені. Так. Я візьму це грошима".

Не завадить нагадати Бену в мільярдний раз, чому ми це робимо.

Я бачу, як на його обличчі з'являється жалість. *Добре*. Він перекладає дитину в одну руку, а іншою притягує мене до себе.

"Все буде добре", – тихо каже він, коли я на мить притискаюся чолом до його плеча і, знаючи, що він не бачить мого обличчя, закриваю очі. Йому потрібно відчувати мужність і підтримку? Це працює для мене.

"Гаразд, мені треба йти", – нарешті кажу я, відриваючись від нього.

"Гей, не забудь пиво". Коли я зустрічаюся з ним поглядом, він вибачливо знизує плечима. "Останні кілька днів були напруженими".

Він не знає, що таке стрес. Спробуйте вирости в дитячому будинку.

Але я цього не кажу. Досвід суб'єктивний.

Я швидко цілую його і перевіряю дитину.

Маккензі, він сказав, що Ліззі хотіла її так назвати. Не те, щоб мене це хвилювало. Дитина мила. Дитина не винна, що її мати втрачає розум. Знову ж таки, не моя проблема.

Я не перевіряю, як там Ліззі. Вона тиха, в постійному стані напівсну, напівдепресії. Вона може звинувачувати лише себе. Насправді, ця проблема з Ліззі, можливо, навіть на краще для нас. Вона повинна залишитися тут, на озері, принаймні на деякий час, поки я не придумаю інший план дій.

Я хочу її заспокоїти. Справді, хочу. Але не зі співчуття. Це більше схоже на жалість, яку відчуваєш до тварини, яку збираєшся приспати.

Напевно, я можу сказати їй, що заздрила їй тоді, в інтернаті. Вона була розумною, загадковою, красивою. Навіть мій хлопець був у неї закоханий, і його друзі теж. Вона сама напросилася. Не треба було на них наїжджати.

Недовго довелося вмовляти їх думати, що красуня Ліззі була шльондрою, любила хлопців і постійно про них говорила.

Вони, мовляв, добре до неї ставилися. Я чула, як Боббі та Денні говорили про це, про те, що вони робили з нею в сараї, що їй це навіть подобалося, вони зробили так, щоб їй це подобалося. За винятком Брендона, якого там не повинно було бути. Він сказав, що лише спостерігав. Не те, щоб я йому повірила. Він навіть таємно залишив троянди на її ліжку після цього, як вибачення. Жалюгідно. І все це під час побачення зі мною.

Я була шокована, коли побачила її однієї ночі, тижнями пізніше, як вона підкрадається до покинутого сараю, де хлопці зібралися на вечірку. Я прямувала туди, розлючена на Брендона, який ніяк не міг замовкнути про Ліззі. Хлопці тижнями обговорювали своє маленьке побачення з нею так, ніби це було найкраще, що вони коли-небудь робили. Раніше того дня я підмішала рецепти, які вкрала у медсестри, у пляшку самогону, яку вони купили в місті. Просто щоб провчити їх. Це була моя помста. Я прямувала до сараю, щоб подивитися, як вони кайфуватимуть від кайфу, і позловтішатися з цього.

Але потім я побачила Ліззі біля сараю. Вона вилила рідину з каністри перед дверима сараю і підпалила його.

Серйозно, хто підпалює будівлю з людьми всередині зі злості?

Але подивіться на це...хоробре малятко. Я була зачарована нею. Я хотіла стояти поруч з нею, дивитися на полум'я, бачити шок на тупих обличчях тих трьох, п'яних вцент і, напевно, напісявших в штани від страху.

Але Ліззі втекла. Дуже шкода.

Тоді у мене з'явилася інша ідея.

Я можу зізнатися дорогоцінній Ліззі прямо зараз, що коли вона втекла тієї ночі, я підійшла до палаючих дверей, взяла жердину, підперту збоку, і запхала її в дверні ручки, щоб двері ніколи не можна було відчинити зсередини. До біса тих трьох. Вона їм подобалася більше, ніж мені. Та й мені з ними було нудно.

Я могла б сказати їй все це зараз, але вона вже божеволіє.

Існує чітка різниця між тим, щоб бути розумною і бути геніальною. Ліззі бракує здорового глузду. Я ж сказала їй, що знаю, що вона зробила тієї ночі. Коли я сказала, що у мене є докази, вона лише блимнула своїми гарненькими оченятами і повірила мені.

Серйозно? Які у мене можуть бути докази через стільки років?

Як я вже казала, дурна. Якщо ви настільки дурні, то можете взяти на себе провину за те, що сталося, чи не так? Розумні люди знають, як уникнути покарання.

Я знаю.

ТРИДЦЯТЬ ВІСІМ

Тоня

Я з полегшенням видихаю, коли виходжу з дому, сідаю в машину і виїжджаю з території. Щойно будинок зникає з поля зору, у мене наче камінь з душі спадає. Я вмикаю радіо і починаю співати під музику.

Я переживу це. Я з усім розберуся. Деяким з нас даються можливості. Деякі з нас їх використовують. Якби у мене була хоч половина того таланту, що є у Ліззі, я б уже була знаменитістю. Та дівчина? Господи. Нікчемний диплом, паскудна квартира і Бен. Що за набір!

Коли я вперше зустріла Бена, знаючи, що він потайки зустрічається з Ліззі, я була зачарована ним. Він чарівний, треба віддати йому *належне*. Я навіть закохалася. Зовсім трішки. Десь на тиждень. Але закоханість – це для підлітків. Брендон був моїм захопленням. Як тільки я зрозуміла, що єдине, що цікавить Бена – це Ліззі, я зрозуміла, що мені потрібні вони обидва.

Якби був шанс дістатися до Ліззі без нього, я б так і зробила. Бен став корисним. Так само, як і ця дитина. Я навіть не здивована, що Ліззі потрапила в ще більшу халепу з хлопцем.

Що ж, її неприємності можуть бути моїм джекпотом.

Я повертаю машину на головну дорогу і дивлюся на гігантський знак у вигляді риби, який вказує на поворот до будиночка на озері.

Ми називаємо цей поворот "гар", і я ненавиджу цей знак. Риба на ньому схожа на монстра з гострими зубами. Очевидно, вона називається гарфін, і вони мешкають в озері у великій кількості.

Коли Місіс Кавендіш розповіла мені місцеву легенду про це, у мене по шкірі поповзли мурашки. Я бачила цей знак щодня більше року, коли доглядала за Місіс Кавендіш. Ця стара відьма дратувала. Але, принаймні, вона залишила мені свій будинок перед смертю. З невеликою допомогою. У наш час кожному потрібен поштовх, щоб отримати те, на що він заслуговує – паскудні стосунки або могилу. Принаймні, такий мій досвід.

Поки я їду до Олд Боу, я намагаюся розробити наступний план дій.

Якщо Ліззі виконає свої погрози, забере дитину і поїде, Бен може попрощатися з грошима, які вона потенційно заробить на своїх книжках. І зі мною, бо без Ліззі він мені не потрібен.

Я? Мені доведеться починати все спочатку, знову переслідувати Ліззі, шантажувати її – а це дратує. Я не народжена для дрібного шантажу. І не для убогого будиночка біля озера.

Моя перша зупинка в місті – публічна бібліотека.

Насамперед я беру кілька книжок про післяпологові ускладнення і читаю кілька годин, намагаючись з'ясувати, що не так з Ліззі. Очевидно, щось не так.

Через дві години у мене залишається кілька варіантів. Зупинка серця з важким кисневим голодуванням, що призводить до неврологічних ушкоджень. Гіповолемічний шок. Інсульт, спричинений високим кров'яним тиском – це найімовірніше – що може призвести до пошкодження мозку.

Все це звучить жахливо, але це не моя вина. Багато людей народжують без допомоги лікарів. Ускладнення неминучі. Ми просто повинні дати Ліззі трохи часу, а потім вирішити, що можна зробити. Вона зараз явно не в собі. Не просто не в собі. Це не просто післяпологова депресія. І не тільки через заспокійливі препарати, якими я підмішую їй рідину, про які Бен не знає. Вона нічого не пам'ятає, не помічає ні мене, ні Бена. Тільки дитину.

Потім я вирушаю за покупками. Ближче до будиночка на озері, в маленькому селі за десять миль по дорозі, є магазин, де ми можемо купити більше продуктів, якщо я щось пропущу. Це залежить від того, як довго ми там пробуємо. Але зараз я забігаю у великий універмаг і купую речі першої необхідності, їжу та дитячі речі. Нам точно потрібна дитяча суміш.

Звісно, мені не пощастило, коли я почула голос за спиною. "Тоня! Як справи?"

Це Гаррет, з компанії Бена. Я не знала, що він залишився в місті після випуску.

"Як справи?" запитую я, стаючи перед візком, щоб він не бачив, що він завантажений памперсами та іншими дитячими речами.

"Все добре. Що з тобою відбувається останнім часом? Сто років тебе не бачив".

Він крадькома поглядає на мій візок, і я холодно посміхаюся, роздратована його допитливістю.

"Як завжди. Робота. Дім. Допомагаю друзі", – додаю я для переконливості, на випадок, якщо він здивується, чому в моєму візку дитячі речі.

"Говорила з Беном останнім часом? Давно його не бачив".

Я зберігаю прямий вираз обличчя. "Ні. Вже кілька місяців. Хтось сказав, що він зі своєю дівчиною поїхав з міста".

Гаррет хмуриться. "Справді?"

Я знизую плечима. "Мушу йти. Побачимося."

Я розплачуюся за речі і забираюся геть з магазину.

Я можу тільки уявити, як Бен робить це і намагається пояснити Гаррету, де Ліззі і чому саме він купує речі для дитини. Бен недостатньо розумний, щоб вести складні розмови.

Далі я йду до квартири Бена та Ліззі.

Це явно не мій щасливий день, бо щойно я піднімаюся на другий поверх, я бачу Грюнгера, коменданта будинку, який виходить зі своєї квартири.

Я зупиняюся і роблю крок назад, перш ніж він мене побачить, але вже занадто пізно. Його очі зупиняються на мені, а губи розпливаються у звичній лукавій посмішці.

"Так-так, подивіться, хто тут".

Він навмисно повільно переводить погляд на квартиру Ліззі, потім повертається до мене.

Він ще раз оглядає мене, що нагадує мені, що мені довелося зробити, щоб потрапити до квартири Ліззі рік тому.

Я впевнена, що це його перша думка, коли він побачив мене. Його посмішка стає сугестивною, і він по-вовчому свистить, повільними кроками наближаючись до мене.

"Привіт, красуне. Давно не бачилися."

Я дуже, *дуже* не хочу зараз мати з ним справу. Але, можливо, у мене немає вибору.

Дідько.

ТРИДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТЬ

Тоня

Через десять хвилин я встаю з дивана, поправляючи спідницю, а Грюнгер застібає блискавку на джинсах. На його обличчі задоволена посмішка.

Так, ми зробили це на дивані Ліззі. Це справедливо, враховуючи, що Бен був у неї кілька місяців, поки я жила сама в дурнуватій хатинці на озері. І, що ж, Грюнгер набагато кращий у сексі, ніж Бен.

Грюнгер був моїм першим знайомством з Ліззі, коли я приїхала до міста рік тому. Скуйовджене темне волосся, татуювання і більше пірсингу на обличчі, ніж я можу порахувати на пальцях обох рук.

Я дізналася, що він доглядає за будівлею для свого дядька, власника. Що він був сусідом Ліззі і, як управитель, мав ключі від усіх квартир на випадок надзвичайних ситуацій.

Якось увечері я пішла за Грюнгером до бару. Одне потягнуло за собою інше, і тієї ж ночі ми опинилися у нього вдома. Після шести кухлів пива я вже знала досить багато про Ліззі, а завдяки ключам я мала доступ до її квартири, коли мені заманеться. Чи було це законно, чи ні, мене не цікавило.

Зараз Грюнгер – це неприємність. Він розкинув руки вздовж спинки дивана, хтиво вивчаючи мене. Йому краще не планувати продовжувати цю несподівану зустріч.

"Ти маєш піти", – кажу я йому.

"А що саме ти тут робиш?"

"Допомагаю."

"Ага." Він підозрілий, і не дарма.

Розумієте, Грюнгер підступний. Я думала, що отримаю від нього те, що хочу, і покінчу з ним. Але він занадто спостережливий. Після нашої першої ночі наші зустрічі стали досить частими. Більшість з них були досить приємними, незважаючи на те, що мені доводилося прокрадатися до нього додому так, щоб ніхто з мешканців будинку, особливо Ліззі, не бачили мене.

Я поклала руки на стегна і вдала втому. "Слухай, це просто... Це складно", – кажу я. "Я допомагаю друзям, і на мене багато всього навалилося".

Я театральні зійхаю і жую нижню губу, вивчаючи його з удаваною тугою, щоб він відчув себе потрібним.

Він не відповідає, лише спостерігає за мною з напівпосмішкою.

"Мені потрібен час, щоб розібратися з усім, а потім..." Я стискаю губи, ніби намагаючись приховати посмішку, і зустрічаюся з ним поглядом. "А потім, можливо, ми зможемо випити разом або..."

Я піднімаю брову.

"Або?" – повторює він, і його посмішка стає дедалі ширшою.

"Тільки не зараз, Грюнгере. Може, через пару тижнів", – кажу я йому. Хлопець повинен мати якусь надію. "Зараз мені справді треба дещо обміркувати. На самоті." Я багатозначно дивлюся на нього.

"Зрозумів", – каже він і повільно встає.

"А ще..." Я підходжу до нього, висмикую вільну нитку з його футболки і ніжно кладу руки йому на груди, спокусливо дивлячись на нього з-під брів. "Мене тут не було. На випадок, якщо хтось запитає".

"Угу." Руки Грюнгера беруть мене за талію, притягуючи ближче. Його очі опускаються до моїх губ.

"Але тобі треба йти", – шепочу я, вивчаючи його губи так, ніби хочу їх з'їсти. "Я тобі зателефоную".

Я швидко цілую його. "Бувай", – кажу я, йдучи до ванної кімнати. "Зачини за собою двері!"

Приводячи себе до ладу, я чую, як зачиняються вхідні двері.

Фух, добре.

Треба позбутися Грюнгера. Враховуючи, що він продає наркотики на стороні, щоб підзаробити, я маю досить непогану ідею, як це зробити.

Якось Грюнгер сказав мені, що у нього були сутички з місцевою поліцією. Я багато разів була в його квартирі і знаю, де він ховає свої речі на продаж – у невеликому відсіку, прикріпленому до зовнішнього блоку кондиціонера. Копи ніколи його не знайдуть. Без маленької підказки.

Я роблю собі замітку, що пізніше скористаюся вуличним таксофоном і зроблю ввічливий дзвінок місцевим правоохоронцям, який, сподіваюся, змусить Грюнгера забратися геть надовго, надовго. Він занадто багато знає, особливо про мою копію ключів від квартири Ліззі.

Грюнгер, звісно, допоміг. Він не освічений, але кмітливий. Завдяки йому я була в квартирі Ліззі багато разів. Вперше, коли я залишила ту записку для Ліззі рік тому. Це було весело. Можу лише уявити її обличчя, коли вона її знайшла.

Наступні кілька разів я залишала дохлого щура на її кухні, переставляла її одяг, міняла килим у вітальні, підсипала порошкоподібні галюциногени в її напої в пляшках. Звідки вони у мене? Знову ж таки, Грюнгер і його таємна записка. Звести Ліззі з розуму було дорогоцінною справою. Враховуючи, що вона була вагітна, її гормони, ймовірно, спричинили бунт.

Тепер її квартира схожа на безлад. Я впевнена, що це справа рук Бена.

Коли я виходжу з ванної, мою увагу, як завжди, насамперед привертає старий антикварний письмовий стіл біля вікна. Це старе вишневе дерево з вищербленими золотистими орнаментами. На ньому стоїть лампа, свічки та сухі квіти. Я проводжу пальцями по краю і відчуваю, як по шкірі біжать мурашки.

Це те, що завжди приваблювало всіх у Ліззі – її таємничість. Вона як та симпатична відьма, яка живе в старому готичному особняку, про який всі шепочуться. Як чарівниця, яка знає кілька магічних заклинань. Такою вона завжди здавалася – від того, як вона одягалася, в поношеному одязі, який здавався ретро і стильним, до того, як вона говорила, боязким спокусливим голосом, від якого неможливо було відірватися, до того, як вона виглядала, ніби

бачила тебе наскрізь, з усмішкою, яка була чарівною, або з жорстоким гнівом, який здавався власницьким.

Ліззі Данн була загадкою. Тільки тупа компанія Бена ніколи не цінувала її.

Тепер, коли я торкаюся її речей, які вона використовувала для написання своїх моторошних історій, я не можу натішитися. Я хочу бути тією людиною, яка сидить тут, яка використовує старе перо, хоча б для розваги, яка висуває шухляди і переставляє стоси старих паперів.

Раптовий дзвінок телефону на кухонній стійці підкидає мене з місця.

"Господи", – бурмочу я, обтрушуючись від думок.

Стою нерухомо, доки телефон не замовкає. Потім відкриваю одну з шухляд і витягаю звідти товсті шкіряні зошити. Один із них називається "*Брехня, брехня і помста*". Інший – "*Вовчий свист*". Я посміхаюся, беручи останній – розумна Ліззі написала книгу, натхненна мною і нею. Мило.

Висуваю шухляду, потім другу. Якщо хтось постукає, шукаючи її, якийсь орендодавець або, не дай Боже, поліція, я не хочу, щоб вони знайшли рукописи.

Я смикаюся, коли телефон знову починає дзвонити. Може, варто висмикнути шнур. Але тоді хтось, хто терміново хоче зв'язатися з Ліззі чи Беном, може справді постукати, якщо ніхто не відповідатиме кілька днів.

Я повільно вдихаю і видихаю, дивлячись на телефон і чекаючи, коли він замовкне.

Коли він замовкає, я ставлю сумку з рукописами та документами біля дверей і йду до комода.

Тут лише одна валіза – мабуть, Бена, коли він переїхав сюди після закінчення університету. Я запихаю деякі речі з його шухляди у валізу, а потім іду до шухляди Ліззі. Її шухляда наполовину заповнена. Дівчина була дуже ощадливою.

Коли валіза повна, я застібаю блискавку і кочу її до дверей, де лежить сумка. Я шукаю під ліжком і в шафі, але інших сумок немає. Тоді я беру кілька сміттєвих пакетів з-під кухонної раковини, маючи намір використати їх для дитячих речей, які Ліззі купила для своєї дитини.

Я завертаю за ріг кухні, коли знову дзвонить телефон. Раптовий гучний дзвінок змушує мене підстрибнути, і я притискаю руку до грудей, переводячи подих.

Чорт забирай.

Телефон не припиняє дзвонити. Це вже третій раз поспіль. Я не планувала відповідати на телефон, поки була тут, але тепер, коли він дзвонить так настирливо, думаю, може, варто.

Це може бути Грюнгер, дражнить мене. Він би так зробив. А якщо це батьки Бена? Наскільки я знаю, вони говорили з Ліззі лише раз чи двічі. Може, вони хвилюються. Що, якщо справа в коледжі? Бен сказав, що Ліззі отримала кілька пропозицій про роботу. Це може бути хтось, хто шукає їх обох. Лікарі? Сусіди?

Господи, у мене голова йде обертом від цих варіантів, і тепер я розумію одну просту річ – ми не можемо ховатися вічно. В якийсь момент хтось може прийти за нами.

Коли телефон продовжує дзвонити, я нарешті здаюся і беру слухавку.

СОРОК

Тоня

"Алло?" кажу я своїм найжалюгіднішим голосом. Потім, для переконливості, трохи кашляю і, намагаючись зімітувати хрип, повторюю: "Алло?"

"Алло? О, привіт! Не думала, що мені відповідатимуть, а автовідповідача немає", – каже веселий жіночий голос. "Можу я поговорити з Елізабет Данн?"

Лайно. Тепер я в скрутному становищі. Це випадковий дзвінок чи хтось, хто знає її і впізнає її голос?

"З ким я говорю?" Перевіряю про всяк випадок.

"Це Лайма Рот, літературний агент. Це Елізабет?"

Я затамовую подих, намагаючись пригадати все, що Бен говорив про Ліззі та її агента. Я знаю, що вони листувалися електронною поштою. Ліззі теж надсилала свої рукописи. Хоча я не знаю, яким був повний обсяг їхньої взаємодії.

"Так?" покійно кажу я, сподіваючись, що зможу викрутитися, якщо мене спіймають на брехні.

"О, Боже мій! Елізабет! Привіт! Це так, так приємно говорити з тобою! Я просто сподіваюся, що скоро ми зможемо зустрітися особисто! Я писала тобі кілька разів за останній тиждень, але так і не отримала відповіді".

Подвійне лайно.

У Ліззі немає комп'ютера, але вона ходить в інтернет-кафе коледжу. Я навіть не подумала про це.

"Я... я була зайнята."

"У мене чудові новини, Елізабет!"

Сподіваюся, що так, бо останнім часом все розвалюється на шматки. Мені просто потрібно з'ясувати, як це розкрутити.

І я безмежно вдячна літературним агентам, бо вони, мабуть, ніколи не замовкають.

Лайма Щобтам почала щебетати про рукопис, і про другий, і про видавництво, яке врешті-решт запропонувало найвищу ціну. Але все це трохи розпливається після того, як я записую її слова: "П'ятдесят тисяч примірників першого накладу".

Поки вона продовжує говорити, я підраховую. Здається, що це не так багато, але що, якщо книга стане бестселером і матиме кілька накладів?

У голові крутяться цифри, а я відповідаю короткими "так", "розумію", "звісно".

Лайма Щось не замовкає ні на мить в секунду. "Публікація запланована десь на кінець наступного року".

Моє серце завмирає в животі. "Наступного року?"

"Так, як ми й домовлялися. Але ж я пояснила видавцеві твою ситуацію, про дитину і все таке. Враховуючи другий рукопис, видавець готовий видати тобі чималий аванс. Це найбільший аванс за останні роки для нового автора. Я дуже багато працюю заради тебе, Елізабет".

Вона гордо сміється і нарешті замовкає.

Здається, я чую, як калатає моє серце. "Коли?"

"О! Ну, це залежно. Я маю на увазі, це залежить від того, як скоро ти зможеш приїхати до Нью-Йорка. Я знаю, що ти маєш колись... О, Боже мій! Я навіть не запитала! Десь приблизно в цей час, так? Ти маєш народити?"

Я важко ковтаю, мій мозок прокручує різні сценарії того, як це все розіграти.

"Так."

"Коли?"

"Два дні тому", – випалюю я, не придумавши, що казати далі. Принаймні, це правда.

"О, Боже мій! Вітаю, Елізабет! Це чудово!"

Я бурмочу подяку і відповідаю на інші запитання, коли Лайма Щебетуха повертається до справи.

"Як ти думаєш, коли ти відновиш роботу і зможеш полетіти до Нью-Йорка?"

"Я не можу зробити це електронною поштою?" запитую я нерішуче.

Вона сміється. "Ти можеш, але, враховуючи великий аванс, я б хотіла зробити це особисто", – каже вона поблажливим тоном. "Ми сядемо з представниками видавництва, пройдемося по контрактах і скріпимо угоду печаткою. Поспішати нікуди. Я розумію твою ситуацію, дитина і все таке. Але, звичайно, ми хотіли б зробити це якомога швидше. Всі витрати ми, звісно, оплатимо".

Знову тиша.

Голова йде обертом. Раптом в моїй голові розгортається дикий сценарій. Насправді він настільки безглуздий, що мене аж розпирає від сміху.

Ця жінка не знає Ліззі особисто. Те, що я маю на увазі, не повинно бути складним. Одне я знаю точно – ніколи в житті моє серце не билось так шалено, як зараз. Я завжди хотіла мати щось особливе, щось своє. І у мене ніколи не було такої можливості. Ні, ні, це грандіозно! Це змінить моє життя. Це буде моє *нове* життя.

"Може, зробимо це наступного тижня?" запитую я, сміючись над собою.

"О... О! Ну, звичайно! Якщо ти будеш... Так, звичайно. Давай заскочимо прямо на гарячий поїзд!" Лайма-шахрайка щасливо сміється. "Мені лише потрібна копія твого водійського посвідчення, щоб забронювати квиток".

"Я надішлю тобі на електронну пошту. Можете дати мені свою електронну адресу ще раз? Здається, у мене проблеми з логіном".

"Звісно."

Я беру ручку і папір, що лежать поруч із телефоном, і записую те, що вона диктує.

"Гаразд, Елізабет, ми всі дуже раді нарешті познайомитися з тобою і передати твої книги в руки мільйонів читачів".

Слово "мільйони" дзвенить у вухах, і я ловлю себе на тому, що посміхаюся.

"До зустрічі в Нью-Йорку наступного тижня, Елізабет!"

Так, думаю я собі. Наступного тижня. У Нью-Йорку.

Я полечу туди. Я буду Елізабет Данн. Я навіть залишуся з цим дурнем Беном, поки не зможу від нього позбутися. Я подбаю і про дитину, якщо буде потрібно. Я зроблю все, щоб отримати ці гроші і угоду з видавництвом.

Є тільки одна проблема.

Мені потрібно позбутися справжньої Елізабет...

СОРОК ОДИН

Тоня

Коли я повертаюся до хатини, очі Бена сяють від радості, наче він щойно побачив Санта Клауса.

"Нарешті", – каже він, обіймаючи мене.

Це насправді змушує мене посміхнутися. Мені подобається, коли він ласкавий. До того ж, я в найкращому настрої.

"Іди візьми речі з машини, а я перевірю, як там дитина", – кажу я йому.

Він вибігає з дому, ніби радий бути де завгодно, тільки не тут.

Я його не звинувачую. Дитина мила, спить. Сьогодні буде вечір сімейного читання. Я принесла кілька дитячих книжок з дому Ліззі, щоб ми могли дізнатися щось нове про немовлят, тому що, так, у нас є немовля на руках.

Ліззі не реагує. Вона навіть не реагує, коли я заходжу в спальню. Вона сидить на ліжку і дивиться на власний вказівний палець, який гладить, гладить і гладить одну й ту саму крихітну пляму на тканині подушки. Схоже, що заспокійливе, яке я їй дала, діє чудово.

Я виходжу, думаючи, що цього разу пошлю Бена погодувати її.

"Ми не можемо тримати її тут. Їй потрібен лікар", – каже Бен, дивлячись на мене з-під брів, поки ми розпаковуємо продукти.

"У неї немає кровотечі. Я перевіряла. Я ще раз викупаю її і перевірю ще раз. Вона п'є рідину, тож це добре".

"Їй потрібна допомога."

Ці набридливі розмови ніколи не закінчуються.

"То що ти хочеш, щоб ми зробили, Бен? А якщо ми відвеземо її в лікарню, а вони звинуватять нас у тому, що вона така? Що тоді? Я маю на увазі, що якщо нам висунуть звинувачення?"

Бен ледь не випускає коробку з яйцями з рук, дивлячись на мене з жахом. "Що ти маєш на увазі, вони звинуватять нас?"

"Типу, ненавмисне нанесення шкоди чи щось таке, я не знаю. А якщо це незаконно?"

"Що незаконно?"

"Народжувати ось так?"

"Ти ж казала, що це нормально".

"Я сказала це", – кажу я підвищеним голосом, – "тому що у нас не було вибору, Бен. Вона була готова народити дитину. А потім вона втопилася. І ми були розгублені. А потім вона захворіла. І... Тепер може бути занадто пізно".

"Бляха", – шепоче Бен і починає ходити по кухні, хапаючись за волосся.

Я хочу, щоб він, бляха, взяв себе в руки.

"Зберися, Бен. Нам треба укласти угоду з книжкою. Але спершу треба щось зробити з дитиною".

Він зупиняється, і його голова повертається до мене. Цього разу він виглядає наляканим.

"Що робити з дитиною?" – запитує він пошепки.

Раптом мене осяяло, усвідомлення цього настільки шокувало, що я почала сміятися. Я сміюся добрих півхвилини, а потім зустрічаюся з ним поглядом. "Зареєструй дитину, Бен. Що ще?"

Він видихає так голосно, що все його тіло обвисає. Він явно відчуває полегшення, і я раптом розумію, що його думки пішли в зовсім іншому напрямку.

Я підходжу ближче. "Про що ти думав, Бен?" дражню його.

Він же не думає, що я настільки збочена, чи не так? Я маю на увазі, Місіс Кавендіш, яка володіла цим будинком – це одне. Вона була стара і стерво. До того ж, Бену не потрібно про це знати. Але дитина – це інше. Я маю на увазі, якщо тільки все не зайде надто далеко на південь і нам не доведеться вдаватися до крайніх заходів.

Він хитає головою, розгублено озираючись навколо. "Я... божевільна думка... Я... Я маю на увазі, це вже божевілля, дитина і вона... Я..."

Я підходжу ще ближче, обережно кладу руки йому на плечі. "Ми не чудовиська, Бен. Ми просто у відчаї. І це твоя дочка. Ми повинні зареєструвати її".

"Але як ми приведемо Ліззі туди і все пояснимо?"

"Ліззі прийде і надасть медичні записи про свою вагітність, щоб довести це. Дитина народилася вдома, в екстреній ситуації".

Бен хихикає. "Так, гаразд. Як вона прийде?" Він нахиляє голову до дверей кімнати, де знаходиться Ліззі. "Вона навіть двох слів не може зв'язати до купи".

"Ця Ліззі не зможе", – кажу я, вказуючи на ті самі двері. "Але інша Ліззі зможе".

Я посміхаюся лише тоді, коли він дивиться на мене спантеличено, своїм дурнуватим овечим поглядом.

"Тобі треба погодувати дитину", – підказую я. "У мене є дитяча суміш".

"Як мені це зробити?"

"Прочитай інструкцію, Бен. Є ще дещо, що я маю зробити".

Не кажучи більше ні слова, я йду до ванної кімнати і відчиняю шафку, куди поклала одну з моїх покупок. Це чорна фарба для волосся, відтінок під назвою "Ultimate Intense".

Ідеально.

Годиною пізніше, після того, як я помила голову, висушила і випрямила волосся, я дістаю ножиці з шухляди і одним швидким рухом відрізаю передні пасма.

Задоволено дивлюся в дзеркало, посміхаючись новому чубчику. Як я не додумалася до цього раніше? Мені пасує цей образ, абсолютно пасує. Треба тільки брови загострити. І...

Я риюся в шухляді і дістаю щось, чим користувалася лише вдома, в такі моменти, думаючи про те, як це – бути фатальною жінкою.

Я наношу червону помаду на губи, стискаю їх і відходжу від дзеркала, щоб ще раз оглянути себе.

Дурна усмішка виривається з мене, і за секунди я вже не можу зупинити свій безглуздий сміх.

Це ненормально.

Це неправильно.

І це так приємно.

Тому що обличчя, яке дивиться на мене з дзеркала, – копія Ліззі Данн.

Ні, не копія. Це *нова* Ліззі Данн. Чиста, впевнена, розумна Елізабет Данн, готова взяти світ штурмом.

СОРОК ДВА

БЕН

Я тримаюся подалі від спальні, наскільки це можливо. Коли я заходжу туди, це нагадує мені, що, незважаючи на цей, здавалося б, мирний минулий тиждень, там щось пішло не так.

Ліззі – це не Ліззі, а порожня оболонка людини. Я не лікар, і я не знаю, як висловити це словами, але це не просто депресія або втома. Я думаю, що в її мозку щось зламалося тієї ночі, коли вона годинами стікала кров'ю.

Вона ніколи не дивиться на мене, коли я іноді заходжу, щоб дати їй дитину або принести їжу. Я радий, що вона цього не робить. Її порожній погляд переслідує і лякає мене.

Поки я нещасний, Тоня, здається, сприймає це ускладнення досить добре. Вона час від часу їздить до міста, і я навіть не знаю, що вона там робить. Я проводжу більшу частину часу де завгодно, тільки не в кімнаті з Ліззі. Я почав частіше забирати у неї дитину. Я більше не довіряю Ліззі.

Це були дні пекла, розумового та емоційного.

"Це неправильно", – сказав я Тоні одного вечора, коли ми вечеряли на кухні. Це одна з багатьох таких розмов за останній час.

Тоня докірливо дивиться на мене. "Треба було бути обережнішим з Ліззі. Якби ти не попався, її б тут не було".

"О, це моя вина?"

"Що, ти думаєш, це моя?"

"Я не хотів залишатися з нею."

"Я теж, Бен. Але знаєш що? Нам треба на щось жити, а в тебе немає роботи, і я не збираюся все життя працювати офіціанткою, поки вона", – вона тисне пальцем у бік спальні, – "розкошує, пише книжки і заробляє мільйони. Вона вбивця. Вона вбила Брендона та інших".

Мені не потрібно нагадувати, на що здатна Ліззі.

Я дивлюся на дитину в колисці. Поки що Маккензі поводить майже спокійно: спить, їсть, спить, їсть, їсть. Ненавиджу запах підгузників. І запах дитини. Але дитина в цьому не винна.

Я переводжу погляд на Тоню.

Вона виглядає інакше з пофарбованим у воронячий чорний колір волоссям. Якщо дивитися здалеку, то є разюча схожість з Ліззі – таке ж волосся, така ж статура. Це моторошно, і це теж здається неправильним.

Тоня встає з-за кухонного столу і йде розігрівати дитячу суміш. "Я сьогодні перша чергу з дитиною. Тож ти можеш подрімати".

Вона каже це з такою байдужістю, ніби це наша нова норма. До мене повільно починає доходити, що, можливо, так воно і є.

Я ненавиджу це. Будинок, Ліззі в спальні, як зомбі, вітальня з двома побитими диванами, де спимо ми з Тонею, дитяча колиска, яку ми постійно тягаємо по всьому будинку, щоб наглядати за маленькою Маккензі. Я ніколи не хотів нічого з цього.

Але, гадаю, ми просто мусимо вистояти.

Наступного дня, рано вранці, Тоня каже мені, що ми їдемо до міста.

"Ми обоє? А як же..."

"Дитина їде з нами".

Збентежений, я дивлюся на неї.

Вона зустрічається з моїми очима. "Що, Бен? Нам потрібно зареєструвати дитину і домашні пологи. Ти ж не думаєш, що можна прийти в дитячу клініку з дитиною, але без матері. Ти не вмієш брехати".

Перед тим, як ми йдемо, Тоня годує Ліззі з ложечки. Я не дивлюся, навіть не заходжу в ту кімнату. Я чую приглушене скиглення Ліззі, але не хочу бачити, що відбувається. Це неправильно. Але, можливо, Тоня має рацію. Ми облажались, і немає іншого способу це виправити, окрім як рухатися вперед.

Я виношу дитину на вулицю, на ганок, і дивлюся, як вона спить, доки не виходить Тоня.

Мої очі розширюються, коли я бачу її. "Ого".

Вона дуже гарна, вся вбрана і з червоною помадою на губах. Той, хто погано знав Ліззі, міг би подумати, що Тоня – це вона.

Ми замикаємо будинок, потім підпираємо двері додатковою панеллю на випадок, якщо Ліззі спробує втекти, хоча я не думаю, що вона на це здатна.

Перш ніж від'їхати від будинку, я кидаю ще один погляд на забиті дошками двері. Раптом до мене доходить, що ми не просто вичікуємо. Ми тримаємо Ліззі в полоні.

СОРОК ТРИ

БЕН

Ми заїжджаємо до коледжу, і Тоня йде до інтернет-кафе, щоб перевірити свою електронну пошту. Повертається осяяна. "За чотири дні лечу до Нью-Йорка. Отримала квитки".

Вона схвильовано трясє роздруківками в повітрі.

Я не відповідаю. Це божевілля, але Тоня, можливо, єдина, хто може повернути фальшиву справу з видавцями, на зустріч з якими вона летить.

Далі ми заїжджаємо на задню вулицю нашого багатоквартирного будинку і вриваємося прямо в купу поліцейських машин.

Миттєво запанікувавши, я натискаю на гальма. Моя перша думка – нас спіймали. Хтось шукає Ліззі та дитину.

"Їдь повільно", – спокійно наказує Тоня. "Проїдь повз в'їзд і роби нормальний вигляд".

Ми проїжджаємо і бачимо, як Грюнгера, нашого коменданта, в наручниках тягнуть до поліцейської машини, а біля під'їзду з'являються офіцери та собака К-9⁴.

"Гадаю, нам доведеться заїхати до квартири трохи пізніше", – каже Тоня, витягуючи шию, щоб побачити, що відбувається через заднє вікно, коли ми від'їжджаємо.

"Навіщо там собака К-9?" неспокійно запитую я.

"Напевно, наркотики."

"Мені здалося, що з цим комендантом щось не так. Ніколи він мені не подобався."

"Ну, думаю, його нарешті спіймали."

Я не можу не помітити злорадну посмішку на її губах. Тоня добре розбирається в людях і не любить злочинців.

Щоб ніхто не впізнав нас із Тонею, ми більше години їздимо до сусіднього міста, щоб зареєструвати дитину. У відділі реєстрації актів цивільного стану просять медичні документи Ліззі, коли вона була вагітною. Тоня привезла їх із собою. Звідки вона все це знає, я не розумію.

Не питайте мене, що думають люди, дивлячись на двох двадцятидворічних молодих людей, які народили вдома. У них виникають питання. Є більше докору, ніж підозри. Звісно, є поради та лекції. Літня леді у відділі реєстрації актів

---

⁴ Службово-розшукові собаки — спеціально навчені собаки для виконання завдань, пов'язаних із правоохоронними органами або забезпечення фізичної безпеки людей, яка несе службу в поліції, армії, у прикордонників, у пожежних дружинах, тюремній службі, у залізничних охоронців або на митному контролі.

цивільного стану воркує з немовлям і розповідає, що робити далі, що дитину має оглянути лікар, і матір теж.

Очевидно, що Тоня ніколи не піде на жодні обстеження, хоча вона зупиняється в місцевій дитячій поліклініці, щоб записатися на прийом.

Коли ми заїжджаємо до квартири пізніше того ж вечора, двері квартири Грюнгера заклеєні поліцейською попереджувальною стрічкою.

"Не пощастило", – каже Тоня.

Особисто я вважаю, що везіння – це, безумовно, карма. Як нас досі не спіймали, я не розумію.

Я телефоную батькам і повідомляю їм новину про дитину.

"Ліззі – справжній боєць", – каже мама, схвильована дитиною.

Я розповідаю їй про Ліззі...і тут я ледь не вимовляю ім'я Тоні, але потім виправляюся... політ до Нью-Йорка. Мама просить поговорити з нею. Це, безумовно, добрий знак. Ще кращим знаком є те, що вони розмовляють півгодини, поки я годую і переодягаю дитину.

Тоня звучить навмисно втомлено і перебільшено боязко, щоб збити маму з пантелику своїм голосом. Вона хороша актриса. Це має здаватися неправильним, але я щасливий, що мама розмовляє з дівчиною, яку я кохаю.

Коли Тоня кладе слухавку, на її обличчі написано задоволення. "Думаю, нам варто переїхати на східне узбережжя якомога швидше", – заявляє вона.

Я погоджуюся. Ми це вже обговорювали.

"Твоя мама сказала, що допоможе з дитиною і всім іншим. Я думаю, що це гарна ідея".

Чого вона не каже, так це що саме станеться з Ліззі. *Справжньою* Ліззі.

Я не питаю. Я боюся відповіді. Але я знаю, що треба буде щось робити з будиночком на озері, з Ліззі, з Тонею, зі мною і з дитиною.

Дорогою додому Тоня вмикає радіо і співає. На її обличчі посмішка, та сама, в яку я закохався – така до біса впевнена, ніби весь світ належить їй. Вона виглядає розкішно, і я хотів би, щоб у нас не було цієї *Ліззі*, яка висить над нашими головами.

"Як довго ми будемо це робити?" обережно запитую я Тоню.

Вона знизує плечима. Вона завжди знизує плечима, з такою легкістю, ніби нічого не є проблемою.

"Вічно", – відповідає вона, нахилиючись і обіймаючи мене. Потім повертається на задні сидіння і воркує до дитини.

Я не можу відвести погляд. Я хочу, щоб ми з Тонею були сім'єю.

Але тут є питання без відповіді.

"Що ми будемо робити з Ліззі?" наполягаю я. "Що буде далі?"

"Хто?" Тоня піднімає на мене свої невинні очі, і на секунду я застигаю.

Але вона вибухає сміхом. "Я Ліззі."

"Ну, так, прямо зараз, але..."

"Бен." Її вираз обличчя змінюється на трохи сердитий. "Не будь дурнем. Я Ліззі, ясно? Тобі краще запам'ятати це і вміти говорити це уві сні."

"Гаразд, але..." Це лажа. Ми довго так не протримаємося. "А як щодо неї?" Я киваю в невизначеному напрямку кудись вгору по дорозі, до озера.

Вираз обличчя Тоні змінюється на такий, що мені не подобається. Іноді це змушує мене двічі подумати про те, чи варто взагалі переходити їй дорогу.

Її обличчя виглядає дещо зловісним. Її посмішка зникає, коли вона каже:
"Нам треба її позбутися".

СОРОК ЧОТИРИ

БЕН

Через чотири дні я відвожу Тоню в аеропорт.

Вона виглядає приголомшливо.

"Побажай мені удачі". Вона так пристрасно цілує мене в терміналі, що я майже вірю, що все якось налагодиться. Аж поки вона не додає: "Коли я повернуся, ми з нею розберемося".

Ось і весь мій гарний настрій.

Я повертаюся додому ближче до вечора, але ще деякий час стою біля ганку, тримаючи в руках дитячу колиску і не в змозі змусити себе зайти. Цей будиночок був нашим щасливим притулком. Тепер це схоже на в'язницю.

Мені спадає на думку божевільна думка – відвезти Ліззі в місто, в лікарню, розповісти їм, що сталося, і розібратися з тим, що може статися. Що б Тоня не мала на увазі під "позбутися її", це лякає мене до усрачки.

Зрештою, я відчиняю вхідні двері будиночка і заходжу всередину.

Щоразу, коли я це роблю, мої коліна підкошуються, бо я очікую побачити Ліззі мертвою. Але коли я заходжу до спальні, вона все ще там, де ми її залишили, цього разу сидить, обхопивши однією рукою коліна, притиснувши їх до грудей, погойдуючись і малюючи невидимі візерунки на простирадлах іншою рукою.

Вона більше не реагує ні на мене, ні на Тоню. Лише коли чує писк Маккензі, повертає обличчя в її бік. Коли я дозволяю їй потримати дитину, у найвідчутніші для неї моменти, Ліззі колише її і щось бурмоче, якесь слово, що повторюється, але не має жодного сенсу. Думаю, це слово "пелюстка", що б воно не означало.

Те, що Тоня планує зробити з Ліззі, лякає мене. "Позбутися її" не означає лікарню.

Кілька годин я перебуваю в похмурому настрої. У будинку так тихо, що це мене вбиває. Ненавиджу бути тут, коли Тоні немає. Провина з'їдає мене щоразу, коли я думаю про те, чому Ліззі така, яка вона є.

Потім починається параноя.

По-перше, я думаю про те, що може статися, якщо Тоня покине мене. Що, якщо вона ніколи не повернеться з Нью-Йорка? Я застрягну з Ліззі і дитиною сам, і мені доведеться розбиратися з наслідками.

Потім я розумію, що Тоня ніколи б так не вчинила. Вона любить мене. Вона багато чим пожертвувала, дозволивши мені жити з Ліззі, поки ми намагалися розробити план. Крім того, Тоня не може прикидатися Ліззі, якщо я не буду поруч.

Я йду на кухню і беру з шафки пляшку віскі. Наливаю собі склянку, потім ще одну, і перш ніж усвідомлюю це, відчуваю себе досить добре.

І тут мене раптово охоплює жах, і мої думки починають ходити по колу.

Ми не можемо позбутися Ліззі. Не можемо. Це просто... жахливо. Ми не можемо.

Я переконую себе, що нічого поганого не станеться, якщо я відведу Ліззі до лікаря. Зрештою, вона може ніколи не прийти до тьми, так? Я повинен це зробити. Так буде правильно.

Коли я допиваю ще одну склянку віскі, я вже повністю змирився з думкою, що везу Ліззі до міста.

Я вриваюсь до спальні і тягну Ліззі за руку.

"Ходімо, Ліззі".

Її очі прикипають до тієї частини руки, де я її торкаюся, потім панічно стріляють на мене, і вона починає висмикувати свою руку.

"Нам треба йти. Треба їхати до міста. Негайно!" Я наполягаю і хапаю її сильніше, намагаючись підняти, але вона починає відбиватися від мене, видаючи цей дивний, приглушений звук, як загнана в кут тварина.

Що б я не робив, вона не піднімається з ліжка, тож я здаюся.

Вона плаче. Я приношу дитину, вона дивиться на неї, і нарешті порожнеча в її очах якимось чином перетворюється на ніжність, коли я дозволяю їй потримати Маккензі.

От бляха.

Через деякий час я забираю в неї дитину, кладу її в колиску і виходжу з дому.

Будинок душить мене. Вперше мені стає шкода Ліззі, за те, що сталося з нею під час пологів. І я справді не можу зробити те, що пропонує Тоня. Нізащо.

Цього разу я не забиваю двері, навіть не замикаю їх. Я несу дитину з собою до озера, яке знаходиться всього в двох хвилинах ходьби від будинку, ставлю колиску на деякій відстані від води і заходжу в озеро, просто так, в одязі.

Я пірнаю у воду, а потім трохи захлинаюся, коли виринаю над нею.

Треба було взяти з собою пляшку віскі, бо я п'яний, але недостатньо п'яний. Я не можу стерти з пам'яті веселу посмішку Тоні та її зловісні слова: "Треба її позбутися". Я не можу забути закривавлене ліжко, де народилася Маккензі. Я не можу не чути тваринного скиглення Ліззі, яке вона видає, коли я торкаюся до неї.

Я не можу виправити безлад, який ми створили.

Я знову пірнаю, і цього разу мені хочеться, щоб якась гігантська бридка риба напала на мене і покінчила з моїм життям.

Якось Тоня розповіла мені про місцеву легенду.

Виявляється, в цьому озері постійно мешкають рідкісні риби–гарфи. Це потворні на вигляд істоти, які можуть виростати до 300 кілограмів. Чудовиська з гострими зубами, як у того, що зображений на дурнуватуому покажчику повороту біля головної дороги.

За цим стоїть історія.

Згідно з легендою, багато століть тому тут було невелике поселення індіанців, в якому проживало лише кілька десятків людей. Прийшли мародери, згвалтували жінок, побили чоловіків, забили худобу, два дні їли і пили, а потім,

п'яні, пішли в озеро на нічне купання. Більше їх ніхто не бачив. Лише селяни ще кілька днів після цього виловлювали їхній одяг по шматках.

Вони казали, що гарфи захищають озеро і тих, хто живе за його рахунок. Але вони не їдять і не нападають на людей. За винятком тих, що в легендах.

Як би я хотів, щоб вони це зробили зараз. Хотілося б, щоб злісний гар накинувся на мене, згриз своїми гострими зубами і поклав цьому край.

Я знову пірнаю і затримую дихання під водою. Мені хочеться втопитися. Якби я випив більше і заплив досить далеко, то, мабуть, зміг би.

Коли я не можу затримати дихання, я нарешті випливаю на поверхню, кашляю і випльовую воду, а потім чую тихий звук.

Це дитина, Маккензі. Вона ледве розплющує очі, але посміхається до мене, здається, зі своєї колиски.

Я слухаю її безпорадне воркування і не можу більше стримуватися. Сльози починають котитися по моїх щоках. Я піднімаю обличчя до нічного неба і реву, як звір.

Я дозволив Тоні бути головною так довго. І я збираюся дозволити їй робити те, що вона хоче. Тому що, в кінці кінців, це я, вона і Маккензі, і це все, що має значення.

Ліззі? Це їй не пощастило. Я б не хотів робити їй боляче. Але іноді життя вимагає жертв.

СОРОК П'ЯТЬ

БЕН

Через два дні я забираю Тоню з аеропорту.

Вона сяє, коли кидається мені в обійми в терміналі.

"Вау". Вона відсторонюється, здивовано вивчаючи мене. "Ти пахнеш так, ніби випив усе, що було в нас вдома".

Але вона знову посміхається, замість того, щоб читати мені нотації.

Йде дощ. Літнє повітря пахне кислотою і квітучими деревами, і воно страшенно пітне.

"Бачив би ти це, Бене! Місто! Вогні!" каже мені Тоня, коли ми вирушаємо в дорогу. "Будівля? Їхній офіс був на двадцять першому поверсі! Двадцять перший!"

Вона показує пальцями номер, її очі широко розплющені від подиву.

Можу собі уявити. На мить я радію, що вона щаслива. Там, звідки вона щойно приїхала, звучить як інший світ.

Потім я згадую, що це все афера.

"Уся ця історія з вагітністю спрацювала ідеально!" – каже вона. "У рукописі було щось, що вони хотіли змінити, а я й гадки не мала. Я вибачилася і звинуватила в цьому затуманення мого мозку через вагітність і пологи, бла-бла-бла". Вона весело сміється. "Бачив би ти їхні обличчя! Вони так вибачалися, ніби хотіли провалитися крізь підлогу. Якщо подумати, я, напевно, зможу використовувати цю відмовку про вагітність ще кілька місяців. На випадок, якщо, знаєш, у нашій історії будуть якісь неточності".

Мій настрій миттєво падає.

Місяцями?

Вона говорить про це так, ніби це дрібниці.

"У нас є дві книжкові угоди", – продовжує вона. "А потім ми щось придумаємо. Якщо нічого не вийде, у мене просто буде письменницький ступор на наступне десятиліття".

Вона думає, що це справді спрацює?

"Десятиліття?" бурмочу я. "Тоня..."

Як би я не хотів бути з нею до кінця життя, я думав, що цей нью-йоркський видавничий трюк буде одноразовим.

"Вони кажуть, що гроші будуть переведені на наш банківський рахунок протягом десяти робочих днів або близько того". Тоня навіть не звертає на мене уваги. Вона дістає з сумочки кишенькове дзеркальце і перевіряє помаду, продовжуючи говорити. "Це означає, що як тільки ми їх отримаємо, ми зможемо

переїхати на східне узбережжя. І нам не доведеться жити у твоїх батьків. Винайmemo щось. Щось гарне."

Тоня продовжує щебетати за кермом, а я відчуваю, як у мене всередині все перевертається, що ближче ми підїжджаємо до повороту на знак "гар". Якщо вона говорить так, ніби ми вже разом, то...

Як щодо Ліззі?

"Тоня", – кажу я голосніше.

Вона повертається до мене, її очі невинно блимають, коли вона закидає голову.

Я маю на увазі, що це вже погано. Ліззі потрібна професійна допомога. Останні два дні я був на межі нервового зриву, думаючи про те, чим це все обернеться.

"А як же Ліззі?" нарешті кажу я.

Тоня продовжує дивитися на мене, поки я дивлюся між дорогою і нею. Вона нічого не говорить, не відводить погляду, і я бачу, як щосекунди на її обличчі відбуваються незначні зміни, які врешті–решт перетворюються на жорстку маску.

"Ми говорили про це, Бене", – вимовляє вона. "Я казала тобі", – вона наголошує кожне слово, – "що нам доведеться її позбутися".

"Тоня..."

"Не називай мене Тонею. Забудь про це ім'я. Ти знаєш, що має статися."

Наступного разу, коли я дивлюся на неї, вона все ще дивиться на мене, але в її очах немає жодних емоцій, лише цей напружений погляд, холодний і розважливий, від якого у мене мурашки по шкірі.

З нею неможливо домовитися. Коли вона вперше приїхала до хатини з міста, одразу після народження Маккензі, вона принесла книги з бібліотеки. Вона навіть показала мені статті, в яких йшлося про незворотні пошкодження мозку після ускладнень під час пологів.

Тепер її слова дзвенять у моїй голові, як яскраві червоні спалахи. Я вже злочинець за те, що погодився з тим, що вона зробила. Злочинець за те, що збрехав про те, ким вона була, коли ми заповнювали інформацію про народження дитини. Злочинець за те, що був з нею в банку, коли вона поклала гроші на рахунок Ліззі – тепер уже її рахунок.

"Вона божевільна, Бен. Вона не Ліззі. Більше не Ліззі. Але хтось мусить нею бути, бо хтось мусить піклуватися про дитину".

Вона звертається до Маккензі на задньому сидінні, вперше згадавши про неї під час цієї поїздки.

"Якщо ти не хочеш потрапити до в'язниці і хочеш, щоб у нас все вийшло, і щоб у тебе було гарне життя, на яке ти заслуговуєш – ми *обидва* заслуговуємо – тоді будь мужнім", – огризається вона і відводить погляд у бічне вікно. "Вона має зникнути", – додає вона.

Мені хочеться кричати від безпорадності. Коли я помічаю знак "гар" і повертаю на дорогу до озера, страх знову повертається з жорстоким стуком мого серця в грудях.

Коли машина виїжджає на галявину перед будиночком, я думаю, що у мене, мабуть, напад паніки.

Я відчуваю це вже кілька днів, і те саме огидне відчуття скручує мене всередині, коли я виймаю Маккензі з автокрісла, перекладаю її в колиску, а ми з Тонею виходимо на ганок.

Жовч підступає до горла, коли ми заходимо в будинок. Незабаром буде скоєно ще один злочин, і я не знаю, як його зупинити, не знаю, чи зможу довести справу до кінця, але точно знаю, що Тоня це зробить.

Коли ми заходимо на кухню, я одразу помічаю незнайомий аркуш паперу на кухонному столі.

"Раніше його тут не було", – кажу я, ставлячи колиску і підходячи, щоб забрати папірець.

Це якась нісенітниця, надряпані слова та фрази. Я можу розібрати речення, але це не що інше, як цитати з якихось фантастичних книжок.

"Що це?" бурмочу я.

"Бен!" Тоня кличе з вітальні.

Коли я заходжу, Тоня читає папірець, який тримає в руках. На дивані лежать ще два, ще один – на дерев'яному журнальному столику.

Звідки вони взялися? Хтось вломився?

Тоня піднімає на мене очі, і в них горить той самий трепет, що й тоді, коли вона читала перший рукопис Ліззі.

"Хтось тут гуляв", – каже вона з легким огризком у голосі. Але це не злість. Це звучить... схвильовано.

Вона йде до спальні і відчиняє двері. "Срань господня..."

Я підходжу ззаду і зупиняюся, оглядаючи кімнату.

Навколо валяються десятки папірців. З книжкової полиці витягнуті книги, з них вирвані сторінки, порожні списані і закарлючені.

Ліззі сидить навпочіпки на ліжку, щось черкає на іншому аркуші паперу.

"Вона збожеволіла, зовсім збожеволіла", – шепочу я.

Моє серце сильно стискається від побаченого, а потім калатає в паніці, коли Тоня починає робити кроки до паперів на підлозі і бере один з них.

"Думаю, вона пише уривки своїх спогадів про ті казки, які почала писати колись давно. Тільки от", – вона хмуриться, – "це якісь темні речі, Бене. Так, я думаю, вона божеволіє".

В жаху я відмовляюся зустрічатися з Тонею поглядом. Тепер у Ліззі точно немає шансів.

Мої коліна підкошуються. Я хочу втекти. Я не хочу бачити, що станеться, або який хворий план Тоня вигадас для Ліззі.

Але коли я нарешті піднімаю очі на Тоню, вона посміхається. Одну за одною вона бере в руки папери, уважно читаючи кожну з них.

"Знаєш, що? Це добре", – бурмоче вона.

Мої брови починають повзти вгору. "Що?"

"Це дуже добре". Тоня хихикає. "Зрештою, вона не така вже й марна". Вона підходить до Ліззі і гладить її по волоссю. "Гей, Тоня, це добре, дуже добре", – каже вона.

Тоня?

Ліззі не відповідає.

Від цих слів у мене в шлунку з'являється неприємне відчуття. Вона називає Ліззі Тонею. Це ненормально.

"Це дуже добре", – повторює вона. "Можеш написати ще? Набагато більше?" Вона гладить Ліззі по голові, як цуценя. "Хороша дівчинка. Я принесу тобі більше паперу та інших речей. Це геніально".

Тоня піднімає на мене очі. Я бачу, що вона вже про щось думає. І мені ще ніколи не було так погано від усвідомлення того, що вона запланувала для нас на довгі роки. Але те, що вона каже далі, приносить певне полегшення. Принаймні, щодо Ліззі.

"Бен, я думаю, що ми знайшли нашу золоту гуску". Вона посміхається. "Думаю, нам доведеться залишити її у себе на деякий час".

Переклад здійснювався виключно для каналу
Буквож – 2025

ЧАСТИНА 2

ЗАРАЗ

СОРОК ШІСТЬ

МАККЕНЗІ

Минуле моїх батьків – це як рак, який роз'їдає мене зсередини і отруює мої думки.

Діана Якобсон запрошує нас залишитися на ніч у неї вдома. Ми не можемо замовкнути. Занадто багато треба обговорити, одкровення про мою матір, чи навіть два одкровення, занадто шокуючі для мене, щоб їх пережити.

Ми говоримо про те, що могло статися двадцять один рік тому. Я показую Діані мамині листи.

"Що ти можеш зробити?" запитує Діана, прочитавши їх. "Хто тобі повірить, що жінка, яка тебе виростила, не є справжньою Елізабет Данн? Що б вони не зробили з Ліззі, це неможливо довести".

"Це все так заплутано", – продовжує Ей Джей.

Ми вже збираємося лягати спати у вільній кімнаті Діани, коли вона гукає мене.

"Про пожежу в сараї". Вона виглядає збентеженою, ніби шкодує про те, що сказала, але збирається розповісти більше.

За той короткий день, що ми провели тут, я переконалася, що Діана – жінка, яка знає набагато більше, ніж нам здається.

"У ніч пожежі в сараї я працювала в нічну зміну", – розповідає вона. "Я бачила, як Ліззі крадькома повернулася близько опівночі, тремтячи, як листок, озираючись через плече, ніби за нею стежили. Ліззі була не такою. Не з тих, хто може заподіяти комусь шкоду. А от Тоня – це вже інша історія. Вона була проблемою, наскрізь пронизана. У ній було щось темне, до самого серця. Зараз для цього є модне слово – соціопат. Не зважає на те, що добре, а що погано. Це про неї."

Мені не потрібно знати більше про Тоню. Я вже знаю, якою вона була. Від думки, що вона мене виростила, мене вивертає в животі.

"Приблизно через годину після того, як прийшла Ліззі", – продовжує Діана, – "я побачила Тоню, яка повзла назад до будинку з боку сараю. Вона не була налякана. Вона була спритна, як вугор. Вона знала, що робить. Коли ми знайшли тих трьох хлопців, я знала, що обидві дівчини були якимось у цьому замішані. Але я не могла донести на Тоню, не донісши на Ліззі, а цій милій дівчинці не потрібні були зайві проблеми. Не через цих трьох виродків. Тож я залишила все як є".

Я відчуваю, як тягар спадає з моїх плечей. Мені потрібно було це почути.

Діана киває кілька разів. "Як на мене, у всьому, що сталося, твоя мама не винна".

"Дякую", – кажу я, але потім мої почуття беруть гору, і я підходжу до Діани та обіймаю її.

Тієї ночі я майже не сплю. Ми не промовили жодного слова, коли вранці Діана відправила нас у дорогу. У літаку я майже не розмовляю з Ей Джейм. Жалість у його очах, коли він дивиться на мене, тепер постійна. Так само, як і обережний відтінок у всіх його словах, ніби я хвора на рак, яка помирає.

Через два дні я вже в квартирі Ей Джейя. Ми замовляємо їжу з тайського ресторану. Ми говоримо про банальні речі, про що завгодно, тільки не про моїх батьків. Мої думки стають все темнішими і темнішими. Я не можу перестати думати про маму. Про мою *справжню* маму.

Я тикаю виделкою шматок курки з каррі на своїй тарілці, дивуючись, як вони це зробили, де, коли. *Це ж мій тато і жінка, яка мене виростила. Як могла людина просто зникнути з лиця землі, і нікого це не хвилює?*

"Кенз, тобі треба поїсти", – підказує мені Ей Джей.

"Я не така вже й голодна".

"Ти кажеш це вже два дні. Але ти..."

"Ей Джей, просто не треба, будь ласка ...". Я хитаю головою, кидаю виделку на тарілку і відкидаюся на спинку дивана.

Ей Джей ставить свою тарілку на журнальний столик. "Слухай. Діана мала рацію. Зараз ти мало що можеш зробити. Твоя мама, тобто жінка, яка тебе виростила, померла. Твоєї біологічної мами більше немає. Якщо ти..."

Він куйовдить волосся, думаючи, що сказати далі, поки я дивлюся на нього.

Він з усіх сил намагається підтримати мене, і я ціную це. У нього більш логічні ідеї, ніж у мене. Він погоджується з Діаною, що цю ситуацію нелегко вирішити, якщо взагалі можливо вирішити.

"Її кремували", – каже Бен. *Її*, так ми називаємо Елізабет Каспер, ту, яка прикидалася більше двадцяти років. "Проте у вашому будинку залишилися її сліди, які можуть допомогти в проведенні ДНК-експертизи. Єдине, що це доведе, що вона не є твоєю біологічною матір'ю. Немає жодного способу знайти останки твоєї справжньої матері".

Я здригаюся від слова "останки".

Він помічає. "Вибач. Але в цьому і проблема. Якби вони... я маю на увазі поліцію, вони могли б спробувати визначити, чи Елізабет Каспер не була Елізабет Каспер. Було б розслідування. Але якщо твій батько не зламається і буде все заперечувати, вони нічого не зможуть довести. Це лише створить хаос. Весь світ полюватиме на тебе. Ти це розумієш, так? Це зруйнує твою сім'ю і, можливо, твоє майбутнє. Папараці будуть навколо тебе. Врешті-решт, це може перетворитися для тебе на величезний кошмар, і ти не зможеш повернути час назад".

Довгий час я просто дивлюся на нього.

Я хочу подякувати за те, що він поруч зі мною. Але головне, що мені дуже шкода, що я втягнула його в це. Неможливо звільнити Ей Джейя від усього цього. Йому доведеться тримати це в таємниці, а це занадто багато для людини, яка не має нічого спільного з моєю сім'єю.

"То що, ми просто залишимо все як є?"

Вираз його обличчя стає болісним. "Я не знаю, Кенз. Я не знаю, Кенз. Вибач, але я просто не знаю, що робити".

Я приношу свій рюкзак на диван і дістаю листи. Я перечитувала їх стільки разів, що, здається, знаю їх усі напам'ять. Тижнями я намагалася примирити дівчинку з листів із жінкою, яка мене виростила, розбираючи написане, дивуючись формулюванням, плекаючи маленькі слова, якими вона мене називала. *"Пелюстка"*. Не дивно, що я ніколи не чула цього слова від жінки, яка мене виростила.

Я розгортаю сторінку з останнім листом.

"Послухай", – кажу я Ей Джею, коли починаю читати його вголос. *"Ти прекрасна, прекрасна дівчина"*.

Тієї ж миті на моїх очах з'являються сльози.

"Кенз", – шепоче Ей Джей. "Ти катуєш себе".

Я гірко посміхаюся, але не можу зупинитися. *"Я вже відчуваю це. М'які вії, пухнасте волосся, вітерець, що ловить у ньому вітер"*, – я роблю паузу, щоб стримати ридання, і сторінка розпливається, коли я кліпаю, і сльози починають литися, – *"у пасмах, як сонце виблискує в твоїх очах"*. Я сопну і схлипую, а потім продовжую тремтячим голосом. *"Твоя посмішка, яка осяює інших"*. Я піднімаю очі на Ей Джея. "Вона написала це мені. Я ще навіть не народилася, а вона написала мені це. Моя справжня мати."

Ще одне схлипування виривається з мене.

"Мені шкода, Кенз".

"Знаєш, що найгірше? Я розумію, що вона писала це не мені. Вона не хотіла розповідати мені свої секрети".

"Що ти маєш на увазі?"

Я хитаю головою, дивлячись на лист. "Ні, не хотіла. Вона ніколи не хотіла, щоб ці сторінки побачили світ. Вона говорила зі мною, поки я була всередині неї. Тому що..." Від цієї думки мені стає так сумно, що я схлипую і кліпаю, а сльози падають на сторінку. "Тому що вона так багато пережила. Вона покохала чоловіка, який її зрадив. Вона була з дитиною, налякана, збожеволіла. Але врешті–решт вона залишилася самотньою, Ей Джею". Я піднімаю на нього очі, і мені навіть байдуже, що він бачить, в якому я безладі, що я ось–ось втрачу контроль над собою. "Вона була настільки самотньою, що єдиним способом впоратися з цим було писати листи своїй ненародженій дитині і спілкуватися з нею таким чином".

З мене виривається гучне схлипування, і я нарешті не витримую і плачу.

За секунду Ей Джей опиняється поруч зі мною, його сильні руки обіймають мене і міцно притискають до себе, гойдаючи мене, наче безпорадну дитину.

І я відчуваю цю безпорадність, таку глибоку, що мені хочеться кричати, битися, ламати речі і кричати на тих, хто був частиною цієї зради десятиліття тому.

"Якщо тобі коли–небудь знадобиться з кимось поговорити, Кензі, ти ж знаєш, що я завжди поруч, так?"

Ще одне ридання виривається з моїх грудей.

"Правда? Скажи, що ти це знаєш".

"Т–так", – випалюю я.

Я плачу дуже довго. Ей Джей не каже ні слова, лише міцно притискає мене до себе.

Нарешті, я відсторонююсь і відводжу погляд, витираючи мокре обличчя. "Вибач", – бурмочу я. "У мене був невеликий зрив".

"Усе гаразд".

Ей Джей спирається передпліччями на коліна, щоб зазирнути мені в обличчя.

Я посміхаюся крізь сльози. "Твоя толстовка вся мокра". Я шморгаю носом.

"У будь-який час. Вона до твоїх послуг".

Ми обоє хихочемо і хвилину сидимо мовчки, поки я не розумію, що можу говорити без ридань.

Я затискаю губи між зубами, коли нарешті дивлюся на Ей Джея. "Здається, я збираюся поговорити з батьком".

Ей Джей дивиться на свої руки, які він потирає. "Я думаю, що це може бути поганою ідеєю, але якщо це хоч якось закриє тему, то так".

"Так."

"Тільки... Тільки переконайся, що ти не звучиш надто божевільно, коли говоритимеш з ним".

У його голосі звучить застереження, від якого мені раптом стає надто неспокійно. "Чому? Що ти маєш на увазі?"

Він нерішуче дивиться на мене. "Я маю на увазі, що я дивився багато документальних фільмів і таке інше. Коли хтось починає дикі звинувачення..."

Він не закінчує, але повільно піднімає на мене брови.

"І?" запитую я, все ще розгублена.

"І їх замикають у психіатричній лікарні або в реабілітаційному центрі".

"Ти знущаєшся з мене?" Шокована, я підводжуся, витираючи рештки сліз зі щік.

"Я просто не хочу, щоб з тобою сталося щось божевільне".

Ми обоє дивимося один на одного на мить, і я дозволяю усвідомленню зануритися в себе – мій тато може бути здатний на все.

"Зі мною все буде гаразд", – кажу я, хоча зараз я не впевнена. "Ти свідок. Ти знаєш історію. Я просто поїду додому і подивлюся, скільки тато зможе брехати, поки не зламається".

Ей Джей покійно відкидає голову назад, але він знає, що не може сперечатися.

Ти сильний духом, – якось сказав тато. Як мама. О, яка іронія!

Ти талановита, як і твоя мама, казали вони. Нарешті ці слова набули сенсу.

Але тільки той брехун, мій батько, знає справжнє значення цих слів. Настав час протистояти йому.

Коли я виходжу з квартири Ей Джея, в моїй голові мерехтить його попередження: "Будь обережна".

Я так нервую, що мені хочеться блювати. У цей момент я чітко усвідомлюю, що можу бути в небезпеці.

СОРОК СІМ

Я сідаю в машину, коли мій телефон пищить, сповіщаючи про наближення до воріт будинку.

Я ігнорую це. Якщо батька немає вдома, я почекаю на нього. Я чекатиму, поки він повернеться, можливо, п'яний, і тоді з'ясую, чого я хочу. Насправді, піти до маминого кабінету з тим, що я знаю зараз, – це гарна ідея. Я зможу поглянути на її папери свіжим поглядом.

Я їду лише п'ять хвилин, коли на моєму телефоні з'являється те саме сповіщення.

Минає ще хвилина, і мій телефон знову пищить.

Потім, через дві хвилини, він пищить ще раз.

Це надто часто за такий короткий час, і це підозріло.

Відчуваючи нетерпіння, я зупиняюся біля торгового центру і витягаю телефон з кишені.

У папці "Події" в додатку для записів руху є кілька нещодавніх активностей.

Вперше у ворота в'їжджає машина не мого батька, а моєї бабусі.

"Якого біса..."

Бабуся ніколи не приїжджає до міста, не попередивши мене.

На наступному записі видно, як від'їжджає машина. Це старий Volkswagen Мінні. Дивно, враховуючи, що моя бабуся любить, коли на неї чекають, але, мабуть, вона відпустила Мінну раніше.

Наступна машина, червоний Lexus – і тут немає ніякої помилки – належить Лаймі. Я бачила його багато разів раніше. Якого біса вона там робить?

Наступна машина – пікап, якого я не впізнаю, тому перемикаюся на камеру головного входу.

8:01 Бабуся під'їжджає до будинку, сама, без дідуся.

8:08 Заходить Лайма Рот.

О 8:14 чоловік паркує білий пікап і заходить до будинку. Незважаючи на нечіткий запис і обличчя, приховане бейсбольною кепкою, я впізнаю цю кепку – це чоловік з панахиди, той самий, що був на фотографії в маминому кабінеті.

Дивно.

Я не знаю, що відбувається, але це підозріло. Чому мій тато, бабуся, літературний агент і чоловік, який, можливо, мав роман з мамою, зустрічаються в нашому домі?

Я їду так швидко, як тільки можу, до батьків. Через годину я заходжу в будинок, де тихо, якщо не брати до уваги напружені голоси в маминому кабінеті.

Я впізнаю суперечку, коли чую її. Погано, що кабінет добре звукоізолюваний, тому мені доводиться притискати вухо до дверей, щоб розібрати, про що вони говорять.

Ось пронизливий голос Лайми: "Що це взагалі означає?"

Бабуся: "Не треба..."

"Це, бляха, ненормально!" Це тато. "Ти покидьок!"

"Припини! Просто... Заспокойся!" Бабуся огризається.

"Ви всі можете піти до біса", – каже невідомий чоловічий голос.

"Перепрошую?" Лайма майже кричить. "За кого ви себе маєте?"

"Особливо ти, Бенні. Тобі кінець. Це лише питання часу. Усім вам! Повірте мені!"

"Забирайся з мого довбаного будинку!" Тато реве.

Я ніколи не чула, щоб тато ревів.

Чути звук приглушеної боротьби, потім жіночий вереск і диявольський сміх, такий веселий і безтурботний, що він абсолютно недоречний.

Кроки, що наближаються до дверей зсередини, такі швидкі, що я ледве встигаю добігти до рогу і сховатися за ним, коли двері відчиняються.

"Бувай, Фелісіє!" – каже чоловік, і коли я визираю з-за рогу, то бачу хлопця в бейсболці, що йде до входних дверей. Не обертаючись, він піднімає вгору обидва середні пальці. "Це нова угода".

Коли за ним зачиняються двері, я навшпиньки прямую до кабінету і нашттовхуюся на Лайму.

"Господи!" Вона дивиться на мене далеко не дружелюбно. Ось вам і дипломатія після того, як її дійна корова, Е.В. Рендж, послизнулася і впала.

Лайма прямує до дверей, її високі підбори злісно клацають по паркетній підлозі.

"Розберися з цим!" – кричить вона, не озираючись. "Що б це не було! Я не повернуся, поки ця тварина не зникне!"

Куди поділася вся вихованість?

Я б роздумувала і сміялася над тим, що сталося, якби не було більш нагальних справ, які треба обговорити з татом.

Я повільно заходжу до кабінету. І бачу несподіване видовище.

Бабуся сидить у маминому кріслі. Я маю на увазі крісло, яке належало жінці, що колись була королевою дому. Але здається, що бабусі дуже зручно, ніби вона головна, ніби їй належить це крісло.

Тато розкинувся на дивані, обома руками потирає обличчя.

Бабуся повертає голову в мій бік. "Це поганий час, люба. Будь ласка, залиш нас".

А як же "привіт"?

"Я не знала, що ти в місті", – кажу я, роблячи повільні кроки вперед.

"У мене були справи, які треба було залагодити". Вона дарує мені фальшиву посмішку. "Нам з твоїм татом ще треба поговорити. Будь ласка, залиш нас на хвилинку".

Вона відпускає мене недбалим рухом зап'ястя, що мене злить.

Я не рухаюся з місця. "Хто був той чоловік?"

Вона роздратовано видихає, постукуючи ручкою по столу. "Маккензі, деякі речі тебе не стосуються".

"О, я думаю, що стосується", – заперечую я, підходячи до дивана і зупиняючись перед татом. Схрещую руки на грудях, намагаючись вгамувати нервові тремтіння в тілі. "Це той самий хлопець, з яким ти сперечався на похороні, чи не так?"

Тато повільно опускає руки від обличчя і піднімає на мене очі.

"Він нічого такого не робив, люба", – втручається бабуся.

"Взагалі–то", – я повертаюся і дивлюся на неї, – "я не з тобою розмовляю, бабуся. Мені треба поговорити з татом. Я хочу знати, хто цей чоловік. І заодно", – я знову повертаюся до тата, – "ти можеш розповісти мені, що сталося з мамою".

Розгубленість на татовому обличчі не викликає сумнівів.

"З моєю справжньою мамою", – додаю я.

Обличчя тата так різко змінюється, що мені хочеться сміятися з того, як легко було його підловити.

Коли я переводжу погляд на бабуся, вона сидить із заплющеними очима, стиснувши губи так, що мені це дуже добре знайомо. Моя суперврівноважена, супердипломатична бабуся ось–ось втратить самовладання. І це буде неприємно.

"Я знаю, що жінка, яка мене виростила, не була моєю матір'ю", – кажу я, дивлячись на їхні обличчя.

"О, Боже". Бабуся зітхає, різко встає і виходить з кабінету.

Тато безпорадно дивиться їй услід, як покинуте цуценя, потім переводить очі на мене, і присягаюся, я ніколи не бачила його таким переляканим.

"Говори", – наказую я.

СОРОК ВІСІМ

"Дитинко, ти нарешті почала сумувати", – каже тато зі слабкою посмішкою.

Я мало не задихаюся від його відповіді. "Ти знущаєшся з мене?"

Не те, щоб я не очікувала, що він спробує ухилитися від цієї розмови.

"Слухай, Маккензі, у нас зараз є деякі проблеми, і це не найкращий час для божевільних звинувачень".

"Справді?"

"Так. У нас є деякі... Скажімо так, є люди, які намагаються скористатися нашим горем. Висувають безглузді звинувачення, розпускають неприємні чутки і таке інше. Це..." – Він невиразно показує навколо.

"Продовжуй, тату. Що це? Хто цей чоловік, який щойно пішов?"

"Ніхто."

"Не схоже, що ніхто. Він був на панахиді. Він на цій фотографії", – я підходжу до полиці з фотографією, на якій я його бачила, але її там немає. На секунду замислююся, потім розвертаюся обличчям до тата. "Ти знаєш цього чоловіка. Не заперечуй. Він щойно був тут. Що він мав на увазі, коли сказав: *"Тобі кінець"*?"

"Маккензі!" Тато кидає на мене докірливий погляд, але він фальшивий, весь такий фальшивий, ця спроба відвернути увагу від теми.

"Я чула його, тату. Що він мав на увазі?"

"Він один з тих, хто намагався нас шантажувати".

"За що?"

"Просто... Абсурдне звинувачення проти твоєї мами. А твоя мама була винятковою жінкою, блискучим талантом..."

"Припини, тату! Ти явно намагаєшся уникнути теми."

"Маккензі, будь ласка."

Звук підборів, що стукають по підлозі, змушує мене обернутися.

Заходить бабуся з двома келихами, наповненими вином. Вона пропонує один мені. "Ось, любя, випий".

"Я не п'ю, бабусяю."

"Це просто вино. Воно заспокоїть твої нерви. Сідай і розслабся."

"Я не п'ю", – сердито повторюю я. "Мені просто треба поговорити з татом". Я повертаюся до нього. "Повернися до моєї біологічної мами. Говори".

Він покійно дивиться на бабусяю, потім знову на мене. "Маккензі, я не знаю, хто тобі збрехав і звідки ти це взяла..."

"Заткнися, Бен", – бабуся огризається з–за моєї спини так сердито, що тато здригається.

Я розвертаюся і стикаюся з нею віч–на–віч. Вона стоїть так близько до мене, що я здригаюся від холоду її очей, які раптом стали надто ворожими. Її маска щойно сповзла, даючи мені змогу побачити, ким вона є насправді.

Бабуся завжди нагадувала мені гієну. Ви коли–небудь бачили її фотографію? Вони виглядають мило. Бабуся схожа на доброзичливу гієну з білосніжним коротким волоссям, червоною помадою, ретельним макіяжем, вся в грації та елегантності.

Ви коли–небудь бачили, щоб гієна вищирила зуби? Її зуби можуть розтрощити кістки.

Це знову бабуся, чия добра посмішка може за секунду перетворитися на злісний хмурий погляд.

Я бачила це лише кілька разів. Одного разу, коли вона сперечалася з мамою. Мені тоді було шкода маму. А зараз? Я думаю, що вона це заслужила, але це навіть не найбільше одкровення.

Найбільше те, що мама, можливо, ніколи не була королевою в цьому домі. Бабуся була.

СОРОК ДЕВ'ЯТЬ

"Візьми келих, Маккензі", – різко каже бабуся. Її очі впиваються в мене, коли вона штовхає келих вина мені в груди. "Давай вип'ємо і поговоримо, якщо ти хочеш поговорити як доросла".

Добре.

Я беру келих з її руки.

"Будьмо." Вона цокається зі мною келихом, потім робить ковток.

Я теж роблю ковток. Вино солодке й гірке. Я не цікавлюся випивкою, не дуже її люблю, але підіграю, якщо вона дасть мені відповіді, які я шукаю.

"Сідай, Маккензі", – наказує бабуся і сідає навпроти тата, елегантно перехрестивши одну ногу через іншу. У своєму темному жіночому костюмі та водолазці вона схожа на відставного агента ЦРУ. Не дивно, що тато завжди поводився з нею, як школяр.

Я сідаю поруч з татом.

"Випий". Вона піднімає свій келих догори. "Тобі це знадобиться. Я хочу спокійної, серйозної розмови замість того, щоб ти випльовувала звинувачення".

Вона робить ще один ковток, потім ще. Я імітую її. *Добре.*

"Я знаю, що жінка, яка мене виростила, не була моєю біологічною матір'ю", – кажу я, дивлячись на неї, намагаючись з'ясувати, який ефект матимуть на неї мої слова.

Один куточок її губ злегка нахилиється. "Хто тобі це сказав?"

Я пирхаю. "Хіба це має значення?"

"Це нісенітниця. Хто б це не сказав, він просто намагався познущатися над тобою, любя".

Я змушую себе засміятися, потім роблю ще один ковток вина. Раптом воно стає таким приємним на смак. І це заспокоює мою нервозність. Особливо від того, що я збираюся запитати.

"Гаразд. Тоді хто така Тоня Шаффер?"

Коли я це кажу, я дивлюся на бабуся, а не на тата. Хотіла б я застати його наодинці. Він не вміє брехати. Бабуся – зовсім інший звір. Я дуже хочу знати, що вона скаже. Цікаво, чи знає вона, що сталося в Олд Боу двадцять один рік тому.

На диво, бабусині губи розпливаються в усмішці. Вона хитає головою. "Тоня Шаффер була божевільною".

Ці слова дивують мене, але я мовчу, чекаючи, що вона продовжить.

"Вона була переслідувачем. Вона була одержима твоїми батьками. І через це робила божевільні речі".

Бабуся говорить повільно, рівно. Її мова вдумлива, і, потягуючи вино, я з нетерпінням чекаю, як вона розкаже цю історію.

"Твій батько недовго крутив з нею".

"Мамо..." – протестує тато.

"Замовкни, Бен. Вона має знати", – огризається вона в його бік, потім переводить погляд на мене і робить повільний ковток вина.

Я імітую її. Я думала, що це буде гнівна розмова. Натомість я набагато спокійніша, ніж очікувала. Вино впливає на мій організм, і я почуваюся млявою і мрійливою.

"Так, твій батько не був зразковим хлопцем", – каже бабуся з навмисною гіркотою. "Так, він крутився з тією божевільною жінкою, яка ледь не зруйнувала життя йому і твоїй мамі. Досить довго. Чи не так, синку?"

"Брехня", – вигукую я, і її погляд на мене застигає.

Це гарний поворот історії. Я дивуюся, що бабуся знає так багато деталей. Я хочу розсміятися їй в обличчя, але відчуваю запаморочення і спрагу. Ще вина б допомогло, але мій келих уже порожній.

"Це не так", – каже вона. "Та жінка вдягалася, як твоя мати, поводитися, як вона. Вона ходила по Олд Боу, видаючи себе за неї. Деякі люди насправді називали її Елізабет і думали, що вона справді дівчина Бена".

Не може бути...

Раптом я починаю сумніватися в тому, що є реальним, і чи не вигадала я всю цю фальшиву особистість. Останнім часом з'явилося надто багато диких історій, але жодного доказу жодній з них не знайшлося.

"Твоя мати була затворницею. Вона майже нікуди не виходила. Та жінка, Тоня Шаффер? Вона ходила за друзями Бена по барах і представлялася Елізабет. О, так. Через рік половина Олд Боу знала Елізабет. Але не ту Елізабет, з якою був Бен".

Моя голова починає паморочитися, коли я ставлю порожній келих з–під вина на журнальний столик. Моя рука тремтить, і я ледь не впускаю келих.

Я майже ніколи не п'ю. І цей напій вплинув на мене швидко. *Занадто швидко.*

"Зачекай секунду", – кажу я, чуючи, що говорю нерозбірливо. Моє серцебиття раптом зазвучало в голові. "Ти хочеш сказати, що..."

"Я кажу, дорогенька, що Тоня Шаффер була хворою жінкою і завдала багато шкоди. Знадобився час, щоб розплутати її брехню. Але вона потрапила в аварію, і її не стало. Слава Богу."

"Чекай–чекай–чекай. Це не робить..."

Я намагаюся сказати щось інше, заперечити їй, але повітря ніби поглинає мої слова. Це могла б бути правдива історія, якби Діана Якобсон, яка знала обох дівчат, не впізнала Тоню на фотографії. Бабуся цього не знає, підступна відьма, якою вона є. Вона думає, що її недолуга історія пройде.

Мене турбує інше – бабуся жодного разу не назвала маму Ліззі, хоча раніше вона зверталася до неї тільки по імені.

Я хочу розсміятися їй в обличчя, але мій сміх виривається у вигляді скиглення. Я намагаюся відштовхнутися від дивана, бо занурююся в подушки, але мої руки надто слабкі. Голова йде обертом так швидко, що перед очима раптом все розпливається.

"Дитинко?" запитує тато. Його обличчя переді мною то з'являється, то зникає з фокусу.

"Бен, залиш її. Маккензі, люба? Ти мене чуєш?" Бабусин голос приглушений, наче далеке відлуння з далекої–далекої відстані.

Мої повіки настільки важкі, що мені важко тримати очі відкритими. Мені потрібна вода. Мені потрібно встати. Мені потрібно вибратися звідси. Мені потрібно втекти з цього будинку.

Але я не можу навіть думати, не те що рухатися.

За лічені секунди я поринаю в темряву.

П'ЯТДЕСЯТ

Коли я намагаюся поворухнутися, моя голова ніби розколюється на дрібні шматочки. Кров стукає в череп. Я розплющую очі й прикриваю їх від яскравого сонця, що б'є у вікно.

Це ранок. Я в нижній білизні та футболці, у своєму ліжку, але не пам'ятаю, як сюди потрапила.

Події минулої ночі проносяться в моїй голові крізь похмільний туман.

Похмілля, так.

Я не знаю, що сталося вчора, але в мене немає ніякого похмілля. Мене накачали наркотиками. Я знаю. Мені якось підмішали на вечірці першокурсників. Якби не Ей Джей, на мене б там, мабуть, напали, а я б навіть не знала про це.

Ось чому я не п'ю. Я точно знаю, що відчуваєш на наступний ранок після того, як тебе підкололи.

Скільки я випила вчора? Один келих. Точно, вино, яке мені подала бабуся.

Фрагменти її розповіді починають спливати в моїй голові. Тоня Шаффер. Переслідування. Прикидалася Ліззі. Щось ще, якісь химерні історії, які бабуся вигадувала, щоб обдурити мене.

Все б нічого, але вона не знає про мамині листи. Або про мою поїздку в Небраску до Діани.

Чорт забирай, листи...

На мить мене охоплює паніка, поки я не згадую, що залишила їх у своїй квартирі в місті. Фух. До того ж, я їх усі сфотографувала. Про всяк випадок. Зробила копії в університетській бібліотеці і залишила їх у Ей Джея. Знову ж таки, про всяк випадок.

Я оглядаю свою кімнату і реєструю ледь помітні ознаки безладу. Не безлад, як такий, але я знаю, коли хтось пересуває речі в моїй кімнаті.

У мене мурашки по шкірі – хтось обшукував мою кімнату.

Я зціплюю зуби від гніву, який швидко переходить у зловтіху – адже оригінали маминих рукописів я теж забрала до себе в місто.

Інша думка змушує мене сісти.

Що, як вони потраплять до моєї квартири? У них є запасний ключ, я знаю, що в тата є, бо він допомагав мені перевезти туди новий диван кілька місяців тому.

Я схоплююся з ліжка і хапаю свою сумку, яка стоїть на столі – я ніколи не кладу сумку на стіл. Дістаю телефон, проводжу пальцем по екрану і дивлюся на повідомлення: *Неправильний пароль.*

Виродки. Вони намагалися залізити в мій телефон.

Я розблокую екран і одразу ж набираю Ей Джей, і він бере слухавку після першого гудка.

"Маккензі, якого біса?" – каже він замість привітання. "Я дзвонив тобі вчора ввечері з десятків разів, надсилав повідомлення, думав про поїздку до твоїх батьків. З тобою все гаразд?"

"Не знаю. Але послухай, зроби мені послугу. Ти зайнятий?"

"Серйозно? Я ледь не збожеволів, чекаючи, поки ти передзвониш..."

"Я в порядку, в порядку, Ей Джей! Мені потрібно, щоб ти дещо зробив. Візьми свою копію ключів від моєї квартири, піди туди, візьми рукописи та листи і принеси їх до себе".

"Кенз?" У його голосі звучить занепокоєння.

"Негайно, Ей Джей. Будь ласка."

"З тобою все гаразд?"

"Так. Я в порядку."

"Точно?"

"Ей Джей, будь ласка! Просто зроби це для мене. Негайно! Мені треба йти. Чекай! І ще, якщо я не подзвоню тобі протягом двох годин, подзвони мені сам."

"Ти мене лякаєш."

"Не хвилюйся. Але якщо я сьогодні взагалі не відповім, викликай поліцію. Я мушу йти. Якщо все буде гаразд, я зателефоную тобі години за дві".

Я кладу слухавку, швидко натягаю джинси і виходжу з кімнати. Точніше, *вислизаю* з неї, бо не знаю, що на порядку денному у бабусі після того, як вона підмішала мені в напій.

Коли я навшпиньки спускаюся сходами, то чую голоси. Бабуся розмовляє по телефону. Тато теж розмовляє по мобільному – це незвично, він ніколи не встає раніше за мене.

Я відчуваю запах їжі. *Це добре.* Може, це означає, що Мінна вдома. Якщо вона тут, то бабуся не буде робити нічого смішного.

Я навшпиньки повертаюся до своєї кімнати і думаю, думаю, думаю.

Вчорашні події прокручуються в моїй голові. Чи я збожеволіла? Ні, я знаю, що листи мені писала мама, а не жінка, яка мене виростила. Тепер, коли я думаю про це, вони не схожі на жодне зі слів, які я чула в дитинстві.

Гаразд, гаразд. Послухайте. Єдиним доказом того, що мене виховала Тоня Шаффер, є Діана Якобсон. Хіба що я зроблю тест ДНК. Для цього мені потрібно щось, що належить жінці, яка мене виростила.

Кремація була розумним кроком. Якщо Елізабет Каспер не була Елізабет, це, безумовно, був хороший спосіб запобігти ексгумації для проведення тесту ДНК.

Нерви на межі, я пробираюся коридором до маминої кімнати.

У них з татом були окремі спальні. Раніше я вважала це дивним. Знову ж таки, тепер, коли я думаю про це, це має сенс. Її кімната розміром з чотири мої, плюс суміжна кімната, яку перетворили на комору. На відміну від її кабінету,

кімната в перламутрових тонах з бордовими акцентами, золотою люстрою і гігантськими плакатами мами з її модних фотосесій.

Її кімната залишилася недоторканою з того дня, як вона померла. Я не детектив, але якщо те, що я знаю, вірно, мені потрібне її волосся.

Спочатку я йду до масивного бюро. Там колекція флаконів з—під парфумів, баночок з—під косметики та засобів для волосся. Там стоять її фотографії в рамках для фотосесій у журналах. Ця жінка точно любила себе.

Я помічаю гребінець для волосся. На ній застрягло кілька волосин. В одній з шухляд бюро я знаходжу пластиковий пакет з губками, викидаю їх, а волоски з щітки складаю в пакетик. Потім я заглядаю в маленьку відро для сміття під бюро. Бінго. У мішечок потрапляє ще більше волосків.

Якщо цього недостатньо, мені кінець. Отже, я йду до ванної.

Я ніколи не робила нічого настільки гидкого, але важкі обставини вимагають важких дій. Я нахиляюся над підлогою душової kabіни, оглядаючи її, і витягую клубок волосся, що застряг у каналізації. Затикаючи рота, я кладу жмут у той самий пакетик. Потім оглядаю ванну, але її, здається, витерли дочиста.

Це про всяк випадок, кажу я собі.

Раптом мені спадає на думку інша ідея, від якої моє серце починає битися від адреналіну.

Як я не подумала про це раніше?

П'ЯТДЕСЯТ ОДИН

Повернувшись до своєї кімнати, я замикаю двері і починаю ритися в шухлядах столу, витягуючи старі шкільні зошити і все, що зможу знайти.

Де ж воно? Де ж воно?

Я знаю, що воно десь є. Раніше я викидала такі речі, але в шухлядах завжди є випадкові речі, які накопичуються роками.

Я дістаю папку зі своїми старими шкільними документами і починаю гарячково гортати сторінки, переглядати папери, відкидати їх, ритися в старих шкільних зошитах з музики, вправах, нотатках, листах, поки не натрапляю на один. І це все, що мені потрібно.

Я заплющую очі і дякую всесвіту.

Це записка про відсутність, коли моя мама висмикнула мене на тиждень до Кі-Весту під час навчання в старших класах. Вона поселила мене в готелі, дозволила дивитися кабельне і замовляти їжу в номер, а сама зникла на кілька днів.

Записка про відсутність написана від руки. Вона написала її переді мною, поспішаючи, тому що з якоїсь причини ця поїздка була укладена в останню хвилину. Але я так і не показала її вчительці.

Тепер я дістаю свій телефон і відкриваю один зі знімків листів, а потім кладу його поруч з рукописною запискою, щоб порівняти почерк.

Моя мама ніколи не писала нічого від руки – я ніколи не усвідомлювала цього до цього часу. Я ніколи не бачила, щоб вона писала рукописи. Вона ніколи не писала листів. Вона ніколи не *писала*, і крапка. Це завжди "відбувалося" в її кабінеті, за зачиненими дверима. Все, я маю на увазі, *все* завжди робилося на комп'ютері. Навіть її записки до мене, коли я вчилася в школі, були набрані і надруковані. Я думала, що вона була акуратною дивачкою. Тепер я знаю, що вона була обережною десятиліттями.

І вона схибила лише одного разу.

Ця записка про відсутність у школі може бути однією з небагатьох речей, які говорять мені, що не вона писала рукописи. Вона намагалася, о так, вона намагалася зробити свій почерк ідеальним, як у рукописі. Але мені не потрібно бути фахівцем з почерку, щоб побачити, що великі літери не мають однакових завихрень, малі літери більш округлі, а її загальний стиль більш нахилений.

Це не помилка – цю записку написала інша людина, ніж рукопис.

Я кладу записку в рюкзак, поруч із прозорим пакетом з її волоссям.

Тепер мені просто потрібно вибратися з цього будинку.

Гучний стукіт змушує мене підстрибнути.

"Маккензі, люба, ти не спиш?"

Бабусин голос за дверима сиропоподібно солодкий, але я знаю, на що вона здатна.

Я стискаю зуби, щоб відігнати легку паніку, що піднімається в моїх грудях.

"Так, бабуся!"

Вона пробує двері, не чекаючи відповіді, але вони замкнені. "Можна мені зайти?"

Я підходжу до дверей і глибоко вдихаю, щоб заспокоїтися. Я не можу показати свій гнів, інакше я не доб'юся свого. І мені *потрібно* покинути це місце.

Бабуся вже повністю вбрана в дизайнерську сукню довжиною до колін, нафарбована, її червона помада дивиться на мене, як знак "стоп". Щось є в цій родині та червоній помаді.

"Як ти себе почуваєш, люба?" Вона посміхається, вивчаючи мене, але її голос сталевो-холодний.

"Що сталося минулої ночі?" Я затинаюся, а потім проклинаю себе за надто прямолінійну відповідь.

"Ох". Бабуся з жалем підводить свої підмальовані олівцем брови. "Я мусила допомогти тобі дійти до твоєї кімнати, люба. Я не знала, що ти така легка". Її фальшивий сміх прорізає мій головний біль. "Ти говорила якусь нісенітницю, потім почала заїкатися. Потім ми занесли тебе в кімнату, а ти зачинила перед нами двері. З тобою все гаразд?"

Її занепокоєння настільки щире, що я майже забуваю про те, що я аж ніяк не легка людина. Що б не було у вині, яке вона дала мені вчора ввечері, воно вибило мене з колії менш ніж за десять хвилин.

Бабусина фальшива посмішка все ще спрямована на мене, її погляд не кліпає, ніби вона намагається прочитати мої думки.

Страх розливається по моєму тілу, підкошуються коліна, але мені вдається посміхнутися.

"Я... Ні, не зовсім", – кажу я, театралью потираючи чоло. "Боже, я не можу повірити, що напилася". Я дивлюся на неї з такою наївністю, на яку тільки здатна. "Я все ще відчуваю себе п'яною. Що за нісенітницю я говорила вчора ввечері?"

Бабусин сміх змушує мою кров знову застигнути в жилах. "Не хвилюйся, люба. Останнім часом багато людей поширюють неприємні чутки. Ми просто повинні триматися разом".

"Так. Повинні", – повторюю я. "Я думаю... Я думаю, що мені потрібно..."

"Тобі треба вдягнутися і спуститися вниз. Є важлива юридична справа, яку ми повинні вирішити."

"Юридична?"

"Так!" Вона широко посміхається. "Твоя мати заповідала все твоєму батькові, ти ж знаєш. Ми трохи поговорили і вирішили, що з її боку було досить необачно не врахувати твою долю. Ми з твоїм батьком вирішили, що буде справедливо створити для тебе цільовий фонд".

У мене відвисла щелепа. "Цільовий фонд?"

"Так."

"Ти маєш на увазі гроші?"

"Так, люба. Саме це і означає цільовий фонд."

"І я зможу отримати доступ до нього..."

"Коли тобі виповниться двадцять п'ять."

Я затамовую подих. Затримую так довго, як можу, щоб не показати, як сильно я її зараз зневажаю, і щоб не плюнути їй в обличчя.

Це хабар. Вона це знає. Як і я. Вона хоче мого мовчання на наступні чотири роки. І хто знає, що станеться з цією довірою до того. Що важливіше, вона навіть не знає, що я знаю, але вона вже придумала все це з татом за одну ніч.

Швидко вона.

Я видихаю, заплющуючи очі. "Здається, мені погано, бабусю", – кволо кажу я, щоб змінити тему, і дивлюся на неї благальним поглядом. "І мені сьогодні треба йти на заняття. Мені справді треба йти".

"Сьогодні?" В її очах спалахує розчарування. "Але ж, люба, сьогодні церемонія вшанування у твоєму університеті".

Я зовсім про неї забула. "Точно."

Бабуся вивчає моє вбрання, джинси, які я накинула, і футболку, в якій я спала.

"Будь ласка, одягни щось відповідне для церемонії", – каже вона. "Але перед тим, як ти підеш, мені потрібно, щоб ти підписала документи".

"А мій цільовий фонд вимагає NDA?"

Бабуся посміхається. "Звичайно. Це гроші, які надходять з літературних прибутків".

Вона не каже "маміні", бо ми всі вже знаємо, що слово "мама" в цьому домі означає багато речей.

"І, будь ласка, приєднуйтеся до нас за сніданком", – додає вона, вже розвертаючись на підборах і йдучи геть.

Згадуються мамині слова в щоденнику: *Твоя бабуця – сука, пелюстко.*

Я стискаю зуби.

Мамо, ти помилялася. Бабуся – чудовисько.

П'ЯТДЕСЯТ ДВА

"Вони підкуповують мене, Ей Джей", – розчаровано кажу я, ходячи туди–сюди по вітальні Ей Джея.

Я нарешті вибралася з батьківського дому, але тільки після того, як підписала якісь папери, які бабуся і сімейний адвокат змусили мене підписати, звісно.

Ей Джей не рухається, розкинувшись у своєму комп'ютерному кріслі, руки закинуті за голову. Лише його очі бігають за мною туди–сюди. На його столику стос коробок – рукописи, які він приніс з моєї квартири. *Добре.*

"Спочатку вони намагалися зробити так, щоб це виглядало, ніби я збожеволіла", – пояснюю я. "Потім бабуся вирішила створити для мене цільовий фонд. Знаєш, чому? Вони бояться, що я почну розмовляти з іншими людьми і задавати питання. З цією даниною тато виголосить промову, прийме посмертну нагороду для мами. Бабуся буде там, але, звичайно, вона не хоче зайвої драми. Або щоб я сказала щось, що підхопить преса. Точніше, щоб я сказала *щось* підозріле про Е. В. Рендж протягом наступних кількох років".

"Може, вони намагаються захистити тебе?"

Я зупиняюся перед ним, дивлячись на нього. "Захистити мене? Як щодо приховування вбивства? Або ще гірше".

Я знову починаю крокувати.

"Буркотун", – гукає він, але я не звертаю уваги. "Кенз!"

Я продовжую крокувати.

"Чувак, ти занадто часто дихаєш". Він нарешті встає і хапає мене за плечі, щоб зупинити. "Розслабся."

"Розслабитися?" Злість починає закипати всередині мене. "А якщо я вийду на сцену і скажу всім, що мій батько змовився вбити мою біологічну матір?"

"Будь розсудливою", – попереджає Ей Джей, не відпускаючи моїх плечей. "Твоя бабуся намагалася тебе підколоти. Ти маєш бути розумною і мовчати, доки не матимеш більше доказів".

"Як щодо того, щоб я надрукувала плакати: *Зникла безвісти: Справжня Е. В. Рендж*, і розклеїти їх по всьому університетському кампусу, а?"

Ей Джей коротко розсміявся, але його руки не відпускають моїх плечей.

"Ти божевільна", – каже він напівшепотом. "Тому я тебе і люблю. Ходи сюди".

Він обіймає мене так швидко, що я не встигаю заперечити. І як тільки він міцно притискає мене до себе, я не хочу, щоб він мене відпустив. Він моя опора.

Хто б міг подумати, що у двадцять один рік моєю опорою буде не сім'я, а найкращий друг?

Хоча, те, як його тіло відчувається біля мого, не є тим, що повинні відчувати найкращі друзі. Кращий друг не повинен відчувати себе так, ніби ти хочеш притиснутися до нього шкірою, і навіть більше.

"Я не спав всю ніч", – каже він. "Я дзвонив тобі безперервно, як маніяк. Це було відстійно. Знаєш, що це за відчуття? Що з тобою щось сталося? Це було жахливо. Не примарюй мене так більше."

"Не буду", – кажу я, притискаючись лобом до його плеча, вдихаючи його запах. "Я не хотіла."

"Я знаю. Не ходи на ту церемонію", – м'яко каже він, не відпускаючи мене, притискаючись щокою до моєї голови. "Будь ласка, не треба. Я знаю, що це вшанування пам'яті твоєї мами, чи як там її, і там твоя сім'я. Але вони зводять тебе з розуму. Воно того не варте. Мені не подобається бачити тебе такою. Це нагадує мені, що відчувала твоя мама, коли писала ті листи".

Я міцно заплющую очі і затримую дихання, щоб не розплакатися. Я не можу плакати. Я більше не буду плакати через *них*.

Я кажу Ей Джею, що подумаю про це, але коли я виходжу з його будинку, я вже знаю, що піду.

Це інша подія. Пам'ятаєте, все, що пов'язано з Е. В. Рендж, – це подія, так? Публічність, а отже, гроші і рейтинги.

Лекційна зала "Перлина" переповнена. Коли десятий спікер закінчує свою промову, аудиторія неспокійна. Більшість прийшли, тому що вони є частиною університетської системи. Багато хто прийшов, бо очікував певного хвилювання. Без самої Е. В. Рендж захід сухий, як пересмажена вечеря по телевізору. Мама була легендою. Принаймні, *ця* жінка.

Промова тата, на мою думку, була найгіршою. Можливо, тому, що звук його голосу викликає у мене огиду. Навіть його чарівна посмішка з глибокими ямочками виглядає зараз такою фальшивою. Ця посмішка знищила мою маму, мою *справжню* маму.

Коли церемонія закінчується, починається звичайна вечірка.

Зала – незабаром вона стане залом Е. В. Рендж – повна змій. Подивіться на них, як вони цокають язиками, снують одна біля одної, говорять, говорять, говорять, але по суті чекають, щоб урвати з цієї події якусь вигоду. Літературні агенти, піарники, хто є хто з університетської верхівки.

Я стою в кінці зали, сподіваючись, що мене ніхто не помітить. Я тут, щоб усе зіпсувати. Хоча чим більше я дивлюся на байдужий натовп, тим більше думаю, що це може обернутися проти мене. Моє життя вже перетворилося на пекло. Як і татове. Я це знаю.

Я помічаю Професорку Сальму. Вона махає мені рукою, стоячи в групі людей. Я махаю у відповідь, але відвертаюся, не бажаючи розмовляти.

"Дивно бачити, що ти стоїш у самому кінці", – каже хтось з-за моєї спини.

Я обертаюся, щоб побачити Професора Робертсона. "Вітаю", – кволо кажу я.

"Міс Каспер, я з нетерпінням чекав на вашу промову". Він посміхається таким чином, що може заспокоїти бурю або лекційний зал, повний студентів.

"Ні, дякую. Це не моя чашка чаю".

Він стоїть поруч зі мною, обличчям до повної аудиторії, вдягнений у піджак, накинутий на кашеміровий светр і джинси, руки в кишенях.

"Ти можеш цього не усвідомлювати", – каже він, – "але багато людей з великою повагою ставляться до робіт твоєї матері. Це не лише шанувальники та роздута реклама. Талант є талант. Іноді він губиться в морі повсякденної метушні".

Або злочинної діяльності, хочу додати.

Я могла б сказати йому щось про те, що талант губиться серед безжальних людей, які виявляються твоєю сім'єю, але прикусила язика.

"Твій батько, здається, пишається", – каже він.

"Мій батько – брехун", – огризаюся я.

Я не хочу пояснюватися і не дивлюся на нього, щоб побачити, який ефект справили мої слова.

"Маккензі, люба!" Знайомий поблажливий голос змушує мене стиснути кулаки в кишенях худі.

Бабуся поспішає до мене у пишній сукні з довгими рукавами, що каскадом спадає до підлоги, і прикрасах, які могли б засліпити сліпого.

І вона виглядає так, ніби виконує якусь місію.

П'ЯТДЕСЯТ ТРИ

"А чому ти не в першому ряду?" Бабуся швидко сканує моє негламурне вбрання. Я знаю, що вона злиться на мене за те, що я не одяглася відповідно до дрес-коду, але вона добре це приховує. "Ми зарезервували для тебе місце".

Її спостережливий погляд повільно ковзає від мене до мого професора.

"Професор Робертсон", – представляється він.

"Евелін Каспер, бабуся Маккензі", – чарівно каже вона, потискаючи йому руку.

Цього разу вона не представляється свекрухою знаменитої письменниці, як це зазвичай буває.

"Це Професор Робертсон з суспільних наук?" – запитує вона нерішуче.

Ох, не зараз, бабуся.

"Дійсно", – відповідає він з усмішкою.

"О, тоді ви точно її улюблений професор".

"Справді?"

Мені не треба дивитися на нього, щоб знати, що він посміхається мені, поки я червонію.

Існують різні типи посмішок. Я помічаю свого батька в натовпі, він тисне руку і теж посміхається. Але його посмішка може вбити – я це знаю.

Бабуся помічає, що я дивлюся на нього. Її погляд зупиняється на професорі. Вона знає, як налагоджувати зв'язки і мирити. Вона може бути ідеальним кризовим менеджером.

"Професоре, я хочу познайомити вас з моїм сином. Він керує фондом Е. В. Рендж. Якщо ви коли-небудь захочете працювати з нами, займатися соціальними дослідженнями чи ще чимось, ми будемо раді".

Я піднімаю очі на професора і бачу, як він застигає.

Бабуся намагається його підкупити. Розумно. Я ненавиджу її і за це.

Вона посміхається до мене, цією фальшивою посмішкою, яка насправді дурить багатьох людей. Я не посміхаюся у відповідь, але тримаю її погляд. І в її погляді є щось від погляду моєї мами – жорстокість. Не моєї біологічної мами, не тієї, яка писала листи, а жінки, яка мене виростила, Тоні Шаффер.

Вона так елегантно кладе долоню на плече Професора Робертсона. "Будь ласка, дайте мені хвилинку, я приведу його сюди".

"Я вже йду", – збентежено шиплю я крізь зуби. Якщо Професор Робертсон хоче поцілувати мене в дупу, то це його справа.

"Щось не так?" – запитує він, занепокоєно вивчаючи мене.

Я знаю цей погляд – відсутність інтересу до мене, як тільки вони починають розмовляти зі справжніми знаменитостями. Не те, щоб мій батько мав якесь відношення до книжок, але він чоловік і – сюрприз–сюрприз–сюрприз – керівник Фонду Е. В. Рендж. Це дуже важливо.

Раптом мені спала на думку думка. Я хочу перемогти, цього разу. Я хочу показати людям, скільки брехні і отрути йде на шляху до слави.

Тату, зачекай, – кажу я собі, дивлячись, як бабуся вибачається перед групою, з якою розмовляє тато, і веде його в наш бік.

Вона сяє, як голлівудська зірка. "Бен, любий, познайомся з улюбленим професором Маккензі", – каже вона, коли вони зупиняються перед нами.

"Дуже приємно", – відповідає Професор Робертсон, простягаючи руку до мого батька.

Я уважно спостерігаю за татом, чекаючи на якусь недомовлену репліку, щось, що дасть мені привід присоромити його. Просто так. За те, що він зробив. Я ніколи йому не пробачу. Не зможу.

"Приємно познайомитися", – каже тато зі своєю добре відпрацьованою посмішкою, але потім відбувається щось дивне.

Коли він потискає руку Професору Робертсону, його посмішка починає спадати, швидко–швидко–швидко, аж поки паніка не заповнює його обличчя. Це настільки очевидно, що стає незручно.

Бабуся теж це помічає. "Приємно знати, що Маккензі має на кого рівнятися в школі", – каже вона і продовжує сипати похвалами.

Але я не можу відвести погляд від тата.

Його посмішка зникла. Його обличчя стає попелясто–білим. Смикаючи рукою, він намагається висмикнути її з рукостискання з Професором Робертсоном, але не може.

Я повертаюся, щоб подивитися на професора, але його погляд спокійний, ніби нічого не сталося.

Але це не так.

Я знову повертаюся до тата. Він ніколи не вмів приховувати свої емоції. А мама, з іншого боку? Вона була професіоналом. Їхнє прикриття, я впевнена, покладалося виключно на неї.

Тато нарешті вивільняє свою руку грубим ривком. "Вибачте, я... я... я маю з кимось поговорити", – бурмоче він і поспішно йде геть.

Бабуся дивиться йому вслід, потім повертається до професора. "Перепрошую. У нас сьогодні дуже напружений вечір". Вона дарує мені свою фірмову зміїну посмішку, а потім знову повертається до нього. "Сподіваюся, ви добре відпочинете до кінця семестру".

З ледь помітною скутістю вона йде геть.

"Що це було?" запитую я Професора Робертсона.

"Боюся, мені треба йти", – каже він і, не дивлячись на мене, виходить.

Я стою ошелешена. Спантеличена, так. Почуваючись розлюченою – безумовно. Знаючи, що я не сказала те, що хотіла – тут немає нічого дивного. Неспроможність протистояти чудовиськам – епічний провал.

З історією моєї сім'ї багато чого не так, і я бачила це на обличчі мого батька. Знову.

Що ти робиш, коли щось не виходить? Ти переслідуєш це, в голові, прокручуючи це крок за кроком.

За винятком цього разу, я почала переслідувати Професора Робертсона.

Я бачу, як він пробирається серед людей у переповненій лекційній аудиторії до виходу. Я йду за ним через головний коридор до бічного входу в головний кампус. Він крокує через автостоянку, і в ньому не залишилося нічого від спокійної людини, якою він був усередині.

Вітер смикає його розстібнутий піджак, коли він наближається до своєї машини. Він стягує піджак, хоча надворі холодно, і кидає його в машину. Сердито піднімає рукава кашемірового светра, потім дістає з кишені сигарету і прикурює.

Він виглядає напруженим, сердито струшує попіл на землю, потім відкидає волосся назад.

Я не знала, що він курить. Я не знала, що він може бути таким – я здригаюся, коли він сердито стукає рукою по даху свого автомобіля, потім знову нервово затягується сигаретою.

Моє серце калатає, коли я підходжу до нього. "Професоре Робертсон?"

Він обертається, його роздратований вираз обличчя одразу ж пом'якшується, коли він впізнає мене. "Міс Каспер." Він дивиться на свою сигарету і кидає її на землю, загасивши черевиком, потім посміхається мені, хоча вперше його посмішка здається вимушеною. "Це була гарна данина пам'яті вашій матері".

Я це вже чула.

На кілька секунд наші погляди зустрічаються. Я не відповідаю, не відводжу погляд, але намагаюся зрозуміти, що все це означає.

"Звідки ви знаєте мого батька?" запитую, допитуючись.

"Перепрошую?"

"Мій батько. Ви раніше зустрічалися з моїм батьком?"

"Багато людей знають твоїх батьків, Маккензі".

Тепер це Маккензі, так неформально. Але це не та відповідь, на яку я сподівалася.

"Твоя мама читала тут лекцію". Він засовує руки в кишені джинсів і опускає очі вниз.

Брехун. Він ніколи не ходив на ту лекцію, він сказав нам про це, коли ми обговорювали мамині книжки.

Я мушу піти, але не можу. Щось не так. Я не є експертом у людях, але, можливо, вже розбираюся в таємницях.

Він голосно видихає, але не йде. Це незручний момент, але мені байдуже. У моєму житті траплялися й дивніші речі.

"Мені треба йти. Тобі варто зайти всередину", – каже він, нарешті зустрівшись зі мною поглядом. "Там багато важливих людей. Тобі, мабуть, варто налагодити зв'язки".

Він витягує одну руку з кишені і загрибає своє волосся.

І тоді я бачу те, що завжди було приховано довгими рукавами. Тепер, коли я думаю про це, Професор Робертсон ніколи не носив коротких рукавів.

Коли я дивлюся на його руку, моє серце починає калатати так голосно, що я відчуваю, що втрачаю свідомість.

Можливо, це збіг, але я ніколи не чула, щоб хтось мав шрам на передпліччі у формі зірки.

За винятком однієї людини.

П'ЯТДЕСЯТ ЧОТИРИ

"Професор Джон Робертсон", – читає Ей Джей інформацію з екрану свого комп'ютера.

"Я знаю це, Ей Джей. Нам потрібно більше!" Я нетерпляче ходжу по кімнаті, поки Ей Джей намагається знайти більше інформації в Інтернеті.

"Вік – сорок шість років. Магістр і доктор філософії Ратгерського університету. Бакалавр суспільних наук у Манфордському коледжі, Олд Боу, штат Небраска".

Він дивиться на мене через плече, його очі розширюються.

"Чорт забирай!" Я зупиняюся посеред кімнати і розтираю обличчя обома руками. "Як? Як це взагалі можливо?"

Ей Джей обертається у своєму комп'ютерному кріслі, щоб зустрітися зі мною обличчям до обличчя. "Це може бути чистим збігом обставин".

Я дивлюся на нього. "Справді? Справді? *Тепер* ти будеш логічним, Емерсон?"

"О, гучні слова." Він ворушить бровами на мене за те, що я використовую його повне ім'я.

Я закочую очі. "Мені потрібна його адреса."

"Кенз, те, що ти збираєшся зробити..."

"Що, незаконно? Тепер ти будеш проповідувати про незаконні речі?"

"Це переслідування, як мінімум."

"Я не буду його переслідувати. Мені просто треба з ним поговорити. І я маю на увазі, *поговорити* з ним. Було скоєно злочин. Навіть якщо він не знає про те, що сталося з Тонею чи Ліззі, він знає, хто є хто. Якщо він *той* самий Джон, я це з'ясую. Наразі мене навіть не хвилює, що я виглядаю смішно перед незнайомцем".

Ей Джей отримує адресу за лічені секунди. Очевидно, це найпростіше, що можна зробити в інтернеті – отримати чийсь дані, навіть якщо вони поховані популярними зараз компаніями, що займаються видаленням даних.

Через півгодини я паркую машину на околиці міста, біля невеликого будинку в затишному районі.

Я впізнаю машину професора, яка стояла на парковці раніше.

Добре, він вдома. Будемо сподіватися, що я не зроблю з себе дурепу.

Сповнена рішучості, я піднімаюся сходами на ганок і натискаю на дверний дзвінок.

Коли він відчиняє двері, на його обличчі немає здивування. Можливо, провина, можливо, смуток. Я не знаю, що це за вираз на його обличчі, але це не шок. Думаю, він очікував на мене.

Його голова починає злегка кивати. Його рот нахиляється вбік у якомусь роздумі.

Він знає, що я знаю. Це в його очах, які спокійно тримають мої в заручниках.

"Маккензі", – тихо промовляє він.

"Професор". Я киваю. "Я хочу, щоб ви розповіли мені, звідки ви знаєте мою матір".

П'ЯТДЕСЯТ П'ЯТЬ

Якби я сказала комусь у школі, що я була вдома у Професора Робертсона, сама, розмовляла з ним, то здійнявся б вихор чуток і навідних запитань.

Я сиджу на шкіряному дивані у його вітальні і вивчаю його, поки він вибачається за безлад і прибирає зі столу та крісла книги та папери. Він не знає, що таке безлад. Окрім розкиданих повсюди паперів і книг, його вітальня з книжковою полицею і каміном – бездоганно чиста.

Він іде на кухню, приносить мені склянку води і сідає на крісло навпроти скляного журнального столика. Він спирається передпліччями на коліна і з цікавістю вивчає мене.

Я не можу відвести від нього очей, вивчаючи його жести і вираз обличчя. Це чоловік, який був найкращим другом моєї мами. Я навіть не можу уявити його двадцятирічним.

Він не промовляє жодного слова, лише допитливо дивиться на мене.

"Ви були близьким другом моєї мами в Олд Боу", – кажу я, починаючи здалеку.

Він киває. "Звідки ти про це дізналася?"

Я могла б збрехати і сказати, що вона розповіла мені про це ще за життя. Але тоді я не знаю, чи знає він щось про моторошну підміну.

"Я читала її щоденники".

Він піднімає брову.

"А потім побачила ваш шрам". Я переводжу погляд на його передпліччя, прикрите тонким светром з довгими рукавами.

"Так, шрам". Його губи сіпаються в усмішці, і він інстинктивно потирає праве передпліччя лівою рукою. "Звідки ти про нього знаєш?"

"Щоденники. Як я вже казала".

"Що ще було в щоденниках?" Його погляд не зводить з мене очей.

"Деяке цікаве. Ви були близькі, ви і вона. До того, як мій батько з'явився на фото."

"Так."

"Чому ви ніколи не розповідали мені?"

"Що не розповідав?"

"Що ви знали її. На тій лекції, на лотереї, коли прозвучало ім'я Е. В. Рендж, ви зробили такий здивований вигляд".

"Так." Він кліпає на підтвердження. "Я тоді не знав, що Ліззі – це Е. В. Рендж".

"Не знали?"

"Ні." Він хитає головою. "Я дізнався лише тоді, коли прочитав її книгу".

"Ви прочитали її?"

"Так. Усі, одразу після тієї лекції. Я перевінив прізвище, Каспер. Я знав, що *його* звали Каспер. Я бачив її фотографію."

Він зупиняється, роздумує. Цікаво, чи вирішує він, як багато мені розповісти. У листах її щоденника є лише уривки. Цей чоловік переді мною знав про неї більше, ніж, можливо, мій батько.

"Ви коли-небудь говорили з нею, коли дізналися?"

"Ні, але я хотів. Я не наважився... Я не набрався сміливості, поки не стало надто пізно".

"Ви не були на похороні?"

"Ні."

"Чому ви не підтримували зв'язок?"

Він важко видихає і проводить руками по волоссю, потім відкидається на спинку крісла. "Одного дня вони були в місті, Бен і вона, а наступного – просто поїхали. Пуф. Просто так. Переїхали на східне узбережжя, хтось казав. У неї був агент, знаєш, вона збиралася підписати угоду з видавництвом. І вона ось-ось мала народити. Я маю на увазі, це занадто багато. У неї завжди багато чого відбувалося. Я не знаю, що вона знайшла в Бені. Він був гарний і з хорошою сім'ю. Але він..."

Джон замовкає.

"Він вам не подобався", – закінчую я його думку.

"Ні, він не подобався мені, ні. Він неправильно з нею поведився. Він не ставився до неї, як до дівчини". Я не зводжу очей з професора, і він схвильований. Його мова стає нетерплячою. "Вона просто була поруч, коли йому було потрібне місце для ночівлі або компанія, коли не було інших варіантів. Вибач", – він піднімає на мене очі, – "це правда. Вона завжди була поруч, як кімната в motelі зі знижкою".

Я ахаю і відкриваю рота, щоб щось сказати, але не роблю цього. Він має рацію. І я не хочу його перебивати, бо Професор Робертсон втрачає самовладання, можливо, вперше за весь час, відколи я його знаю.

"Він не заслуговував на неї", – продовжує професор. "Вона була талановита. І красива. Звичайно, її голова була заповнена всілякими божевільними речами, тому що це частина таланту. У неї були свої настрої. Але Боже, вона була прекрасною людиною, яка просто..." Він відводить погляд, заплющує очі на довгу секунду, ніби ці слова завдають йому болю. "Використана ним", – закінчує він пошепки і потирає чоло. "Вибач", – бурмоче він. "Це просто... Просто злить мене".

Я киваю. "Ви були в неї закохані?"

Він хихикає. "Звісно, я був закоханий."

"Чому ви не спробували відновити з нею зв'язок, дізнатися, як вона?"

"Чому?"

"Тому що ви мали до неї почуття?"

Він хитає головою, ніби з легким докором. "Маккензі, сподіваюся, ти не проти, що я називаю тебе на ім'я?"

Я хитаю головою.

"Тобі двадцять один. Якщо ти зустрінеш хлопця, який стане твоєю половинкою, або принаймні тим, з ким ти зможеш уявити своє майбутнє, ти забудеш про те, що зробила два місяці тому. Не кажучи вже про минулий рік. Коли ти закінчиш навчання, твоє коло спілкування зміниться. Як і твої друзі. І якщо ти будеш жити не в одному місті, повір мені, ти ніколи не будеш думати двічі про людину, в яку була закохана в коледжі".

"Вам не здалося це дивним? Що вони просто поїхали?"

Він знизує плечима. "Його батьки ніколи не хотіли з нею знайомитися. Але після того, як вони дізналися, що вона вагітна і збирається підписати контракт на книгу? Гадаю, вони зрозуміли, що вона була кращою для Бена, ніж будь-хто інший. Вона завжди хотіла сім'ю. Я припускаю, що як тільки вони її прийняли, вона була повністю віддана. Вона більше ні з ким не розмовляла в Олд Боу. Наскільки я знаю. Принаймні, не зі мною. Вона казала, що ненавиділа це місто, хотіла втекти звідти. Кумедно. Вона любила його, коли тільки переїхала. Тільки коли вона зустріла Бена і спіймала його на зраді, вона почала говорити, що ненавидить це місце. Вона повинна була піти від нього. Але ні, вона залишилася. Вона ніколи не писала мені електронних листів, ось що я тобі скажу. Ніколи не намагалася поговорити після того, як поїхала з міста".

Він багатозначно дивиться на мене, і мені цікаво, чи ми думаємо про одне й те саме, чи він *знає*.

Він відводить погляд. "Я переїхав, і мені було байдуже, насправді. Незабаром я зустрів свою дружину. Ніхто не дбає про колишні закоханості".

Я хочу дізнатися, чи знає він, чи помітив різницю в авторській картині. Діана Якобсон помітила. А *він* би помітив?

"Ви знали Тоню Шаффер, так?"

Його голова повертається до мене з явним шоком в очах. "Чому ти питаєш про неї?"

Я намагаюся ретельно добирати слова. "Тато крутив з нею. Але ви це знали. Моя мама казала вам про це. Вона приходила плакати до вас на плече, напевно, не раз. І ви з ним посварилися. Звідси..."

Я киваю на шрам на його передпліччі.

"Так." Шок в його очах розсіюється. "І ти знаєш це з її щоденників?"

Я киваю. "У вас є час? Прямо зараз?"

Він посміхається. "Так. У мене є весь час у світі".

Я дістаю з рюкзака листи. Вони лежать у папці, скріплені між собою в правильному порядку. Так само, як і конверти. Не те, щоб я збиралася робити криміналістичну експертизу, але я маю їх усі.

"Що це?" – запитує він.

"Листи з маминого щоденника. Листи, які вона писала до того, як народила мене".

Він відриває очі від сторінок і дивиться на мене.

"Вона писала про вас, знаєте", – кажу я з посмішкою.

Він тягнеться до листів, але зупиняється і знову дивиться на мене. "Можна?" – запитує майже пошепки.

П'ЯТДЕСЯТ ШІСТЬ

Надворі темніє, і Професор Робертсон швидко встає, щоб увімкнути світло. Він робить це, не відриваючи погляду від листів у своїх руках.

Він читає їх жадібно, швидко, одну за одною, його очі бігають по сторінках. Коли він дочитує останню сторінку, він гортає її туди–сюди, а потім дивиться на мене з питанням.

"Це все. Це остання", – кажу я і чекаю, поки він швидко перечитує їх усі.

Я знаю, що він відчуває. Я знаю, як *це* – читати чийсь приватні думки, їхнє щастя і біль, спостерігати, як вони поступово розпадаються.

"Тепер, коли ви знаєте, що це таке, розкажіть мені". Я хочу, щоб він заговорив. Мені потрібно знати, що він знає. "Як ви думаєте, що сталося?"

Він хитає головою і передає мені листи. "Гадки не маю."

"Коли ви востаннє її бачили?"

"Ну... Тієї ночі", – він нахиляє підборіддя до останнього листа в моїй руці, – "вона сказала мені, що хоче піти від Бена".

"Ви мені цього не казали."

"Це складна тема. Вона хотіла зіткнутися з ним обличчям до обличчя, подивитися, чи готовий він змінитися. Вона робила це багато разів раніше, і була впевнена, що це була марна надія. Вона справді думала, що піде від нього".

"Ще до пологів?"

Він киває.

Я розгублено опускаю очі на лист.

"Вона... Вона просила мене, щоб я допоміг їй з переїздом", – каже професор. "Звичайно, я б допоміг. Вона знала, що допоможу. Вона знала, що я допоможу їй фінансово, хоча я працював на кількох роботах і намагався закінчити навчання. Вона знала, що я допоможу їй з дитиною. Вона знала, що може постукати в мої двері в будь–який час, і я її впущу".

"Якби це було так..." Я замовкла. Здається, я весь цей час помилялася. "Я не розумію. Як ви не зв'язалися з нею пізніше? Коли її не було кілька днів?"

"Тому що вона образила мої почуття, ясно? Того вечора вона говорила одне, а наступної миті вони переїхали. Що мені було робити? Бен завжди мав сильний вплив на неї. Вона завжди приймала його назад, тому що він обіцяв їй цілий світ".

"Ви шукали щось про неї? Перед її смертю? Коли ви хотіли поговорити з нею?"

"Так".

"Ви бачили її фотографії, коли її вперше опублікували?"

Наші погляди зустрічаються, і він ковтає. "Бачив".

"Якою була ваша перша думка?"

Його груди нерухомі. Я бачу, що він затамував подих. "Слухай, Маккензі, я думаю, що ти..." Звичайно, він не закінчує і відводить погляд.

"А як щодо цього?" Я дістаю телефон і знаходжу відео з панахиди. Я перемотую його на фотографію, яку показувала Діані Якобсон, і передаю свій телефон Професору Робертсону.

Мої очі прикипіли до нього, намагаючись вловити кожну крихітну реакцію, коли він вивчає фотографію, а потім протирає очі пальцями.

"Це мама, тато і я", – кажу я. "Коли вони переїхали на східне узбережжя".

Він не відповідає, не дивиться на мене, більше не дивиться на фотографію, лише тре очі, ніби це може змінити те, що він бачить.

"Скажіть мені. Скажіть мені, хто це", – благаю я ледь чутно.

Я не можу стримати сльози, які так і підступають до очей, бо не можу терпіти, коли мені бреше інша людина.

"Скажіть мені, будь ласка", – шепочу я. "Тому що мені здається, що я божеволію, і я думаю, що сталося щось жахливе, але ніхто мені нічого не говорить", – благаю я, мій голос тремтить. "Скажіть мені, що я не божевільна. Скажіть мені, хто це на фото".

Він нарешті зустрічається з моїми очима. "Тоня Шаффер".

П'ЯТДЕСЯТ СІМ

Я повинна була б відчувати себе жахливо від цього підтвердження, але мене охоплює полегшення від усвідомлення того, що ще одна людина знає правду. Це означає, що Діана не божевільна, і я теж.

Моє прискорено б'ється серце, готове вистрибнути з грудей.

"Гаразд." Я проводжу по щоці тильною стороною долоні, витираючи сльозу, що набігла. "Це мати, яку я знала. Це жінка, яка двадцять з гаком років прикидалася Елізабет Каспер".

Тиша між нами відчутна, як чудовисько, що відрощує зуби. Воно відрощує пазурі, дряпає моє серце, змушуючи його кровоточити.

Ще одна людина знає, що сталося щось жахливе. Це полегшення, але від цього факту в голові ще більше запитань.

"Коли ви дізналися, що це була не справжня Елізабет Данн?" запитую я.

"Я пішов за нею".

Я дивлюся на нього в шоці. "За ким?"

"Після тієї лекції, коли вони сказали, що ти її дочка, я прочитав трилер. Ліззі читала мені, тоді, ще до .... До Бена. Я знав книгу, знав, про що вона. Коли я прочитав її і поєднав твоє прізвище з прізвищем твого батька, я зрозумів, що це Ліззі, Е. В. Рендж".

Його сумна посмішка швидко зникає.

"Я не хотів просто так з'явитися в її будинку, розумієш. Минуло більше двадцяти років. Правда, я хотів поговорити, дізнатися, як вона. Запитати, чому вона ніколи, жодного разу не виходила на зв'язок. Чому вона поїхала з міста з Беном, навіть не попрощавшись".

Він робить глибокий вдих, потім важко видихає, на мить замовкає, вступившись у свої руки.

"Вона була важливою тоді, Ліззі. Я нещодавно розлучився. І я кілька днів думав про те, як все було тоді. Як все могло бути інакше. Думав, думав і думав. Так приймаються ірраціональні рішення. І я прийняв. Я став одержимим, напевно". Він посміхається, дивлячись на мене. "Одержимість – це основна мета маркетингу, ти ж знаєш".

Знаю. У нас була лекція про це.

"Отже, я поїхав до неї додому. Не зовсім доїхав, сидів у машині на узбіччі дороги біля повороту на територію. Я просидів там годину, може, дві. Уривчасто, я знаю. Але я намагався набратися сміливості, щоб підійти до будинку і подзвонити у двері".

"І?"

"І тоді з під'їзду на дорогу виїхала машина. Це була вона. Принаймні, я так подумав. Сонцезахисні окуляри, русяве волосся, червона помада. Я поїхав за нею."

Він знову потирає шрам на передпліччі, а я дивлюся на нього, бажаючи, щоб він продовжував.

"Я пішов за нею на площу з кав'ярнею. Вона скористалася прохідною, а потім зайшла в манікюрний салон. Я спостерігав за нею, ловлячи кожну деталь. Вона була впевнена в собі, мила. Я подумав, що двадцять років пішли їй на користь, розумієш? Слава прийшла б. Але щось було не так. Було в ній щось таке... Не знаю. Ліззі завжди була скромною. Вона була сором'язливою. Не думаю, що слава змінила б це. Ця жінка світилася. Коли вона зайшла всередину, я вийшов з машини і зайшов до манікюрного салону".

"Недбало."

"Точно." Він сміється, трохи збентежений. "Це було маленьке місце. Я зайшов, а вона стояла прямо перед моїм обличчям, знімаючи сонцезахисні окуляри..."

Він втягує щоки, і вираз його обличчя темніє.

"Я знав їх обох, але Ліззі... Ну, я знав Ліззі зблизька, дуже близько. Я знав її три роки в Олд Боу. І я знав, що ні роки, ні пластичні операції, ні макіяж, ні колір волосся не змінять людину *настільки* сильно. Здалеку, або якщо ти не знаєш її добре, звичайно, жінка була разюче схожа. Але цього разу я був близько, лише за кілька кроків від неї. Вона здивовано окинула мене поглядом. Так само, як і інші жінки, що стояли поруч. "Я шукаю свою дружину", – вибачливо сказав я. "Чоловік, який загубив дружину, – загублений чоловік", – пожартувала вона, вивчаючи мене. І ось у чому річ. Ліззі впізнала б мене. Впізнала б. Через двадцять років, через сорок, неважливо, я не дуже змінився. Ця жінка не змінилася. Але я впізнав її."

"Тоня Шаффер."

"Так. Але секретарка повернулася до неї і сказала: "Привіт, Елізабет. Рада тебе бачити. Як просувається книжковий бізнес?"

Я кусаю губу, гнів і безпорадність змішуються всередині мене.

"Як?" запитую я його.

"Як що?"

"Як вона могла змусити когось, мого тата, зробити щось з іншою людиною?"

"Тоня? Тоня знала, як сказати правильні речі в потрібний час, щоб отримати те, що вона хотіла. У неї був дар втягувати тебе в себе. Я не знаю. Загадкові слова, жарти, чіплятися до тебе, а потім відтягувати назад. Штовхає і тягне, як приплив". Професор потирає лоба. "З нею ти почуваєшся чудово. Вона здавалася тобі найкращим приятелем. Ти пив? Вона пила. Ти читав? Вона читала. Ти грав у відеоігри? Вона теж. Ти захоплювався футболом? У неї була колекція карток. Ти працював у кав'ярні і давав їй безкоштовну каву? Вона приходила пізно ввечері і допомагала тобі прибирати зі столів".

Я закрочую очі. "О, будь ласка".

Професор знизує плечима. "Для її ж блага, звісно. Вона була скрізь, знаєш. Пізніше, тільки пізніше розумієш, що в ній було щось таке, якась прилипливість".

Ти не хотіла бути обраною нею. А це означало неприємності. Ти не можеш просто позбутися її. Ти застрягла би з нею, поки вона не втратила б до тебе інтерес". Він піднімає на мене свої стурбовані очі. "Боюся, вона ніколи не втрачала інтерес до твоєї мами. Твоєї справжньої мами".

Мовчання між нами знову стає важким.

"Що ж нам з цим робити?" нарешті кажу я.

"Що ми *можемо* з цим зробити?"

"Хіба це не крадіжка особистості?"

"Звичайно. Але ми не знаємо, що сталося, що вони зробили. Що б вони не зробили, Бен Каспер у цьому замішаний". Він здригнувся, коли сказав це.

"Але... Вона зникла. Моя біологічна мати. Мабуть, з нею щось сталося. Вони позбулися її?" Господи, я говорю як коп. "Це злочин. Гірше, ніж крадіжка особистих даних."

"Ми не можемо цього довести, Маккензі. Ти хочеш піти в поліцію і висунути жахливі звинувачення проти свого батька тільки для того, щоб їх зняли і щоб він тримав це над твоєю головою до кінця твого життя? Ти зруйнуєш своє життя, і його, і багатьох інших людей".

Вони всі звучать однаково – Діана, Ей Джей, Професор Робертсон – і мені хочеться плакати від того, наскільки ми всі безпорадні.

"Ви..." Я замовкаю, бо хапаюся за соломинку. "Думаєте, варто летіти в Олд Боу?"

Його обличчя розпливається в усмішці. "Заради чого?"

Я знизую плечима.

"Що саме ти хочеш там знайти?"

Я знову знизую плечима, безпорадно дивлячись на нього.

"Що ти думаєш, ти зможеш знайти через двадцять років?"

Я знизую плечима, готова розплакатися. "Поговорити з людьми? З професорами? З господарем? З кимось? Я не знаю".

М'яка посмішка смикає його губи, але його погляд розчарований, коли він відводить погляд убік. "Не думаю, що ми можемо щось зробити. Якщо тільки поліція не втрутиться."

"Так. Ви так і сказали".

Ми сидимо хвилину в мовчанні, потім я намагаюся зробити ще одну річ.

"Чи не могли б ви..." Я замислююсь, чи не подумає він, що я одержима. "Чи не хотіли б ви якось поїхати до Олд Боу?"

Його брови стріляють вгору. "Олд Боу?"

"Так. Для... я не знаю. Я хотіла б побачити, де вона жила, де вона ходила до школи, де ви працювали. Це... Я думаю, це завершення."

Він дивиться на мене так, ніби я збожеволіла.

"Я знаю, що це дивне прохання. Я ваша студентка і все таке".

Господи, я, мабуть, щойно збентежила себе і зробила речі дивними між нами. Він дивиться на мене так, ніби я щойно запропонувала щось відверте.

Моє обличчя спалахує, і я підводжуся з дивана, готова піти.

"Вибачте", – кажу я швидко, бажаючи провалитися крізь підлогу. "Це просто..."

"Так", – каже він, і я здригаюся від невіри. "Мені б цього хотілося".

Мені хочеться обійняти цього чоловіка, який є ще однією ниточкою до минулого моєї мами, тому що тепер у мене є крихітна надія дізнатися про неї більше.

П'ЯТДЕСЯТ ВІСІМ

Через два дні мені телефонує бабуся і просить приїхати до неї, щоб підписати ще кілька паперів.

"Звісно. Я заїду з Ей Джеєм", – слухняно кажу я, кривлячись від того, як фальшиво це звучить. Насправді мені хочеться видряпати їй очі.

"Приходь сама, люба. Нам треба поговорити. Твій батько потребує моральної підтримки".

"Мені треба готуватися до тесту. Я приїду з Ей Джеєм і одразу ж поїду. Може, наступного тижня, бабуся?"

Від того, скільки разів я кажу "бабуся" надто люблячим голосом, мені хочеться блювати. Але я мушу поводитися чемно. Поки що. Я бачила достатньо фільмів жахів, щоб знати, що найдурніше – це бунтувати проти небезпечних людей, які мають над тобою владу.

Так сталося, що зараз це моя бабуся, і вона вже кілька днів у місті, що незвично.

Ей Джей пише мені щогодини, коли я на заняттях або в студії. Думаю, він переконується, що мене не викрали і я не з'їхала з глузду. Коли я прошу його поїхати зі мною до батьків, він одразу ж погоджується.

"Може, розкажемо комусь іншому?" – запитує він.

Я хмурюся. "Що ти маєш на увазі?"

"На випадок, якщо з нами щось станеться?"

Я розширюю на нього очі. "Ей Джей, якого біса? Ти це серйозно? Це... Ти думаєш, що це можливо?"

Він знизує плечима.

"Я збираюся підписати ще одну угоду про нерозголошення. Це хабар", – кажу я. "Вони це знають. Вони думають, що це спрацює. Я намагаюся поводитися так, щоб це спрацювало. Тож будь чемним. Будь дуже милим, Ей Джей. Ніби... Ніби нічого не сталося... Ніби моєї мами не було. Особливо з бабусяю. Поцілуй мене в дупу. Ти ж знаєш, як це робиться."

"Буркотун?" Він дивиться на мене з докором. "Я зрозумів, про що ти."

Він приїжджає за мною в студію о п'ятій.

На вулиці вже темніє. Я поспішаю вийти з будівлі і вже збираюся стрибнути на пасажирське сидіння, коли чоловічий голос на відстані зупиняє мене.

"Перепрошую. Міс Маккензі Каспер?"

Я примружуюся на високу тінь чоловіка, що наближається до мене. Його вуса здаються мені дещо знайомими.

"Детектив Хіменез", – представляється він і показує свій значок.

Точно. "Я пам'ятаю вас", – кажу я. "На панахиді. І в будинку, перед тим".

"Дійсно."

Я не знаю, чого він хоче, але тепер, коли я знаю, скільки таємниць має моя сім'я, я не здивована, що він все ще нишпорить навколо, більш ніж через місяць після маминої смерті.

"Це правда?" запитую я.

"Що?"

"Що у вас були підозри, що смерть моєї мами не була нещасним випадком?"

"На жаль, так. Ну, це була коротка теорія, яка не підтвердилася".

"На підставі чого?"

"Ми знайшли свіжі сліди шин неподалік від місця, де знайшли вашу матір. Можливо, це нічого не означає, але ми перевіряємо всі можливі сценарії".

"Досі перевіряєте?" вмовляю я. Повинна ж бути причина, чому він тут.

"Так, перевіряю."

"Ви знайшли машину, якій належать ці сліди?"

Він сміється, його допитливі очі вивчають мене вздовж і впоперек, а потім повертаються до мого обличчя.

"Ні."

Я дивлюся на нього. Він на мене. Потім повільно дістає з кишені кілька фотографій і простягає їх мені.

"Мені цікаво, чи впізнаєте ви цього чоловіка".

Знімки – це скріншоти з камер відеоспостереження. Один – з панахиди. Інша – з внутрішнього дворика нашого будинку. Я перевіряю дату на останньому – чотири місяці тому.

Я не бачу обличчя чоловіка на знімках, але впізнаю бейсболку.

"Ви бачили цього чоловіка раніше?"

Я киваю. "На панахиді, так".

"Ви з ним розмовляли?"

Я стріляю в нього здивованим поглядом. "Ні. Я бачила, як тато з ним розмовляв. Думаю, вони сперечалися."

"Про що?"

"Не знаю."

Якщо мені не вдасться викрити мамине шахрайство з особистими даними, то я підкину поліції шматочки інформації, щоб вони зайнялися іншими справами.

"Отже, ви не знаєте, хто він", – констатує детектив.

"Ні. Ви запитували мою сім'ю?"

"Запитували. Вони думають, що це був переслідувач".

Цікаво.

Детектив не може не помітити моєї гіркої посмішки. "Ви не згодні?"

"Ох." Я вдаю наївність. "Я не знаю. Може бути, напевно. Ви перевірили записи в нашому будинку? Щоб довести свою теорію? Рік тому там був чоловік..."

"Я знаю про інцидент річної давнини", – обриває він мене. "Цей чоловік не схожий на переслідувача. Так, ми запросили записи з камер спостереження з вашого будинку, але нічого не знайшли".

"Але...?"

Він дивиться на мене. Я дивлюся на нього. Я ще не можу йому довіряти, але якщо він такий старанний, можливо, я зможу сказати йому щось, що викличе підозру.

"Я все ще не думаю, що смерть вашої матері була нещасним випадком", – пояснює він. "Але чомусь ваша сім'я не дуже охоче йде на контакт. Я думаю, що цей пан має до цього якесь відношення".

Я хочу сказати йому, що Елізабет Каспер – не Елізабет Каспер. Якийсь час я дивлюся на нього, гадаючи, що він скаже, якщо я розповім йому цю божевільну історію і покажу листи. Йому близько п'ятдесяти, я думаю. Без обручки. Можливо, він з тих, хто одержимий справами і любить вершити правосуддя, а не просто відпрацьовувати робочий час.

Я заманю його на приманку. "Якщо я вам дещо скажу, ви можете пообіцяти, що не скажете моїй родині, що це я вам розповіла?"

У нього чудове покерне обличчя. Воно не змінюється. Окрім його очей, які впиваються в мене з ще більшою силою.

"Звичайно, Міс Каспер."

"Можливо, ви захочете ще раз перевірити записи з камер спостереження, зроблені два дні тому. Я майже впевнена, що цей чоловік був у нашому будинку".

Детектив зводить брови. "Був?"

"У білому пікапі. Зустрічався з моїм татом і бабусею".

Детектив киває. "Щось ще?"

"Це був останній раз, коли я його бачила."

"Ви питали про це своїх рідних?"

"Вони сказали, що це був шантаж".

"Справді?"

Я холодно посміхаюся. "Я впевнена, що шантажистів не запрошують на сімейні зустрічі, де присутній агент".

"Агент?"

"Так. Лайма Рот, літературна агентка моєї мами, теж була там". Я зловтішаюся, коли кажу це. *Пішла ти, Лаймо.*

Детектив дістає з кишені картку і простягає її мені. "Будь ласка, не соромтеся дзвонити, якщо ви... якщо ви захочете поговорити про свою сім'ю або ще щось".

"Про що завгодно?"

Він киває і відступає назад, не обертаючись. Коли він нарешті обертається, я кличу його. "Детективе!"

Він одразу ж обертається, вичікувально дивлячись на мене.

"Ви коли-небудь працювали над справами про крадіжку особистих даних?" запитую я.

Я не повинна цього робити, але я хочу, щоб хтось побачив, що тут відбувається щось не те. Можливо, якщо я дам йому підказку, він почне копати в іншому напрямку.

Детектив робить кілька кроків у мій бік, на його обличчі – підозра. "Чому ви мене про це питаєте?"

"Та так, просто цікаво". Я знизую плечима. "Я готую доповідь для одного зі своїх курсів. Можливо, я можу отримати від вас якусь пораду".

Його обличчя розслаблюється. "У мене є."

"Так." Я киваю. "Якщо у мене виникнуть питання, я можу вам зателефонувати?"

Я знаю, що він мені не друг. І жоден студент не дзвонить детективу про своє завдання. Він це знає. Сподіваюся, він не вважає мене дурепою.

Але я не посміхаюся, коли кажу це, не відводжу погляд. Наші погляди залишаються на одному рівні, і я тримаю його погляд. Якщо він хороший детектив і вміє читати мову тіла, він піде додому і буде ставити запитання. Сподіваюся, ці питання приведуть до справжньої Елізабет Данн. Можливо, цей клубок брехні розплутається, і я не буду тією, хто руйнує людські життя в процесі.

Звісно, я видаю бажане за дійсне.

"Так." Він посміхається. "Так і буде. Можу я зателефонувати вам, якщо виникнуть якісь питання?"

"Так. Я дам вам свій номер телефону."

"Не треба. Він у мене є".

Ми обоє посміхаємося, і я нарешті сідаю в машину.

"Я бачу, що ти робиш", – каже Ей Джей, заводячи двигун.

"Що я роблю?"

"Ти даєш йому підказки, щоб він копав глибше, не вдаючи, що ти щось знаєш".

"Ти мене звинувачуєш?"

Він довго дивиться на мене, а потім каже: "Ні. Я б зробив те саме".

Він пристібає ремінь безпеки, і ми їдемо до лігва лева.

П'ЯТДЕСЯТ ДЕВ'ЯТЬ

Через годину ми з'їжджаємо на знайому приватну дорогу, яка веде до будинку моїх батьків.

Цього разу я шкодую, що у нас немає сусідів, щоб були свідки. Чого саме, я не знаю, але я параноїк.

Будинок моїх батьків зустрічає нас світлом у кожній кімнаті першого поверху, запахом смаженої курки і пирога, запаленими свічками і голлівудською посмішкою бабусі, яка зустрічає нас у коридорі.

Ей Джей цілує їй руку – справжній джентльмен.

Тато вітає нас зі склянкою віскі в руці. Я зціплюю зуби, коли обіймаю його, потім іду на кухню і з полегшенням видихаю, коли бачу Мінну. Я мало не плачу, коли обіймаю її ззаду. Вона припиняє помішувати глазуровану моркву на плиті і сміється, коли я кажу: "Я за тобою скучила".

На жаль, наша економка – єдина людина, яку я зараз люблю бачити в будинку.

Адвокат нашої сім'ї теж тут, старший чоловік, який розмовляє так, ніби він король Уолл-стріт.

Бабуся веде нас із татом до маминого кабінету, де адвокат просить мене підписати ще кілька паперів. Я побіжно переглядаю, про що вони, але знову ж таки, це нерозголошення інформації та банківський переказ.

Подивіться на нас, щаслива сім'я, – з гіркотою думаю я, коли ми всі нарешті сідаємо за обідній стіл.

Бабуся наказує Мінні налити вина.

"Не мені", – кажу я. "Не думаю, що я добре перенесу алкоголь".

Я посміхаюся в тарілку, а бабуся сміється.

"Я теж", – каже Ей Джей.

"Емерсон? Любий? Ти не вип'єш з нами по келиху?" запитує бабуся, коли наш адвокат вже випиває свій келих.

"Ні, Місіс Каспер. Дуже вам дякую."

"Що ж, сподіваюся, ви голодні".

"Взагалі-то, я теж не їм". Я стріляю в нього здивованим поглядом. "У мене на днях було сильне харчове отруєння. Досі одужую. Крупи, хліб, супи – це все, що я можу їсти останні кілька днів. Дякую. Маккензі не сказала мені, що ми будемо вечеряти".

Він посміхається до мене, потім дивиться на бабуся і піднімає долоні на знак вибачення. "Вибачте".

Я думаю, що він обережний. Серйозно, йому варто було стати актором. Але він, безумовно, чарівний, тому що поки ми вечеряємо, і я колупаюся в їжі на тарілці, ніби вона отруєна, він постійно ставить запитання. Бабусю – про її будинок, про Містера Каспера, про її розарій. Тата – про гольф, хоча я майже впевнена, що Ей Джей не грав у гольф жодного дня в своєму житті.

Коли ми закінчуємо вечерю, Ей Джей підтримує розмову з бабусею і татом, а я вибачаюся і біжу нагору.

Я не йду до своєї кімнати. Замість цього я йду до маминої кімнати, клацаю вимикачем і злякано застигаю на порозі.

Єдине, що залишилося від мами в її кімнаті, – це каркас ліжка з матрацом і тумбочки, але в них нічого немає. Я замикаю на засув гардеробну кімнату розміром зі спальню і відчиняю двері – нічого, ніякого одягу. У ванній кімнаті теж усе прибрано. Мамина кімната чиста, як скельце.

Злість піднімається в мені, як хвиля. Зрозуміло, що бабуся з татом дбають про те, щоб у цьому будинку не залишилося жодних слідів жінки, яка видавала себе за Елізабет.

Я не кажу ні слова, коли спускаюся вниз. Замість цього я розмовляю з Мінною і намагаюся якомога фальшивіше посміхнутися родині, коли ми з Ей Джей виходимо з дому.

"Вони прибрали мамину кімнату", – кажу я, коли ми з Ей Джей сідаємо в машину.

"Пропилососили і вибілили?"

"Ні, Ей Джей. Я маю на увазі, що в тій кімнаті немає її особистих речей. Вона порожня. Абсолютно. Шафи, шухляди, стіни – все."

Ми обидва дивимося один на одного з похмурих усвідомленням.

Моя сім'я прибирає за собою брудний слід.

А я нічого не можу зробити.

ШІСТДЕСЯТ

Минає тиждень, і нічого особливого не відбувається. Я ходжу на заняття. Перечитую мамині книги.

Дзвоню Діані. Вона відповідає. Я розповідаю їй про Джона і про те, що хочу поїхати в Олд Боу. Розповідаю про чоловіка в нашому будинку, про те, що бабуся розповіла мені про Тоню.

"Кінське лайно", – відповідає Діана, і я голосно сміюся, хоча це не смішно.

Я йду на лекцію з суспільствознавства і сідаю в першому ряду, чого ніколи раніше не робила. Професор Робертсон не такий спокійний, як зазвичай. Він дивиться на мене допитливим поглядом. Він відчуває, що я дивлюся на нього, і коли лекція закінчується і всі виходять із зали, я серед останніх студентів, я не здригаюся, коли він запитує: "Міс Каспер, можна вас на пару слів?".

Ми обоє чекаємо, поки останні студенти покинуть залу. Тоді він нарешті каже: "Я подумав про те, що ви сказали".

"Про що саме?"

"Про Олд Боу".

Я не кажу ні слова, але чекаю, що він продовжить.

"Я думаю, що це може бути гарною ідеєю."

"Що?"

"Поїхати туди. Заради вас. Це було б свого роду завершенням, я гадаю."

"А ви?"

"Я поїду з вами, так".

Того ж вечора Ей Джей забігає до мене на хвилинку перед однією зі своїх Zoom-зустрічей з розробниками програмного забезпечення, з якими він працює.

Я сиджу, схрестивши ноги на дивані, відклавши вбік книгу, яку читаю, а він сідає на барний стілець біля кухонного острова і вивчає мене, поки я розповідаю йому, що ми з професором летимо в Олд Боу на цих вихідних.

"Хіба це не є недоречним?" – запитує він. "Враховуючи, що він твій професор".

"Я маю на увазі, що ми просто подорожуємо разом. На один день. Туди і назад."

"Хм."

"Ти не думаєш, що це гарна ідея?"

"Ні, я думаю, що це добре для тебе."

"Я теж так думаю. Я хочу, щоб він показав мені, де жила мама, де вона вчилася, кафе, всі місця, ну ти знаєш".

Ей Джей киває. "Хочеш, я поїду з тобою?"

Я злегка посміхаюся. "Ні. Напевно, ні. Думаю, я буду багато плакати. А ти ж не любиш такі речі".

"Я не проти, якщо ти заплачеш", – каже він, сміючись. "На моєму плечі."

"Як скажеш". Я пирхнула зі сміху.

"Хто ще дозволить тобі просочити його улюблену худі своїми гіркими сльозами?"

Я закочую очі, посміхаючись. "Так і є. До речі, вчора ввечері я знову дзвонила Діані".

"Так? І вона знову взяла слухавку?"

"Так. Я дзвонила разів зо три, поки вона не взяла трубку. Але потім вона сказала, що я можу подзвонити їй, якщо у мене виникнуть якісь питання."

"І про що ти її питала?"

"Розповіла їй про поїздку. Вона сказала, що зустріне нас в аеропорту і відвезе в Олд Боу".

"Діана?" Брови Ей Джей стріляють вгору.

"Так. Я сказала їй, що Джон знає про притулок. Про Тоню. Про... Ну, знаєш, про підмінені особистості. Вона живе десь за чотири години звідси. Але вона сказала, що їй більше нічого робити".

Ей Джей підводиться зі свого місця, готовий піти, але на мить замислюється, кидаючи на мене незграбний погляд.

"Гей, коли повернешся..." – нарешті каже він. "Коли повернешся, хочеш піти на вечерю?"

Я здивовано дивлюся на нього. Ми багато разів вечеряли вдома. Але навіть коли ми виходили кудись поїсти, він ніколи не говорив про це так.

Я відводжу погляд, намагаючись приховати незручність. "Звичайно, ми можемо замовити їжу на винос і розслабитися".

"Я мав на увазі побачення з вечерею".

Я не відповідаю. Я не можу дивитися на нього. Це має бути нормально, *це* нормально для будь-кого, але не для мене. Я ходила на побачення раніше, але ніколи не ходила на побачення з вечерею. І щось в Ей Джей змушує мене дуже нервувати.

Я кидаю йому свій звичайний жарт. "Твій буфет кібер-королеви закінчився?"

І я знаю, що це слабкий жарт, дуже слабкий. Цей жарт заїжджений, ми обоє це знаємо.

Я піднімаю очі, щоб зустрітися з його очима, які незвично напружені.

Його губи кривляться в розчарованій посмішці. "Хіба не очевидно, що останнім часом мене це не цікавить? Чи ти єдина, хто не бачить, що ти мені подобаєшся?"

З мене виривається нервовий смішок, і я намацую рукав свого худі, який колупаю, уникаючи дивитися на нього.

"Слухай, просто розкажи мені, як воно, Кенз. Якщо тобі не цікаво, я зрозумію".

Моє серце одразу ж кричить на знак протесту.

"Я б із задоволенням, так", – кажу я і стискаю губи. Здається, я зараз знепритомнію від нервування.

"Добре", – каже Ей Джей. Я чую, як він бере свій рюкзак. "Тому що я б запитав ще раз, поки ти б не сказала "так"."

Я дуже міцно стискаю губи, щоб не посміхнутися, але ніяк не можу приховати свій рум'янець. Я майже впевнена, що все моє тіло червоніє.

Я чую, як він підходить ззаду.

Він перехиляється через спинку дивана, його рука ніжно обіймає мене за плечі, а губи припадають до мого вуха. "Не хвилюйся, Буркотун".

"Я не хвилююся."

"Ти боїшся. Внутрішньо."

"Так, бо ти це бачиш."

"Я завжди тебе бачу."

Потім його рука відпускає, і я змушую себе дихати рівно, хоча серце калатає, як барабан.

Я чую посмішку в його голосі, яка долинає з–за дверей, коли він відчиняє їх. "Кензі?"

Я обертаюся і зустрічаюся з його хлоп'ячою посмішкою, яку я до біса обожаю.

"Розслабся. Все буде чудово". Він підморгує і йде.

Якимось чином, незважаючи на те, що поїздка в Олд Боу була на першому місці в моєму списку, ця вечір з Ей Джейм вже стає чимось, на що я з нетерпінням чекаю. Навіть якщо все інше в моєму житті зазнає невдачі, у мене все одно є Ей Джей.

ШІСТДЕСЯТ ОДИН

Ми прибуваємо в аеропорт, розташований за годину їзди від Олд Боу.

Небраска веселиться під листопадним сонцем, незважаючи на те, що повітря прохолодне і кусається від низьких температур.

Діана виглядає так само, як і тоді, коли я вперше зустріла її – комбінезон із нагрудником, фланелева сорочка, черевики, качиний піджак, сиве волосся зібране ззаду в пучок.

Вони з Джоном сидять на передніх сидіннях її пікапа. Вони розмовляють про Небраску, про те, що Джон звідти, де вона колись рибалила.

Я дивлюся у вікно, мій настрій ще більш меланхолійний у цю сонячну погоду. Деякі темні речі часто трапляються просто серед білого дня. А потім є десятиліття жахливих наслідків, які затьмарюють так багато життів.

Тут немає нічого, окрім лісів і полів, зрідка трапляються маленькі містечка, які виглядають так, ніби їх залишили сто років тому. Вітряки. Мисливські знаки. Рекламні щити туристичних атракцій, хоча мені важко уявити, чим тут можуть розважатися туристи.

Ми ідемо лісом, коли мою увагу привертає гігантська вивіска з рибою.

Я тихо сміюся. "Якась дивна риба", – кажу я з заднього сидіння.

Джон повертається, щоб посміхнутися мені.

"Там є озеро. Приватні володіння, я думаю, табір з будиночками. Риба називається гарфіш, і вона не дуже поширена в Штатах, але в цьому озері вона є".

"Це схоже на рибу з довгим качиним ротом".

Джон сміється. "У неї гострі зуби".

"Риба?"

"Місцеві жителі називають її Гострі Зуби".

Мій шлунок вивертає від цих слів. "Остання мамина книга мала називатися *"Гострі зуби"*."

Я бачу, як Джон і Діана обмінюються поглядами. Я знаю, що вони думають, ніби у мене якийсь посттравматичний стресовий розлад через листи і те, що я дізналася.

Але це не так. Просто все це змушує мене думати про маму. Мою справжню маму.

Олд Боу – невелике студентське містечко. Обабіч головної вулиці, що тягнеться приблизно на дві милі, розташовані різноманітні підприємства. Кампус

коледжу знаходиться в самому кінці вулиці, займаючи більше сотні акрів з кампусами, спортивними майданчиками та гуртожитками.

Спочатку ми зупиняємося в головному кампусі.

У коридорі нас зустрічає літній чоловік у модному костюмі та краватці. Виявляється, це колишній викладач Професора Робертсона.

Джон...Професор Робертсон наполіг, щоб я називала його так під час цієї поїздки – представляє мене як доньку Е. В. Рендж.

"Так. Ми дуже пишаємося Елізабет Каспер", – каже чоловік. "Незважаючи на те, що вона відмовилася виголосити тут промову. Ну, п'ять разів ми її запрошували".

Чоловік весело сміється, а ми з Джоном обмінюємося розуміючими поглядами.

Вони сміються і говорять про старі часи, поки ми з Діаною ходимо по залу і зачитуємо похвали іншим студентам і викладачам. Не те, щоб нам було до цього діло. Ми натрапляємо на дошку з видатними випускниками. Звісно, там є мамин плакат і похвали за її книжки. Її фотографія – одна з найсвіжіших, та сама, що на кожній книжці та прес-релізі.

"Я не можу на неї дивитися", – кажу я, відвертаючись.

Діана не відповідає.

Далі ми заїжджаємо до багатоквартирного будинку над цілодобовим магазином.

П'ять поверхів. Старий фасад. Перед ним студенти, які ходять на Мейн-стріт і назад.

"Тут Ліззі жила чотири роки", – каже Джон з ностальгією, яку важко не помітити.

Ми втрюх йдемо бічною вуличкою до задньої частини будинку і потворних зелених дверей із дзвінком біля них.

Чоловік підмітає задній двір. Виявляється, він двірник.

Джон тисне мені руку, але не представляє нас, і я вдячна йому за це.

"У цього будинку той самий власник?" запитує Джон.

"Так", – відповідає невисокий худорлявий управитель з цапиною борідкою. "Той самий, я б сказав, сорок чи близько того років".

"Я часто сюди приходив", – каже Джон з чарівною і привітною посмішкою.

"Колись навчався в коледжі. А зараз просто приїжджаю в гості".

"Справді? Знаєш, тут жила та жінка, відома письменниця. Е. В. Рендж. Три роки. Ти знав її?"

Джон киває. "Знав."

"О, Боже. Вона мільйонерка. Авторка бестселерів."

"Точно."

"Її фанати приходять сюди час від часу. Ставлять питання. Деякі моторошні. Влаштовують збори зі свічками. Місяць тому довелося викликати поліцію. Гадаю, та авторка померла, чи щось таке."

"Так, померла".

"Час від часу сюди приходять журналісти".

"Ти її знав?" обережно запитує Джон.

"Ні." Хлопець виглядає розчарованим. "Я прийшов сюди через кілька років після того, як вона переїхала".

"Зрозуміло. А ти випадково не знав попереднього коменданта?"

Це Грюнгер – я знаю це ім'я з маминих листів, хоча Джон казав, що зустрічався з ним лише раз чи двічі.

"Ні. Ніколи. Він був племінником власника, це все, що я знаю."

"Був?"

"Так. Він потрапив до в'язниці до того, як я приїхав сюди."

"В'язниця?"

"Так, надовго. Він торгував наркотиками".

Моє серце опускається в живіт. Я сподівалася знайти когось, хто знав маму, навіть когось незначного. Але, можливо, тато мав рацію. Вона була відлюдьком і не часто виходила з дому.

Ми деякий час їздимо містом. Джон показує нам місця, де вони часто тусувалися, бари, які він відвідував. Він не знає, де раніше жила Тоня, і це теж. І хоча день веселий, і вони з Діаною сміються і жартують, мій настрій не найкращий.

Ми повертаємося на Мейн-стріт і зупиняємося в кафе, щоб пообідати. Коли я доїдаю бутерброд, Джон і Діана замовляють каву, я вибачаюся і кажу, що мені треба прогулятися.

Вони розуміюче кивають. Мені потрібно трохи побути на самоті. Я хочу побачити це місто її очима. Відчути, що вона відчувала, коли йшла до коледжу.

Я також знаю, що Джон і Діана хочуть поговорити про маму, а також про Тоню. Але найбільше – про мене. Вони думають, що я занадто молода, щоб бути залученою в таку таємницю, як моя сім'я. Звичайно, вони хочуть обговорити те, що сталося, і те, що може статися в майбутньому.

Я безцільно блукаю містом більше години, поки мої руки не стають холодними, ніс – бурулькою, а телефон нарешті не дзвонить від Джона.

"Нам, мабуть, варто повернутися в аеропорт", – каже він.

"Так. Зустрінемося на Мейн-стріт, біля кав'ярні".

Коли ми сідаємо у пікап Діани, мої груди стискаються від розчарування.

Мені сумно і я злюся. Я не знаю, що я сподівалася знайти тут, в Олд Боу, – щось, хоча б натяк на те, що сталося з мамою.

Але нічого немає.

Ми виїжджаємо з Олд Боу, і я дивлюся у вікно на ліси, що тягнуться вздовж дороги. Вони темні й тіністі, небо раптово посіріло, обтяжуючи їх. Мені вже хочеться плакати.

І ось він знову, той дивний знак з рибою.

Ми проїжджаємо повз нього надто швидко, і я повертаюся і рефлекторно повторюю: "Гострі зуби".

Джон дивиться на мене через плече, потім на Діану і знову на дорогу. "Можливо, одного дня ми приїдемо сюди, і я покажу тобі озера. Ми розбили намет біля озера, коли були підлітками".

"Ти ж звідси, так?" питаю я.

"Не зовсім, але озеро було прихованою перлиною".

"Можливо. Колись", – відповідаю я.

І ось так, з посиленням на далеке майбутнє, моя єдина надія знайти щось про маму повністю зникає.

ШІСТДЕСЯТ ДВА

Діана звертає за вказівником на маленьке містечко біля шосе. Їй потрібне пальне.

Я заходжу на заправку і беру каву, потім роблю маленькі ковтки паруючої рідини, дивлячись у вікно, поки Джон розмовляє з Діаною, заправляючи її машину бензином. Вони більше не посміхаються. Їхні розмови стихли. Цікаво, чи придумали вони якийсь спосіб дізнатися правду про мою маму. Я ніколи не перестану сподіватися.

У мене немає мами – ця думка вражає мене. Раптом мені стає так боляче, що я мушу стиснути щелепу, щоб зупинити сльози.

Я була так близько до того, щоб дізнатися правду. Але не достатньо близько, щоб докопатися до суті. Боляче. Ні, ні, це не те слово. Усвідомлення спустошує. Я можу ніколи не дізнатися, що сталося з моєю мамою.

Раптовий вереск шин через дорогу змушує мене кинути погляд на пікап, який так різко вивертає з парковки магазину, що в повітрі здійсмається хмара диму від згорілих шин.

"Виродки", – проклинає хлопець за касою.

І тут я бачу його.

"Гекльберрі *Поставки*", – написано на вивісці.

Я хихикаю з назви. Як Гекльберрі Фінн.

Раптом у моїй голові проскакує спогад – *Гекльберрі Поставки*.

Я дивлюся на вивіску і відчуваю, як підлога йде з-під моїх ніг.

Не може бути.

Я вибігаю на вулицю. "Джон, Джон, я знаю цю назву."

"Яку назву?"

"Крамниця." Я киваю в бік вулиці. "Вони подзвонили кілька тижнів тому, сказали, що ми не оплатили рахунок. Я не знала, який рахунок, мені було байдуже. Але звідки у моїх батьків тут рахунок?"

"Може, просто схоже прізвище?" Він обмінюється стурбованими поглядами з Діаною, ніби я з'їхала з глузду.

"Можливо. А якщо ні?" Я благально дивлюся на нього.

Бачу на його обличчі небажання, але він підкоряється. "Давай." Він киває. "Ми зараз повернемося", – каже він Діані.

"Покваптеся", – бурчить Діана. "А то пропустите свій рейс!"

Ми з Джоном заходимо до невеличкої крамнички, яка виглядає так, ніби власники склали товари на полицях, не потурбувавшись про те, щоб вона була схожа на магазин.

"Чим можу допомогти?" – запитує літня жінка за прилавком, відвернувшись від стаціонарного комп'ютера.

"Так", – нерішуче кажу я. "Мої батьки мають у вас рахунок. Можливо", – додаю я, дивуючись, чи справді я божевілью. "У вас є таке? Рахунки з іншими людьми? За товари та послуги?"

"Звичайно. Сотні. Ми постачаємо по всій окрузі".

"Можете перевірити?"

"Я не можу просто так роздавати інформацію, сонечко."

"Зрозуміло. Тільки, здається, вони винні вам гроші. Рахунок прострочений."

Її вираз обличчя втрачає частину гордовитості. "Як прізвище?"

"Каспер."

"Каспер, Каспер, Каспер..." Її очі втупилися в екран комп'ютера, коли вона клацає мишкою. "Ні, в системі немає".

Я майже скигну від розчарування. "Може, вони використовували інше ім'я?"

"У вас є таке ім'я?"

Моє серце падає. "Ні."

Джон поруч зі мною ворушиться. "На який номер телефону вони дзвонили? У магазин?" – запитує він мене.

"На домашній". До мене приходить усвідомлення. "Можете перевірити за номером телефону?"

Жінка знизує плечима. "Звісно."

Я кажу їй номер телефону, і вона повертається, втупившись в екран комп'ютера. Потім її насуплене обличчя розгладжується. "Так. Звичайно. Сім тижнів прострочення", – каже вона. "Номер телефону ТОВ "Etched Properties". Це їхній?"

Вона кидає на мене допитливий погляд.

Я дивлюся на Джона. "Я ніколи не чула про цю компанію. Але якщо номер телефону належить моїм батькам, це означає, що він їхній, так? Зачекайте." І тут мене осяює ще одне усвідомлення.

Я витягаю телефон і набираю номер Ей Джея, але дзвінок обривається. Немає зв'язку. Мої руки тремтять, коли я намагаюся набрати ще раз.

Дзвінок у двері дзвенить, коли заходить Діана. "Ви пропустите рейс. Або мені доведеться гнати, як божевільній", – каже вона, але Джон багатозначно дивиться на неї, і Діана повертається до мене з питанням.

"Послухайте", – кажу я, і в цей момент моє серце б'ється так швидко, що я починаю задихатися.

"Маккензі, заспокойся. Дихай", – каже мені Джон. "Ти нещодавно приймала ліки?"

Я хитаю головою. "Це не через це. Це... Ми з другом проводили деякі дослідження кілька тижнів тому. І Тоня успадкувала власність за межами Олд Боу приблизно в той час, коли мама і тато були в коледжі. Вона продала його

через кілька років після цього компанії з обмеженою відповідальністю. Я не пам'ятаю назви, але думаю... думаю, це може бути та сама компанія?"

Джон обмінюється поглядами з Діаною.

Я не божевільна. Я була права. Мої батьки якось пов'язані з цим магазином. "Якщо це те саме ТОВ, що належить моїм батькам, і тут є рахунок..."

"Ви оплачуєте рахунок або що відбувається?" – грубо перебиває жінка за прилавком, спостерігаючи за нами, анітрохи не розвеселившись.

Я звертаюся до неї. "Ви знаєте, як довго вони мають у вас рахунок?"

Жінка вагається, перш ніж відірвати свій роздратований погляд від мене і подивитися на комп'ютер. Її брови піднімаються вгору. "Понад двадцять років, судячи з усього".

Я відчуваю, як у мене підгинаються коліна.

Джон загрибає пальцями волосся.

Діана підходить до стійки. "Мем". Вона киває на знак привітання. "Куди відправляють замовлені товари?"

"За вказаною адресою."

"У вас є ця адреса в документах?"

"Звичайно, є", – кажу я.

Жінка кидає на мене брудний погляд. "Я не можу просто так давати особисту інформацію".

Діана спирається на стійку. "Ми розуміємо. Але у нас тут може бути кримінальна справа".

"*Перепрошую?*" Жінка дивиться на неї.

"Я маю на увазі, що ми або перевіримо адресу, яку ви вказали, або ми повинні піти в поліцію і дати їм інформацію, і вони прийдуть з ордером, щоб отримати адресу".

"Невже? Ви мені погрожуєте? Нехай приїжджають". Жінка за столом випинає груди.

Діана залишається холоднокровною, як огірок. "Я розумію. Проблема в тому, що вони, ймовірно, конфіскують ваш комп'ютер. І зачинять магазин, щоб провести обшук. Ми ж не хочемо цього, правда?"

Погляд жінки не вщухає, але вона переводить погляд на екран комп'ютера і випльовує слова.

"Гар Лейн, 22", – каже вона. "Приблизно двадцять хвилин звідси".

ШІСТДЕСЯТ ТРИ

Я не можу вгамувати тремтіння, поки ми їдемо назад до Олд Боу.

"Ви запізнитесь на літак", – попереджає Діана.

"Нічого страшного. Може, й ні", – відповідає Джон. "Але ми повинні це перевірити. Якщо щось не так, я забронюю нам рейс на завтрашній ранок. Ми просто зупинимося в готелі".

Він дивиться на мене через плече. "З тобою все гаразд?"

Я киваю, але моє серце калатає. Я не в порядку. Ні на милю.

І Джон теж. Він продовжує терти джинси долонями, і наступні двадцять хвилин минають у цілковитій тиші.

Я продовжую поглядати на вимкнений GPS на телефоні та кінцевий пункт призначення – крапку біля озера без жодної видимої дороги, яка б до нього вела.

У якийсь момент я голосно видихаю.

"Маккензі, все буде добре", – каже Джон, намагаючись заспокоїти мене, не дивлячись на мене. "Там, мабуть, є орендарі".

"І мої батьки двадцять років платили за постачання продуктів?"

"Треба було запитати про ті припаси. Може, це дрова. Вугілля для печі. Ці речі..."

"Джоне", – перебиває його Діана і повертає голову до мене. "Тримайся, сонечко".

Я не дивлюся на дорогу, я лише вдивляюся в точку і поворот, який наближається з болісною повільністю.

"Ось тут", – нарешті кажу я, переводячи погляд між GPS і дорогою, що повертає до потворного знаку з рибою.

"На знак?" перепитує Діана.

"Так." Моє серце калатає з такою силою, що я відчуваю, ніби воно ось-ось зламає мені грудну клітку. "Гострі зуби", – знову бурмочу я.

За милю після повороту наш автомобіль виїжджає на галявину перед невеликим дерев'яним будиночком.

Перед ним припаркована стара синя Toyota. Між деревами мерехтить озеро.

"Ми можемо зайти?" запитую я.

Діана покійно зітхає. "Поки ми в Римі. Ходімо."

Ми всі виходимо.

Я підходжу до Джона і зупиняюся. Ми всі троє стоїмо біля машини, дивимося на будинок, але не рухаємося.

У мене перехоплює подих. Джон ворухиться, і я відчуваю його руку на своєму плечі. "Маккензі?" Я піднімаю на нього очі. "Це не вона. Розслабся. Просто дихай, добре? Це, напевно, не те, чого ти очікуєш".

Я роблю глибокий вдих і голосно видихаю. "Гаразд."

Але я налякана. Страшно, що ми помиляємося. Що ми запізналися. Що ми знайдемо тут щось більш зловісне, ніж ми думали.

Ми всі троє починаємо повільними кроками прямувати до будинку, коли двері раптово відчиняються, і ми зупиняємося.

Як і моє серце.

Здається, мене зараз збудить від нервування.

Жінці, яка виходить, близько сорока років, вона одягнена в спортивні кросівки, халат медсестри і парку. Її темне волосся зав'язане в безладний пучок на маківці.

Я здивовано дивлюся на Джона.

"Це не вона", – запевняє він мене. "Це не вона, Маккензі. Дихай, добре?"

"Ух." Я видихаю, ковтаючи жовч у горлі. Таблетка від ознобу була б зараз дуже доречною.

"Чим можу допомогти?" – голосно запитує жінка, спускаючись сходами до нас.

Я знову дивлюся на Джона. Не думаю, що зможу говорити. Я навіть не знаю, що сказати.

"Привіт! Так. Ми декого шукаємо", – каже він. "Не впевнений, що ми маємо правильну адресу".

Він сміється, коли жінка зупиняється за кілька футів від нас, її руки в кишенях парку, вона дивиться на мене, не кліпаючи, кілька секунд, потім дивиться на Діану і Джона.

"Це ваша власність?" – запитує він.

"Ні. Я просто тут працюю". Вона знову дивиться на мене.

"Працюєте? Що за робота, якщо можна запитати?"

Вона відводить від мене очі. "Я доглядальниця."

"Доглядальниця?"

"Так. Я працюю в приватній службі догляду. Я піклуюся про людей."

"Ви працюєте на когось тут?"

"Так. На сім'ю. А в чому справа?"

Я розглядаю будинок за її спиною, дим, що виходить з димаря, чистий ганок і клумби, порожні, але чисті, наче влітку на них були квіти.

"Як звати цю людину?" запитує Джон.

Медсестра робить крок назад. "Послухайте, я не хочу ніяких проблем. І я не уповноважена розголошувати особисту інформацію. Мені платять за мої послуги, ось і все".

"Я розумію. Ми шукаємо декого... Ну, власне, ми не впевнені, кого ми шукаємо".

Медсестра пирхає і робить ще один маленький крок назад, відступаючи.

Я переводжу погляд на вікна будинку, і в одному з них бачу обличчя. Я не можу розгледіти, хто це, але штора ворухиться, і обличчя зникає.

"У будинку хтось є", – пробурмотіла я.

Джон дивиться на мене, потім на медсестру. "Ви знаєте, хто тут живе?"

Медсестра знову дивиться на мене, вгору–вниз, потім на Джона, і хитає головою, її очі звужуються в підозрілому погляді.

"Ви якісь родичі, чи що?"

"Можливо?"

Вона киває, підозріло оглядаючи Джона. "Ніколи не бачила вас тут раніше". Одразу ж її погляд знову переходить на мене.

"Ми... Ми взагалі–то щойно дізналися, що вона може тут жити", – кажу я туманно і з ваганнями.

Обличчя медсестри пом'якшується. Її очі трохи звужуються на мені. "Відвідувачам сюди не можна", – каже вона. "У мене суворий наказ. Жодна особиста інформація не розголошується". Її очі переводяться на Джона. "Вибачте, друзі. Шкода, що я не можу вам допомогти."

"Чому це?" наполягає Джон.

"Мій клієнт у вразливому стані".

"Що це означає?" запитую я, серце стискається в грудях. Я візьму будь–яку підказку. Можливо, я просто прийду пізніше і прокрадуся в будинок, щоб дізнатися, хто там живе.

"Сьогодні один з її найкращих днів". Медсестра киває на будинок. "Погода впливає на неї. Вона мало розмовляє. Вона вимовляє слова. Вона пише. Пише багато красивих речей, які не мають особливого сенсу. Вона погано спілкується з більшістю людей. У цьому й проблема. У мене є суворі правила, щоб тримати її подалі від будь–кого, хто може спровокувати новий епізод".

Але з усього, що вона щойно сказала, я захопився за одне – *пише*.

"Вона пише?" прошепотіла я і благально подивилася на Джона, потім на Діану. "Вона пише. Людина всередині пише".

"Вона не часто виходить на вулицю", – каже медсестра. "Не в таку погоду. І я не можу вас впустити. Вибачте, мені добре платять за те, що я охороняю свою клієнтку".

Ми всі обмінюємося поглядами.

Мені сумно. І тривожно. І нервую. Але найбільше я відчайдушно хочу знати, хто там всередині.

Під час цієї подорожі я сподівалася знайти частинку себе в цьому місці, в цьому стані, будь–що, щось, що я ніколи не могла знайти в жінці, яка виростила мене, або в чоловікові, якого я називала своїм батьком.

Можу сказати, що Джон, мабуть, нервує ще більше, ніж я.

"Отже." Медсестра надимається і бере слухавку. "Я мушу попросити вас піти. Інакше мені доведеться викликати охорону".

Моє серце несамовито калатає в грудях від відчаю.

У цей час двері зі скрипом відчиняються.

На звук обертається медсестра. "О, це незвично", – пробурмотіла вона, опустивши руки в шоці, коли ми побачили жінку, що вийшла. "Вона рідко виходить на вулицю. До вас гості, Тоня!"

Від цього імені волосся на моїй шиї стає дибки.

"Ісусе Христе", – шепоче Діана.

Жінка, яка виходить, виглядає на сорок з гаком років. Її густе волосся розпущене, спадає на груди. На ній товстий в'язаний светр, спальні штани і домашні черевики.

Вона нерухомо стоїть на краю ганку, повернувшись до нас обличчям.

Знову гучний видих і бурчання – Діана, яка прикриває рот рукою, дивиться на жінку на ганку.

"О, Боже", – задихається Джон поруч зі мною. Він загрибає пальцями волосся, широко розплющивши очі на жінку.

"Це... Це вона?" запитую я пошепки, ніби боячись власних слів.

Але коли я вивчаю її, мені не потрібне підтвердження. Я і зараз бачу схожість. Якби я скористалася однією з тих програм, які можуть зістарити фотографію на двадцять років, це була б я – жінка з темно-сивим волоссям і м'якими рисами обличчя, яка починає повільними кроками спускатися з ганку до нас.

Медсестра злегка піднімає руки до жінки, долонями назовні, так, ніби жінка ось-ось впаде.

Ми ще не знаємо, що саме з нею не так, чи є вона дієздатною людиною, чи ні. Але коли я вивчаю її, мої очі наповнюються сльозами.

"О, Боже", – знову видихає Джон, і я кидаю на нього короткий погляд, щоб побачити його обличчя, застигле від шоку.

Але мої очі повертаються до жінки, а серце б'ється так швидко, що готове вистрибнути з грудей.

Вони не брехали – я її копія.

Це не помилка – хоча жінка, яка виростила мене, виглядає схожою, ви б знали різницю, якби знали їх.

Мої груди здригаються від крихітних ридань. Я ніколи не зустрічала цю жінку, мою біологічну матір, але не це викликає у мене бажання розплакатися.

Знаєте, що найжорстокіше? Позбавляти невинну людину її талантів, досягнень, близьких і кидати за ґрати на двадцять один рік.

Знаєте, що гірше за вбивство? Поховати когось живцем.

Погляд жінки, що наближається, лише ненадовго зупиняється на Діані. Потім на Джоні, трохи затримується на ньому.

Вона йде повільно, її хода трохи невпевнена, кроки нерівні, ніби її ноги не зовсім добре працюють.

Потім її погляд переходить на мене і зупиняється на мені, повертаючи мене до щоденників та історії прекрасного розуму, який був обірваний невимовним актом жорстокості.

Жінка сповільнюється, її очі блукають по моєму обличчю, і коли вона нарешті підходить до нас, то зупиняється переді мною.

Такого ж зросту, як і я. Такої ж статури. Таке ж обличчя. Її руки вільно звисають по боках. Вона пахне камінним димом і квітами. Вітер куйовдить її довге сиве пасмо, хоча я можу сказати, що колись давно воно було чорним, як ворон. Губи потріскані, шкіра бліда. Куточки очей витравлені зморшками. У ній є краса, обвітрена роками самотності та якоюсь хворобою, яка, проте, не затьмарила її обличчя.

Немає жодної помилки щодо того, хто вона – дивитися на неї, це як дивитися в моє майбутнє.

Я відчуваю, що ось-ось згорнуся. Світ раптом завмирає навколо нас.

Її очі спокійні, але дещо порожні, її погляд блукає по моєму обличчю, коли вона злегка підводить голову.

"Привіт", – кажу я. Слово виривається як шепіт.

У грудях так стискається, що важко дихати. Єдине, що змушує мене посміхнутися, – це те, що в очах цієї жінки немає ні смутку, ні травми, ні якогось божевілля. Вони спокійні, як океан.

Вона повільно піднімає руку, ніби з великим зусиллям. Я трохи здригаюся, коли кінчики її пальців, дюйм за дюймом, обводять контури мого обличчя.

Її дотик теплий, як пір'їнка. Материнський. Хоча я не знаю, як довго в далекому минулому вона була матір'ю.

На мить я відчуваю, що моє серце розривається. Воно болить від того, що ця жінка ніколи по-справжньому не дізнається, хто я. Це найповільніші секунди в моєму житті, я відчуваю, як моє серце розривається ще трохи, коли її очі блукають по моєму обличчю. Я застигаю в часі, боячись поворухнутися і злякати її.

Вона опускає руку, і куточок її губ трохи піднімається в чомусь схожому на посмішку. Її очі починають затуманюватися.

Вона замикається в собі? Ні. Будь ласка. Ні–ні–ні.

Але це не так. Її очі блищать, я розумію. Думаю, це сльози. Як це може бути?

Моє власне серце занадто велике для моїх грудей, ось–ось вибухне. Мої очі теж наповнюються сльозами, які ось–ось проллються.

"Я Маккензі", – кажу я тремтячим голосом і посміхаюся до неї.

У цей момент її м'який погляд зустрічається з моїм, очі світяться добротою, а губи розходяться з першим словом.

Слово, яке я повторювала стільки разів, читаючи його з її щоденників.

Слово, яке я ніколи не чула вголос.

Це тихий шепіт, який стає несамовито гучним, коли вона вимовляє "Пелюстка".

ШІСТДЕСЯТ ЧОТИРИ

РІК ПОТОМУ

"Швидше!" кричить Ей Джей з вітальні.

"Мені потрібна допомога!" кричу я з кухні, намагаючись витягнути з духовки деко з запеченою брюссельською капустою.

Я чую сміх Джона і Діани у вітальні, і хоча я трохи обпікаюся гарячою тацею, я не можу не посміхатися від хвилювання.

Ми збиралися в будинку Джона майже щотижня відтоді, як рік тому знайшли маму. Але це наш перший День подяки разом: я, Ей Джей, Джон, Діана і мама. Діана називає нас "екіпажем правосуддя".

Власне, саме Ей Джей розкопав усю інформацію про минуле моєї мами, включно з адресою Діани. Завдяки йому божевільний ланцюг подій останнього року розплутався, як буря. Але саме завдяки Діані та Джону, які відвезли мене в Олд Боу, ми нарешті докопалися до суті. Ми справді команда.

Я ставлю тацю на плиту і нахиляюся, щоб прийохатися.

Наближаються швидкі кроки. "Потрібна допомога?"

Руки Ей Джея обіймають мене за талію, і він притискається до моєї шиї. "Поквапся, черепашко."

"Я намагаюся. Перестань мене відволікати", – віджартовуюся я, хихикаючи, коли він цілує мене в шию.

"Я б не відволікав тебе, якби ти не була такою відволікаючою", – шепоче він мені на вухо.

"Гей, сліdkуй за своїми хапальними руками".

"Будеш і далі грубіянити, я відведу тебе в якесь усамітнене місце і провчу". Його одна рука зміїться під мою блузкою.

Я вибухаю сміхом і відкидаю його руку.

"Всі чекають", – шепочу я.

Він нахиляється ззаду, щоб поцілувати мене в щоку, і йде за стопкою чистих мисок. "Капусту сюди?" Він бере одну з них.

"Ага."

Я дивлюся, як він допомагає, як хороший хлопець, і не можу перестати посміхатися.

Мені пощастило. Я кажу йому це щодня, а він стає зухвалим і гордим. А якщо серйозно, то я найщасливіша дівчина в світі.

"Давай, давай, давай. Всі вже зачекалися." Він підштовхує мене, несучи миску з капустою і пляшку содової.

Цього Дня подяки я маю цілий стіл людей, яким я маю бути вдячна.

Джон – він уже *Джон*, а не Професор Робертсон – перевіряє щось у телефоні.

Поруч з ним мама. Вона проходить інтенсивну терапію, і лікарі кажуть, що вона ніколи не повернеться до своєї повної працездатності, навіть наполовину. Вона майже не розмовляє, але я знаю, що вона багато розуміє, відчуває. Мені подобається, як вона дивиться на мене, ніби я для неї цілий світ.

Мама м'яко посміхається нам, коли ми з Ей Джей заходимо до вітальні.

Останній рік Діана жила в місті в орендованій квартирі, поки тривали судові процеси та медіа–цирк. Вона неодноразово давала свідчення проти Бена Каспера та Евелін Каспер, а також Тоні Шаффер, яка весь цей час жила під ім'ям Елізабет Данн.

"Поглянь на це", – каже Джон, читаючи з телефону. "Останні новини з "Нью–Йорк Пост":

ШАХРАЙСТВО, ВИКРАДЕННЯ, РАБСТВО. ЩО СТАЛОСЯ ЗІ СПРАВЖНЬОЮ Е. В. РЕНДЖ?

Вони називають це літературним шахрайством століття.

Звісно, так воно і є.

Коли ми знайшли маму, мою *справжню* маму, підключилося ФБР. Ми залишилися в Олд Боу на тиждень, Джон, Діана і я. Ей Джей прилетів. І Детектив Хіменез.

А потім наше життя, м'яко кажучи, вибухнуло.

Діана була першим свідком у справі про крадіжку особистих даних. Потім з'явилося кілька людей з інтернату, які впізнали Тоню на її попередніх фотографіях з татом і ідентифікували її як Тоню Шаффер. Кілька татових друзів з коледжу розповіли про Тоню і Ліззі. Викладачі коледжу з Олд Боу. Хтось відкопав старі фотографії з випускного вечора. Виявилось, що у Джона були негативи з тих часів, коли він ніколи не проявляв їх. Звичайно, там було кілька фотографій Ліззі.

Був проведений тест ДНК, який підтвердив, що жінка, яка жила в будиночку біля озера, дійсно була моєю біологічною матір'ю. Кілька медсестер, яких наймали за останні двадцять років, розповіли, які ліки їй давали, переважно заспокійливі, які через деякий час медсестри скоротили. Ніхто з них не зустрічався особисто зі справжньою Тонею Шаффер, яка видавала себе за Елізабет Данн.

Паперовий слід ТОВ, яке купило майно і оплачувало всі витрати на утримання мами в будиночку, простежувався до моїх батьків.

Моїм батькам слід було позбутися щоденників і оригіналів рукописів – на них були відбитки пальців жінки з будиночка на озері.

Справа ось у чому. Якби бабуся не сфотографувала того дня Тоню з татом, було б набагато складніше ідентифікувати Тоню в юному віці. Насправді, все це розслідування могло б ніколи не розпочатися.

Вони так і не знайшли людину, яка шантажувала мою сім'ю і якій платили роками. Тато звинуватив свою дружину, звинуватив її в тому, що вона зраджувала і відкуповувалася. Він потрапив до в'язниці на все життя.

Бабуся теж, за звинуваченням у змові з метою крадіжки особистих даних і змові з метою сприяння шахрайству. Її б пощадили, якби медсестри, які доглядали за мамою, не підтвердили, що Евелін Каспер відвідувала її кілька разів за останні двадцять років. Насправді, як тільки Тоня з татом переїхали на східне узбережжя, бабуся полетіла до Олд Боу, щоб "подбати" про юридичні справи. Вона була у всьому цьому з самого початку. Крім того, вона забирала собі велику частку гонорарів Е. В. Рендж. Ми говоримо про чверть. Тепер вона позбавлена коштів і у в'язниці.

Бачиш, мамо? Я ж казала тобі, що бабуся була чудовиськом.

Мені її не шкода. Не тоді, коли я побачила, де моя біологічна мати жила роками. Вони знайшли папери з її записами в хатинці, сотні. Боже, благослови експертизу, яка довела, що це був той самий почерк, що і в оригінальних рукописах вже опублікованих творів.

Крадіжка особистості викрила жахливого звіра.

Були залучені юристи з авторського права. Мій цільовий фонд – єдине, що залишилося недоторканим. Все інше було конфісковано у мого батька, дідуся і бабусі – майно, кошти, заощадження, майбутні гонорари.

Юристи з індустрії розваг та авторського права мали справжнє свято в цьому судовому процесі. Мама найняла найкращого адвоката в країні, щоб представляти її інтереси. Вона виграла. І хоча вона отримала свої кошти та гонорари назад, принаймні деякі з них, вона не могла використовувати їх легально через свій психічний стан. Тож мене призначили опікуном фонду Е. В. Рендж. І її.

Найголовніше, що мама повернула собі себе, своє ім'я, Елізабет Данн, і права на свої книги. Вона багато чого не розуміє, і їй байдуже. Але я бачу це в її очах, коли вона дивиться на мене і Джона – вона щаслива, що вона поруч з нами, і це все, що має значення.

Ця сука Лайма Рот? Ну, її допитали і звинуватили у змові. Але, звісно, її видавництво та піар-команда найняли хорошого адвоката.

"Я не знала про фальшиву особистість", – сказала вона у своїй заяві. "Я ніколи не зустрічалася з Елізабет Данн особисто до підписання контракту. Я є найбільшою жертвою в цій справі".

Лайма могла б вийти сухою з води, але журналісти поховали її. Нерозголошення залишалося нерозголошенням, доки в справу не втрутилися федерали. Вона не могла пояснити, навіщо так званій Елізабет Данн-Каспер довелося наймати авторів-привидів, щоб написати відсутні частини її власних рукописів.

Джон вже знайшов для мами нових літературних агентів. Попереднє видавництво втратило права на опубліковані книги Е. В. Рендж. Який це був цирк. Ми підписали угоду з новим видавництвом. І поки старі примірники розпродаються і обмінюються за шалені гроші, попередні замовлення на нові примірники набирають нечувані цифри.

Нещодавно я розмовляла з Детективом Хіменезом. Він місцева знаменитість. Він досі дражнить мене з приводу так званого звіту про крадіжку особистих даних.

Тож, ось ми тут, святкуємо нашу перемогу. Мою – знайти маму. Її – за те, що ми нарешті домоглися справедливості.

Вона м'яко посміхається, коли я дивлюся на неї. Кажуть, що під час пологів у неї, ймовірно, стався інсульт. Це спричинило пошкодження мозку і втрату пам'яті. І вона тривалий час перебувала під сильними заспокійливими препаратами, поки медсестри, які доглядали за нею, не вирішили, що щось не так, і не почали зменшувати дозу ліків. Але відсутність мови у мами – це, очевидно, її власний вибір. Можливо, колись вона буде більше розмовляти зі мною. Хоча вона любить слухати, як я читаю їй свої історії.

Вона вже рік перебуває в центрі фізичної реабілітації. Але ми шукаємо для неї будинок. Як тільки ми його знайдемо, ми забезпечимо її відповідним доглядом.

"Що тобі розповів новий агент?" запитує мене Джон, коли ми всі нарешті сідаємо за обідній стіл.

"Він запитав мене, чи не хочу я написати книгу про маму".

"Зроби це", – каже Ей Джей, запихаючи до рота солодку картоплю. "Ти талановита. Хто ще напише цю божевільну історію краще? Можеш назвати її *"Гострі зуби"*."

Я дивлюся на нього стривоженим поглядом, а потім знову дивлюся на маму, відчуваючи, що мені неприємно згадувати ці слова.

Але вона посміхається, дивлячись у тарілку. Думаю, вона розуміє більшу частину того, що ми говоримо.

"Це ми ще побачимо", – бурмочу я.

"А мені можна?" запитує Ей Джей.

"Дитина", – шепочу я, посміхаючись, закриваючи очі.

Джон і Діана сміються.

Зараз мама – знаменитість, її фото – без помади, з сивим чорним волоссям – вірусне. Вона – нова легенда і свого роду мучениця.

Наш День подяки – веселий. Джон уважний до мами, наливає їй води і приносить пиріг. Я думаю, що колись він дійсно кохав її. Гадаю, що й досі кохає, але по-іншому.

Дзвонять у двері.

Піднявши брови, Джон встає з-за столу. "Краще б це не були папараці", – бурмоче він.

Він повертається через хвилину, на його обличчі розгубленість, він тримає в руках конверт.

"За дверима нікого", – каже він, але його погляд стурбований, коли він передає мені конверт.

Для Маккензі Данн. Від фаната #1. ХОХО

ШІСТДЕСЯТ П'ЯТЬ

Я ковтаю, скануючи людей за столом, які вичікувально дивляться на мене. "Що там?" нетерпляче запитує Ей Джей, його очі прикипіли до конверта. Тремтячими руками я відкриваю його.

Це одна сторінка, така сама, як і ті, що я отримала рік тому. Той самий щоденник. Той самий почерк. Сторінка починається з обірваного речення.

*можливо, тільки можливо, і, будь ласка, вибач мені за це, моя прекрасна дівчинко, але, можливо, Бен взагалі не має до тебе ніякого відношення.
З любов'ю, мама.*

Я заціпеніло дивлюся на слова, намагаючись пригадати, що було до цього, в останньому листі, який я не перечитувала кілька місяців.

"Кензі, розкажуй. Що там написано?" підказує Ей Джей.

Мій розум просіває пам'ять – останній лист, де мама була в будинку Джона, коли вона ще була вагітна і хотіла піти від мого батька. Лист раптово закінчився.

*Якщо Бен знову збреше мені, я зірвуся.
Або вона піде, або він.
Бену доведеться зробити цей вибір самому. Але*

Я дивлюся на сторінку в тремтячих руках.

можливо, Бен взагалі не має до тебе ніякого відношення.

"Можна?"

Я піднімаю очі на Джона і рефлекторно передаю йому сторінку, не в змозі відвести від нього погляд.

Джон завжди був поруч з мамою в Олд Боу. Джон був тим, до кого вона приходила по допомогу. Джон був тим, хто обіцяв допомогти їй втекти.

"Вибачте", – кажу я і підводжуся так різко, що мій стілець перекидається.

"Маккензі..." голос Джона лунає за моєю спиною, коли я біжу до ванної кімнати, зачиняю двері, вмикаю воду і заплющую очі.

Важко дихати, але ще важче споглядати правду, яка б'є мене по обличчю.

"Не може бути..." бурмочу я, дивлячись у дзеркало, і намагаюся знайти у своєму відображенні сліди батька.

Сльози починають текти по моєму обличчю. Намагаюся зробити глибокий вдих, але груди ніби стискають залізні кігті, у вухах стукає кров.

Мені потрібно заспокоїтися, але руки тремтять, і крижана вода, під яку я їх підставляю, анітрохи не допомагає.

Все ще тремтячи, я відкриваю шафку у ванній. Мені потрібне знеболювальне або снодійне – будь-що, щоб заспокоїтися. На середній полиці стоїть кілька пляшечок, у тому числі з рецептами, і я витріщаюся, витріщаюся, витріщаюся, як зомбі, лише на одну з них – на знайому назву ліків на ній.

Я б не знала, що це за препарат, якби мені не прописали такий самий – від моєї спадкової хвороби, яка зазвичай передається від батьків.

Мій рот відкривається в беззвучному подиху. Спогади рояться в моїй голові, як зграя мух – мамин лист, де вона розповідає про ту ніч, коли прийшла до Джона з пляшкою випивки. Потім її слова в останньому листі:

Зараз, коли я пишу це, Джон готує нам вечерю.

Він кидає на мене незручні погляди.

Я знаю, що у нього є питання, але я не готова на них відповісти.

Я пам'ятаю, як Джон дивився на мене після лекції, коли запитав про моє здоров'я, а я розповіла йому про свій стан. Ні, в його очах не було жалю. Це був шок від усвідомлення того, що у нас однакова хвороба. Він уже тоді знав, що я донька Елізабет.

Сльози котяться по моїх щоках, коли я закриваю очі і згадую, що я відчувала протягом останнього року, проходячи через випробування, ненависть, яку я відчувала до батька, за те, що він зробив з мамою. Ненависть була такою гіркою, що я сказала йому тільки це, коли відвідувала його у в'язниці: "Я б хотіла, щоб ти не був моїм татом".

Я посміхаюся крізь сльози і схлипую, не в змозі усвідомити, що я зараз відчуваю.

"Маккензі? Кензі?" М'який голос Джона лунає з-за дверей, за яким слідує ніжний стукіт.

Я не можу втриматися від ридань, коли чую цей голос, більш турботливий, ніж будь-який інший голос, який я коли-небудь чула.

"Будь ласка, відчини двері", – тихо промовляє він. "Все гаразд. Давай поговоримо".

Я відмикаю двері і повільно відчиняю їх, відкриваючи ту частину мого життя, про існування якої я навіть не підозрювала.

Джон стоїть з листом у руці, його очі шукають мене, в них відбивається біль, коли він бачить мої сльози.

Я піднімаю пляшечку з ліками в руці і звертаюся до нього своїм найсильнішим голосом. "Ти знав", – шепочу я.

Він дивиться на сторінку в своїй руці, знову на ліки, потім на мене. "Так", – каже він ледь чутно.

"Коли?"

"Після твого приступу на лекції". Він слабо посміхається. "Коли ти розповіла мені про свій стан".

"Що..." – виривається у мене ридання. "Ти знав увесь цей час? Чому не сказав мені?"

Він важко ковтає. "Я хотів дізнатися тебе краще. А у тебе було багато справ. Тобі потрібен був час, Маккензі".

Позаду нього з'являється тінь, рука м'яко торкається його плеча.

Це мама.

Вона дивиться на нього, потім на мене, на пляшку. В її очах – запитання. А може, вона намагається зрозуміти, що відбувається. Шкода, що вона не може розповісти нам повну історію.

Але потім вона посміхається і притуляється щокою до його плеча.

І він киває. "Все буде добре", – каже він, слабко посміхаючись, але з тим потужним поглядом, який може заспокоїти бурю або лекційний зал, повний студентів. Або стерти роки брехні. "Давай поговоримо, Кензі. Будь ласка. Настав час".

Я киваю, посміхаючись. Він, вона, я – нарешті, пазл складено. "Так, давай поговоримо".

ШІСТДЕСЯТ ШІСТЬ

ДІАННА

Кажуть, що в старості хочеться прожити життя, сповнене історій, які можна розповісти. Хотілося б, щоб у мене їх було не так багато. І я б дуже хотіла, щоб мої не були такими темними.

Я не святкувала День подяки вже багато років, але це особливе відчуття – бачити, як ця сім'я збирається разом. Особливо Ліззі. Бідолашна дівчинка пройшла через пекло.

А тепер ще один лист, в такий день, як цей. Новина, яка щойно сталася – Джон може бути батьком Маккензі. Вони в іншій кімнаті, обговорюють це. Джон, Маккензі, Ліззі.

Маккензі успадкувала мамину доброту, але також і її рішучість. Я не дуже добре знаю Джона, але з такими батьками, як ці двоє? Ця дівчинка підкорить світ, без сумніву.

Цей хлопець, Емерсон і я, ми тут чужі, але у нас є вуха. Емерсон копається в індичці, знизує плечима, коли я хихикаю з нього, а потім підсуває мені солодку картоплю.

"Вони ще довго будуть", – каже він. "Можемо вже їсти".

"Давай, малий", – кажу я йому з посмішкою. Він хороший хлопчик.

Що ми можемо зробити? Господь знає, що ця сім'я вже достатньо пережила. Я лише сподіваюся, що вони не підуть відкопувати ще більше таємниць зі свого минулого.

Розумієте, у мене немає власних дітей. Але за всі роки роботи в Келлер я бачила їх багато, у кожного з них своя історія, свої проблеми і надії.

Я намагалася стежити за Ліззі і Тонею, коли вони пішли в інший світ.

За Тонею? Вона завагітніла, коли ще була в інтернаті. Якесь агентство заплатило їй хорошу суму за те, щоб вона була під їхнім наглядом, і вона віддала дитину на всиновлення. Такі, як Тоня, завжди знають, як нажитися на таких речах. Вона ніколи не думала про те, щоб піклуватися про когось іншого.

Ліззі поїхала до коледжу. Вона дзвонила час від часу, на мій день народження та Різдво, а потім зникла. Я не ображаюся. Багато дітей не потребують нагадування про те, звідки вони родом.

Потім, близько трьох місяців тому, я зайшла на заправку, де зазвичай здійснюють покупки. Мері стояла за прилавком з книгою в руках.

"*Брехня, брехня і помста*", – було написано на ній.

"Щось хороше?" запитала я.

"Чорт забирай. Дозвольте мені сказати вам. Не можу відірвати очей від цих сторінок", – сказала вона, хитаючи головою. "Уявіть собі. Ця молода дівчина росте в одному з цих притулків, а троє хлопців йдуть і кривдять її, розумієте? І ніхто навіть пальцем не поворухнув, щоб допомогти. Крім економки, благослови її серце, вона єдина, кому не байдуже. Отже, ця дівчинка виростає, дає тим хлопцям до біса часу, щоб вибити з них гроші. Потім вона йде і робить з ними щось зовсім нечестиве. Не зовсім моя чашка кави, але, чорт забирай, вони самі на це напросилися".

Я глянула на обкладинку і завмерла, втупившись у фотографію автора.

Я вірю у збіги. І я не ходжу до книгарень. Але того дня я це зробила, проїхала десять миль до однієї з них, купила книгу і прочитала її за один присід.

Зараз у мене немає комп'ютера, лише старий розкладний телефон. Тож я поїхала до Мері. Її племінник добре розбирається у всіх цих технічних штучках.

"Елізабет Каспер", – сказав він мені. "Це справжнє ім'я автора". Він підняв фотографії, все, що зміг знайти в Інтернеті. Але як би я не вдивлялася, я не побачила в обличчі цієї авторки ані найменшого сліду Ліззі.

Це була Тоня, ясно як день.

Він дав мені її домашню адресу, сказав, що йому треба попрацювати, щоб відкопати її, тож я підсунула йому двадцятку за його клопоти.

А потім вирішила, що мушу побачити все на власні очі.

Такій старій пташці, як я? У мене повно вільного часу. Я проїхала весь шлях до східного узбережжя. Це зайняло три дні. Я взяла з собою рушницю, про всяк випадок.

Е. В. Рендж. Химерне ім'я. Шикарний будинок. Шикарна машина. Ніяких прав на все це. Щойно я побачила її на парковці торгового центру біля її будинку, я зрозуміла, що це не Ліззі.

Я вийшла з машини. "Тоня!"

Ви б бачили, як вона завмерла, як олень у світлі фар. Але вона не обернулася, просто намацала щось у сумочці і продовжила йти. Вона завжди вміла грати.

Я пішла за нею в магазин, простежила за нею по проході.

Шикарна зачіска. Модний макіяж. Модний одяг. Але ніщо з цього не могло приховати, ким вона була.

Вона побачила, що я йду за нею, напружилася, коли я стала в чергу за нею, мало не зірвалася на рись, коли я пішла за нею до її машини.

Вона обернулася. "Чого ти хочеш? Чому ти йдеш за мною?"

Вона мене не впізнала, розумієте? Ліззі впізнала б мене в одну мить.

"Як це – грати Ліззі?" запитала я, а потім додала: "Тоню".

Її очі застигли на мені, сповнені тієї ж ненависті, яку я бачила в її очах у притулку.

"Тримайся до біса подалі від мене", – прошипіла вона.

"Що ти з нею зробила, Тоня?" Я натиснула, підійшовши ближче.

Вона завела двигун і ледь не переїхала мені ноги, рушаючи з місця.

Я приїхала не заради помсти, не заради грошей, не заради шантажу. Я хотіла лише одного – правди. Я хотіла знати, що сталося з Ліззі.

Я стежила за Тонею, цією шахрайкою. Не питайте мене, як така стара пташка, як я, могла це повернути. Я полюю. Я працювала зі складнішою здобиччю, ніж вона.

Біля їхнього будинку було озеро, невеликий державний парк зі стежками. Вона гуляла там щодня, більшу частину часу розмовляючи по телефону.

Одного ранку того ж тижня вона знову була там, йшла однією з тих стежок, прямуючи до лісу. Я зупинилася на узбіччі, взяла рушницю і пішла за нею.

Іноді все, що потрібно, щоб дізнатися правду, – це трохи налякати.

Вона побачила, що я йду. Я не ховалася, просто йшла приблизно в сорока футах позаду неї, тримаючи рушницю при боці. Мені було байдуже, чи хтось мене бачив. Я не збиралася завдавати їй шкоди, просто хотіла поговорити.

Але того ранку в лісі не було ні душі.

"Чого тобі треба, стара відьмо?" – крикнула вона, а потім зупинилася, повернувшись до мене, поклавши руки на стегна, наче позувала для фотографії. Її підборіддя піднялося догори, наче вона мала перевагу. Її сонцезахисні окуляри розміром з половину обличчя приховували сором'язливі очі.

Я сказала їй, хто я, розповіла, що мені відомо.

"Що ти зробила з Ліззі, Тоня?"

Вона засміялася. "Йди геть, стара відьмо. Що, ти думала, що прийшла сюди і змусиш мене розповісти тобі якусь божевільну історію?"

"Ні. Тільки правду, Тоня".

Її рот скривився в потворній посмішці. "Ти хочеш грошей? Ти їх не отримаєш. Це", – вона кивнула на мою рушницю, – "тобі не допоможе. Як тільки ти вистрілиш, це місце кишить бігунами, і ти потрапиш до в'язниці. Тож забирай свою жирну дупу з моїх очей".

Я хотіла, щоб вона зізналася в тому, що зробила з Ліззі, що б це не було.

Але вона розсміялася мені в обличчя, і тоді я підняла рушницю.

"Ти скажеш мені, Тоня". Я направила рушницю на неї, коли підійшла до неї. Не соромно трохи налякати. Її можна було б трохи залякати.

Вона все ще сміялася, нечисть, якою вона була. Вона так і не зняла ті кляті сонцезахисні окуляри.

"О, мені так-так-так страшно", – знущалася вона, хихикаючи, ворущачи пальцями в повітрі.

Соціопат? Я так не думаю. Є соціопати, а є Тоня. Вона була чимось іншим – злою і мерзенною.

Вона все ще хихотіла, коли йшла назад, а дуло моєї рушниці було спрямоване на неї. Вона плювалася образами та отрутою, коли я штовхнула її рушницею.

Розумієте, я лише хотіла її налякати. Тоня сама накликала на себе біду.

Вона послизнулася і впала назад.

Забавно, як доля працює загадковими шляхами.

Ліззі написала у своїй книзі, що покарання – біле, помста – червона.

У моїй був звук черепа Тоні, що розбився об камінь. Вона так і не піднялася.

І знаєте що? Я не відчуваю себе погано. Так працює правосуддя.

Брехня, брехня, а потім помста, так?

ЕПІЛОГ

ВОЛЛЕС КІНГ

"Будь я проклятий".

Я пирхаю на розгорнуту газету в руках, потім витягаю з рота косяк і ковтаю Будвайзер.

Моя рибальська яхта м'яко гойдається на хвилях. Лазурні води Кі-Весту навколо мене віддзеркалюють яскраве ранкове сонце. Це рай.

Я розчавлюю порожню бляшанку з-під пива, відкидаю її вбік і тягнуся до холодильника за іншою.

Таке життя, друже. Пізніше я пришвартуюся, зайду до місцевого бару, з'їм устриць, вип'ю кілька келихів. Якщо пощастить, підчеплю якусь туристку і приведу її до свого ліжечка. Вони завжди сповнюються ентузіазму, коли бачать мій дім.

Я це заслужив. П'ятнадцять років у в'язниці за це.

Дуже шкода Тоню. Ця жінка, чувак, вона була бунтаркою. Вміла давати по голові.

Я роблю ще один ковток пива, заголовок все ще дзвенить у мене в голові. На півдорозі до банки я перечитую його знову.

*КРИМІНАЛЬНІ АВТОРИТЕТИ:
БЕН КАСПЕР ТА ЕВЕЛІН КАСПЕР,
ЗМОВА ПІД ВИГЛЯДОМ ЗЛОЧИНЦІВ,
ВИКРАДЕННЯ, ШАХРАЙСТВО, НЕЗАКОННЕ ЗБАГАЧЕННЯ
СЕРЕД БАГАТЬОХ ЗВИНУВАЧЕНЬ У ПРОЦЕСІ СТОЛІТТЯ*

Там забагато до біса хитромудрих слів, але Бенні-бой ув'язнений на все життя. Цей бовдур сам напросився.

Я сплюнув за борт і випив решту пива.

Я ніколи не міг зрозуміти, що Тоня знайшла в ньому. Коли вона вперше приїхала в Олд Боу, то підчепила мене біля бару.

До речі, я був першим.

Гарна посмішка, чудова фігура, ще краща дупа. До того ж зухвала. У цій дівчині була іскра, скажу я вам. Таких дівчат, як вона, не щодня зустрінеш. Не в Олд Боу.

Тоня, блядь, Шаффер.

Через півгодини після того, як вона увійшла, вона припаркувала свою солодку дупу у мене на колінах. Через пару годин вона вже була у мене вдома,

витанцьовувала репліки і попивала пиво, як професіоналка. Я був не проти поділитися своєю значкою з такою гарною дівчиною, як вона.

Вона повернулася наступного дня, вся розпалена, як кішка під час тічки. Я сказав їй, що будівля належить моєму дядькові, оренда безкоштовна, бо я був наглядачем. Але коли вона почала розпитувати про Ліззі, яка живе по сусідству, я зрозумів, що Тоня була там не просто так.

Я не проти. Вона хотіла отримати копію ключів від квартири Ліззі. Незаконно? Звичайно, але хто б дізнався, так? Кажу вам, вона була прекрасною жінкою. Воно того варте.

Потім я дізнався, що вона готувала з цим дурнем Бенем. Це мене розлютило. Але Тоня пояснила, що він винен їй гроші. Сказала, що повинна підтримувати дружні стосунки. Тому вона крадькома приходила до мене, щоб Ліззі і Бен не знали, що Тоня стежить за ними.

Розумна дівчинка, Тоня.

Я не здогадувався про те, що відбувається, аж доки через рік мене не заарештували за продаж кокаїну та ще купи всякої всячини.

Востаннє я бачив Тоню, коли вона прокрадалася до квартири Ліззі. У нас був "прощальний перепахон". Так я це назвав. Через два дні мене запроторили за ґрати. Але того дня, коли вона сказала мені залягти на дно і зникла у ванній, я поцупив зі столу модний шкіряний блокнот. Виявляється, він належав Ліззі.

Не те, щоб мене це хвилювало в той момент. Я подумав, що завжди зможу повернути його назад, коли нікого не буде поруч. Я не бачив Ліззі вже кілька днів, а вона ось-ось мала народити дитину.

Але цей блокнот? Він змінив моє життя.

Це був щоденник Ліззі. Виявляється, наша тиха маленька мишка збиралася укласти угоду з видавництвом. До того ж, здавалося, вона починала втрачати розум.

А Тоня? Вона гралася з Бенні-боєм набагато більше, ніж я думав.

Чорт забирай.

Спочатку я розлютився, але потім до мене дійшло – Тоні потрібні були не просто дрібні гроші. Вона грала в довгостроковій перспективі.

Як я і казав, розумна дівчинка.

Через два дні нагрянули копи. Якийсь щур настукав їм. П'ятнадцять років за ґратами через це. Хотів би я знати, хто настукав. Я б їм всі кістки переламав, одну за одною.

Тюремна бібліотека – це не бібліотека Сенату, чи як там вона називається. Але вони отримують деякі пожертви. Я тримався журналів, в основному через картинки.

"Брехня, брехня і помста". Щойно я побачив цю книгу на полиці, у мене в голові щось клацнуло. Я розумний чоловік. Мене одразу ж осяяло – щоденник Ліззі, ось де я побачив це ім'я.

І хто дивиться на мене з обкладинки? Моя довбана Тоня, вся в ляльках, яка намагалася видати себе за ту мишку. Тоня не була ніякою мишею, але я реготав, як божевільний, з малюнка на тій суперобкладинці. Я її теж вирізав і повісив над ліжком. Це дуже допомогло, якщо ви розумієте, що я маю на увазі.

Я почав копатися в кожній статті про неї, в кожній газеті, яка потрапляла мені до рук. Пізніше вийшла ще одна книга. Чорт забирай, коли ти застрягаєш у

в'язниці, у тебе немає нічого, окрім часу, тож я прочитав її. Це зайняло багато часу, але я прочитав усі її книги. Третя книга була дивною, але все одно стала бестселером. Тоня заробляла гроші. А я в цей час гнів у камері.

Після п'ятнадцяти років ув'язнення я вийшов на волю, без гроша в кишені, з усіма своїми речами, спакованими на складі мого дядька. Боже, благослови його.

І що я зробив? Я взяв щоденник Ліззі і попрямував прямо на східне узбережжя.

Дозвольте мені розповісти вам про Східне узбережжя. Гарна зовнішність, але кишка тонка. Тоня? Перепрошую, Елізабет Каспер. Вона була кращою за хороше вино. Їй було трохи за тридцять, а тіло – як у першокурсниці. А її так звана дочка? Вона не її. Я точно знав, звідки взялася ця худорлява тварюка.

Тоня намагалася прикинутися розумною, вдавала, що не впізнала мене, коли я з'явився вперше. Але мені довелося підштовхнути її пам'ять, нагадати їй, що ми були дуже давно, і що я добре знав Ліззі – вона була впевнена, що це не Ліззі.

"Чого ти хочеш, Грюнгере?"

Бачите? До неї раптово повернулася пам'ять.

Мені не подобалося це ім'я. У в'язниці мене називали Кінгмен, за прізвиськом.

Я їй так і сказав. Вона засміялася. Я знав, що їй це сподобається.

Я хотів, щоб вона втекла зі мною, як колись обіцяла. Але у мене не було нічого, а у неї було все – гарний будинок, прислуга, машини. Тож я сказав їй, що моя вірність коштувала недешево. Я згадав про щоденник.

"Брехун", – огризнулася вона.

Це було боляче, але з іншого боку, я розумний чоловік. Я виклав все, як було.

"Дві книжки, які вона написала, коли була вагітною. Я знаю, про що ці книги, про пожежу в сараї, про твоє старе кохання в притулку, про твої стосунки з Бенні-боєм".

"Ти брешеш. Звідки у тебе щоденник?"

"Пам'ятаєш наш останній трах у квартирі Ліззі? Я поцупив його зі столу, просто для розваги. Ти не повіриш, що я знайшов всередині."

"Що всередині?"

Я посміхнувся. "Хіба ти не хочеш знати? Це в безпечному місці, на випадок, якщо ти спробуєш зробити щось смішне."

"Дай мені час. Два дні".

Через два дні ми зустрілися у неї вдома – в особняку, звісно. Там була старенька жінка.

"Хто це в біса така?" запитав я.

Ця Круелла де Віль подивилася на мене так, ніби я щойно вийшов з в'язниці. Я маю на увазі, що так і було.

"Я мати Бена", – сказала вона, як годиться.

Виявляється, стара відьма була найкмітливішою у всій кімнаті. І весь цей час знала секрет.

Божевілля, правда?

Я дізнався про це пізніше, коли Тоня трахалася зі мною на моєму човні в Кі-Весті – першому, який я купив на її гроші. Вона розповіла мені, що першої ж ночі, коли вони з Беном і дитиною переїхали на узбережжя, стара відьма посадила її і сказала їй прямо: "Я не дурепа. І ти не така вже й розумна. Я хочу знати, хто ти і де справжня Елізабет Данн".

"Де Ліззі?" запитав я тоді Тоню.

Вона мені так і не відповіла.

Тоді я подумав, що вони з Бенні-боєм зробили з тією дівчиною якусь гидоту і стерли її з лиця землі. Я розповів Тоні свою теорію, а вона просто розсміялася, не звертаючи уваги на мої запитання. Вона знала, що я не підведу. Звичайно, я вмю зберігати секрети. Я проста людина. Все, що я хотів – це будинок на Флорида-Кіс, гарний човен і бути забезпеченим на все життя. Хіба я багато прошу?

Тоня кілька разів намагалася порвати зі мною, але цього не сталося. Вона була моєю "золотою гускою". Бенні? Він був паршивим коханцем, вона мені так казала. А я, я робив її щасливою. Вона завжди поверталася.

Ось така була угода з нею і тією старою сукою. Найлегші гроші в моєму житті. Я отримував свою частку за мовчання. Кожні півроку, як по маслу.

Але потім вона зникла.

Перше, що я подумав, це те, що Бенні повернув якусь капость. Звичайно, він знав про нас з Тонею. Але він був не з тих, хто вбиває. Занадто слабкий. А його мама? Зовсім інша історія.

Я ходив поговорити з Бенні-боєм. Знаєте, що він сказав?

"Ну все. Халява закінчилася."

"Ні. Ти їхав на цьому поїзді роками. Я запізнився на вечірку, звичайно, але як щодо того, щоб дотримуватися плану?"

Він розсміявся, придурок. Не треба було цього робити. Щойно він назвав мене нікчемним покидьком, я зрозумів, що зруйную весь його світ.

"Тримайся подалі від мене і моєї дочки, чуєш мене?" – зажадав він. Вимагав! Можете в це повірити?

Який найкращий спосіб зруйнувати когось? Виносиш їхні таємниці на загальний огляд.

Я не багатий, але я отримав від Тоні все, що хотів. А тепер Бенні-бой, він почав діяти мені на нерви.

Отже, повернемося до щоденника Ліззі.

Я надіслав кілька сторінок його доньці. Думав, що розворушу його клітку і він зупиниться. Але Бенні-бой погрожував відрізати мене назавжди, тож я пішов ва-банк.

Розумієте, в Олд Боу я торгував наркотиками. Коли ти в цій грі, ти вчишся стежити за тим, що відбувається.

Одного ранку, якраз на світанку, я повертався з угоди. У місті була мертва тиша. Але кого я побачив біля входу до свого будинку? Милу Ліззі, з розпатланим і винуватим виглядом, з якимось хлопцем поруч. Я впізнаю зрадника, коли бачу його. Він нахилився, щоб поцілувати її, а вона відскочила назад і озирнулася, ніби щойно пограбувала банк.

"Це була помилка", – пробурмотіла вона. "Будь ласка, не кажи Бену".

Я займався своїми справами. Але того дня, коли я взяв її щоденник і прочитав сумний безлад, я зрозумів, що означала остання сторінка. Солоденька Ліззі брудно гралася з Бенні, а цей дурень навіть не підозрював, що він може не бути справжнім татом дитини.

Неважливо. Це все з каналу "Лайфтайм". Але помста є помста, так? Так Ліззі писала у своїх книжках.

Тож, коли Бенні–бой сказав мені відвалити, а Тоні вже не було, ніщо не заважало мені перетворити його життя на пекло. Треба було лише бути обережним, щоб на мене не вказували пальцем.

Ви коли–небудь грали в блекджек? Що в ньому найкраще? Спостерігати за закономірностями, розуміти, як виграти. Це те, що я хотів, щоб та дівчина, Маккензі, зробила. Я послав їй перші сторінки щоденника її матері. Ліззі, тобто. Потім ще кілька...

Розумієте, якщо б вона читала між рядків, вона б зрозуміла і почала копати. Вона почала. Вона виявилася розумнішою, ніж я думав. Але не від Ліззі, це точно.

Тепер, коли я думаю про це, не впевнений, що це має відношення до блекджеку.

Як би там не було.

Коли все це сталося, я не знаю, як вона знайшла свою матір, Ліззі. Уся ця каша вибухнула, коли я сидів на своєму човні в Кі–Весті і дивився новини, вітаючи Тоню на небесах (твій фанат #1, крихітко!), Ліззі в божевільні чи деінде (благослови її серце), і сміявся над Бенні–боєм (хай він гниє у в'язниці). Якби я знав, що Ліззі тримають під замком, я б попросив більше грошей. Але не так сталося, як гадалося.

На випадок, якщо вони не встигли здогадатися – та готична дівчина і той хлопець Джон, який зажився з Ліззі в Олд Боу, – я послав їм ще одну сторінку щоденника на День подяки. Невеличкий святковий сюрприз, розумієте?

Тож тепер Бенні–бой справді влип.

А мама Бенні? Сподіваюся, сучка насолоджується тюремним блюзом.

Будьмо!

[Будемо вдячні вам за відгук до книги](#)